

UGDYMO PLĖTOTĖS CENTRAS
PROJEKTAS „PROFESIJOS MOKYTOJŲ IR DĖSTYTOJŲ TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO SISTEMOS
SUKŪRIMAS IR ĮDIEGIMAS“
(NR. VP1-2.2-ŠMM-02-V-02-001)

DAŽYMO IR APMUŠALŲ KLIJAVIMO TECHNOLOGINIŲ KOMPETENCIJŲ TOBULINIMO MOKYMO MEDŽIAGA

Mokymo medžiagos rengėjai:

Daiva Borisevič,

VšĮ Vilniaus statybininkų rengimo centro profesijos mokytoja

Violeta Ašmontienė,

Kauno statybininkų rengimo centro profesijos mokytoja

Vytautas Tomas Sakalauskas,

UAB „SiVySta“ direktorius

Rolandas Vasiliauskas,

UAB „KRK Baltic“ vykduantysis direktorius

TURINYS

MODULIS B.5.1. PASTATO APDAILOS.....	7
TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ ORGANIZAVIMAS.....	7
1. MOKYMO ELEMENTAS. PASTATŲ APDAILOS TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ ORGANIZAVIMAS UAB „KRK BALTIC“	7
1.1 ĮMONĖS INTERNETO SVETAINĖ WWW.KRKCG.COM	7
1.2 ĮMONĖS PARENGTA REKLAMINĖ MEDŽIAGA	7
1.2.1. PRISTATYMAS	7
1.2.2. REKLAMINIS BUKLETAS	12
2. MOKYMO ELEMENTAS. PASTATŲ APDAILOS TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ ORGANIZAVIMAS AB „PANEVĖŽIO STATYBOS TRESTO“ FILIALE „GENRANGA“	19
2.1 ĮMONĖS INTERNETO SVETAINĖ HTTP://WWW.PST.LT/LT	19
2.2 ĮMONĖS PARENGTA REKLAMINĖ MEDŽIAGA	19
2.2.1. PRISTATYMAS	19
2.2.2. REKLAMINIS BUKLETAS	37
3. MOKYMO ELEMENTAS. PASTATŲ APDAILOS TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ ORGANIZAVIMAS UAB „SiVySta“	45
3.1 ĮMONĖS INTERNETO SVETAINĖ www.sivysta.lt	45
3.2 ĮMONĖS PARENGTA REKLAMINĖ MEDŽIAGA	45
3.2.1. PRISTATYMAS	45
3.2.2. REKLAMINIS BUKLETAS	47
4. MOKYMO ELEMENTAS. MOKYTOJO ATASKAITA.....	56
4.1. REIKALAVIMAI ATASKAITAI IR VERTINIMO KRITERIJAI.....	56
MODULIS B.5.2 PASTATO APDAILOS TECHNOLOGIJŲ NAUJOVĖS IR PLĖTROS TENDENCIJOS.....	57
1. MOKYMO ELEMENTAS. PASTATO APDAILOS TECHNOLOGINIŲ NAUJOVIŲ APŽVALGA LIETUVOJE IR UŽSIENYJE.....	57
1.1 PASKAITOS „PASTATO APDAILOS TECHNOLOGINIŲ NAUJOVIŲ APŽVALGA LIETUVOJE IR UŽSIENYJE“ MEDŽIAGA	57
2. MOKYMO ELEMENTAS. STATYBOS SEKTORIAUS PLĖTROS TENDENCIJOS.....	58
2.1 PASKAITOS „STATYBOS SEKTORIAUS PLĖTROS TENDENCIJOS“ MEDŽIAGA	58
Paskaitos temos:	58
3 MOKYMO ELEMENTAS. MOKYTOJO PROJEKTAS: „ĮGYTŲ ŽINIŲ PRITAIKYMAS PROFESINIO REGINGUMI PROCESĖ“	62
3.1 REIKALAVIMAI PROJEKTUI IR VERTINIMO KRITERIJAI	62
<i>Reikalavimai projektui</i>	62

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

MODULIS S.5.1 DAŽYMAS MECHANIZUOTU BŪDU	65
1 MOKYMO ELEMENTAS. DAŽYMO DARBŲ ORGANIZAVIMAS STATOMAME OBJEKTE	65
1.1 NORMINIS DOKUMENTAS: ST 121895674.06:2009 „, APDAILOS DARBAI“	65
1.2 DAŽYMO M22HTI-1 PURKŠTUVO TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS APRAŠYMAS	67
1.3 DAŽYMO MX PURKŠTUVO TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS APRAŠYMAS.....	70
1.4 DAŽYMO PURKŠTUVO SU AIRLESS POMPA TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS APRAŠYMAS.....	72
1.5 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA.....	76
2 MOKYMO ELEMENTAS. DAŽOMŲ PAVIRŠIŲ IR DAŽYMO MEDŽIAGŲ PARUOŠIMAS	82
2.1 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ PAVIRŠIŲ PARUOŠIMUI APRAŠAS.....	82
2.2 DAŽOMŲ PAVIRŠIŲ PARUOŠIMO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS	83
2.3 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA.....	85
3 MOKYMO ELEMENTAS. PAVIRŠIAUS DAŽYMAS M22HTI-1 PURKŠTUVU	90
3.1 DAŽYMO M22HTI-1 PURKŠTUVO NAUDOJIMO INSTRUKCIJA.....	90
3.2 DAŽYMO M22HTI-1 PURKŠTUVO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS	93
3.3 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS	95
3.4 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA.....	98
3.5 DARBUOTOJO, DIRBANČIO SU KILNOJAMAISIAIS ELEKTRINIAIS ĮRANKIAIS, SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA	104
4 MOKYMO ELEMENTAS. DAŽYMAS MX PURKŠTUVU	110
4.1 DAŽYMO MX PURKŠTUVO NAUDOJIMO INSTRUKCIJA	110
4.2 DAŽYMO MX PURKŠTUVO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS.....	113
4.3 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS	115
4.4 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA.....	118
DARBUOTOJO, DIRBANČIO SU KILNOJAMAISIAIS ELEKTRINIAIS ĮRANKIAIS, SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA.....	124
2 MOKYMO ELEMENTAS. DAŽYMAS PURKŠTUVU SU AIRLESS POMPA.....	130
2.4 DAŽYMO PURKŠTUVU SU AIRLESS POMPA NAUDOJIMO INSTRUKCIJA	130
2.5 DAŽYMO PURKŠTUVU SU AIRLESS POMPA TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS.....	133
2.6 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS	136
2.7 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA.....	139
2.8 DARBUOTOJO, DIRBANČIO SU KILNOJAMAISIAIS ELEKTRINIAIS ĮRANKIAIS, SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA	145
3 MOKYMO ELEMENTAS. SAVARANKIŠKA UŽDUOTIS	151
3.4 UŽDUOTIES APRAŠYMAS.....	151
3.5 REIKALAVIMAI UŽDUOTIES ATLIKIMO KOKYBEI.....	151

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

MODULIS S.5.2. DAŽŲ PARUOŠIMAS	152
1 MOKYMO ELEMENTAS. DAŽŲ PARUOŠIMO ĮRANGOS IR DARBO VIETOS PARENGIMAS DARBUI	152
1.1 REIKALAVIMAI DAŽYTOJO DARBO VIETAI.	152
1.2 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS	152
1.3 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA.....	153
2 MOKYMO ELEMENTAS. DAŽŲ POREIKIS PAGAL PATEIKTĄ PLOTĄ.....	158
2.1 DOZAVIMO ĮRENGINIO NAUDOJIMO INSTRUKCIJA	158
2.2 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS	159
2.3 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA.....	160
4 MOKYMO ELEMENTAS. VANDENINIŲ IR NEVANDENINIŲ PIGMENTUOJAMŲ DAŽŲ BAZĖS PARINKIMAS IR PATIKRINIMAS	166
4.1 TECHNOLOGINIS LAPAS,, ĮVAIRIŲ GEOMETRINIŲ FIGURŲ PLOTO PASKAIČIAVIMAS”	166
4.2 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS	169
4.3 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA.....	170
3 MOKYMO ELEMENTAS. DAŽŲ MIŠINIŲ PIGMENTAVIMAS	175
3.1 SPALVYNAS	175
3.2 DARBO SU PIGMENTAIS TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS	176
3.3 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS	178
3.4 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA.....	178
4 MOKYMO ELEMENTAS. SAVARANKIŠKA UŽDUOTIS	184
4.1 UŽDUOTIES APRAŠYMAS	184
4.2 REIKALAVIMAI UŽDUOTIES ATLIKIMO KOKYBEI	184
MODULIS S.5.3. DAŽYMAS ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ DAŽAIS	185
1. MOKYMO ELEMENTAS. DAŽYMO DARBŲ ORGANIZAVIMAS STATOMAME OBJEKTE	185
1.1 NORMINIS DOKUMENTAS ST 121895674.06:2009 „APDAILOS DARBAI”	185
1.2 VINYL ACETATO ETILENO 2-110 DAŽŲ TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS	187
1.3 VINYL AKRYL LATEKSINIŲ 6-411 DAŽŲ TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS.....	188
1.4 ALKIDINIŲ 28-110 DAŽŲ TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS.....	188
1.5 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA.....	189
2 MOKYMO ELEMENTAS. LUBŲ DAŽYMAS	195
2.1 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS	195
2.2 LUBŲ DAŽYMO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS	197
2.3 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA.....	199
2 MOKYMO ELEMENTAS. SIENŲ DAŽYMAS	205

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

2.1	TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS	205
2.2	SIENŲ DAŽYMO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS	207
2.3	DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA.....	210
2	MOKYMO ELEMENTAS. KITŲ APDAILOS ELEMENTŲ DAŽYMAS.....	215
2.1	DURŲ, APVADŲ, LANGŲ RĖMIŲ, TURĖKLŲ IR PAN. TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS ..	215
2.2	TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS	216
2.3	DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA.....	218
3	MOKYMO ELEMENTAS. SAVARANKIŠKA UŽDUOTIS	223
3.1	UŽDUOTIES APRAŠYMAS	223
3.2	REIKALAVIMAI UŽDUOTIES ATLIKIMO KOKYBEI	224
MODULIS S.5.4. DEKORATYVINIS DAŽYMAS		225
1.	MOKYMO ELEMENTAS. PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI SAUGIAI DAŽANT	225
1.1	DARBŲ SAUGOS, PRIEŠGAISRINIŲ IR HIGIENOS INSTRUKCIJŲ PAKETAS	225
1.2	„VALPAINT“ FIRMOS INFORMACINĖ MEDŽIAGA	237
1.3	SAVARANKIŠKOS UŽDUOTIES „SABULADOR“ TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS.....	238
1.4	VAIZDINĖ VIDEO MEDŽIAGA: „VALPAINT“ DAŽAI	239
2	MOKYMO ELEMENTAS. DEKORATYVINIS DAŽYMAS TEPTUKU,	239
PLIENINE GLAISTYKLE		239
2.1	DEKORATYVIOJO DAŽYMO TEPTUKU, PLIENINE GLAISTYKLE TECHNOLOGINIAME PROCESSE REIKALINGŲ TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS	239
2.2	DAŽYMO „KLONDIKE“ DAŽAIS TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS.....	240
2.3	„VALPAINT“ ĮMONĖS VAIZDINĖ VIDEO MEDŽIAGA.....	244
3	MOKYMO ELEMENTAS DEKORATYVINIS DAŽYMAS PLASTIKINE MENTELE	244
3.1	DEKORATYVIOJO DAŽYMO PLASTIKINE MENTELE TECHNOLOGINIAME PROCESSE REIKALINGŲ TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS.	244
3.2	DAŽYMO „ARTECO7“ DAŽAIS TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS	249
3.3	„VALPAINT“ ĮMONĖS VAIZDINĖ VIDEO MEDŽIAGA.....	251
4	MOKYMO ELEMENTAS. DEKORATYVINIS DAŽYMAS PLASTIKINE GLAISTYKLE	251
4.1	DEKORATYVIOJO DAŽYMO PLASTIKINE GLAISTYKLE TECHNOLOGINIAME PROCESSE REIKALINGŲ TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS	251
4.2	„VALSETIN“ TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS	252
4.3	„VALPAINT“ ĮMONĖS VAIZDINĖ VIDEO MEDŽIAGA.....	255
5	MOKYMO ELEMENTAS. DEKORATYVINIS DAŽYMAS ŠLIFUOJANT DAŽŲ SLUOKSNĮ	256
5.1	DEKORATYVIOJO DAŽYMO ŠLIFUOJANT DAŽŲ SLUOKSNĮ TECHNOLOGINIAME PROCESSE REIKALINGŲ TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS	256

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

5.2	„ROCOCO (ANTICO VENEZIANO)“ TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS	258
5.3	„VALPAINT“ ĮMONĖS VAIZDINĖ VIDEO MEDŽIAGA.....	261
6	MOKYMO ELEMENTAS. SAVARANKIŠKA UŽDUOTIS	262
6.1	UŽDUOTIES APRAŠYMAS	262
6.2	REIKALAVIMAI UŽDUOTIES ATLIKIMO KOKYBEI	262
MODULIS 5.5.5. PATALPŲ APDAILA ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ TAPETAIS		263
1	MOKYMO ELEMENTAS. PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI SAUGIAI APDAILINANT PATALPAS TAPETAIS.....	263
1.1.	DARBŲ SAUGOS, PRIEŠGAISRINIŲ IR HIGIENOS INSTRUKCIJŲ PAKETAS	263
1.2.	STATYBOS TAISYKLĖS.....	272
1.3.	TAPETŲ KLIJAVIMO DEFEKTAI IR JŲ ŠALINIMO BŪDAI	273
1.4.	TAPETAVIMO TECHNOLOGINIAME PROCESSE REIKALINGŲ TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS.....	277
2	MOKYMO ELEMENTAS. DEKORAVIMAS SKYSTAIS TAPETAIS	278
2.1.	TAPETAVIMO SKYSTAIS TAPETAIS TECHNOLOGINIAME PROCESSE REIKALINGŲ TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS	278
2.2.	SKYSTŲ TAPETŲ KLIJAVIMO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS	280
3	MODULIS. STIKLO AUDINIO TAPETŲ KLIJAVIMAS	281
3.1.	STIKLO AUDINIO TAPETŲ KLIJAVIMO TECHNOLOGINIAME PROCESSE REIKALINGŲ TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS	281
3.2.	UAB „KRK BALTIC“ STIKLO AUDINIO TAPETŲ KLIJAVIMO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS	283
4	MOKYMO ELEMENTAS. VINILINIŲ IR AKRILINIŲ TAPETŲ KLIJAVIMAS.....	284
4.1	ELEMENTAS. VINILINIŲ IR AKRILINIŲ TAPETŲ KLIJAVIMO TECHNOLOGINIAME PROCESSE REIKALINGŲ TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS	284
4.2.	UAB „KRK BALTIC“ VINILINIŲ TAPETŲ KLIJAVIMO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS. UAB „KRK BALTIC“ AKRILINIŲ TAPETŲ KLIJAVIMO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS	285
5	MOKYMO ELEMENTAS. SAVARANKIŠKA UŽDUOTIS	287
5.1	UŽDUOČIŲ APRAŠYMAS	287
5.2	UŽDUOTIES VERTINIMO KRITERIJAI	287

**MODULIS B.5.1. PASTATO APDAILOS
TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ ORGANIZAVIMAS**

**1. MOKYMO ELEMENTAS. PASTATŲ APDAILOS
TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ ORGANIZAVIMAS UAB „KRK
BALTIC“**

1.1 ĮMONĖS INTERNETO SVETAINĖ WWW.KRKCG.COM

1.2 ĮMONĖS PARENGTA REKLAMINĖ MEDŽAIGA

1.2.1.PRISTATYMAS

VEIKLOS PRISTATYMAS

**KURKITE SAVO APLINKĄ SU MUMIS
CREAT YOUR ENVIROMENT WITH US**

www.krkcg.com

Generalinė ranga; Subranga; Bendrastatybiniai darbai; Inžineringas, komunikacijos;

Projektų valdymas;

Projektų vystymas;

Projektų ekonominis auditas ir kontrolė;

Statybos projektų techninė priežiūra;

Projektavimas;

Projektų optimizavimas;

Energetinių resursų taupymas;

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Esamų energetinių sistemų optimizavimas;

Inžinerinių sistemų priežiūra ir administravimas;

Geoterminio šildymo projektavimas, diegimas;

Graulinio šildymo sistemų projektavimas, diegimas.

Saulės kolektorių projektavimas, diegimas.

Karkasinių namų statyba;

Statybinės medienos gamyba;

Prekyba medžio granulėmis;

Kietmedžio (maumedžio) apdirbimas ir prekyba.

KAS MES ESAME

KRK CG - statybos profesionalų komanda, profesionaliai ir patikimai vykdanči statybos rangovo, statybų projekto valdytojo, statybos techninio prižiūrėtojo bei pastatų administratoriaus funkcijas.

KRK CG vertybės ir tikslai

Vertybės:

- Profesionalumas ir aukšti kokybės standartai;
- Sąžiningas darbas bei požiūris į klientą;
- Lojalūs darbuotojai;
- Pagarba užsakovui, subrangovui, partneriams, darbuotojams ir sau.

Tikslai:

- Būti patikimu partneriu užsakovui;
- Teikiamoms paslaugoms kelti aukščiausios kokybės standartus;
- Tik darbais rodyti savo pranašumą prieš konkurentus;
- Vykdoma veikla turi duoti tiek materialinę tiek moralinę naudą įmonei;
- Būti siektinu ir geru pavyzdžiu partneriams bei konkurentams;
- Dirbti saugant įmonės turtą bei tausoiant resursus ir išteklius;
- Nuolat tobulėti keliant kvalifikaciją, diegti naujas technologijas veikloje;
- Užtikrinti tinkamas ir saugias darbo sąlygas darbuotojams bei partneriams;
- Kurti įmonę ne tik savininkams, bet ir visiems darbuotojams;
- Žmonės turi norėti dirbti **KRK** ir didžiutis, kad yra **KRK** darbuotojai;
- KRK CG** turi būtų žinomi kaip patikimų ir kokybiškų paslaugų tiekėjai ne tik LT, bet ir ES.

PASLAUGOS

STATYBŲ DARBAI

- Generalinio rangovo funkcijos;

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

- Įvairių konstrukcijų demontavimas;
- Konstrukcijų betonavimas;
- Gelžbetoninių, metalinių konstrukcijų montavimas;
- Konstrukcijų mūras;
- Ventiliuojamo fasado įrengimas;
- Klijuojamo „šlapio“ fasado įrengimas;
- Šlaitinių ir plokščių stogų dengimas;
- Staliaus darbai;
- Sienų, lubų dažymas, plytelių klijavimas, grindų dangos;
- Aplinkos tvarkymas.

INŽINERIJOS DARBAI:

- Vidaus vandentiekio nuotekų tinklų įrengimas;
- Šildymo, šaldymo, vėdinimo sistemų įrengimas;
- Elektros tinklų, ryšių ir apsauginių signalizacijų įrengimas bei automatizavimas;
- Lauko elektros, vandentiekio/nuotekų tinklų įrengimas;
- Inžinerinių sistemų projektavimo darbai.

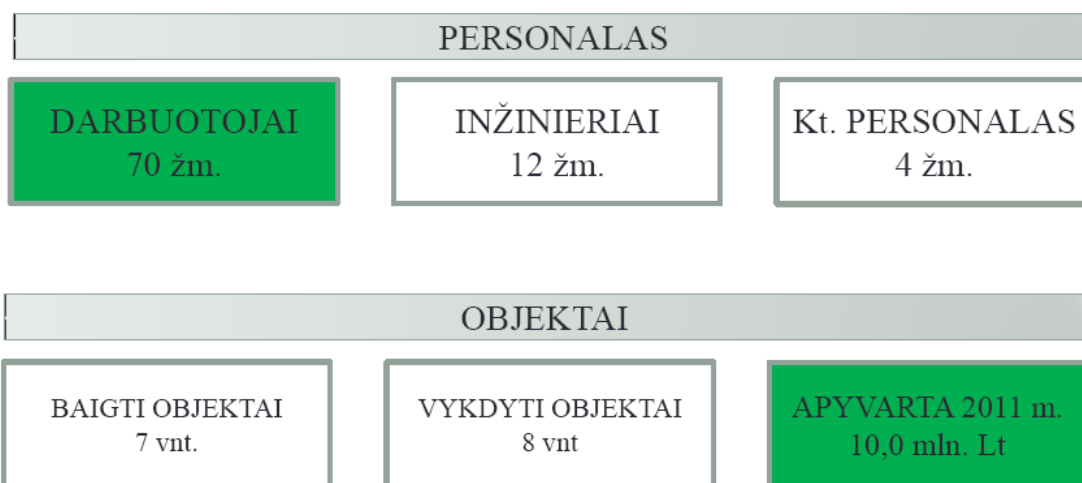
PROJEKTŲ VALDYMAS

- Užsakovo funkcijų vykdymas;
- Projektų ekonominis auditas ir kontrolė;
- Statybos projektų techninė priežiūra;
- Projektavimas;
- Projektų optimizavimas;
- Rangovų, subrangovų parinkimas;
- Medžiagų kainų konkursavimas;
- Projekto laiko kontrolės vykdymas;
- Nekilnojamojo turto pardavimas;
- Pridavimo valstybinėms institucijoms organizavimas.

PASTATŲ RENOVACIJA

- Energetinio audito atlikimas;
- Ekonominiai naudingumo skaičiavimai;
- Dokumentacijos tvarkymas;
- Renovacijos priežiūra arba genrangos darbai;
- Pridavimas valstybinėms institucijoms.

KRK CG APIMTYS

1.1 pav.

KRK CG 2011 m. atlikti/baigti objektai

1 lentelė

1	Gyvenamasis namo Kauno r. Sav., Karmėlavos sen., Karmėlavos II k.	Ranga	100%	1.400.000,00 Lt	Všį Vilties krantas
2	SC Energetikas“ III ir V korpuso fasado rekonstrukcija, Kuršių takas, Palanga	Subranga	100%	2.500.000,00 Lt	UAB „Irdaiva“
3	Gyvenamųjų namų kvartalas Santariškių g. 45, II etapas, Vilnius. Daugiabutis gyvenamasis namas (7,3) Mėta 3 ir Mėta 4 bendrastatybiniai darbai.	Ranga	100%	800.000,00 Lt	UAB „Santariškių namai“
4	Vilniaus Jono Basanavičiaus gimnazijos pastato, S. Konarskio g. 34, elektros instaliacijos, apšvietimo sistemos ir vėdinimo sistemos renovacijos darbai.	Subranga	100%	480.000,00 Lt	UAB „Irdaiva“
5	Vilniaus automechanikos ir verslo mokykla, sporto salės remontas.	Ranga	100%	380.000,00 Lt	Vilniaus automechanikos ir verslo mokykla
6	Pagryžuvio mažoji hidroelektrinė, statyba	Ranga	100%	450.000,00 Lt	UAB „Gryžuvos vandenys“

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

7	„EVITA“ administracinio pastato įrengimas, Savanorių 18.	Ranga	100%	2.900.000,00Lt	UAB „Respektas“
---	--	-------	------	----------------	-----------------

KRK CG 2012 m. vykdomi objektai

2 lentelė

1	Kultūros namų pastatas, Paparčių kaimas, Kaišiadorių rajonas rangos darbai.	Ranga	1.900.000,00 Lt	UAB „Irdaiva“
2	Administracinis pastatas J. Jasinskio 16, Vilnius remontas	Ranga	600.000,00 Lt	UAB „Verslo trikampis“
3	Vilniaus Jeruzalės darbo rinkos mokymo centras, Jeruzalės g. 53 Vilnius. rekonstrukcija	Ranga	100.000,00 Lt	Vilniaus Jeruzalės darbo rinkos mokymo centras
4	KARDIOLITA liginė ir poliklinika, Laisvės pr. 64A, Vilnius. remontas.	Ranga	200.000,00 Lt	KARDIOLITA liginė ir poliklinika
5	Bulvių saugyklos rekonstrukcija į medžio granulių cechą.	Valdymas	30.000,00 Lt	J. Matukonio įmonė
6	„SC Energetikas“ pastato V korpuso vidaus apdailos darbai, Kuršių takas, Palanga.	Subrangas	500.000,00 Lt	UAB „Irdaiva“
7	„Loft Town“ gamybinio pastato pertvarkymas į administracinį pastatą su gyvenamosiomis patalpomis, Kalvarijų g. 143 Vilnius. Ardymo darbai.	Ranga	550.000,00 Lt	UAB „Penkių kontinentų investicijos“
8	Daugiabučiai gyvenamieji namai Nemenčinės pl., Vilnius, skl. Nr.3, Pirmas etapas „Eglių terasos“, ventiliuojamų fasadų įrengimo darbai korpuse A.	Subrangas	620.000,00 Lt	UAB „Mitnija

1.2.2. REKLAMINIS BUKLETAS

DARBUOTOJŲ PATIRTIS

STATYBŲ ORGANIZAVIME IR VALDYME

Pastatų kompleksas “North star “ Verkių g. 7, Vilnius. *(Projekto valdymas, darbų organizavimas)* (2, 3 pav.)

1.2 pav.

1.3 pav.

LR RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS PASTATAS, Algirdo str. 27a, Vilnius *(Projekto valdymas, darbų organizavimas)*; (4 pav.)

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

1.4 pav.

7000 m² „IKI” šaldytuvo statyba, Vaišvilčių II-asis k., Velžio sen., Panevėžio raj. (Projekto valdymas, darbų organizavimas); (5 pav.)

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

1.5 pav.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

LR ambasada, Borisoglebskij pr. 10, Maskva, Rusija (*Projekto valdymas, darbų organizavimas*);(6 pav.)

1.6 pav.

Vilniaus verslo uostas (Trade harbour in Vilnius), Vilnius, Lvovo g. 25, 24 aukštų pastato betonavimo darbų organizavimas;(7 pav.)

1.7 pav.

1.8 pav.

1.9 pav.

Vilniaus pedagoginio universiteto (VPU). Studentų g. 45 Vilnius, (renovacijos vykdymas , organizavimas); (10 pav.)

1.10 pav.

Vaikų globos namų rekonstrukcija, Birutės g. 29a, Kaunas, (renovacijos darbų vykdymas , organizavimas); (11 pav.)

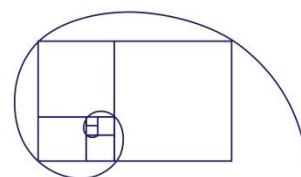
1.11 pav.

**2. MOKYMO ELEMENTAS. PASTATŲ APDAILOS
TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ ORGANIZAVIMAS AB
„PANEVĖŽIO STATYBOS TRESTO“ FILIALE „GENRANGA“**

2.1 ĮMONĖS INTERNETO SVETAINĖ [HTTP://WWW.PST.LT/LT](http://www.pst.lt/lt)

2.2 ĮMONĖS PARENGTA REKLAMINĖ MEDŽIAGA

2.2.1. PRISTATYMAS

AB "PANEVĖŽIO STATYBOS TRESTAS"

**KOKYBĖS VADYBOS SISTEMA
KOKYBĖS UŽTIKRINIMO PLANAS
LST EN ISO 9001:2008**

1.PASKIRTIS

Šiame kokybės užtikrinimo plane aprašyta bendrovėje įdiegta ir veikianti kokybės vadybos sistema (KVS), atitinkanti LST EN ISO 9001:2008 standarto reikalavimus. Ši vadybos sistema yra suderinta su galiojančiais Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisiniais reikalavimais. Kokybės vadybos sistema yra prižiūrima ir palaikoma bendrovės vadovybės ir personalo. Šiame kokybės užtikrinimo plane aprašyta vadybos sistema pateikiama su nuorodomis į susijusius dokumentus: procedūras, programas, planus grafikus ir kitus dokumentus.

AB "Panevėžio statybos trestas" kokybės vadybos sistema apima šias bendrovės veiklos sritis:

- Vadovybės atsakomybę;
- Išteklių valdybą;
- Produkto realizavimą;
- Matavimus, analizę ir gerinimą.

2.NUORODOS

2.1 LST EN ISO 9001:2008. Kokybės vadybos sistemos. Reikalavimai;

2.2 LST EN ISO 9000:2005. Kokybės vadybos sistemos. Pagrindai ir aiškinamasis žodynas;

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

- 2.3 LST EN ISO 14001:2005. Aplinkos vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės;
- 2.4 LST ISO 14004:2006. Aplinkos vadybos sistemos. Principai, sistemos ir pagalbiniai metodai. Bendrosios rekomendacijos;
- 2.5 LST 1977:2008. Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos. Reikalavimai (BS OHSAS 18001:2007);
- 2.6 LST EN ISO 19011:2002. Kokybės ir (arba) aplinkos vadybos sistemų audito rekomendacijos;
- 2.7 ST 21895674.03:2005 Statybos taisyklės. Bendrieji statybos darbai;
- 2.8 Galiojantys norminiai dokumentai (pagal poreikį).

3.SANTRUMPOS IR PAAIŠKINIMAI

- ADSSVP – aplinkos, darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos procedūra;
- Bendrovė – akcinė bendrovė „Panevėžio statybos trestas“ (AB PST);
- CP – kokybės vadybos procedūra;
- DSSVP – darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos procedūra;
- KADSSVP – kokybės, aplinkos, darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos procedūra;
- Padaliniai – administracijos skyriai, biurai, statybos objektai, specializuoti padaliniai ir tarnybos, filialai, dukterinės įmonės;
- VAKADSS – vadovybės atstovas kokybei, aplinkosaugai, darbuotojų saugai ir sveikatai;
- VVA – vadovybinė vertinamoji analizė.

4. BENDRA INFORMACIJA APIE ĮMONĘ

Akcinė bendrovė “Panevėžio statybos trestas” - adresas: P.Puzino g. 1, LT – 35173, Panevėžys, tel.: 8 (45) 505 503, faks.: 8 (45) 505 520, elektroninis paštas: pst@pst.lt , puslapio internete adresas: www.pst.lt

AB ”Panevėžio statybos trestas” įsteigta 1957 m. (tada vadinosi “Panevėžio parodomasis statybos trestas”). Įmonė garsėjo pažangiomis gamybos ir darbo organizavimo formomis, naujomis technologijomis, našiu darbu ir aukšta darbų kokybe. Trestas bendradarbiavo su buvusios Tarybų Sąjungos statybos profilio mokslo ir mokslinių tyrimų įstaigomis, jų intelektualinis produktas buvo naudojamas tresto techninei pažangai vystyti.

Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 1993 m. Statybos ir urbanistikos ministerija statybos trestą atestavo vieną iš pirmųjų šalies statybos organizacijų, suteikdama teisę atlikti visų rūšių statybos darbus, tame tarpe ir nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių tvarkymo statybos darbams atlikti.

1993 m. spalio 30 d. trestas perregistruotas į akcinę bendrovę AB ”Panevėžio statybos trestas”, įregistravimo Nr. AB 93-76.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

1998 m. įmonėje įdiegta ir sertifikuota kokybės vadybos sistema atitinkanti ISO 9002:1994 standartą.

2003 m. bendrovei suteikta licencija projektavimo darbams vykdyti.

2004 m. įdiegta ir sertifikuota kokybės vadybos sistema, atitinkanti ISO 9001: 2000 ir aplinkos apsaugos vadybos sistema, atitinkanti ISO 14001:2004 standarto reikalavimus. Sertifikavimą ir priežiūrą vykdo BM TRADA.

2006 m. AB PST akcijos liepos mėnesį įtrauktos VVPB Oficialųjį sąrašą.

2007 m. įmonės veikla įvertinta Nacionaliniu kokybės prizu. Bendrovės pastatyta Šiaulių arena apdovanota Metų gaminio aukso medaliu.

2008 m. įdiegta ir sertifikuota Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistema, atitinkanti standarto LST 1977:2008 (BS OHSAS 18001:2007) reikalavimus.

5. BENDROVĖS POLITIKA IR TIKSLAI

AB PST yra parengta ir patvirtinta kokybės politika, apimanti bendrovės visus ketinimus ir kryptis, susijusias su kokybe bei bendrovės plėtra.

Kokybės politikos įgyvendinimui kiekvienais metais yra planuojami tikslai ir uždaviniai. Už tikslų nustatymą ir realizavimą atsako bendrovės vadovybė. Pagrindiniai bendrovės tikslai nustatomi ir reguliariai peržiūrimi vadovybinės vertinamosios analizės metu.

6. ORGANIZACIJA

AB PST struktūrinė valdymo schema yra parengta sutinkamai su darbuotojų pareiginiiais nuostatais bei bendrovės struktūriniais skyriais ir vidiniais pavaldumo santykiais bendrovėje ir jos padaliniuose, filialuose ir dukterinėse įmonėse.

Vykdam užduotis, susijusias su projektų realizavimu, darbuotojo pavaldumo santykiai sutinkamai su organizacine schema, papildomi ir patikslinami laikinomis projekcinėmis (komandinėmis) struktūromis. Darbo komandų formavimas, komandos narių teisės ir pareigos komandoje yra nustatytos procedūrose.

Bendrovės darbuotojų bendrosios teisės ir pareigos yra nustatytos darbuotojų pareiginiuose nuostatuose, vadybos sistemos procedūrose bei darbo instrukcijose, darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijose.

7. IŠTEKLIAI

Vadovybė reguliariai analizuoja, nustato poreikį ir aprūpina bendrovę ištekliais, reikalingais kokybiškam, saugiam produktui/paslaugai sukurti bei vadybos sistemos efektyviam veikimui užtikrinti.

Ištekliai nustatomi planuojant produkto realizavimo procesus, vadovaujantis procedūromis [CP007, KADSSVP-004](#).

Reikalavimai darbuotojų kompetencijai yra nustatyti darbuotojų pareiginiuose nuostatuose. Palaikant reikiamą darbuotojų kompetenciją, jie apmokomi vadovaujantis procedūra [KADSSVP-016](#).

8. KOMUNIKACIJA

Galima išskirti du komunikacijos tipus:

- komunikacija bendrovės viduje;
- komunikacija už bendrovės ribų.

Už komunikaciją su išorės šalimis atsakingas vyr. marketingo vadybininkas. Komunikacija bendrovės viduje yra pagrįsta bendrovės struktūrine valdymo schema. Visi darbuotojų pasiūlymai dėl pakeitimų yra fiksuojami, svarstomi, ir jei tinkami – įtraukiami į vadybos sistemą.

Darbuotojai informuojami vadybos sistemos klausimais vadovaujantis procedūroje [KADSSVP-007](#) aprašyta tvarka.

Kokybės politika ir informacija apie bendrovės veiklą (komunikacija už įmonės ribų) yra pateikiama bendrovės internetinėje svetainėje, adresu www.pst.lt

Užsakovo skundų bei pageidavimų registravimo bei skundų nagrinėjimo ir sprendimo procesas vykdomas pagal procedūras – [KADSSVP-007](#) ir [KADSSVP-012](#).

Bendravimas su dirbančiaisiais bendrovės vardu vyksta sutinkamai su procedūromis [KADSSVP-003](#), [KADSSVP-004](#), [KADSSVP-005](#).

9. VADOVYBĖS ĮSIPAREIGOJIMAI

AB „Panevėžio statybos trestas“ vadovybė įsipareigojo: suformuluoti bendrovės kokybės politiką, palaikyti jos suderinamumą su laikmečio reikalavimais ir užtikrinti, kad ji būtų suprantama bei vykdoma visų bendrovės darbuotojų ir prieinama visiems AB PST darbuotojams, dirbantiems bendrovės vardu ir išorės suinteresuotoms šalims (žr. internetinį puslapį adresu: www.pst.lt); užtikrinti, kad būtų numatyti ir įgyvendinti kokybės tikslai; aprūpinti reikiamais ištekliais vadybos sistemą ir palaikyti jos efektyvų veikimą. Užtikrinti vadybos sistemos reikalavimų žinojimą ir įgyvendinimą bei vartotojų poreikių supratimą ir patenkinimą savo filialuose, įmonėse, statybos objektuose, struktūriniuose padaliniuose.

Bendrovės vadovybė planuotais laiko tarpais – ne rečiau nei vieną kartą į metus analizuoja vadybos sistemą, kad būtų užtikrintas jos nuolatinis tinkamumas, adekvatumas ir rezultatyvumas. Vadovybinė vertinamoji analizė apima gerinimo galimybes ir poreikį koreguoti bendrovės vadybos sistemą, taip pat ir politiką bei tikslus.

10. DOKUMENTŲ IR DUOMENŲ ĮRAŠŲ VALDYMAS

I. VADYBOS SISTEMA

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

AB „Panevėžio statybos trestas“ kokybės vadybos sistema suformuota vadovaujantis tikslu, kaip galima geriau patenkinti kliento reikalavimus bei optimaliai išnaudoti išteklius. Kokybės planavimas užtikrinamas nustatant politiką, tikslus, paskirstant pareigas, nuolat peržiūrint ir tobulinant su kokybe susijusius tikslus vadovybinių analizių metu, taip pat sudarant ir vykdant specialius planus. Efektyvus vadybos sistemos įgyvendinimas užtikrinamas tinkama darbuotojų kompetencija ir kvalifikacija. Tai yra įgyvendinama vykdant darbuotojų mokymą.

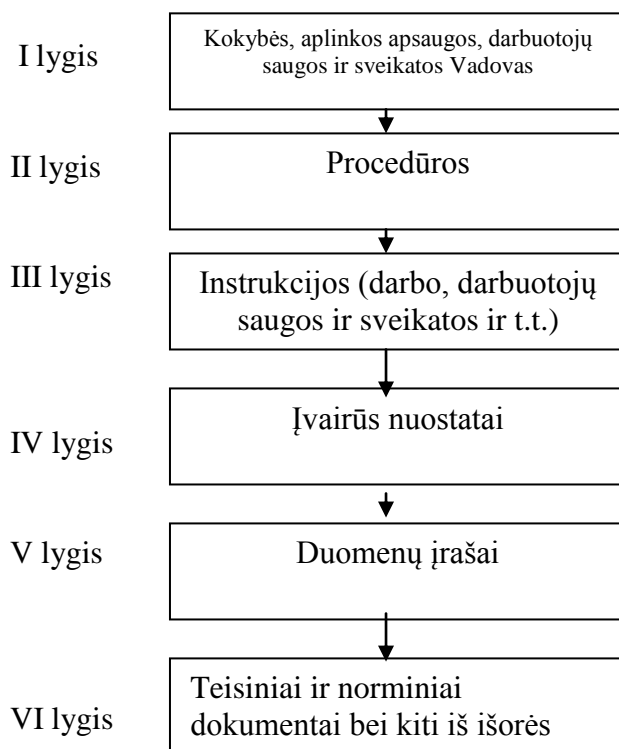
Pagal įtaką galutinei produkto kokybei bei proceso svarbą produkto sukūrimo atžvilgiu, kokybės vadybos sistemos procesai yra skirstomi į pagrindinius bei atrامينius (pagalbinus) procesus. Pagrindiniai procesai (paslaugų realizavimo) – tiesiogiai susiję su projekto realizavimu. Visi pagalbiniai procesai vyksta lygiagrečiai pagrindiniams ir jų tikslas – užtikrinti, kad projekto realizavimas vyktų valdomomis sąlygomis.

Bendrovės pagrindiniai ir pagalbiniai procesai yra aprašyti vadybos sistemos dokumentuose.

II. Dokumentų ir duomenų įrašų valdymas

Visi bendrovės vadybos sistemos dokumentai yra valdomi vadovaujantis įdiegta kokybės vadybos sistema.

Dokumentų valdymo tikslas – užtikrinti veikiančių vadybos sistemos dokumentų prieinamumą visur, kur jų reikia, nenaudoti negaliojančių dokumentų ir užtikrinti dokumentų vieningumą, suprantamumą bei sistemiškumą. Dokumentų valdymas yra taikomas visiems vadybos sistemos dokumentams. Vadybos sistemos dokumentų struktūra yra:

Duomenų įrašų valdymo tikslas – užtikrinti tokią duomenų saugojimo tvarką, kad galima būtų patvirtinti produkto atitiktį pagal nustatytus reikalavimus bei patvirtinti vadybos sistemos efektyvumą.

Dokumentų valdymas aprašytas [KADSSVP-010](#) procedūroje. Duomenų įrašų valdymas aprašytas procedūroje [KADSSVP-014](#).

Parengtos šios integruotos vadybos sistemos procedūros:

3 lentelė

Eil. Nr.	Procedūros pavadinimas	Žymuo	Išleidimo/ keitinių data
Integruotos procedūros (KVS, AVS, DSSVS)			
1	Kokybės, aplinkos apsaugos, darbuotojų saugos ir sveikatos vadovas	KADSSV	2008-07-23 (leid. 1, keit. 1 -2008-10-30 keit. 2 – 2009-04-15)
2	Tikslų, uždavinių ir vadybos programų valdymas	KADSSVP-002	2008-07-23 (leid. 3, keit. 1 – 2009-08-10)
3	Projektavimo valdymas	KADSSVP-003	2008-07-23 (leid. 2, keit. 1 – 2009-08-10)
4	Pirkimas-pardavimas	KADSSVP-004	2009-07-23 (leid. 5)
5	Subrangovų parinkimas	KADSSVP-005	2008-07-23 (leid. 3, keit.1 – 2008-12-08; keit. 2 – 2009-08-10)
6	Pasikeitimas informacija	KADSSVP-007	2008-07-23 (leid. 2, keit. 1 -2008-10-30;

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Eil. Nr.	Procedūros pavadinimas	Žymuo	Išleidimo/ keitinių data
			keit. 2 -2008-12-23; keit. 3 – 2009-08-10)
7	Matavimo priemonių valdymas	KADSSVP-009	2008-07-23 (leid. 2; keit. 1 – 2009-08-10)
8	Dokumentų parengimas ir valdymas	KADSSVP-010	2008-07-23 (leid. 2, keit. 1 – 2009-04-20; keit. 2 – 2009-08-10)
9	Neatitiktys, koregavimo ir prevenciniai veiksmai	KADSSVP-012	2008-07-23 (leid. 3, keit. 1 – 2009-08-10)
10	Įrašų valdymas	KADSSVP-014	2008-07-23 (leid. 2, keit. 1 – 2009-08-10)
11	Vidaus auditas	KADSSVP-015	2008-07-23 (leid.2, keit 1, 2009-07-29)
12	Personalo mokymas	KADSSVP-016	2008-07-23 (leid.3, keit. 1 -2008-10-30; keit. 2 – 2009-04-10; keit. 3 – 2009-08-10)
AVS ir DSSVS procedūros			
1	Aplinkos apsaugos, darbuotojų saugos ir sveikatos teisinių ir kitų reikalavimų įgyvendinimas	ADSSVP-02	2008-07-23 (leid. 2)
2	Parengtis avarijoms ir atsakomieji veiksmai	ADSSVP-04	2008-07-23 (leid. 2, keit. 1 – 2009-04-20)

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Eil. Nr.	Procedūros pavadinimas	Žymuo	Išleidimo/ keitinių data
3	Monitoringas ir matavimai	ADSSVP-06	2008-07-23 (leid. 3, keit. 1 -2008-10-30)
AVS procedūros			
1	Aplinkos apsaugos aspektų identifikavimas ir reikšmingų aspektų nustatymas	AVP-01	2008-07-23 (leid. 2, keit. 1 -2008-10-30)
2	Atliekų tvarkymas	AVP-05	2009-03-17 (leid. 4)
3	Cheminių medžiagų tvarkymas	AVP-08	2008-12-23 (leid. 3, keit. 1 – 2009-02-20)
DSSVS procedūros			
1	Darbuotojų saugos ir sveikatos valdymas	DSSVP-09	2008-07-23 (leid. 1, keit. 1 – 2009-04-20)
2	Profesinės rizikos veiksnių identifikavimas ir rizikos vertinimas	DSSVP-10	2008-07-23 (leid. 1, keit. 1 – 2009-04-20)
KVS procedūros			
1	Rangos sutarties analizė	CP001	2008-07-23 (leid. 2, keit. 1 – 2009-08-10)
2	Proceso valdymas	CP007	2008-07-23 (leid. 2, keit. 1 -2008-10-30; keit. 2 – 2009-04-20; keit. 3 – 2009-08-10)
3	Įrengimų aptarnavimas	CP026	2008-07-23 (leid. 2, keit. 1 – 2009-08-10)

Eil. Nr.	Procedūros pavadinimas	Žymuo	Išleidimo/ keitinių data
4	Medienos paruošimas	CP017	2008-10-21 (leid. 3)
5	Skydinių namų gamyba	CP029	2008-10-21 (leid. 2)
6	Gaminių iš metalo gamyba	CP019	2007-01 (A)
7	Suvirinimo darbai	CP030	2006-10 (A)

11. GAMYBOS IR PASLAUGŲ REALIZAVIMO PROCESŲ VALDYMAS

Planuojant projekto realizavimo procesus, atsižvelgiama į pagrindines bendrovės kokybės politikos nuostatas: projektų realizavimo procesas turi patenkinti kliento poreikius ir lūkesčius.

Už AB PST teikiamo produkto kokybę įtakojančius procesus atsakingi padalinių vadovai savo įgaliojimų ribose, bei, projektų realizavimą apibrėžiančiose procedūrose nurodyti asmenys, atsakantys už jų vadovaujamų procesų kokybę ir tinkamų vadybos metodų taikymą. Pagrindiniame procese dalyvaujantys darbuotojai yra apmokomi pagal procedūras [CP007](#) ir [KADSSVP-016](#).

Galima išskirti tokius, su projektų realizavimu susijusių, procesų aspektus:

Planavimas:

Planavimas yra pagrindinė projektų valdymo priemonė. Planuojami visi proceso etapai. Pasiūlymo rengimo metu yra išaiškinami užsakovo bei įmonės keliami projekto kokybei, reikalavimai, preliminariai suplanuojami projektui atlikti reikalingi pagrindiniai ištekliai.

Visais atvejais įsitikinama, kad įmonė žino užsakovo reikalavimus ir jie yra pakankamai apibrėžti, kad įmonė galės tinkamai realizuoti projektą ir tam yra numatyta pakankamai išteklių. Planavimas pasiūlymo rengimo stadijoje atliekamas, kaip numatyta procedūroje [CP001](#).

Projektavimas:

Projektavimo procesas yra aprašytas procedūroje [KADSSVP-003](#). Pagrindiniai įvestiniai duomenys, apibrėžiantys reikalavimus projektavimo procesui yra užfiksuoti rangos sutartyje su užsakovu.

Pirkimas:

Medžiagos ir paslaugos, turinčios įtakos įmonės projektų realizavimo procesui, yra perkamos iš įvertintų subrangovų bei tiekėjų. Tiekėjai bei subrangovai, pagal jų sugebėjimą tiekti produktą, atitinkantį įmonės reikalavimus, vertinami dviem būdais: formuojant įmonės įvertintų tiekėjų ir subrangovų duomenų bazę, sudarant jų patvirtintus sąrašus, bei organizuojant tiekėjų ir subrangovų konkursus [KADSSVP-004](#), [KADSSVP-005](#).

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Perkamo produkto patikra atliekama: projektavimo metu [KADSSVP-003](#), perkant medžiagas [KADSSVP-004](#), perkant statybos rangos darbus [KADSSVP-005](#). Minėti dokumentai apibrėžia ir veiksmus neatitiktinių pirkimų atveju.

Projekto realizavimo veikla:

Kad projekto realizavimas vyktų tinkamomis sąlygomis, prieš pradedant statybos darbus objekte, yra atliekami paruošiamieji darbai, kaip tai numatyta proceso valdymo procedūroje [CP007](#).

Reikalavimai statybos procesui yra gaunami planavimo bei projektavimo procesų pasekoje, bei atliekant parengiamuosius darbus statybos objekte.

Valdant statybos darbų procesus yra naudojamas procesų įteisinimas, monitoringas ir matavimai. Minėtos priemonės statybos darbų metu yra nurodytos procedūroje [CP007](#).

Patvirtinant darbų atitiktį nustatytiems reikalavimams, yra atsižvelgiama į vartotojo reikalavimus, įrašytus rangos sutartyje [CP001](#), bei išsakytus gamybinių susirinkimų metu.

Užsakovo turto naudojimas, saugojimas ir priežiūra, kai to reikia, yra aptariama rangos sutartyje su užsakovu pagal procedūrą [CP001](#). Sugadinus ar sunaikinus užsakovo turtą, užsakovui apie tai pranešama raštu, sutartyje aptartomis sąlygomis.

Jeigu projekto vadybos metu nustatomos neatitiktys, tuomet vykdomi koregavimo ir prevenciniai veiksmai (žr. [KADSSVP-012](#)).

Garantiniai įsipareigojimai:

AB PST yra prisiėmusi garantinius įsipareigojimus užsakovo atžvilgiu. Savo įsipareigojimus užsakovui bendrovė deklaruoja rangos sutartyje ir, esant poreikiui yra parengiami „Garantinio aptarnavimo nuostatai“. Nustatydamą savo įsipareigojimus garantinio laikotarpio metu, bendrovė juos suderina su užsakovo reikalavimais.

Bendravimas su užsakovu bei jo skundų nagrinėjimas yra aprašytas procedūrose [KADSSVP-007](#) ir [KADSSVP-012](#).

Grįžtamasis ryšys projektų realizavimo metu yra užtikrinamas pagal procedūrą [KADSSVP-012](#).

AB PST yra numachiusi ir apibrėžusi matavimo prietaisus, įrangą ir įrenginius, reikalingus produkto gamybai ir kokybės kontrolei, kurių naudojimo bei tinkamumo naudoti užtikrinimo sąlygos pateiktos procedūrose [CP026](#), [KADSSVP-009](#).

12. MATAVIMAS, ANALIZĖ IR GERINIMAS

Bendrovė yra nustačiusi monitoringo, matavimo, analizės ir gerinimo procesus, reikalingus:

- užsakovui teikiamo produkto atitikčiai įrodyti;
- vadybos sistemos atitikčiai užtikrinti;
- vadybos sistemos rezultatyvumui nuolat didinti.

I. PROJEKTŲ REALIZAVIMO PROCESŲ IR PRODUKTO KONTROLĖ IR MONITORINGAS

Už produkto bei projektų realizavimo procesų kontrolę, monitoringo vykdymą bei kokybės vadybos sistemos gerinimą atsako VAKADSS, vykdančios kontrolės funkcijas bei projekto ir objekto statybos vadovai, padalinių vadovai. Kontrolė ir monitoringas su projektų realizavimu susijusiuose procesuose aprašomas sekančiose procedūrose:

- vykdomos veiklos monitoringas – [ADSSVP-06](#);
- projektavimo valdymas – [KADSSVP-003](#);
- gaunamų medžiagų tikrinimas - [KADSSVP-004](#);
- statybos darbų monitoringas, kontrolė ir matavimai, galutinė kontrolė - [CP007](#);
- garantinių darbų kokybės kontrolė – [CP007](#), [KADSSVP-012](#), sutartis, garantinio aptarnavimo nuostatai.

Neatitinkančio reikalavimų produkto ir proceso valdymas pagal [KADSSVP-012](#).

II. VADYBOS SISTEMOS MATAVIMAS, ANALIZĖ IR GERINIMAS

Už vadybos sistemos matavimą, analizę ir gerinimą atsako bendrovės vadovybė, VAKADSS savo įgaliojimų ribose.

Vadybos sistemos bei produkto gerinimo galimybės ir veiksmai yra numatomi pagal:

- vartotojo pasitenkinimo tyrimo duomenis [CP001](#);
- garantinio aptarnavimo duomenis [CP007](#), [KADSSVP-012](#);
- vidaus auditų duomenis [KADSSVP-015](#);
- projektų realizavimo procesų priežiūros bei produkto matavimo duomenis ([KADSSVP-009](#); [CP007](#); [ADSSVP-06](#));
- tiekėjų vertinimą [KADSSVP-005](#);
- projekto rezultatų duomenis.

Šių duomenų analizė atliekama ne rečiau kaip kartą per metus, analizės duomenys pateikiami VVA. Vadybos sistemos gerinimo priemonės yra suplanuojamos VVA metu ir jų įvykdymui yra paskiriami atsakingi asmenys.

13. NEATITIKTINIO PRODUKTO VALDYMAS

Neatitinkančio reikalavimų produkto valdymo tikslas - išvengti statybos objekte/ gamybiniame ceche nekokybiškų medžiagų naudojimo bei statybos darbų atlikimo.

Neatitinkančio produkto valdymas yra taikomas visiems procesams ir vykdomoms veikloms.

Nurodoma atlikti tokius su tuo susijusius veiksmus:

- Veiksmai, aptikus neatitinkančias reikalavimų medžiagas, pateikti procedūrose [KADSSVP-004](#) ir [KADSSVP-012](#). Aptikus neatitiktį medžiagų priėmimo metu, priimamas sprendimas dėl tolimesnio medžiagų ne-/panaudojimo. Sprendimą dėl medžiagų priėmimo, nepriėmimo ar gražinimo tiekėjui, priima statybos objekto vadovas.
- Aptikus neatitiktį statybos darbų priežiūros metu, neatitiktys fiksuojamos kaip numatyta procedūroje [KADSSVP-012](#) ir nedelsiant darbai ištaisomi. Už neatitikčių pašalinimą atsako objekto statybos vadovas, statybos darbų vadovas, padalinių vadovai.
- Neatitiktys, išaiškintos garantinio laikotarpio metu, užfiksuojamos ir pašalinamos kaip numatyta procedūroje [KADSSVP-012](#). Statybos direktorius paskiria už neatitikties pašalinimą atsakingą asmenį, kuris atlieka neatitikties šalinimo veiksmus. Atlikus garantinius darbus ir juos patikrinus, darbai pridodami užsakovui.

14. KOREGAVIMO IR PREVENGINIAI VEIKSMAI

Nustačius gaminio/ produkto ar paslaugos neatitikimus nustatytiems reikalavimams, jie turi būti nagrinėjami. Visi vadovai atsako už tai, kad būtų analizuojamos ir nustatomos neatitikčių atsiradimo priežastys ir atliekama korekcija, ir priimami koregavimo ir prevenciniai veiksmai.

Procedūra [KADSSVP-012](#) aprašo darbuotojų veiksmus tvarkant nustatytas vadybos sistemos neatitiktis, nagrinėjant jų atsiradimo priežastis, kaupiant informaciją apie neatitiktis, planuojant bei įgyvendinant koregavimo veiksmus nustatytoms neatitiktims pašalinti ir nustatyti bei įgyvendinti prevencinius veiksmus, kad būtų pašalintos galimos neatitikčių atsiradimo priežastys, siekiant išvengti neatitikčių atsiradimo.

Koreguojančių veiksmų tikslas – išaiškintos neatitikties bei jos padarinių šalinimas. Prevencinės veiklos tikslas – neatitikties atsiradimo priežasčių analizė bei metodų, reikalingų analogiškiems neatitikimams išvengti ateityje, nustatymas.

Vykdamas vidaus auditus (žr. [KADSSVP-015](#)), yra užtikrinama nuolatinė vadybos sistemos kontrolė bei nustatytų neatitikčių pašalinimas ir prevencinės veiklos organizavimas.

15. VIDAUS AUDITAS

Vidaus audito tikslas – įvertinti bendrovės vadybos sistemą, ir įsitikinti, ar kokybės užtikrinimo veiksmai bei jų rezultatai atitinka suplanuotus, o taip pat kiek efektyvūs, bei tinkami naudojami metodai, siekiant užsibrėžtų tikslų.

Vidaus auditai vykdomi pagal metinį ir ketvirtinį vidaus auditų planus ir apima visą vadybos sistemą (žr. [KADSSVP-015](#)). Vidaus auditus vykdo tinkamai apmokyti ir generalinio direktoriaus įsakymu paskirti bendrovės darbuotojai.

Vidaus audito rezultatai yra pateikiami svarstyti bendrovės vadovybei VVA metu.

16. DOKUMENTŲ KONTROLĖS PROCEDŪROS

Visi bendrovės vadybos sistemos dokumentai yra valdomi vadovaujantis įdiegta integruota kokybės, aplinkos apsaugos, darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistema. Dokumentų valdymas aprašytas [KADSSVP-010](#) procedūroje.

KVS, AVS, DSSVS dokumentų rengimo poreikio nustatymas

KVS, AVS, DSSVS dokumentų kiekis ir apimtis turi užtikrinti standartų [LST EN ISO 9001:2008](#) ir LST EN ISO 14001:2005, LST 1977:2008 reikalavimų vykdymą. Rengimo poreikį nustato VAKADSS ir bendrovės direktoriai, pagal savo vykdomas funkcijas. Taip pat dokumentai gali būti rengiami atsiradus papildomam poreikiui, t.y. atsiradus naujoms funkcijoms, padaliniams ar pareigybėms.

KVS, AVS, DSSVS dokumentų rūšys

BENDROVĖS VIDINIAI DOKUMENTAI:

1. Politikos
2. Kokybės, aplinkos apsaugos, darbuotojų saugos ir sveikatos tikslų ir uždavinių dokumentai
3. Kokybės, aplinkos, darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos vadovas
4. KVS, AVS, DSSVS procedūros
5. Nuostatai, instrukcijos, taisyklės:
6. Tvarkomieji ir informaciniai dokumentai (tarnybiniai pranešimai, planai, ataskaitos, aktai, protokolai)
7. Dokumentai ir duomenų įrašai, kuriuos reglamentuoja statybos norminiai dokumentai (STR)
8. AVS dokumentai
9. Sutartys
10. Konstrukcijos dokumentai
11. Technologijos dokumentai (statybos darbų technologijos (vykdymo) projektas)
12. Įrašai (nurodyti KVS, AVS, DSSVS procedūrose)
13. Kita dokumentacija kompiuterinėje laikmenoje (formos, suvestinės, įrašai ir kt.)
14. Bendrovės personalo dokumentacija (asmens bylos, gyvenimo aprašymai, kvalifikaciniai pažymėjimai, įrašai apie mokymus ir kt.)
15. DSSVS dokumentai:

IŠORINIAI DOKUMENTAI:

16. Gavinių (pirkinių) techniniai dokumentai

17. Statybos norminiai dokumentai (STR)
18. Standartai ir kiti standartizacijos leidiniai
19. Gaunami techniniai brėžiniai iš kitų įmonių
20. Klientų skundai ir defektiniai aktai apie pridutų statinių kokybę
21. Kvalifikacijos atestatai (įmonei, darbuotojui)
22. Atitikties sertifikatai (gaminiui, vadybos sistemai)
23. KVS, AVS, DSSVS teisiniai reikalavimai

KVS, AVS, DSSVS Dokumentų derinimas, tvirtinimas, įsigaliojimas

Esant poreikiui, dokumentų rengėjas parengto dokumento projektą derina su suinteresuotų padalinių ir skyrių vadovais, suinteresuotų pareigybių darbuotojais. Įvertinęs pastabas ir pasiūlymus, kuriuos suinteresuotas asmuo pateikia raštu (laisva forma), konkrečiai nurodydamas keistinas dokumento vietas ir pasirašydamas, rengėjas koreguoja dokumentą.

Dokumentų derinimą ir patvirtinimą apsprendžia dokumento rengėjas, vadovaudamasis [KADSSVP-010](#) procedūra.

Dokumentai įsigalioja nuo patvirtinimo datos.

KVS, AVS, DSSVS Dokumentų paskirstymas, apskaita ir saugojimas

Kokybės politikos, aplinkos apsaugos politikos, kokybės tikslų ir uždavinių, aplinkos apsaugos tikslų ir uždavinių, darbuotojų saugos ir sveikatos tikslų ir uždavinių, kokybės, aplinkos apsaugos, darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos vadovo, KVS, AVS, DSSVS procedūrų, Bendrovės reikšmingų aspektų sąrašo, rizikos vertinimo kortelių, aplinkosaugos, darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos programų, rizikos šalinimo ir mažinimo planų ir DSS būklės paso originalai saugomi pas VAKADSS arba jo paskirtą atsakingą asmenį. Visi šie dokumentai yra patalpinti elektroninėje laikmenoje, adresu:

[\\Serveris\ISO\ISO 9001\ISO 14001\18001](mailto:Serveris\ISO\ISO 9001\ISO 14001\18001)

ir internetiniame registre adresu:

<http://mail.pst.lt>

User name: pstsauga

Password: ***

*** slaptažodis keičiamas. Apie slaptažodžio keitimą pranešama žinute elektroniniu paštu.

Visi Bendrovės darbuotojai šiais dokumentais gali naudotis elektroninėje laikmenoje. Esant poreikiui, KVS, AVS ir DSSVS procedūrų kopijos atspausdinamos, numeruojamos ir išdalinamos padaliniams, skyriams, atitinkamų pareigybių darbuotojams, kurių veiklą reglamentuoja šios procedūros.

Dokumentai saugomi vadovaujantis LR Vyriausybės įstatymuose nurodytais terminais.

Pasibaigus dokumentų galiojimo laikui, jie perduodami į archyvą.

Dokumentų keitimas ir peržiūra

Kokybės, aplinkos apsaugos, darbuotojų saugos ir sveikatos politikos galioja ne ilgiau nei 5 metus. Jos peržiūrimos kiekvienais metais vadovybinės analizės metu. Esant poreikiui jos gali būti atnaujinamos ir anksčiau.

Kokybės, aplinkos apsaugos, darbuotojų saugos ir sveikatos tikslai ir uždaviniai peržiūrimi ir atnaujinami kiekvienais metais, juos įforminant nauju dokumentu.

Galiojančios KVS, AVS ir DSSVS procedūros ir kokybės, aplinkos apsaugos, darbuotojų saugos ir sveikatos vadovas pažymimas žymeniu „**KONTROLIUOJAMAS**“.

Atliekant dokumentų peržiūrą, peržiūrima ar neatsirado naujų KVS, AVS, DSSVS teisinių reikalavimų, išsiaiškinami nauji vartotojų/ užsakovų reikalavimai, ar nėra naujų deklaruojamų reikalavimų, ar nepasikeitė statybos norminiai dokumentai.

Negaliojantys dokumentai (arba jų dalys) perbraukiami ir užrašoma „**NEGALIOJA**“ bei data. Negaliojantys originalai archyvuojami K ir DS skyriuje, negaliojančios spausdintos kopijos sunaikinamos, atitinkamai pakeičiant dokumentus serveryje/internetiniame registre.

Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos galioja neribotą laiką, bet pakeitimai įforminami atsiradus naujiems, ar pasikeitus esamiems teisiniams reikalavimams, arba nurodžius kontroliuojantiems asmenims.

Teisinių ir kitų reikalavimų registrai peržiūrimi ne rečiau nei 1k./ketv. Peržiūrą atlieka atitinkamai: techninės informacijos inžinierius, o darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas.

AVS planas, kokybės užtikrinimo planas rengiami kiekvienam statybos objektui atskirai ir galioja iki to objekto pridavimo datos. Šie planai peržiūrimi ir koreguojami pagal atliekamų darbų pobūdį.

Aplinkosaugos programos filialuose ir dukterinėse įmonėse peržiūrimos ir atnaujinamos 1 kartą metuose, jas įforminant nauju dokumentu. Statybos objektuose aplinkosaugos programos parengiamos kiekvienam naujam statybos objektui ir peržiūrimos bei koreguojamos pagal atliekamų darbų pobūdį.

Statybos darbų technologijos (vykdymo) projektas yra rengiamas kiekvienam naujam statybos objektui ir galioja iki to objekto pridavimo datos.

Technologinės kortelės rengiamos kiekvienam naujam statybos objektui.

Kitų dokumentų galiojimo laiką apsprendžia dokumento rengėjas.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Rizikos šalinimo ir mažinimo planai peržiūrimi ir koreguojami ne rečiau nei 3 metai arba pasikeitus teisiniams reikalavimams.

DSS būklės pasas peržiūrimas kiekvienais metais. Iki einamųjų metų vasario 15 d. jis turi būti peržiūrėtas, atspausdintas ir patvirtintas Bendrovės technikos direktoriaus.

Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos programos filialuose peržiūrimos ir atnaujinamos 1 kartą metuose, jas įforminant nauju dokumentu. Statybos objektuose darbuotojų saugos ir sveikatos programos parengiamos kiekvienam naujam statybos objektui ir peržiūrimos bei koreguojamos pagal atliekamų darbų pobūdį.

Duomenų įrašų valdymas aprašytas procedūroje [KADSSVP-014](#).

Įrašų identifikavimas

Įrašai daromi tam tikruose dokumentuose ar nustatytose formose – žurnaluose, aktuose, žiniaraščiuose, specialiose formose, protokoluose ir t. t. Įrašai identifikuojami pagal to dokumento, kuriame įforminamas įrašas, pavadinimą, įrašo datą, įrašo eilės numerį, įrašą padariusiojo pavardę, parašą.

Įrašų identifikavimą užtikrina pagal pareigybų aprašymą arba vadovo įgaliotas darbuotojas, atliekantis įrašus nustatytų dokumentų formose.

Įrašų kaupimas

Įrašai kaupiami ir saugomi visuose Bendrovės padaliniuose.

Įrašai yra naudojami kaip įrodymas, kad padalinio veikla atitinka KVS ir/ ar AVS, ir/ ar DSSVS reikalavimus, vadybos sistemos veikia rezultatyviai, bei parodyti pasiektus rezultatus.

Įrašų rodyklės

Kiekviename padalinyje parengiamos įrašų rodyklės. Jas rengia padalinio vadovo įgaliotas darbuotojas. Į įrašų rodykles įtraukiami dokumentai, kurie naudojami procedūrų vykdymui. Rengiamos KVS, AVS ir DSSVS įrašų rodyklės.

Rodyklių paskirtis – aprašyti įrašų tvarkymo sistemą, kuri apima įrašų suradimo, laikymo, saugojimo ir sunaikinimo tvarką.

Įrašų rodyklės rengiamos 2 egzemplioriais. Vienas egzempliorius saugomas padalinyje, antras pas VAKADSS.

Identifikavus naujus įrašus, rodyklės papildomos.

Kiekvienais metais iki sausio 15 d. rodyklių rengėjai įrašų rodykles peržiūri ir, jeigu reikia, atnaujina.

Inžinerinės dokumentacijos kontrolė-pristatymas, perdavimas, peržiūra, patvirtinimas ir pateikimas

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Sutarties vykdymui generalinio direktoriaus įsakymu paskiriamas projekto vadovas. Statinio statybos darbai leidžiami pradėti tik po to, kai statytojas (užsakovas) nustatytą tvarka gavo ir perdavė rangovui šiuos privalomus dokumentus (žr. STR 1.08.02:2002):

- ♦ Statybos leidimą (kopija);
- ♦ Suderintą ir patvirtintą statinio projektą (darbo projektas gali būti pateikiamas dalimis);
- ♦ Statybvietės perdavimo priėmimo aktą;
- ♦ Projektavimo sąlygų sąvadą, sąlygų laikiniems (statybos laikotarpiui) statiniams už statybvietės ribų įrengti ir projektavimo sąlygų statybos laikotarpiui energijai, vandeniui tiekti, ryšių paslaugoms tenkinti ir pan. kopijas (jei jų nėra statinio projekte);
- ♦ Statybos darbų žurnalą;
- ♦ Kitus dokumentus pagal sutarties arba teisinių reikalavimų nurodymą.

AB PST projektų biudžeto skyrius gautą dokumentaciją perduoda projekto vadovui, kuris tiesiogiai yra atsakingas už statybos darbų vykdymą, numatytą sutartyje.

Be dokumentų, nurodytų aukščiau, projekto vadovas iš projektų biudžeto skyriaus gauna šiuos dokumentus ir informaciją:

- ♦ Informaciją apie klientą ir pagrindinius užsakovus.

Sutarties vykdymui, statybos vadovas parengia statybos darbų technologijos (vykdymo) projektą, kurį suderina su technologijų skyriaus, darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus specialistais ir patvirtina technikos direktorius. Statybos darbų technologijos projektas rengiamas pagal STR 1.08.01:2002 reikalavimus.

Statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte apsprendžiama mechanizmų išdėstymas, jų judėjimo schemos (kranai), kalendoriniai grafikai, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisriniai, aplinkosaugos reikalavimai, kilnojamų buitinių patalpų išdėstymas, medžiagų sandėliavimo aikštelės ir patalpos, privažiavimo keliai, objekto aprūpinimas energija, vandeniu ir kt. Taip pat aprašomos kokios bus naudojamos užsakovo (klijento) turto apsaugos priemonės. Remiantis atliekamų darbų pobūdžiu sukomplektuojama techninė - technologinė dokumentacija (pagal poreikį). Darbų technologijos projekte ir sutarčių pagrindu kliento žemei, privažiavimo keliams, kliento tiekiamoms paslaugoms numatoma apsauga nuo įmonės ar subrangovų netinkamo naudojimo bei piktnaudžiavimo sutarties galiojimo laikotarpiu.

Naudojant brėžinius, statybos darbų taisykles, medžiagas ir konstrukcijų gamintojų instrukcijas statybos darbų vadovas išduoda užduotis brigadininkams arba grandininkams. Atlikti darbai jų kiekis, atliktų darbų kokybė ir visa statybos darbų eiga fiksuojama statybos darbų žurnale (žr. STR 1.08.01:2002, 4 priedą, "Statybos darbų žurnalas"; Žurnalo pildymo instrukcija ir tvarka).

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Visos iškilę gamybinės ir kt. sutarties vykdymą liečiančios problemos tarp dirbančiųjų AB PST vardu, generalinio rangovo ir kliento atstovų sprendžiamos gamybiniuose pasitarimuose, kurių dažnumas nustatomas šalių susitarimu pagal poreikį. Visi oficialūs susirinkimai su klientu ir dirbančiais AB PST vardu protokoluoja ir protokolai išsaugomi.

Nustatytoms neatitiktims, nustatomos priežastys ir nustatomi koregavimo veiksmai. Neatitiktys iš generalinio rangovo pusės papildomai peržiūrimos savaitiniuose gamybiniuose AB PST ir filialų direktorių pasitarimuose, priimami koregavimo veiksmai ir po to įvertinamas veiksmų rezultatyvumas (žr. procedūrą KADSSVP-012 „Neatitiktys, koregavimo veiksmai ir prevenciniai veiksmai“).

Bet kokie kliento daromi neesminiai pakeitimai turi atsispindėti statybos darbų žurnale.

Užbaigus objekto statybos darbus, numatytus sutartyje, yra kviečiama statinių pripažinimo tinkamais naudoti, komisija, kurios tikslas yra įvertinti, kaip statinys atitinka projekto, esminius statinio reikalavimus, galimybę saugiai naudoti statinį pagal paskirtį ir/ar gaminti žmonių sveikatai saugią produkciją. Komisijai pateikiamų dokumentų sąrašas yra nurodytas STR 1.11.01:2002.

Priduodamo objekto išpildomoji dokumentacija perduodama užsakovui.

Statybos metu gaunami brėžiniai yra registruojami registre ir perduodami užsakovui patvirtinimui „**PRITARIU STATYTI**“. Tuomet statybos darbų vadovas juos perduoda naudotojams susipažinimui ir vykdymui. Gavus brėžinių pakeitimus elgiamasi analogiškai. Nebegaliojantys brėžiniai pažymimi žymeniu „**NEGALIOJA**“, išimami iš apyvartos ir pakeičiami galiojančiais. Pakeitimai įforminami registre. Vienas brėžinių komplektas saugomas pas projekto vadovą ir užbaigus objektą, perduodamas užsakovui, raštiškai įforminus perdavimo – priėmimo aktą.

Užbaigus darbus arba darbų etapus atliekamas jų pridavimas kliento atstovui (atsakingam už techninę objekto priežiūrą). Tai atlikus daromi atitinkami įrašai statybos darbų žurnale.

Statinio dalims, konstrukcijoms ir inžineriniams tinklams atliekamos geodezinės nuotraukos, kurios registruojamos statybos darbų žurnale.

Darbo procedūrų stebėjimas ir kontrolė

Vykdomų statybos darbų kokybė kontroliuojama ir fiksuojama taip, kaip tai aprašyta įdiegtos integruotos *kokybės, aplinkos apsaugos ir darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos* procedūrose ir Statybos taisyklėse „Bendrieji statybos darbai“ ST 121895674.03:2005.

2.2.2. REKLAMINIS BUKLETAS

PST

AB "Panevėžio statybos trestas"

Strategija ir vertybės

Vizija

Tapti pripažinta statybos sektoriaus lydere, naudojančia pažangias technologijas, garantuojančia kokybę bei sutartus darbų atlikimo terminus.

Mes vertiname:

- Sąžiningumą
- Atsakingumą
- Profesionalumą
- Kokybišką darbą
- Efektyvius sprendimus

2.1 pav.

PST istorija ir pasiekimai

Bendrovė įkurta 1957 m. kaip Valstybinis statybos trestas Nr. 9.

1958 m. įmonė plėtoja savo veiklą jau kaip „Panevėžio statybos trestas“.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

1981 m. pradėta veikla BAM'o statyboje.

1989-1991 m. įmonė tapo „Panevėžio statybos asociacija“. Asociacijos įstatais įteisinta naujai sukurto turto priklausomybė jos nariams. Asociacijos statusas buvo artimas dabartinei akcinei bendrovei.

1991 m. bendrovė tapo Panevėžio valstybine akcine statybos įmone. Pirmą kartą suformuotas įmonės įstatinis kapitalas, kurio 77 proc. priklausė valstybei, likusieji - akcininkams.

1993 įmonė vėl ėmė veikti kaip AB „Panevėžio statybos trestas“. Sukurtas įmonės logotipas.

1999 m., įvykus privatizacijai, didžiausią akcijų paketą - 49,9 proc. - įsigijo bendrovė „Panevėžio keliai“.

2000 m. PST Hanoveryje, Vokietijoje, pastatė ir įrengė parodų paviljoną „EXPO 2000“. Tai - pirmasis bendrovės objektas Vakarų Europoje.

2006 m. liepos mėnesį PST akcijos įtrauktos VVPB Oficialųjį sąrašą.

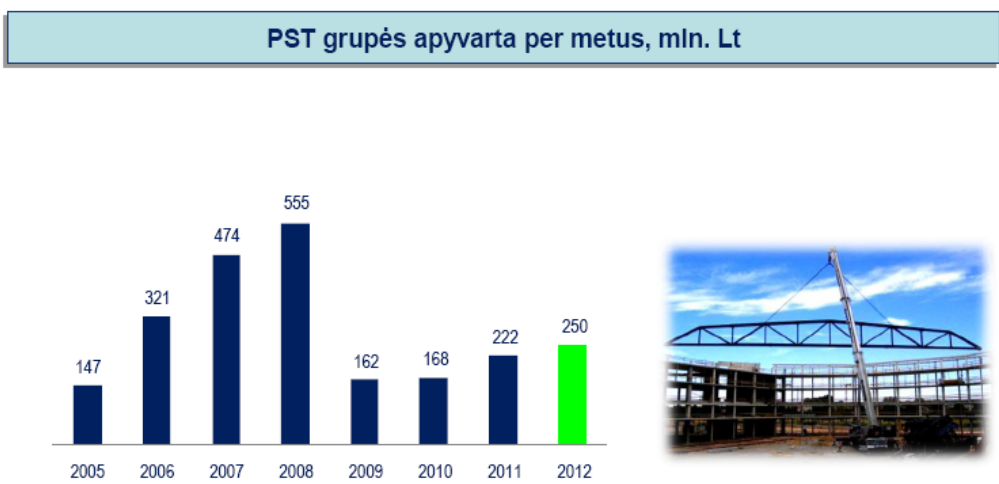
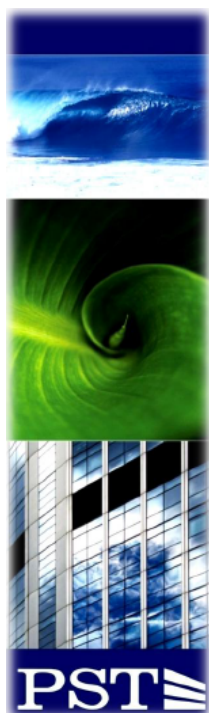
2007 m. įmonės darbas įvertintas Nacionaliniu kokybės apdovanimu.

2008 m. už Panevėžio termofikacinės elektrinės statybą įmonė apdovanota „Lietuvos metų gaminio“ aukso medaliu.

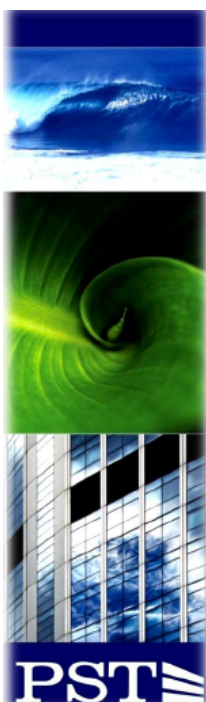
2009 m. už Panevėžio universalios sporto arenos „CIDO ARENA“ statybą įmonė apdovanota „Lietuvos metų gaminio“ Aukso medaliu.

2010 m. už Tauragės nuotekų valymo įrenginių statybą įmonė apdovanota „Lietuvos metų gaminio“ Aukso medaliu.

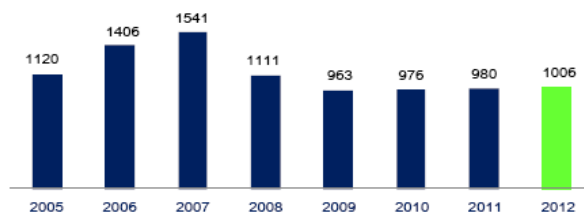
Šiuo metu PST vykdo darbus ne tik Lietuvoje, bet ir Skandinavijoje, Kaliningrado srityje bei Jungtinėje Karalystėje.

2.2 pav.

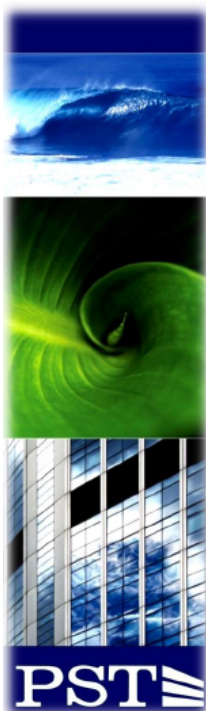

PST darbuotojai

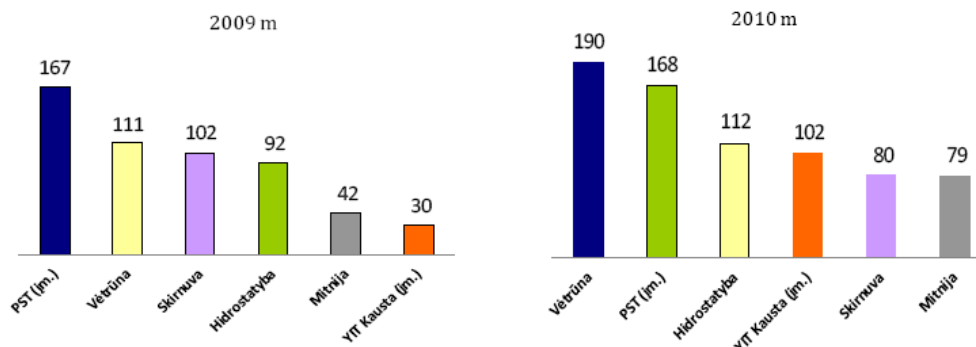

2011 m	
Vadovai - direktoriai, projekto vadovai	32
Technologai, projektuotojai, projektų inžinieriai	68
Buhalterija, personalo sk. administratorės	39
Statybos vadovai, darbų vadovai	74
Darbininkai	767
Viso:	980

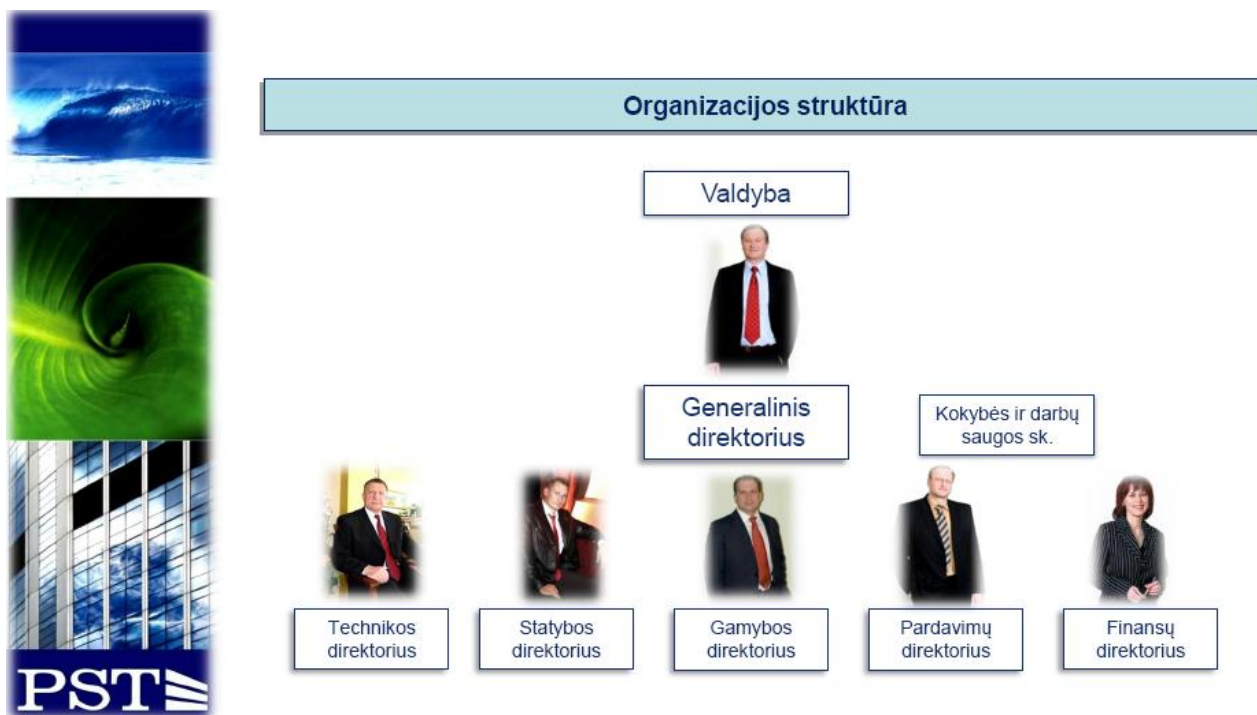
2.3 pav.

Statybos bendrovės pagal 2009 – 2010 m. pardavimus ir paslaugas

2.4 pav.

2.5 pav.

PST ATLIEKA STATYBOS DARBUS SAVO JĖGOMIS

Projektavimo darbai

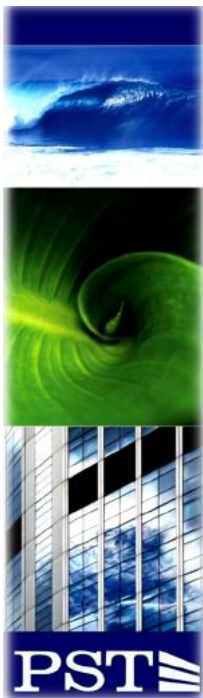
- Statinio techninis darbo projektas

Bendrastatybiniai darbai

- Žemės darbai, gerbūvis
- Pamatų įrengimas
- Surenkamų g/b konstrukcijų montavimas
- Monolitinio g/b įrengimas
- Mūro darbai
- Metalo konstrukcijų gamyba ir montavimas
- Stogo ir surenkamų sienų konstrukcijų montavimas
- Aliuminio fasado gamyba ir montavimas
- Grindų betonavimas
- Apdailos darbai

Lauko inžineriniai tinklai

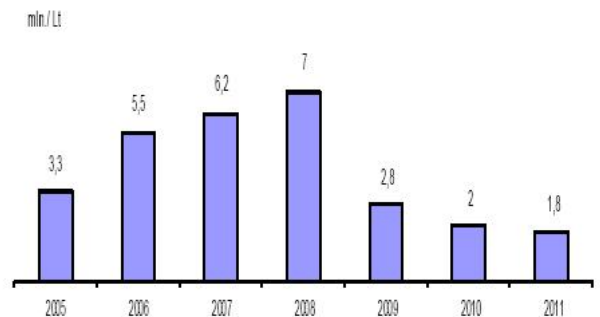
- Vandentiekio ir nuotekų tinklai

PST projektavimo biuras "PST projektai"

•Projektavimo darbai

- Statinio techninis darbo projektas

2.6 pav.

PST spec. padalinys "Betonas"

•Bendrastatybiniai darbai

- Pamatų įrengimas
- Surenkamų g/b konstrukcijų montavimas
- Monolitinio g/b įrengimas
- Mūro darbai

2.7 pav.

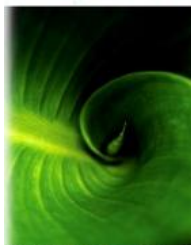
PST spec. padalinys "Stogas"

• Bendrastatybiniai darbai

- Metalo konstrukcijų montavimas
- Stogo ir surenkamų sienų konstrukcijų montavimas

2.8 pav.

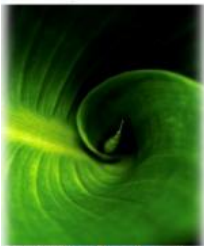
PST spec. padalinys "Konstrukcija"

• Bendrastatybiniai darbai

- Pamatų įrengimas
- Surenkamų g/b konstrukcijų montavimas
- Monolitinio g/b įrengimas
- Metalo konstrukcijų montavimas

2.9 pav.

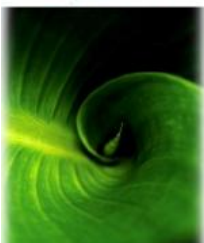
PST spec. padalinys "Rekonstrukcija"

• Bendrastatybiniai darbai

- Pamatų įrengimas
- Surekamų g/b konstrukcijų montavimas
- Monolitinio g/b įrengimas
- Mūro darbai

2.10 pav.

PST filialas "Gerbusta"

• Bendrastatybiniai darbai

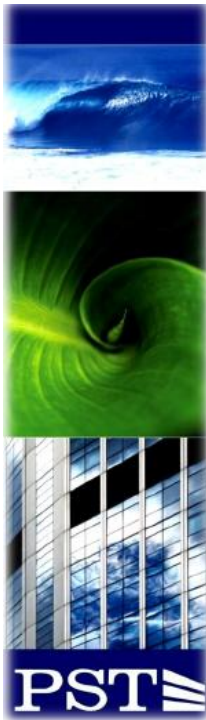
- Žemės darbai, gerbūvis
- Pamatų įrengimas

• Lauko inžineriniai tinklai

- Vandentiekio ir nuotekų tinklai

2.11 pav.

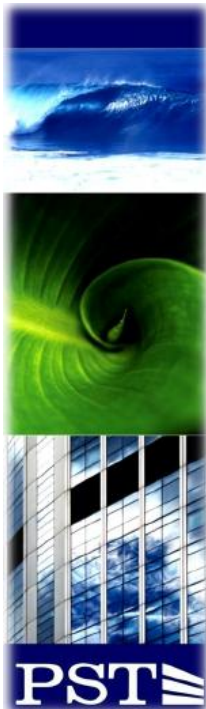
PST filialas "Pastatų apdaila"

• Bendrastatybiniai darbai

- Aliuminio fasado gamyba ir montavimas
- Grindų betonavimas
- Apdailos darbai

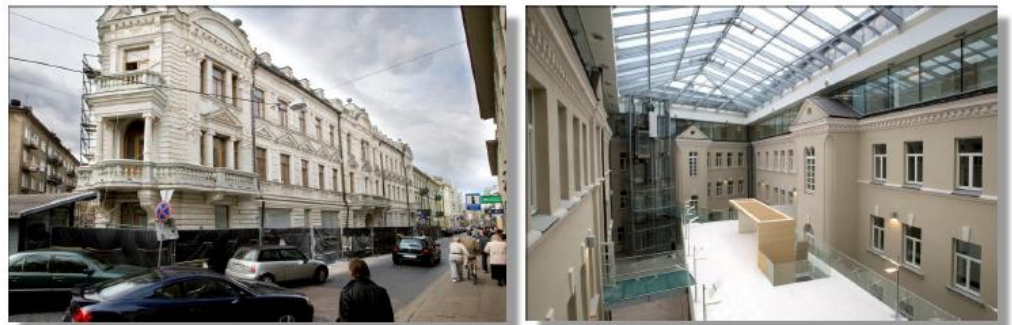
2.12 pav.

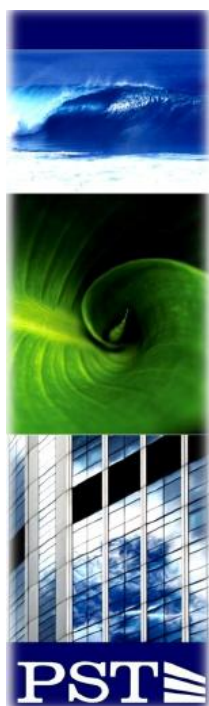
PST filialas Vilniuje "Genranga" ir filialas Klaipėdoje "Klaipstata"

• Bendrastatybiniai darbai

- Pamatų įrengimas
- Žemės darbai, gerbuvis
- Surenkamų g/b konstrukcijų montavimas
- Apdailos darbai
- Monolitinio g/b įrengimas
- Mūro darbai

2.13 pav.

Atestatai ir sertifikatai

- Atestatas statybai ir projektavimui
- Licenzija statybai Rusijos federacijoje
- Licenzija projektavimui Rusijos federacijoje
- ISO 9001:2008 kokybės vadybos
- ISO 14001: 2004 aplinkosaugos vadybos
- OHSAS 18001:2007 saugos ir sveikatos vadybos

2.14 pav.

3. MOKYMO ELEMENTAS. PASTATŲ APDAILOS TECHNOLOGINIŲ PROCESŲ ORGANIZAVIMAS UAB „SiVySta“

- 3.1 ĮMONĖS INTERNETO SVETAINĖ www.sivysta.lt
- 3.2 ĮMONĖS PARENGTA REKLAMINĖ MEDŽIAGA

3.2.1. PRISTATYMAS

Uždaroji akcinė bendrovė „Sivysta“ įregistruota Valstybinės įmonės Vilniaus filialo Registro centre 2002 m. gegužės 16 dieną.

UAB „Sivysta“ turi Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos išduotą atestatą Nr. 3003, kuris suteikia teisę įmonei atlikti visus ypatingų statinių, gyvenamųjų, viešojo naudojimo ir kitos ūkinės veiklos pastatų statybos darbus. Šiuo metu įmonėje dirba apie 100 darbuotojų. Tai atestuoti profesionalūs vadovai bei patyrę darbininkai. Bendrovė stengiasi išlaikyti ilgalaikius ir abipusiai naudingus santykius su savo darbuotojais.

UAB „Sivysta“ atlieka įvairios paskirties ir apimčių statybos bei remonto darbus. Bendrovės veiklos spektras apima gyvenamųjų, gamybinių, viešosios paskirties bei komercinių pastatų statybas (nuo pamatų iki raktų įteikimo). Visiems atliktiems darbams suteikiama garantija pagal statybos įstatymo reikalavimus. Vidutinė metinė atliekamų darbų apimtis apie 20 mln. Lt.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Svarbiausi mūsų įmonės kokybės, aplinkosaugos, darbuotojų saugos ir sveikatos politikos tikslai:

- plėsti užimamas pozicijas rinkoje, didinti veiklos rezultatyvumą ir išlaikyti patikimos organizacijos vardą;
- būti saugia aplinkai, darbuotojams ir kitoms, su vykdoma veikla susijusiems šalims.

Šie tikslai įgyvendinami, vadovaujantis tarptautinių standartų **LST EN ISO 9001:2000, LST EN ISO 14001:2004, LST EN 1977:2008 (BS-OHSAS 18001:2007)** reikalavimais ir principais.

Vadovybės pasitarimuose periodiškai analizuojamas kokybės, aplinkos bei darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemų efektyvumas, nustatomi vis aukštesni tikslai, numatomos priemonės ir skiriami išteklių jū įgyvendinimui.

Per pastaruosius metus UAB „Sivysta“ įgyvendino daug sudėtingų bei svarbių statybos projektų. Reikšmingiausi jų:

- **komerciniai pastatai:** *Baltijos ir Amerikos terapijos ir chirurgijos klinika Nemenčinės pl. 54 a, Vilniuje (šiuo metu vykdomas antras etapas); Grand Casino Vienuolio g. 4, Vilniuje, Administracinis pastatas Sodų g. 100, Skaidiškių km., Vilniaus raj., Administracinis pastatas su parkingu Panerių g. 24-26, Vilniuje; Stačiatikių vienuolyno viešbutis Subačiaus g. 11, Vilniuje;*

- **kultūros paveldo statiniai:** *Šv. Jonų bažnyčios varpinės rekonstrukcija, Vilniuje; Vilniaus universiteto senosios bibliotekos rekonstrukcija; patalpos Gedimino pr. 22, Vilniuje; VŠĮ šiuolaikinės mokyklos centro remonto darbai, Vilniuje.*

- **gyvenamoji statyba:** *blokuoti gyvenamieji namai Nemenčinės pl. 45 – 45 A, Vilniuje; 2 gyvenamieji namai Bajorų kvartale, Vilniuje; individualus gyvenamasis namas Rūtų g., Vilniuje.*

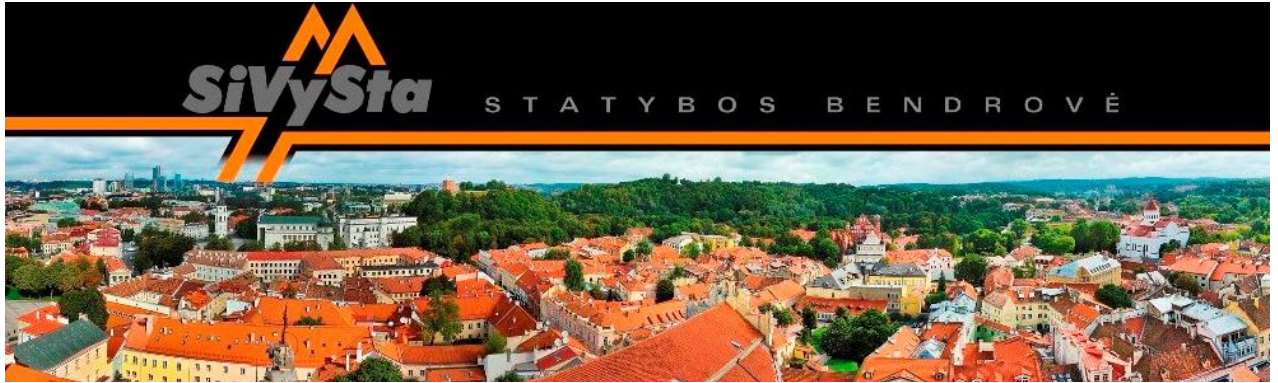
- **apdailos darbai:** *VRM MC ligoninės vidaus patalpų remontas Žygimantų g., Vilniuje; Viešbučio „Baltpark“ apdailos darbai, Klaipėdoje; Sporto klubo įrengimas, Čiurlionio g., Vilniuje; Medicinos diagnostikos Centro remontas Grybo g., Vilniuje; KAM Gynybos štabo vidaus patalpų remonto darbai, Vilniuje.*

UAB „Sivysta“ nuo pat įsikūrimo didelį dėmesį skirdama veiklos valdymo efektyvumo didinimui, statybos darbų kokybės gerinimui ir modernių technologijų diegimui. Savo patirtimi, dėmesiu ir požiūriu, Bendrovė užsitarnavo klientų, partnerių ir kitų suinteresuotų šalių pasitikėjimą.

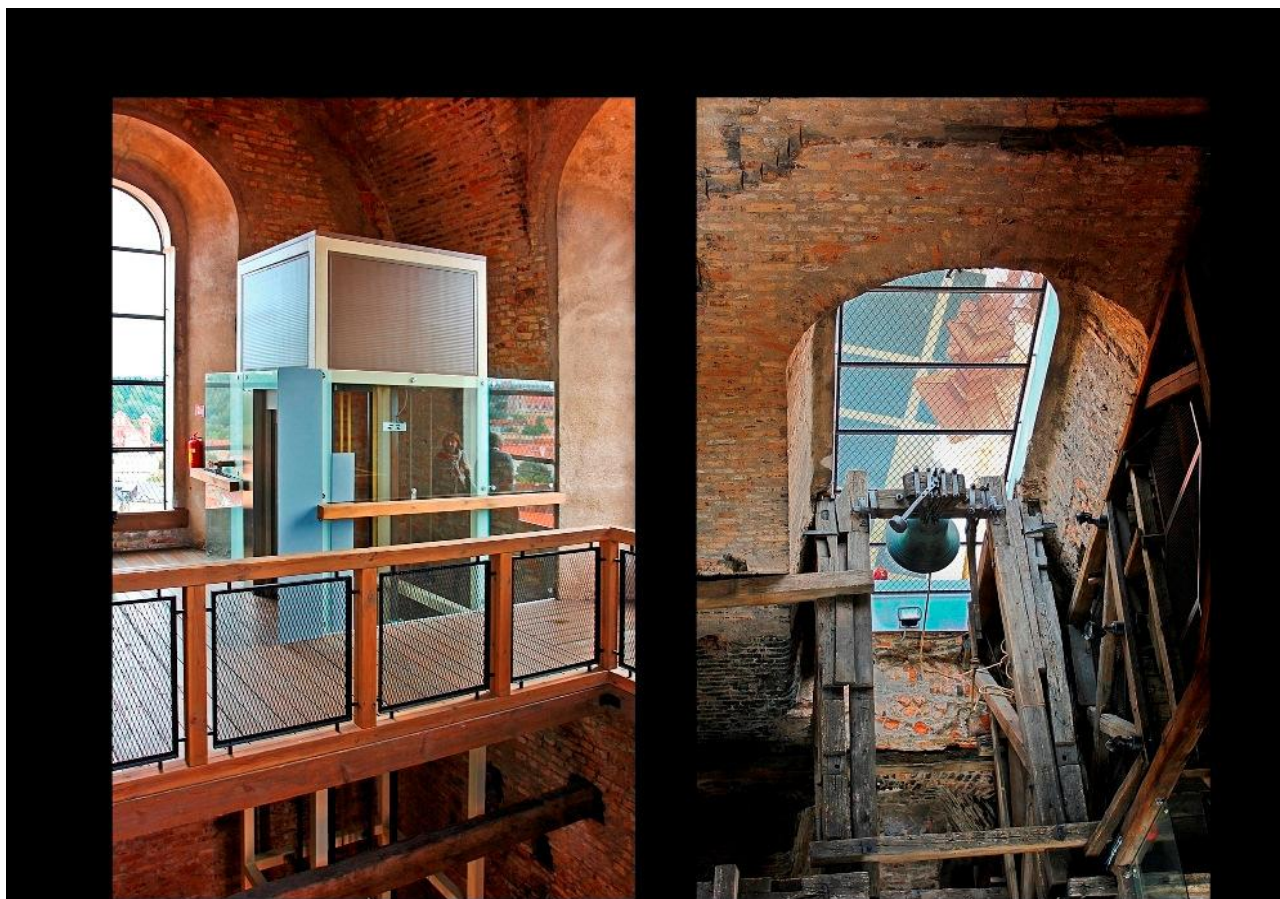
Mūsų statybų patirtis ir darbuotojų kompetencija leidžia siūlyti sprendimus, užtikrinančius užsakovo verslo sėkmę. Dalyvavimas projekte nuo pat pirmos stadijos – projektavimo – suteikia galimybę teisingai įvertinti ir nustatyti reikiamus būsimo pastato kriterijus, išsirinkti tinkamiausią projektą, technologinius ir techninius sprendimus, kurie garantuoja pastato vertę ir investicijų grąžą.

Sukaupta patirtis, kokybiškų ir savalaikių darbų atlikimo tradicijos, pagarba klientams užtikrina bendrovės statomų objektų priežiūrą, kokybę bei patikimumą.

3.2.2. REKLAMINIS BUKLETAS

3.1 pav.

Patirtimi
užauginta
kokybė

Uždaroji akcinė bendrovė „SiVySta“ - tai atestuotų profesionalių vadovų bei patyrusių darbininkų komanda, kuri savo veiklą pradėjo 2002 m. gegužės 16 dieną. Bendrovės veiklos spektras apima kultūros paveldo statinių, gyvenamųjų, gamybinių, viešosios paskirties ir komercinių pastatų statybų projektus ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje.

Čia didelis dėmesys skiriamas veiklos valdymo efektyvumo didinimui, statybos darbų kokybės gerinimui ir modernių technologijų diegimui. Analizuojant rinkos poreikius, užsakovo reikalavimus ir rezultatus, nuolat tobulinama įmonės veikla, numatomi nauji tikslai ir kryptys. Visiems atliktiems darbams suteikiama garantija pagal statybos įstatymo reikalavimus. Patirtimi, dėmesiu ir požiūriu bendrovė užsitarnavo klientų, partnerių ir kitų suinteresuotų šalių pasitikėjimą.

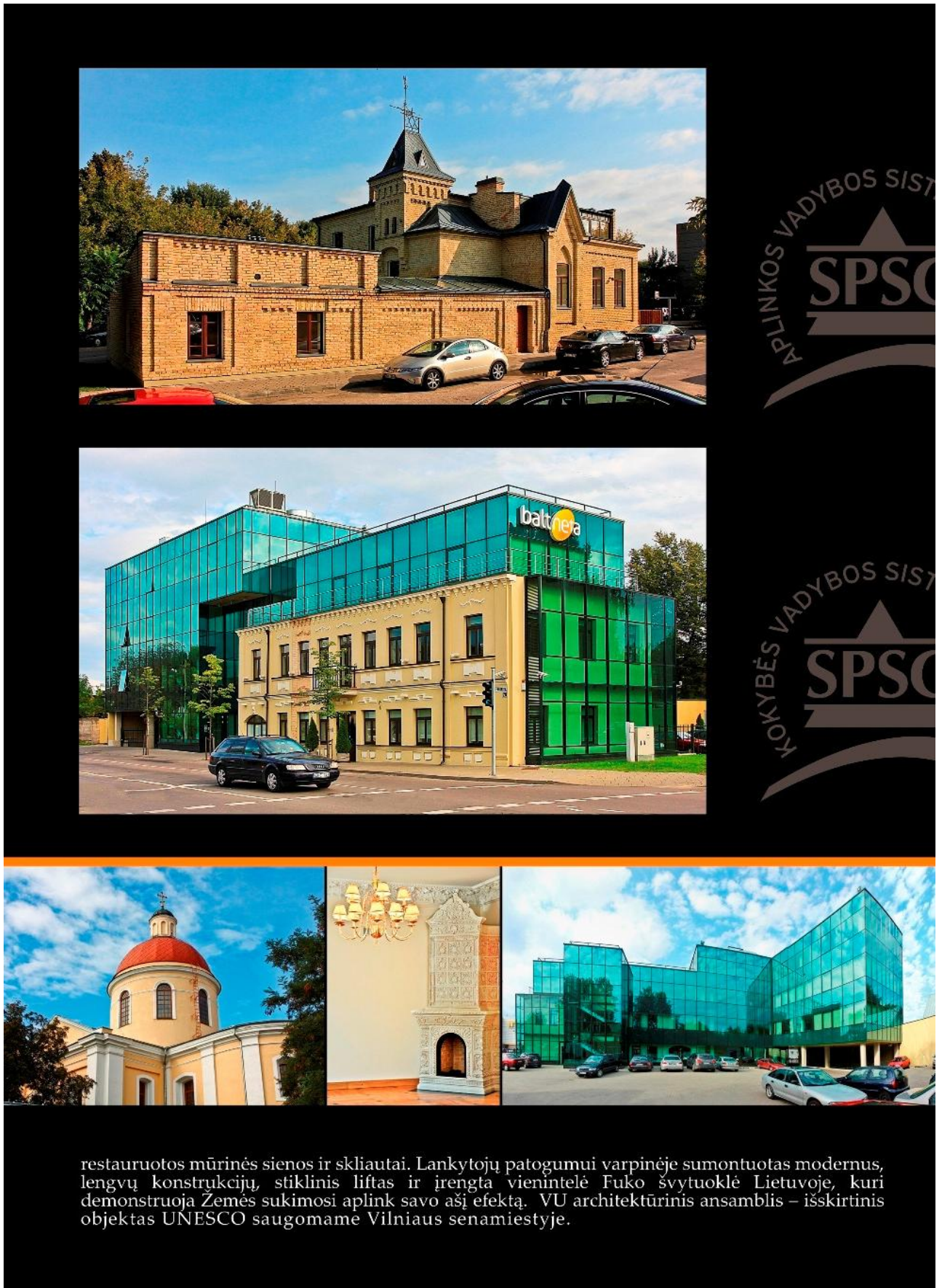
3.2 pav.

Vieni iš didžiausių ir reikšmingiausių UAB „SiVySta“ projektų – kultūros paveldo statinių rekonstrukcijos

Igyvendintas „Vilniaus universiteto architektūrinio ansamblio varpinės tvarkomieji statybos darbai“ projektas - sutvirtinti varpinės pamatai, atliktas medinių laiptų konstrukcijų stiprinimas, restauruotas kryžius ir paausuotas kupolas varpinės viršūnėje, atliktas fasado tvarkymas,

3.3 pav.

3.4 pav.

Šv. Jonų bažnyčia – vėlyvojo baroko laikotarpio architektūros paminklas, neturintis analogų visoje Europoje. Vykdamas jos rekonstrukciją senieji vitražiniai langai pakeisti naujais, atlikti skliautinės perdangos apšiltinimo, pagrindinio įėjimo rekonstravimo, langų ir durų keitimo darbai.

3.5 pav.

Statome įvairaus dydžio ir dizaino gyvenamuosius pastatus nuo pamatų įrengimo iki raktų įteikimo

„Villa A City“ komplekse pastatytas senamiesčio architektūros stiliškos, dviejų aukštų blokuotas gyvenamasis namas. Čia įrengti 23 modernūs apartamentai, įvesta autonominė šildymo sistema ir miesto centralizuoti inžineriniai tinklai.

3.6 pav.

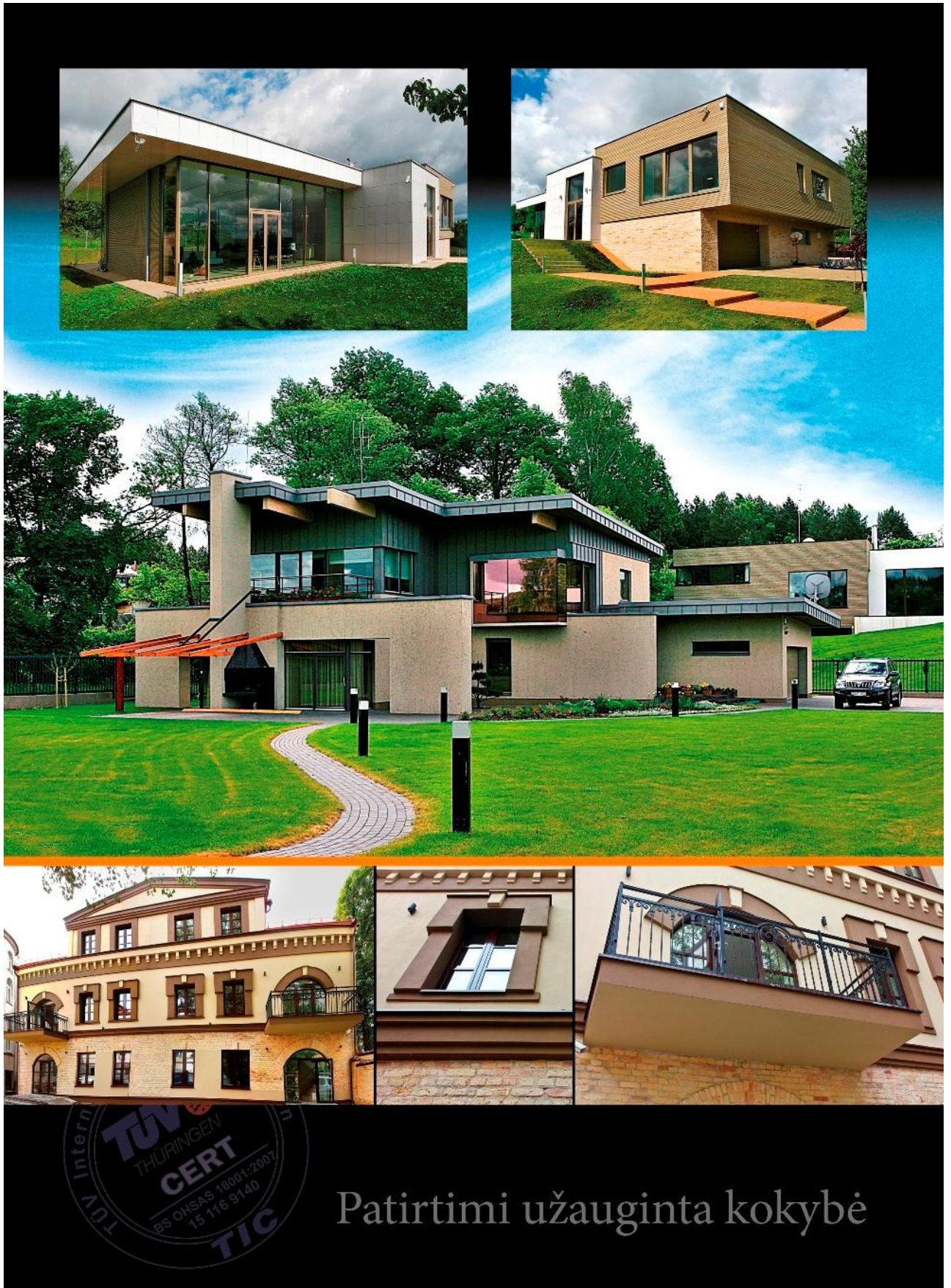

3.7 pav.

Patyrę ir kruopštūs darbuotojai atlieka visus vidaus ir lauko apdailos darbus

UAB „SiVySta“ tikslas – organizuoti produktų ar paslaugų teikimą taip, kad atitiktų klientų, galiojančių techninių reglamentų, tarptautinių standartų ISO 9001:2000, ISO 14001:2004, OHSAS 18001:2007 ir kitų norminių dokumentų reikalavimus.

4. MOKYMO ELEMENTAS. MOKYTOJO ATASKAITA

4.1. REIKALAVIMAI ATASKAITAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

Privalomosios ataskaitos dalys:

1. Įvadas.
2. Pagrindiniai pastatų dažymo ir apmušalų klijavimo darbus reglamentuojantys dokumentai.
3. Pastatų dažymo ir apmušalų klijavimo technologijų palyginimas.
4. Naudojamų įrankių, įrangos, medžiagų palyginimas.
5. Taikomų apdailos sistemų palyginimas.
6. Išvados.

Ši savarankiško darbo užduotis padės Jums rinkti informaciją apie lankytų įmonių technologinio proceso organizavimą, nepamiršti svarbių temų, kurias turėtumėte aptarti lankomoje įmonėje ir kuriuos bus galima aptarti su kolegomis bei panaudoti profesiniame mokyme.

Kiekvieną kartą lankantis įmonėje, pasižymėkite kiekvieno klausimo svarbius aspektus. Ši informacija bus svarbi ruošiant Mokytojo ataskaitą.

Mokytojo ataskaitoje turėtų būti aprašomi tik svarbūs ir įsimintini, aktualūs aspektai.

Informacija turi būti konkreti ir glausta.

VERTINIMO KRITERIJAI

1. Pateikta trumpa aplankytų įmonių charakteristika.
2. Nurodyti pagrindiniai pastatų dažymo ir apmušalų klijavimo darbus reglamentuojantys dokumentai.
3. Apibūdintos pastatų dažymo ir apmušalų klijavimo technologijos. Pateiktas apibendrinimas.
4. Išvardinta įmonėse naudojama naujausia technologinė įranga, medžiagos. Pateiktas apibendrinimas.
5. Apibūdintos dažymo ir apmušalų klijavimo apdailos sistemos. Pateiktas apibendrinimas.
6. Ataskaitoje informacija pateikta glaustai, struktūruotai, reflektuoja vizite įgytą patirtį.

Vertinimas:

„įskaityta“ – ataskaitoje pateikta medžiaga logiška, nuosekli, praktiškai pritaikoma;

„neįskaityta“ – ataskaitoje pateiktos medžiagos neįmanoma pritaikyti profesinio rengimo procese.

MODULIS B.5.2 PASTATO APDAILOS TECHNOLOGIJŲ NAUJOVĖS IR PLĖTROS TENDENCIJOS

1. MOKYMO ELEMENTAS. PASTATO APDAILOS TECHNOLOGINIŲ NAUJOVIŲ APŽVALGA LIETUVOJE IR UŽSIENYJE

1.1 PASKAITOS „PASTATO APDAILOS TECHNOLOGINIŲ NAUJOVIŲ APŽVALGA LIETUVOJE IR UŽSIENYJE“ MEDŽIAGA

Paskaitos temos:

1. Mechanizacijos ir automatizacijos pritaikymas pastato apdailos įrengimui.

Priedas Nr. 1 ir 2.

2. Naujos įrangos, mechanizmų, prietaisų, naudojamų pastato apdailos darbams pasiūla.

Priedas Nr. 1 ir 2.

3. Ekologiškų medžiagų panaudojimas pastatų apdailai.

Priedas Nr. 3

4. Naujos dekoratyviojo tinko medžiagos ir tinkavimo technologijos.

Priedas Nr. 4

5. Naujų dažymo medžiagų pasiūla ir naujos dažymo darbų technologijos.

Priedas Nr. 5 ir 5.1

6. Naujų medžiagų pasiūla ir technologinės naujovės plytelių dangai įrengti.

Priedas Nr. 6

7. Apdailos medžiagų paruošimas, naudojant skaitmenines technologijas.

Priedas Nr. 7

2. MOKYMO ELEMENTAS. STATYBOS SEKTORIAUS PLĖTROS TENDENCIJOS

2.1 PASKAITOS „STATYBOS SEKTORIAUS PLĖTROS TENDENCIJOS“ MEDŽIAGA

Paskaitos temos:

1. Statybų masto statistika (paskutinis dešimtmetis).

Priedas Nr. 8

2. Darbo jėgos paklausos ir pasiūlos tendencijos.

Priedas Nr. 8

3. Statybų vizija, naujų pastato apdailos technologijų pritaikymo tendencijos.

Priedas Nr. 9 ir 9.1

4. Ekologinės statybos perspektyvos.

EKOLOGINĖS STATYBOS PERSPEKTYVOS

Paskaitos planas:

Prioritetai:

1. Aplinkos išsaugojimas
2. Naudoti atsinaujinančius energijos šaltinius (saulė, vėjas, šilumos siurbliai)
3. Naudoti, pagal konstruktyvus, produktus pagamintus iš atsinaujinančių žaliavų.
4. CO² emisijos mažinimas
5. Izoliacinės medžiagos gaminamos iš atsinaujinančių žaliavų, bendras sienų pralaidumas vandens garams, μ koef. negali būti didesnis nei 5, neleistas kondensato susidarymas
6. Vandenių apsauga
7. Perdirbimas, utilizavimas ir antrinis panaudojimas (naudojamu produktų)
8. Ekologiniai sertifikatai ??? Nature plus kt.
9. Vidaus mikroklimatas–santykinė drėgmė, garso izoliacija tiek nuo išorės tiek viduje, švarus oras, augalai (oranžerija)
10. Ekologinis projektavimas, architektų pritraukimas ir auklėjimas
11. Žalios architektūros projektavimas
12. Medžiagos kurių gamyba neteršia aplinkos (CO²)
13. Aktyvūs pamatai ir sienos –šilumos kaupimas
14. Perdirbamų medžiagų panaudojimas
15. Pastato sandarumas (difuzinis)

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

16. Vandens ir kraštovaizdžio išsaugojimas
17. Ekologiška statyba pigi – didelė likutinė vertė, mažesnės banko palūkanos, dotacijos
18. Mažinti žmogaus įtaką gamtai...
19. Ekologinis mąstymas – mokymas
20. Atliekų mažinimas – protingas gyvenimas
21. Saugūs ir sveiki namai
22. Protingas namas – energijos valdymas ir taupymas
23. Ekologiško miesto atsiradimas

Kriterijai pagal konstruktyvus būtini:

Pamatai:

Pamatai negali būti padaryti be betono, izoliacinių medžiagų (polistirolas, stirodur, PIR), hidroizoliacinių medžiagų (pagamintų bitumo pagrindu). Pamatuose svarbu juos atlikti taip, kad nebūtų šalčio tiltelių. Darant rūšį svarbu, kad naudojamos medžiagos pasižymėtų garų sugertimi ir atidavimu....

Namo sienos:

1. Rastiniai namai, (ar reikia ESC sertifikato?), rastų apsaugai nuo kenkėjų naudoti tik ekologiškas apsaugos priemones. Rastinių namų papildomam apšiltinimui naudoti ekologiškas, iš atsinaujinančių žaliavų pagamintas, izoliacines medžiagas (Steico vata ir pan. Produktai)
2. Skydiniai namai (FSC), karkaso principas – difuzinės sienos. Sienų šiltinimui naudoti ekologiškas, iš atsinaujinančių žaliavų pagamintas, izoliacines medžiagas (Steico vata ir pan. Produktai). Vėjo izoliacijai užtikrinti, naudoti ekologiškas plėveles derančias su izoliacinėmis medžiagomis.
3. Šiaudiniai namai, kartu naudojamos tik ekologiškos medžiagos (manau taip ir yra)
4. Mūro sienos – Durisol blokeliai, naudojami tik su ekologiška Steico vata (ar analogas), kamštis.
5. Sienų akumuliacija

Namo perdanga:

1. Medinė perdanga, jos garso ir šilumos izoliacijos daromos iš Steico vatos ar pan.
2. Betoninė perdanga, jos garso ir šilumos izoliacijos daromos iš Steico vatos ar pan. Į perdanga rekomenduojama instaliuoti vamzdyną šildymui – vėsinimui.

Namo stogas:

1. Naudojama medinė ar betoninė konstrukcija priklausomai nuo architektūros. Apšiltinimui naudojamos tik ekologiškos vatosar???

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

2. Stogo danga, priklausys iš ko sienos...(šiaudinis namas...)tačiau manau ne naudojama skarda, o visa kita gali būti...???
3. Stogo apdailai – pakalimui naudoti medieną ar analogišką ekologišką produktą.
4. Stogo danga – saulės moduliai.
5. Apželdintas stogas

Langai Ir durys:

1. Naudojami tik mediniai langai, galima kaustyti aliuminiu.
2. Išorės durys – medinės su steico šilumos izoliacija
3. Vidaus durys -tik iš švarių medžiagų.

Fasado apdaila:

1. Apšiltinimui naudojama steico vata.
2. Tinkas ir mišiniai turi turėti eko sertifikatus ir nesulaikyti vandens garų.
3. Medinė fasado apdaila.
4. Apdaila saulės moduliais.
5. Ventiliuojamam fasadui atrinkti ekologiškus produktus.
6. Dažai ekologiški be toksiškų ir lakių medžiagų.

Vidaus apdaila:

1. Švarus tinkas
2. Molio tinkas
3. Dažai –ekologiški
4. Kitos medžiagos.
5. Grindų ekologiška apdaila ir t.t
6. Steico akustika ...
7. Kt.

Vidaus sistemos:

1. Atsinaujinantys energijos šaltiniai (šilumos siurbliai, saulės energija....medis?)
2. Šildomos ne tik grindys bet ir sienos ir perdanga – pasyvus vėsinimas.
3. Vėdinimas ...koks?
4. Vandentiekis ir kanalizacija ...švarūs vamzdynai
5. Silpnos srovės
6. Apsauga nuo saulės perkaitimo
7. Taupi vandeniui santechnika.

Buitinė technika, baldai:

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

1. Naudojama tik A ir aukštesnės klasės buitinė technika
 - a. Šaldytuvai
 - b. Indų plovyklės
 - c. Orkaitės
 - d. Dulkių siurblys ...ar gali būti centrinis
 - e. TV ir garso aparatūra taupanti energiją.
 - f. Labai taupi apšvietimo sistema (led)
2. Baldai pagaminti iš natūralių medžiagų, padengti ekologišku laku ar dažais

Aplinka:

1. Vandens valymo įrengimai
2. Apželdinimas ir dirvožemio išsaugojimas
3. Lietaus vandens panaudojimas
4. Ekologiški kiemo statiniai ir žaidimo aikštelės

Projektavimo kriterijai:

1. Pastato orientacija – panaudojimas saulės šilumos
2. Ekologiškų medžiagų tarpusavio ryšio projektas
3. Mikroklimato projektavimas
4. Ekologinio šildymo projektavimas
5. Ekologinio grožio projektavimas
6. Ekologiško namo dydis – svarbus faktorius kainai ir energijos sąnaudoms
7. Kaimynystė

Papildoma informacija Priedas Nr.10

5. Statybos proceso organizavimo principų kaita.

Priedas Nr. 11

3 MOKYMO ELEMENTAS. MOKYTOJO PROJEKTAS: „ĮGYTŲ ŽINIŲ PRITAIKYMAS PROFESINIO REGINGUMI PROCESĖ“

3.1 REIKALAVIMAI PROJEKTUI IR VERTINIMO KRITERIJAI

Reikalavimai projektui

1. Aprašyti technologines naujoves ir gamybos/paslaugų plėtros tendencijas, į kurias mokytojo (-ų) nuomone turėtų būti atsižvelgta tobulinant esamas ar rengiant naujas profesinio mokymo ar studijų programas (išvardinti naujoves, glaustai aprašyti jų esmę, nurodyti informacijos šaltinius).
2. Aprašyti technologines naujoves ir gamybos/paslaugų plėtros tendencijas atspindinčias temas, kurios mokytojo(-ų) nuomone turėtų būti įtrauktos į esamas arba naujas programas (nurodyti profesinio mokymo ar studijų programų pavadinimus, suformuluoti temas).
3. Pateikti išvadas ir pasiūlymus.

Rekomenduojama projekto apimtis 2-3 psl.

Rekomenduojama, kad tą patį projektą nepriklausomai rengtų 2-3 mokytojų grupės (jei yra galimybė). Parengti projektai (individualūs ar grupiniai) turėtų būti pristatomi ir aptariami bendrame visų pagal programą besimokančių mokytojų seminario metu. Aptarimo metu padarytos išvados ir pasiūlymai turėtų būti pridėti prie mokytojų projektų.

Vertinimo kriterijai:

- „įskaityta“ – ataskaitoje pateikta medžiaga logiška, nuosekli, praktiškai pritaikoma;
 - „neįskaityta“ – ataskaitoje pateiktos medžiagos neįmanoma pritaikyti profesinio rengimo procese.

Ataskaitą vertina mokytojo mokytojas.

ĮGYTŲ ŽINIŲ PRITAIKYMAS PROFESINIO RENGIMO PROCESĖ

Projektas „Profesijos mokytojų ir dėstytojų technologinių kompetencijų tobulinimo sistemos sukūrimas ir įdiegimas“

.....
(Mokytojo vardas, pavardė)

.....
(Atstovaujama profesinio mokymo įstaiga)

PROJEKTAS

PASTATO APDAILOS TECHNOLOGIJŲ NAUJOVĖS IR PLĖTROS TENDENCIJOS

.....
(data)

Vilnius

- 1. Aprašykite kokias naujoves sužinojote šių mokymų metu (medžiagos, technologijos, įranga, darbų organizavimas).**

- 2. Trumpai aprašykite Jums labiausiai aktualių naujovių esmę.**

- 3. Ar žinote, kur galima būtų sužinoti apie šias naujoves daugiau ir gauti papildomos informacijos ar konsultacijos (internetiniai puslapiai, gamintojai ar jų atstovybės, straipsniai)?**

- 4. Kokiu būdu Jūs galėtumėte šias naujoves diegti savo mokymo įstaigose ir į kokias mokymo programas?**

- 5. Kokiu būdu Jūs ketinate dalintis gauta informacija ir patirtimi su savo kolegomis ir mokiniais?**

- 6. Kokių materialinių išteklių Jums gali prireikti, kad įgytas žinias ir patirtį Jūs galėtumėte pritaikyti savo darbe?**

MODULIS S.5.1 DAŽYMAS MECHANIZUOTU BŪDU

1 MOKYMO ELEMENTAS. DAŽYMO DARBŲ ORGANIZAVIMAS STATOMAME OBJEKTE

1.1 NORMINIS DOKUMENTAS: ST 121895674.06:2009 „, APDAILOS DARBAI“

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos statybininkų asociacijos statybos taisyklės ST 121895674.06:2009 „,Apdailos darbai“ parengtos laikantis STR 1.01.05:2007 „,Normatyviniai statybos techniniai dokumentai“ [5.2]. Statybos taisyklės yra normatyvinių statybos techninių dokumentų sistemos dalis, priklausanti savanoriškai taikomų normatyvinių statybos techninių dokumentų sričiai. Rengiant Taisyklės vadovautasi galiojančiais normatyviniais dokumentais, bei sertifikuotų Lietuvoje medžiagų, gaminių ir konstrukcijų gamintojų rekomendacijomis.
2. Šios statybos taisyklės reglamentuoja atliekamų statybos darbų būdus, kokybės reikalavimus ir taikomos vykdant grindų įrengimo, tinkavimo, dažymo ir tapetavimo darbus, paviršių apdailą plytelėmis, fasadų, pertvarų, lubų ir grindų įrengimo iš plokščių darbus.
3. Statybos taisyklėse technologinių procesų kokybės ir kontrolės valdymo sistema, paremta bendraisiais vidaus kokybės vadybos principais, aprašytais LST EN ISO 9001:2001.
4. Statybos taisyklių reikalavimai yra privalomi visiems statybininkų asociacijos narių bei elektroninės Statybos taisyklių sistemos „STATAI“ narių sąrašė esančių įmonių darbuotojams. Techniniai reikalavimai ir darbų kontrolė pateikti šių Taisyklių III skyriuje.

Dažymo ir tapetavimo darbai

3.3. DAŽYMAS.

3.3.1. Dažymo ir apmušalų klijavimo darbai vykdomi prisilaikant projekto ir statybos taisyklių reikalavimų, o naudojant naujausias medžiagas ir gaminius - įmonių gamintojų instrukcijų.

3.3.2. Pasirenkant dažymo būdą ir dažymo medžiagas, būtina įvertinti dažomų paviršių savybes:

- tvirtumą, patvarumą;
- lygumą, pleišėtumą, akytumą, užterštumą ir kt.;
- paviršiaus drėgnumą ir higroskopiškumą;

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

- galimus bazinio paviršiaus pokyčius, susijusius su drėgmės ir temperatūros
- pokyčiais;
- atsparumą fiziniams, cheminiams ir biologiniams poveikiams;
- dažų sluoksnio poveikį hidrofobiškumui ir vandens garų pralaidumui;
- paviršiaus atsparumą tirpikliams;
- jei paviršiai perdažomi, pirminės apdailos savybės.

33.3. Klijiniais, silikatiniais ir kazeininiais dažais dažomų tinkuotų paviršių drėgnumas turi būti ne didesnis kaip 8% Drėgnus paviršius galima dažyti kalkiniais, cementiniais, emulsiniais dažais.

Dažomos medienos drėgnumas negali būti didesnis kaip 12%. Patalpos, kurių paviršiai ruošiami dažyti, temperatūra turi būti ne žemesnė kaip +8° C, santykinė oro drėgmė - ne didesnė kaip 70%.

33.4. Nauji paviršiai prieš dažymą nuvalomi, pašalinamos dėmės, seni - sausu arba šlapiu būdu nuvalomi, pašalinami atsilupę dažų sluoksniai. Nuvalyti paviršiai glaistomi, gruntuojami, svidinami, dažomi.

Paviršiaus paruošimo priemonės, gruntas ir dažai turi būti chemiškai suderinti.

33.5. Dažymo darbams naudojami įvairių firmų Lietuvoje ir užsienyje ("Tex Color", "Rovan best", "Sadolin" ir kt.) gaminami akriliniai, alkidiniai, lateksiniai, silikoniniai dažai, skirti vidaus ir išorės paviršiams dažyti.

Pradedant dažyti naujais, dar nenaudotais dažais, būtina apmokyti ITD ir darbininkus.

33.6. Dažymo darbų proceso kokybės kontrolės schema pateikta 1 lentelėje.

1 lentelė. Dažymo darbų kokybės kontrolės schema

Darbai	Kaip kontroliuoja	A*	D*	K*
1. Paviršių valymas	vizualiai	SV		TP
2. Paviršių lyginimas	vizualiai	SV		TP
3. Dažų ir glaistų ruošimas		SV		
4. Paviršių gruntavimas	vizualiai	SV		TP

5. Paviršių glaistymas ir svidinimas	vizualiai	SV		TP
6. Briaunų ir kampų dažymas	vizualiai	SV		TP
7. Pagrindinių paviršių dažymas	vizualiai	SV		TP
8. Dažymo užbaigimas dekoravimas	vizualiai	SV		TP
9. Dažymo darbų įforminimas				
		SV		

A - atsako, D - dalyvauja, K - kontroliuoja

S V - statybos vadovas - TP - techninis prižiūrėtojas

1.2 DAŽYMO M22HTI-1 PURKŠTUVO TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS APRAŠYMAS

VARTOTOJO INSTRUKCIJA
AIRSPRAY PRUKŠTUVAS
MODELIAI M 22
HTI- HPA

KREMLIN - 150, avenue de Stalingrad - 93240 STAINS - FRANCE
Tel : 33 (1) 49 40 25 25 Fax : 33 (1) 48 26 07 16

ES Įrenginio atitikimo deklaracija

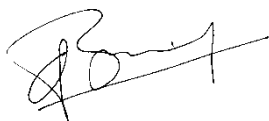
(Direktyva 89/392/EEC, Annex II, sub A)

Gamintojas :KREMLIN S.A. su 27 600 000 FFR aktyvais 150, avenue de Stalingrad - 93240 STAINS – FRANCE Tel. 33 (1) 49 40 25 25 - Fax. 33 (1) 48 26 07 16

Čia pareiškama, kad: purkštuvas

atitinka direktyvos reikalavimus mechanizmams (direktyva 98/37/CE), su nacionaliniu istatymų vykdymu bei atitinka Ex-ATEX direktyvai 94/9/EEC ExII2G

Įkurtas Stains, Spalio 1 d., 1996,

Gérard BINOCHE

Prezidentas

TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS

Maksimalus paduodamo oro slėgis : 85 PSI / 6 bar

Maksimalus skysčio padavimo slėgis : 85 PSI / 6 bar.

Maksimali skysčio temperatūra : 122° F / 50° C

Svoris : 690 g

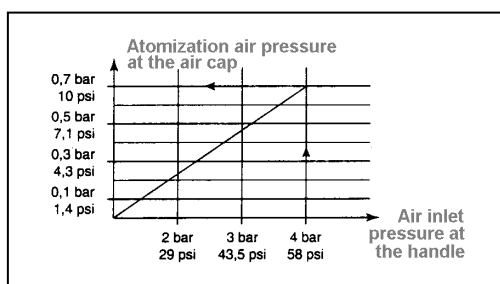
Vamzdelis ir adata : nerūdyjančio plieno.

Skysčio kanalai : nerūdyjančio plieno.

M 22HTI	Oro slėgis		Oro tėkmė	
	Barai	PSI	m3/h	CFM
Prie galvutės	0,7	10	20,2	11,9
Paduodamas	2-3	29-44		

□ 4 barų oro slėgio prie purkštovo rankenos reikia norint gauti 0.7 baro testavimo manometre ant purkštovo galvutės; tuomet bus optimalus padengimas M 22 purkštuvais. Kad to pasiekti, naudokite vožtuvą ant rankenos su manometru ir galvutę su manometru, patiekiamą atskiru užsakymu.

3 lentelė

Kad atlikti šiuos nustatymus :

- maksimaliai atidarykite oro vožtuvą
- pilnai atidarykite skysčio adatą (kai adata beveik uždaryta, neįmanoma tolygi šluota).

1.3 DAŽYMO MX PURKŠTUVO TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS APRAŠYMAS

VARTOTOJO INSTRUKCIJA
AIRMIX[®] PURKŠTUVAS – MODELIS MX

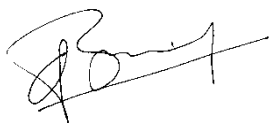
KREMLIN - 150, avenue de Stalingrad - 93240 STAINS – FRANCE
Téléphone : 33 (1) 49 40 25 25 Télécopie : 33 (1) 48 26 07 16

ES Įrenginio atitikimo deklaracija

(Direktyva 89/392/EEC, Annex II, sub A)

Gamintojas :KREMLIN S.A. su 27 600 000 FFR aktyvais 150, avenue de Stalingrad - 93240 STAINS – FRANCE Tel. 33 (1) 49 40 25 25 - Fax. 33 (1) 48 26 07 16

Čia pareiškama, kad: Purkštuvai atitinka direktyvos reikalavimus mechanizmams (direktyva 89/392/EEC), su nacionaliniu įstatymų vykdymu. Įkurtas Stains, Spalio 1 d., 1996,

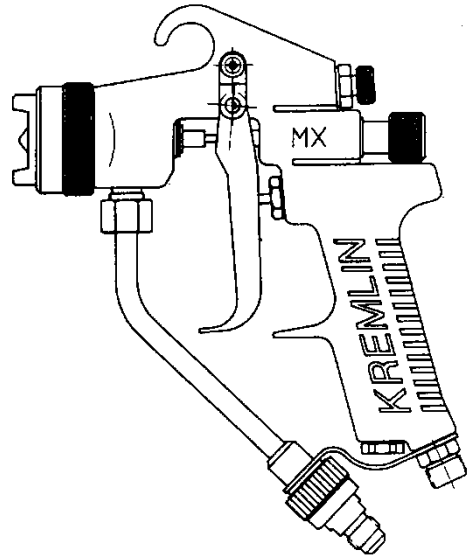

Gérard BINOCHÉ

Prezidentas

TECHNINIAI DUOMENYS

Maksimalus darbinis oro slėgis :	6 b
Maksimalus medžiagos slėgis :	90/120 b
Tėkmė : (žr. antgalių lentelę)	
Svoris :	610 g.
Maksimali darbinė temperatūra :	50
Dažų padavimo magistralė :	Nerūdyjantis plien
Oro suvartojimas :	85 l/min.

Pajungimai :

Skysčio įėjimas : 1/2 JIC išorinis

Oro įėjimas : 14x125 išorinis

ar 1/4 NPS išorinis

priklausomai nuo purkštuvo modelio

MX įranga pateikiama su :

Apsauginis vamzdelis su 6 dydžio filtru.

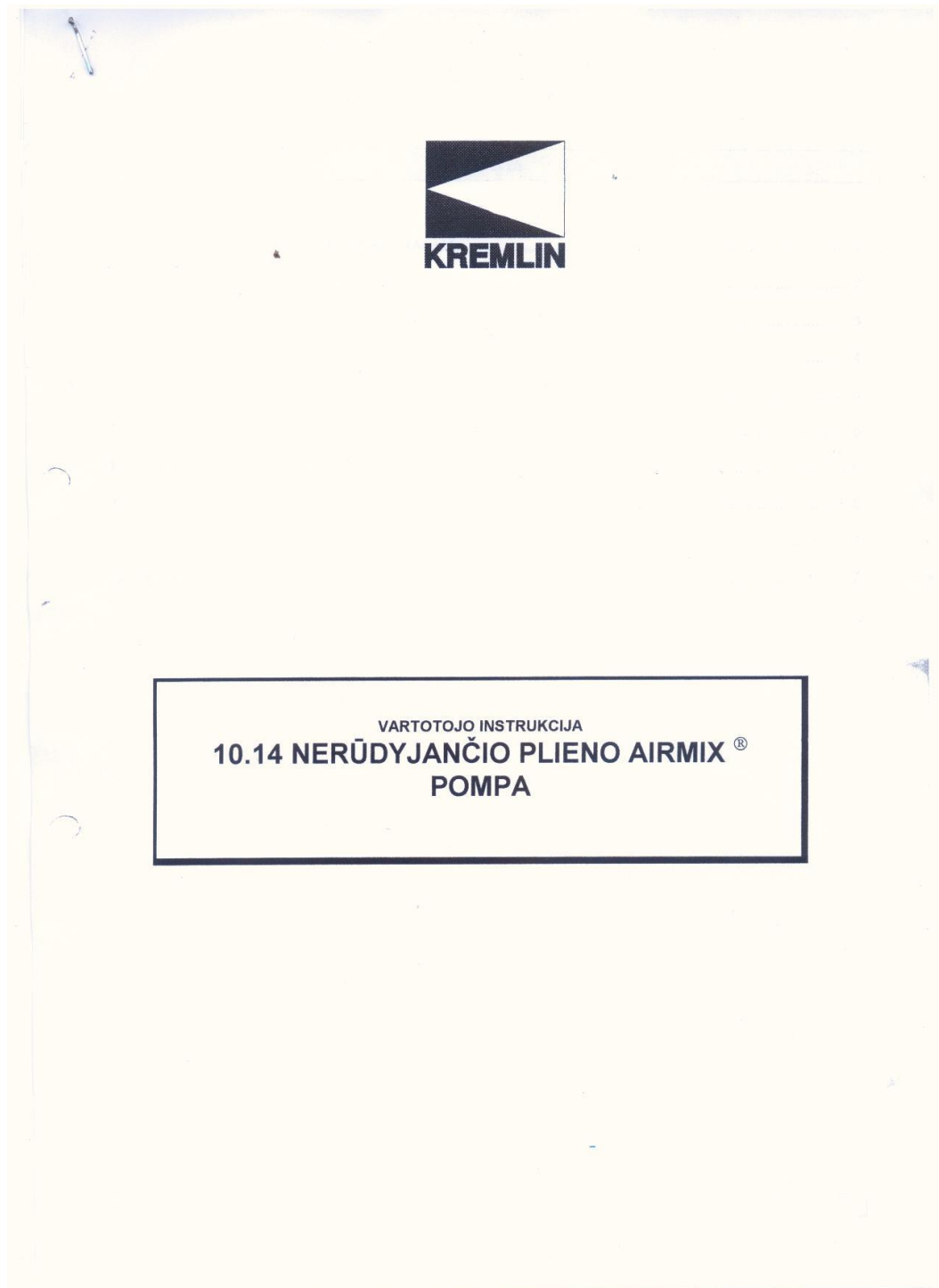
Išimama sintetinė mova (žr. "Aksesuarai")

Purkštuvo kodas :129 650 000 (jungtis, oro įėjimas : 14 x 125, išorinis)

129 650 100 (jungtis, oro įėjimas : 1/4 NPS, išorinis)

(pateikiamas be oro galvutės, antgalio ir žiedo).

**1.4 DAŽYMO PURKŠTUVO SU AIRLESS POMPA TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS
APRAŠYMAS**

Brangus pirkėjau,

Dėkojame jums kad nusipirkote mūsų 10.14 nerūdyjančio plieno AIRMIX® pompą. Jūs esate patikimiausios pumpavimo sistemos, esančios rinkoje, savininkas.

Tam kad gauti geriausius rezultatus, saugiai ir efektyviai dirbti su įranga, mes patariame jums perskaityti ir susipažinti su šia instrukcija ir priežiūros vadovu. Šiame vadove pateiktų instrukcijų ir saugumo priemonių nesilaikymas gali sutrumpinti įrangos darbo laiką, baigtis darbo problemomis ir sukurti pavojingas sąlygas.

1. ES IRENGINIO TINKAMUMO DEKLARACIJA

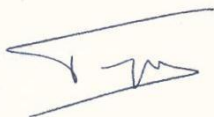
(Direktyva 89/392/EEC, Annex II, sub A)

Gamintojas : KREMLIN S.A. su 27 600 000 FFR aktyvais
150, avenue de Stalingrad - 93240 STAINS - FRANCE
Tel. 33 (1) 49 40 25 25 - Fax. 33 (1) 48 26 07 16

Čia pareiškama, kad: pneumatinė pompa

atitinka direktyvos reikalavimus mechanizmams (direktyva 89/392/EEC), su nacionaliniu istatymų vykdymu.

Įkurtas Stains, Rugsėjo 1 d., 1999,

Daniel TRAGUS
Presidentas - C.E.O

3. TECHNINAI DUOMENYS

- Kompaktiška pneumatinė pompa.
- Mažai priežiūros ir lengva naudoti

Rekomenduojama :

- tiekti produktą vienam ar keliems purkštuvams,
- tokioms medžiagoms :
Dažams ir lakams.
Epoksidams.
Klijams.

Variklio tipas 340-2
 Pompos korpuso tipas 14
 Skysčio slėgio santykis 10/1

Oro variklio stūmoklis.	45 mm	1" - 25/32
Oro variklio skyrius.	35 cm ²	5.5 kv.col.
Hidraulinė sekcija.	3,9 cm ²	0.6 kv.col.
Ciklų skaičius	55 litrui	210 galonui
Patiekama per ciklą (dvigubo veikimo pompa)	18 cc	0.6 oz
Skysčio padavimas (200 ciklų).	3,5 l	0.9 US gal
Oro darbinis slėgis.	0 - 6 bar	0 - 87 PSI
Maksimalus paduodamas slėgis.	60 bar	870 PSI
Triukšmo lygis.	< 70 dBa	< 70 dBa
Maks. darbinė temperatūra.	60° C	140° F

Metalai, kontaktuojantys su medžiaga :

Grūdintas chromas.
 Nerūdyjantis plienas.

Dinaminiai sandarinimo komplektai :

PFA (Teflonas)
 Polietilenas GT

KREMLIN

Puslapis 3

Jungtys :

Oro įėjimas : M 14 x 125

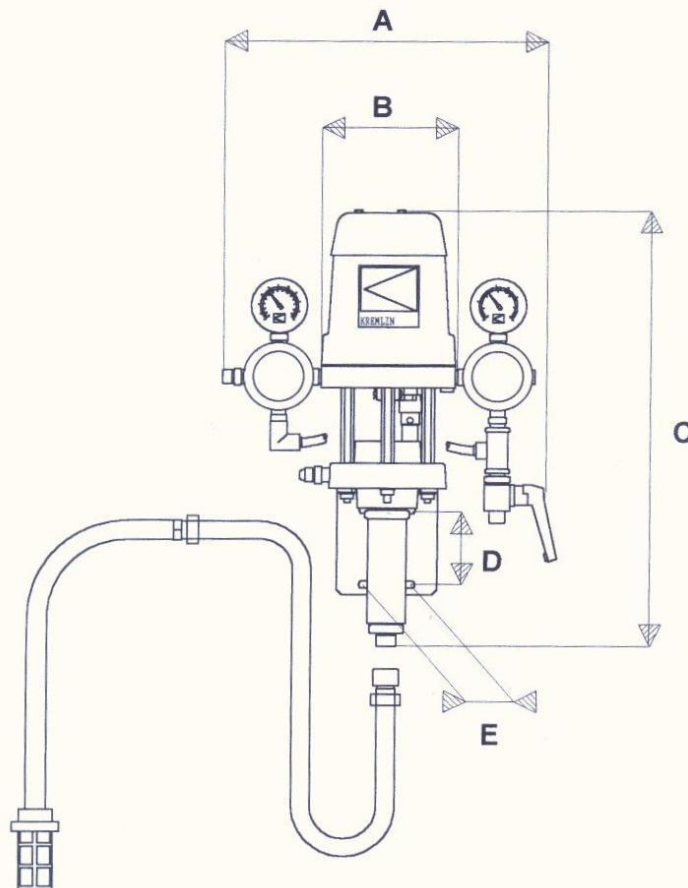
Medžiagos įėjimas : M 18 x 125

Medžiagos išėjimas : M 1/2 JIC.

Svoris 5,3 kg / 12 Lb

Išmatavimai

Žym.	mm	Col.	Žym.	mm	Col.	Žym.	Mm	Col.	Žym.	mm	Col.	Žym.	mm	Col.
A	292	11.5	B	Ø 120	Ø 4.7	C	410	16.15	D	70	2.75	E	40	1.57

KREMLIN

Puslapis 4

1.5 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

DAŽYTOJO ⁷¹⁴¹

(profesijų pogr. kodas)

SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr.27

1. BENDROJI DALIS

1.1. Dažytojui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.

1.2. Dirbti dažytoju leidžiama ne jaunesniam kaip 18 metų asmeniui, specialiai pasirengusiam, patikrinusiam sveikatą, išklausiusiam [vadini saugos ir sveikatos instruktažą ir instruktažą darbo vietoje.

1.3. Dažytojas privalo:

1.3.1. savavališkai neišjungti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti ir apie gedimus pranešti darbuotojų atstovui, padalinio vadovui, darbdaviui;

1.3.2. tinkamamai naudoti kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemonės;

1.3.3. darbo priemonės naudoti pagal jų dokumentuose (pasuose), šioje instrukcijoje nurodytus reikalavimus;

1.3.4. nedelsdamas pranešti darbdaviui, padalinio vadovui, darbuotojų atstovui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai, darbuotojų saugos ir sveikatos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.3.5. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, padalinio vadovu, darbdaviu įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.3.6. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui;

1.3.7. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.3.8. pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;

1.3.9. laikytis įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevertoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.3.10. laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.

1.4. Dažytojas turi teisę:

1.4.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmeninės apsaugos priemonėmis;

1.4.2. sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;

1.4.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;

1.4.4. tartis su darbdaviu (tam įgalioti darbuotojų atstovą) dėl darbo sąlygų gerinimo;

1.4.5. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;

1.4.6. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;

1.4.7. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbuotojų atstovą padalinio vadovą, darbdavį, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.

1.5. Dažytojas turi žinoti, kur darbo vietoje yra gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų, galinčių sukelti gaisrą.

1.6. Pastebėjęs gaisrą, dažytojas privalo gesinti jo židinių turimomis priemonėmis, nedelsdamas pranešti ugniagesiams, iškviešti į gaisravietę vadovaujančius darbuotojus.

1.7. Dažytojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per savaitę.

2. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

2.1. Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai dažytojo darbo vietoje:

- 2.1.1. dažai, lakai, skiedikliai, chemikalai;
- 2.1.2. įkaitusios pagalbinės priemonės,
- 2.1.3. elektros srovė;
- 2.1.4. kritimas iš aukščio;
- 2.1.5. asmeninės apsaugos priemonių nenaudojimas;
- 2.1.6. neaptvertos pavojingos darbo zonos;
- 2.1.7. netinkamas darbo vietos apšvietimas;
- 2.1.8. netvarkinga darbo vieta;
- 2.1.9. netvarkingi darbo įrankiai, paaukštinimo priemonės.

2.2. Dažytojo darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB (A), oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti triukšmo trukmę, nuo aerozolio, garų, dujų ir dulkių - dujokaukę, respiratorių.

2.3. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimais.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš pradėdamas dirbti, dažytojas privalo patikrinti, ar:

3.1.1. tvarkinga darbo vieta, pašalinti nereikalingus daiktus ir medžiagas (dažų darbo vietoje neturi būti daugiau nei reikia vienai pamainai); būtinas darbui medžiagas, gaminius, įrankius tvarkingai išdėstyti darbo vietoje;

3.1.2. tvarkinga, įžeminta darbui skirta elektros įranga (pulverizatorius, purkštuvai, kompresoriai, siurbliai, maišytuvai ir pan.). Rastus trūkumus pašalinti;

3.1.3. tvarkingi paprasti ir pneumatiniai įrankiai. Įrankių rankenos turi būti gerai pritvirtintos, neįskilusios, nešerpetotos;

3.1.4. pakankamai apšviesta darbo vieta;

3.1.5. angos, duobės, šuliniai aptverti ir uždengti;

3.1.6. gerai pritvirtintas darbinis paklotas ir aptvaros, apžiūrėti pastolių ir jų grįstų tvirtinimo mazgus;

3.1.7. tvarkingos asmeninės apsaugos priemonės (šalmas, aldniei, skydeliai, saugos diržas, respiratorius ir kt.).

4.DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

3.2. Dažytojui draudžiama dirbti pavojingose zonose: ten, kur kėlimo kranais, keltuvais, gervėmis keliami kroviniai, po pakabinamaisiais lopšiais, autobokšteliais ir pan. Šios zonos turi būti aptvertos.

Angos perdangose, prie kurių gali prieiti dažytojas, turi būti uždengtos ištisiniu paklotu arba aptvertos saugos aptvarom.

3.3. Chlorvinilinius dažus ir tirpiklius leidžiama laikyti tiktai tam skirtuose nedegiuose pastatuose. Patalpos, kuriose laikomi dažai ir lakai, turi būti ugniai atsparios, iš jų turi būti galima išeiti tiesiai į lauką. Jose turi būti įrengta natūrali arba dirbtinė ventiliacija, galinti per valandą tris kartus pakeisti orą.

3.4. Metalinę tarą su lakiniais dažais reikia užkimšti tik specialiais kamščiais ir atidaryti įrankiais, nesukeliančiais kibirkščiavimo. Tuščia tara turi būti saugoma tam skirtoje aikštelėje.

3.5. Įvairius dažus paaiošti ir juos naudoti reikia pagal gamyklos gamintojos instrukcijas. Dažai turi būti sertifikuoti arba ant pakuočių nurodytos juose esančios kenksmingosios medžiagos. Negalima naudoti dažų, skiedinių, tirpiklių, klijų ir kitų medžiagų, kurių sudėtis nežinoma.

3.6. Ruošti lako ir dažų mišinius su kenksmingosiomis ir degiosiomis medžiagomis leidžiama tik specialiai pasirengus.

3.7. Pokostą reikia virinti specialioje patalpoje. Neleisti, kad drėgmė patektų į virimo katilą.

3.8. Virinti arba šildyti natūralų pokostą, kanifoliją, vašką ir kitas medžiagas reikia taip, kad jos neišsitaškytų ir neužsidegtų. Draudžiama pripildyti katilą pokosto daugiau kaip 3/4 jo tūrio, užvirinti tirpiklį, papildyti katilą lakiaisiais tirpikliais, nenuimant jo nuo vandens vonios.

3.9. Dažų ruošimo patalpose, taip pat dažant patalpų viduje turi būti atidaromi langai arba įrengiama dirbtinė ventiliacija, neleidžianti darbo vietoje susikaupti didesniai nei galima kenksmingųjų medžiagų kiekiui, pakeičianti orą patalpoje du kartus per valandą.

3.10. Dirbant su greitai džiūstančiais, praskiestais lakiaisiais tirpikliais, lakiniais dažais, nitrodažais, chlorviniliniai dažais, rūgštimis, šarmais, kalkėmis ir kitomis kenksmingosiomis, pavojingosiomis medžiagomis, reikia naudoti asmeninės apsaugos priemones: akinius, respiratorių, dujokaukę (paprastą ir su oro tiekimu), gumines pirštines bei rankas apsaugančias pastas, nekenksmingas plovimo priemones.

3.11. Dažant uždarų talpyklų vidų (rezervuarus ir kt.), jas būtina vėdinti kilnojamaisiais ventiliatoriais ir apšviesti ne aukštesnės kaip 12 V įtampos nesprogiaisiais šviestuvais. Darbuotojai turi būti su dujokaukėmis. Negalima naudoti ugnies, rūkyti. Atliekant šį darbą, du žmonės talpyklos išorėje turi saugoti dirbančiuosius viduje.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

3.12. Nitrodažų ir kitų mišinių, iš kurių išsiskiria pavojingi lakūs garai, naudojimo vietoje draudžiama būti pašaliniam asmenims, rūkyti, dirbti su ugnimi, taip pat kitus kibirkščiavimą sukeliančius darbus. Elektros instaliacija turi būti saugi sprogo atžvilgiu arba išjungta iš elektros tinklo.

3.13. Dirbti su elektriniais šepetiais, šlifavimo, pneumatiniais įrankiais galima tik užsimovus gumines pirštines. Jeigu darbai atliekami drėgnose patalpose, reikia apsiauti kaliošus.

3.14. Tvarkyti, valyti, sutepti, pernešti į kitą vietą dažų maišykles, siurblius, kompresorius ir kitus įrenginius galima tik išjungus iš elektros tinklo ir nesant slėgio sistemoje.

3.15. Draudžiama suslėgtuoju oru valyti drabužius, detales ir t. t.

3.16. Dažymo darbams naudojami pastoliai, jų grįstai ir pan. turi būti inventoriniai, pagaminti pagal tipinius projektus. Naudoti kopėčias galima tik remontuojant, dirbant smulkius dažymo darbus, prisisegus saugos diržu.

3.17. Ne aukštesnes kaip 4 m paaukštinimo priemones (pastolius ir jų grįstus, bokštelių, aikšteles) leidžiama eksploatuoti tik tada, kai jas patikrina meistras ar statinio statybos vadovas, aukštesnes kaip 4 m - kai patikrina komisija (jei kitokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose). Naudojamus pastolius ir kopėčias statinio statybos vadovas turi apžiūrėti ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.

3.18. Grunto paviršius, ant kurio statomi pastoliai arba klojami grįstai, turi būti išlygintas, suplūktas, nuo jo turi gerai nutekėti vanduo.

3.19. Pastoliai turi būti pritvirtinti prie statomo pastato sienų. Tvirtinimo vietos ir būdai turi būti nurodyti darbų vykdymo projekte. Tvirtinti pastolius prie parapetų, karnizų, vamzdžių, balkonų ir kitų išsikišusių pastato konstrukcijų draudžiama.

3.20. Užlipti ir nultipti nuo pastolių dažytojas privalo tik kopėčiomis, kurių viršutiniai galai pritvirtinti prie pastolių skersinių. Kopėčių nuolydis neturi būti didesnis kaip 60 proc.

3.21. Negalima dažyti išorinių sienų stovint ant pastolių, kai lyja, yra plikšala, pučia stiprus (15 m/sek. ir daugiau) vėjas.

3.22. Dažydamas iš pakabinamųjų lopšių, nuo 1,3 m aukštyje ar aukščiau esančių įvairių neaptvertų konstrukcijų, prie neaptvertų angų, jei darbinio pakloto ir saugos aptvarų įrengti negalima, taip pat dažant santvaras, stogus ir let. paviršius, kurių nuolydis 20 ar daugiau laipsnių, dažytojas turi prisirišti saugos diržu prie tam skirtų vietų, patikimų konstrukcijų arba apsauginio lyno. Jeigu tvirtinimo vieta neaiški, ją turi nurodyti meistras ar statinio statybos vadovas.

3.23. Patalpos turi būti džiovinamos naudojant šildymo sistemą arba specialiais šildytuvais.

5.DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJ AIS

3.24. Sugedus mechanizmams, technologinei įrangai ir susidarius avarinei situacijai, reikia nedelsiant nutraukti darbus, įspėti apie pavojų darbuotojus, pranešti apie tai meistriui ar padalinio vadovui.

3.25. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą prireikus iškviesti gydytoją, išsaugoti nepakeistą įvykio vietą, jeigu tai negresia darbuotojų ar aplinkinių žmonių sveikatai ir gyvybei, apie įvykį pranešti padalinio vadovui.

6.DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

3.26. Baigęs darbą, dažytojas privalo:

3.26.1. technologinę įrangą ir mechanizmus išjungti iš elektros tinklo, nuvalyti;

3.26.2. nuvalyti tarą, darbo įrankius;

3.26.3. sutvarkyti darbo vietą, pašalinti šiukšles ir medžiagų atliekas;

3.26.4. išvalyti darbo drabužius ir asmeninės apsaugos priemones;

6.1.5. nusiplauti veidą ir rankas šiltu vandeniu su muilu, jeigu yra galimybė, nusiprausti po dušu.

Pastaba. Ši instrukcija yra pagalbinė priemonė rengiant Įmonės saugos ir sveikatos instrukciją. Ją būtina papildyti konkrečios darbo vietos duomenimis (rizikos veiksniais, apsaugojimo nuo jų būdais ir kt.) ir išbraukti nereikalingus punktus, nekeičiant bendros instrukcijos struktūros.

2 MOKYMO ELEMENTAS. DAŽOMŲ PAVIRŠIŲ IR DAŽYMO MEDŽIAGŲ PARUOŠIMAS

2.1 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ PAVIRŠIŲ PARUOŠIMUI APRAŠAS

4 lentelė. Įrankiai ir įranga

Eil. Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	 <p>Aukštos kokybės volelis : kodas WBC14642, volelio plotas 9 coliai (22.86 cm), plauko ilgis 1/2 colio (1.27 cm)</p>	Aukštos kokybės volelis iš specialiai sukurtų pūku, imituojančių natūralų avies kailį, tinkantys paviršių gruntavimui ir visų rūšių dažams.
2.	 <p>Rankena voleliui: kodas WBC14602, rankenos plotis 9 coliai (22.86 cm)</p>	Profesionalios rankenėlės voleliams su padidintu atsparumu nuo sulūžimo.
3.	 <p>Profesionalūs teptukai , teptuko plotis 1 colis (2.54 cm), 1 ½ colio (3.81 cm), 2 coliai (5.08 cm), 2 ½ coliai (6.35 cm) 3 coliai (7.62 cm), 4 coliai (10.16 cm).</p>	Aukštos kokybės, 100% poliesteriniai teptukai, tinkantys gruntuoti paviršius ir visų rūšių dažams.

Eil.Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	SPEEDHIDE® latekso gruntas 6-2	Šis produktas yra tinkamas naudoti kaip gruntas prieš alkidinius ar akrilo latekso dažus. Ypatingai tinka prieš dažant pusiau matiniais arba pusiau blizgiais dažais. SPEEDHIDE® latekso gruntas, minimizuodamas skirtumus tarp tapetų ir sujungimų tekstūros, bei poringumo, užtikrina paviršiaus lygumą ir tolygų matiškumą. Jis taip pat minimizuoja tokius trūkumus kaip nedidelius šveitimo griovelius, vinių skylutes, plyšelius. Rekomenduojame naudoti kaip gruntą ant tinkamai paruoštų gipso-kartono, plokščių, išsistovėjusio tinko, plytų.

2.2 DAŽOMŲ PAVIRŠIŲ PARUOŠIMO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS

Dažomas paviršius privalo būti švarus, sausas, lygus, nepadengtas purvu, riebalais, dūlėjančiais, trupiančiais dažais ar kitomis paviršiaus nešvarumais. Visi nelygumai ir įtrūkimai turi būti užtaisyti naudojant aukštos kokybės glaistą ir po to gerai išdžiūti. Užtaisyti plotai turi būti nušveisti ir lokaliai nugruntuoti(SPEEDHIDE® latekso gruntas 6-2). Slidūs ir blizgūs paviršiai (dėl ankstesnio dažymo) turi būti pašiaušti iki reikiamo lygio. Šviežias medis, tinkas, gipsas, mūras, metalas, užtaisyti, poringi, akyti paviršiai turi būti nugruntuoti tinkamu gruntu.

NAUJAS MEDIS: naujas medis turėtų būti lygiai nušveistas ir švariai nuvalytas. Visos šakelės, gumbai, sakingos vietos prieš dažant turėtų būti impregnuotos. Visas varžtų ir vinių galvutes reiktų įleisti. Paviršių lygiai užglaistyti, tada nugruntuoti.

NAUJAS TINKAS: šviežias tinkas, šiurkščios dangos, plėvelinės dangos ir kiti šarminiai paviršiai turėtų stingti bent 30 dienų iki gruntavimo šarmams atspariu gruntu.

BETONINIAI, ŠLAKO BLOKAI, VERTIKALUS MŪRAS: šviežias betonas prieš gruntavimą turėtų stengti mažiausiai 30 dienų, o dar geriau 90 dienų. Blokelius užpildyti reikiamu tirštu gruntu. Paviršiai, padengti vandeniu skiedžiamais cemento pagrindo dažais, reikalauja ypatingo paruošimo. Siekiant

geriausių rezultatų tokios dangos turėtų būti pilnai pašalintos. Jei paaiškėja, kad tokios dangos laikosi

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

ypač tvirtai, prieš galutinį dažymą jas reiktų izoliuoti naudojant mūro impregnatą. Vienas iš būdų

patikrinti dangos prikibimui yra užklijuoti lipnią juostelę. Jeigu ji atsiklijuoja lengvai, o prie jos yra prilipusių dalelių, visas dūlėjančias ar trupančias medžiagas prieš perdažymą reikia pašalinti.

METALAS: visos rūdys ir kiti paviršiaus teršalai turi būti pašalinti nuo juodojo metalo, aliuminio, vario, žalvario ir galvanizuoto plieno. Švariai nuvalykite nuo paviršiaus bet kokias dulkes.

2.3 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

DAŽYTOJO ⁷¹⁴¹

(profesijų pogr. kodas)

SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr.27

1.BENDROJI DALIS

1.1. Dažytojui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.

1.2. Dirbti dažytoju leidžiama ne jaunesniam kaip 18 metų asmeniui, specialiai pasirengusiam, patikrinusiam sveikatą, išklausiusiam [vadini saugos ir sveikatos instruktažą ir instruktažą darbo vietoje.

1.3. Dažytojas privalo:

1.3.1. savavališkai neišjungti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti ir apie gedimus pranešti darbuotojų atstovui, padalinio vadovui, darbdaviui;

1.3.2. tinkamamai naudoti kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemonės;

1.3.3. darbo priemonės naudoti pagal jų dokumentuose (pasuose), šioje instrukcijoje nurodytus reikalavimus;

1.3.4. nedelsdamas pranešti darbdaviui, padalinio vadovui, darbuotojų atstovui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai, darbuotojų saugos ir sveikatos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

negali arba neprivalo;

1.3.5. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, padalinio vadovu, darbdaviu įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.3.6. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui;

1.3.7. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.3.8. pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;

1.3.9. laikytis įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevertoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.3.10. laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.

1.4. Dažytojas turi teisę:

1.4.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmeninės apsaugos priemonėmis;

1.4.2. sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;

1.4.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;

1.4.4. tartis su darbdaviu (tam įgalioti darbuotojų atstovą) dėl darbo sąlygų gerinimo;

1.4.5. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;

1.4.6. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;

1.4.7. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbuotojų atstovą padalinio vadovą, darbdavį, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.

1.5. Dažytojas turi žinoti, kur darbo vietoje yra gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų, galinčių sukelti gaisrą.

1.6. Pastebėjęs gaisrą, dažytojas privalo gesinti jo židinį turimomis priemonėmis, nedelsdamas pranešti ugniagesiams, iškviešti į gaisravietę vadovaujančius darbuotojus.

1.7. Dažytojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per savaitę.

3. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

3.1. Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai dažytojo darbo vietoje:

- 3.1.1. dažai, lakai, skiedikliai, chemikalai;
- 3.1.2. įkaitusios pagalbinės priemonės,
- 3.1.3. elektros srovė;
- 3.1.4. kritimas iš aukščio;
- 3.1.5. asmeninės apsaugos priemonių nenaudojimas;
- 3.1.6. neaptvertos pavojingos darbo zonos;
- 3.1.7. netinkamas darbo vietos apšvietimas;
- 3.1.8. netvarkinga darbo vieta;
- 3.1.9. netvarkingi darbo įrankiai, paaukštinimo priemonės.

3.2. Dažytojo darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB (A), oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti triukšmo trukmę, nuo aerozolio, garų, dujų ir dulkių - dujokaukę, respiratorių.

3.3. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimais.

3.DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš pradėdamas dirbti, dažytojas privalo patikrinti, ar:

3.1.1. tvarkinga darbo vieta, pašalinti nereikalingus daiktus ir medžiagas (dažų darbo vietoje neturi būti daugiau nei reikia vienai pamainai); būtinas darbui medžiagas, gaminius, įrankius tvarkingai išdėstyti darbo vietoje;

3.1.2. tvarkinga, įžeminta darbui skirta elektros įranga (pulverizatorius, purkštuvai, kompresoriai, siurbliai, maišytuvai ir pan.). Rastus trūkumus pašalinti;

3.1.3. tvarkingi paprasti ir pneumatiniai įrankiai. Įrankių rankenos turi būti gerai pritvirtintos, neįskilusios, nešerpetotos;

3.1.4. pakankamai apšviesta darbo vieta;

3.1.5. angos, duobės, šuliniai aptverti ir uždengti;

3.1.6. gerai pritvirtintas darbinis paklotas ir aptvaros, apžiūrėti pastolių ir jų grįstų tvirtinimo mazgus;

3.1.7. tvarkingos asmeninės apsaugos priemonės (šalmas, aldniai, skydeliai, saugos diržas, respiratorius ir kt.).

4.DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

3.2. Dažytojui draudžiama dirbti pavojingose zonose: ten, kur kėlimo kranais, keltuvais, gervėmis keliami kroviniai, po pakabinamaisiais lopšiais, autobokšteliais ir pan. Šios zonos turi būti aptvertos.

Angos perdangose, prie kurių gali prieiti dažytojas, turi būti uždengtos ištisiniu paklotu arba aptvertos saugos aptvarom.

3.3. Chlorvinilinius dažus ir tirpiklius leidžiama laikyti tiktai tam skirtuose nedegiuose pastatuose. Patalpos, kuriose laikomi dažai ir lakai, turi būti ugniai atsparios, iš jų turi būti galima išeiti tiesiai į lauką. Jose turi būti įrengta natūrali arba dirbtinė ventiliacija, galinti per valandą tris kartus pakeisti orą.

3.4. Metalinę tarą su lakiniais dažais reikia užkimšti tik specialiais kamščiais ir atidaryti įrankiais, nesukeliančiais kibirkščiavimo. Tuščia tara turi būti saugoma tam skirtoje aikštelėje.

3.5. Įvairius dažus paaiošti ir juos naudoti reikia pagal gamyklos gamintojos instrukcijas. Dažai turi būti sertifikuoti arba ant pakuočių nurodytos juose esančios kenksmingosios medžiagos. Negalima naudoti dažų, skiedinių, tirpiklių, klijų ir kitų medžiagų, kurių sudėtis nežinoma.

3.6. Ruošti lako ir dažų mišinius su kenksmingosiomis ir degiosiomis medžiagomis leidžiama tik specialiai pasirengus.

3.7. Pokostą reikia virinti specialioje patalpoje. Neleisti, kad drėgmė patektų į virimo katilą.

3.8. Virinti arba šildyti natūralų pokostą, kanifoliją, vašką ir kitas medžiagas reikia taip, kad jos neišsitaškytų ir neužsidegtų. Draudžiama pripildyti katilą pokosto daugiau kaip 3/4 jo tūrio, užvirinti tirpiklį, papildyti katilą lakiaisiais tirpikliais, nenuimant jo nuo vandens vonios.

3.9. Dažų ruošimo patalpose, taip pat dažant patalpų viduje turi būti atidaromi langai arba įrengiama dirbtinė ventiliacija, neleidžianti darbo vietoje susikaupti didesniai nei galima kenksmingųjų medžiagų kiekiui, pakeičianti orą patalpoje du kartus per valandą.

3.10. Dirbant su greitai džiūstančiais, praskiestais lakiaisiais tirpikliais, lakiniais dažais, nitrodažais, chlorviniliniai dažais, rūgštimis, šarmais, kalkėmis ir kitomis kenksmingosiomis, pavojingosiomis medžiagomis, reikia naudoti asmeninės apsaugos priemones: akinius, respiratorių, dujokaukę (paprastą ir su oro tiekimu), gumines pirštines bei rankas apsaugančias pastas, nekenksmingas plovimo priemones.

3.11. Dažant uždarų talpyklų vidų (rezervuarus ir kt.), jas būtina vėdinti kilnojamaisiais ventiliatoriais ir apšviesti ne aukštesnės kaip 12 V įtampos nesprogiaisiais šviestuvais. Darbuotojai turi būti su dujokaukėmis. Negalima naudoti ugnies, rūkyti. Atliekant šį darbą, du žmonės talpyklos išorėje turi saugoti dirbančiuosius viduje.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

3.12. Nitrodažų ir kitų mišinių, iš kurių išsiskiria pavojingi lakūs garai, naudojimo vietoje draudžiama būti pašaliniams asmenims, rūkyti, dirbti su ugnimi, taip pat kitus kibirkščiavimą sukeliančius darbus. Elektros instaliacija turi būti saugi sprogdimo atžvilgiu arba išjungta iš elektros tinklo.

3.13. Dirbti su elektriniais šepetiais, šlifavimo, pneumatiniais įrankiais galima tik užsimovus gumines pirštines. Jeigu darbai atliekami drėgnose patalpose, reikia apsiauti kaliošus.

3.14. Tvarkyti, valyti, sutepti, pernešti į kitą vietą dažų maišykles, siurblius, kompresorius ir kitus įrenginius galima tik išjungus iš elektros tinklo ir nesant slėgio sistemoje.

3.15. Draudžiama suslėgtuoju oru valyti drabužius, detales ir t. t.

3.16. Dažymo darbams naudojami pastoliai, jų grįstai ir pan. turi būti inventoriniai, pagaminti pagal tipinius projektus. Naudoti kopėčias galima tik remontuojant, dirbant smulkius dažymo darbus, prisisegus saugos diržu.

3.17. Ne aukštesnes kaip 4 m paaukštinimo priemones (pastolius ir jų grįstus, bokštelių, aikšteles) leidžiama eksploatuoti tik tada, kai jas patikrina meistras ar statinio statybos vadovas, aukštesnes kaip 4 m - kai patikrina komisija (jei kitokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose). Naudojamus pastolius ir kopėčias statinio statybos vadovas turi apžiūrėti ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.

3.18. Grunto paviršius, ant kurio statomi pastoliai arba klojami grįstai, turi būti išlygintas, suplūktas, nuo jo turi gerai nutekėti vanduo.

3.19. Pastoliai turi būti pritvirtinti prie statomo pastato sienų. Tvirtinimo vietos ir būdai turi būti nurodyti darbų vykdymo projekte. Tvirtinti pastolius prie parapetų, karnizų, vamzdžių, balkonų ir kitų išsikišusių pastato konstrukcijų draudžiama.

3.20. Užlipti ir nulipti nuo pastolių dažytojas privalo tik kopėčiomis, kurių viršutiniai galai pritvirtinti prie pastolių skersinių. Kopėčių nuolydis neturi būti didesnis kaip 60 proc.

3.21. Negalima dažyti išorinių sienų stovint ant pastolių, kai lyja, yra plikšala, pučia stiprus (15 m/sek. ir daugiau) vėjas.

3.22. Dažydamas iš pakabinamųjų lopšių, nuo 1,3 m aukštyje ar aukščiau esančių įvairių neaptvertų konstrukcijų, prie neaptvertų angų, jei darbinio pakloto ir saugos aptvarų įrengti negalima, taip pat dažant santvaras, stogus ir let. paviršius, kurių nuolydis 20 ar daugiau laipsnių, dažytojas turi prisirišti saugos diržu prie tam skirtų vietų, patikimų konstrukcijų arba apsauginio lyno. Jeigu tvirtinimo vieta neaiški, ją turi nurodyti meistras ar statinio statybos vadovas.

3.23. Patalpos turi būti džiovinamos naudojant šildymo sistemą arba specialiais šildytuvais.

5.DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

3.24. Sugedus mechanizmams, technologinei įrangai ir susidarius avarinei situacijai, reikia nedelsiant nutraukti darbus, įspėti apie pavojų darbuotojus, pranešti apie tai meistriui ar padalinio vadovui.

3.25. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą prireikus iškviesti gydytoją, išsaugoti nepakeistą įvykio vietą, jeigu tai negresia darbuotojų ar aplinkinių žmonių sveikatai ir gyvybei, apie įvykį pranešti padalinio vadovui.

6.DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

3.26. Baigęs darbą, dažytojas privalo:

3.26.1. technologinę įrangą ir mechanizmus išjungti iš elektros tinklo, nuvalyti;

3.26.2. nuvalyti tarą, darbo įrankius;

3.26.3. sutvarkyti darbo vietą, pašalinti šiukšles ir medžiagų atliekas;

3.26.4. išvalyti darbo drabužius ir asmeninės apsaugos priemones;

3.26.5. nusiplauti veidą ir rankas šiltu vandeniu su muilu, jeigu yra galimybė, nusiprausti po dušu.

Pastaba. Ši instrukcija yra pagalbinė priemonė rengiant Įmonės saugos ir sveikatos instrukciją. Ją būtina papildyti konkrečios darbo vietos duomenimis (rizikos veiksniais, apsisaugojimo nuo jų būdais ir kt.) ir išbraukti nereikalingus punktus, nekeičiant bendros instrukcijos struktūros.

3 MOKYMO ELEMENTAS. PAVIRŠIAUS DAŽYMAS M22HTI-1 PURKŠTUVU

3.1 DAŽYMO M22HTI-1 PURKŠTUVO NAUDOJIMO INSTRUKCIJA

TIEKIMO SISTEMA

Oro tiekimas :

8 mm i.d. žarna į purkštuvą, sriegta išorinė jungtis 14x125, 1/4 NPS, ar 1/4 BSP (priklausomai nuo modelio).

SKYSČIO TIEKIMAS

Įsiurbimo (priklausomai nuo versijos) : pakabinamas indas (1 litro tūrio).

Gravitacinis : plastikinis indas, tūris 0.6 litro, su apsauga nuo lašėjimo.

Sėgis : slėginis indas arba žemo slėgio pompa. 10 mm ar 3/8 i.d. ar 1/4 i.d. vidinio diametro skysčio žarnos su M 18x125, M 3/8 NPS ar M 3/8 BSP jungtimi prie purkštuvo priklausomai nuo modelio.

5.valdymas

Šis profesionalus purkštuvas turi trijų rūšių reguliatorius.

ORO SLĖGIS

Iš anksto nustatytą oro slėgį darbuotojas gali reguliuoti tiesiogiai prie purkštovo preciziškiems darbams reguliuojant rantuotą rankenėlę, esančią rankenos apačioje.

ŠLUOTOS PLOTIS

Gali būti nustatytas naudojant rantuotą rankenėlę, esančią viršutinėje sekcijoje purkštovo gale. Ji valdo orą, tekantį į oro galvutės ragus.

SKYSČIO PADAVIMAS

Pasirinkus tinkamą skystį ir adatos komplektą ir skysčio slėgį, galima ir toliau reguliuoti adatos eigą (rantuota rankenėlė apatinėje sekcijoje purkštovo gale).

PURKŠTUVO LAIKYMAS

Kai dedate oro galvutę ant purkštovo, laikykite jį vertikaliai, tam kad teisingai nustatytumėte oro galvutę prieš prisukant.

Laikykite purkštuvą statmenai dažomam paviršiui – Venkite darbo riešu.

Nepamirškite, kad skersinis perdažymas negali ištaisyti nelygumų.

Dažymas iš stacionaraus purkštovo neduos tolygaus padengimo. Pradėkite judesį ir paspauskite gaiduką prieš pat dažomo paviršiaus kraštą. Atleiskite gaiduką prieš baigdami judesį, tik priėjus objekto kraštą.

Įsitikinkite, kad purškimų persidengimas yra lygus.

VALYMAS

Purkštuvas yra preciziškas instrumentas ir jo tikslus darbas priklauso nuo geros ir dažnos priežiūros. Jei nedirbta ilgą laiko tarpą, sutepkite visas judančias dalis, ašis ir spyruokles su tepalu.

Niekada nenaudokite chemikalų. Niekada nenaudokite metalinių šepetėlių, smaigalių ar sąvaržų ardymui.

Nuvalykite dažus nuo oro galvutės, su šepetėliu ir tirpikliu. Visą kitą įrangą palikite tokią kokia yra. Dažų nuvalymas apsaugos nuo išdžiūvimo ir skylių užsikimšimo.

Įmerkite adatą, oro galvutę, skysčio vamzdelį į tirpiklį ir juos atidžiai nušveiskite šepetėliu, nes tai yra labai tikslios detalės.

Su tirpiklyje pamirkytu šepetėliu, išvalykite vidinę purkštovo dalį. Nuplaukite ir atidžiai nušveiskite dalis su sriegiais.

Nemirkykite purkštovo tirpiklyje.

Dažų indas :

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Jei jūs norite laikyti dažus inde, uždenkite jį, kad nedžiūtų dažai. Jei ne, ištuštinkite dažus ir pakeiskite juos tirpikliu. Išvalykite indo išorinę ir vidinę dalis su šepetėliu, pamirkytu tirpiklyje.

BESIKAITALIOJANTI ŠLUOTA

Oro patekimas į dažų kanalus sukuria netolygią šluotą kai dažų indas yra beveik tuščias.

Kai vamzdelis nėra priveržtas ir nėra teisingai uždėtas ant lizdo, suspauskite jį. Jei problema išlieka, nuimkite vamzdelį ir išvalykite. Patikrinkite, ar lizdas ir konusas nėra pažeistas, įdėkite vamzdelį ir suspauskite.

Kai naudojate dažų indą, oras gali patekti :

- pro adatos tarpinę kanale į purkštuvą korpusą; užveržkite jį.
- pro įvairias jungtis tarp purkštuvą ir indo jei jie nėra gerai priveržti.

Patikrinkite :

- ar indo dangtelio oro anga nėra užsiblokavusi,
- ar dažai homogeniški ir pakankamai skysti (naudokite klampumo nustatymo indą).

DAŽŲ TEKĖJIMAS

Lengvai prisukite mažą varžtą, vengdami suspausti adatą. Tam prisukite jį tvirtai ir atsukite 1/4 apsisukimo.

Jei pastangos sustabdyti tekėjimą nesėkmingos, pakeiskite tarpines ir adatą, kurios tikriausiai susidevėję :

- Įsitikinkite kad nėra dažų purkštuvą viduje.
- Visiškai išsukite kaištį. Pakeiskite spyruoklę.
- Išstraukite adatą iš galo.
- Atsukite tarpinės laikiklį ir pakeiskite jį.
- Tvirtai įsukite naują tarpinės laikiklį.
- Įdėkite naują adatą, suteptą spyruoklę ir kaištį.
- Tvirtai prisukite varžtą ir atsukite pusę apsisukimo.

ORO VOŽTUVAS LEIDŽIA

Pakeiskite oro vožtuvą :

- Nuimkite gaiduką.
- Išsukite visą veržlę.
- Įstatykite naują oro vožtuvą.
- Uždėkite gaiduką.
- Paduokite dažus.

Jei vožtuvas vis dar leidžia, šiek tiek paveržkite.

DAŽAI TEKA PRO PRIEKĮ KAI GAIDUKAS ATLEISTAS

Adata visiškai neužsidaro; ji yra susidevėjusi, pakeiskite ją ir vamzdelį. Paspauskite ir atleiskite gaiduką 3 ar 4 kartus. Jei dažai teka, nuimkite vamzdelį ir išvalykite jį kartu su adata. Sudėkite atgal šias detales.

Jei adata susidevėjusi, pakeiskite ir adatą ir vamzdelį :

- Nuimkite oro galvutę ir įmerkite ją į tirpiklį.
- Atsukite vamzdelį.
- Išimkite kaištį ir spyruoklę.
- Išimkite adatą iš galo.
- Įdėkite vamzdelį.
- Priveržkite jį raktu.
- Įdėkite adatą, spyruoklę ir kaištį.
- Pakartokite užveržimo reguliavimo procesą.
- Uždėkite galvutę ir atsargiai užveržkite žiedą.

PASTOVIAI TEKA ORAS PRO ORO GALVUTĘ KAI GAIDUKAS ATLEISTAS

Nuimkite gaiduką ir patikrinkite ar adata vaikšto lengvai. Patikrinkite ar strypelis neįstrigęs. Jei ne, oro vožtuvas yra susidevėjęs, pakeiskite oro vožtuvo komplektą.

3.2 DAŽYMO M22HTI-1 PURKŠTUVO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS

Purkštuvas

Atsukite oro galvutę. Išimkite adatą ir tada išimkite skysčio vamzdelį pateikiamo rakto pagalba.

Įmerkite adatą, oro galvutę, skysčio vamzdelį į tirpiklį ir juos atidžiai nušveiskite šepetėliu, nes tai yra labai tikslios detalės.

Su tirpiklyje pamirkytu šepetėliu, išvalykite vidinę purkštuvo dalį. Nuplaukite ir atidžiai nušveiskite dalis su sriegiais.

Nemirkykite purkštuvo tirpiklyje.

Dažų indas :

Jei jūs norite laikyti dažus inde, uždenkite jį, kad nedžiūtų dažai. Jei ne, ištuštinkite dažus ir pakeiskite juos tirpikliu. Išvalykite indo išorinę ir vidinę dalis su šepetėliu, pamirkytu tirpiklyje.

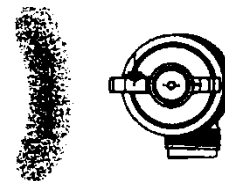
PROBLEMŲ LENTELĖ – KĄ DARYTI

IŠKRAIPYTAS PURŠKIMAS

Šiek tiek atsukite galvutę laikantį žiedą ir pasukite galvutę pusę apsisukimo. Jei defektas dabar kitoje pusėje, viena iš šoninio oro angų yra užsikimšusi arba deformavusi.

Išvalykite galvutę su tirpikliu ir pripūskite oro angas su suspaustu oru.

Jei defektas nėra kitoje pusėje, reiškia, kad skysčio vamzdelis yra deformuotas.

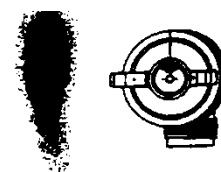
1 pav.

NETOLYGUS PURŠKIMAS

Taip atsitinka dėl defekto centrinėje angoje. Išvalykite oro galvutę ir skysčio vamzdelį.

Įsitikinkite, kad :

- oro galvutė yra tiksliai centre,
- vamzdelis nėra per didelis adatai. Kai dirbama su didele adatos anga, ir adata yra beveik uždaryta, šluota nebus lygi visomis kryptimis.

2 pav.

FRAGMENTUOTA ŠLUOTA

Oro, išeinančio pro galvutės ragų angas, slėgis yra per didelis.

- Pasukite šluotos oro rankenėlę pagal laikrodžio rodyklę kad sumažinti slėgį.
- Padidinkite dažų padavimą.

3 pav.

SRAUTAS PER STORAS CENTRE

Čia yra atvirkščias atvejis aukščiau esančio defekto. Dažų padavimas yra per didelis pasirinktam oro slėgiui. Padidinkite purkškiamo oro slėgį ir sumažinkite dažų padavimą. Jei dažai per tiršti, atskieskite juos.

4 pav.

3.3 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS

6 lentelė. Įrankiai ir prietaisai

Eil.Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	Profesionalūs teptukai , teptuko plotis 1 colis (2.54 cm), 1 ½ colio (3.81 cm), 2 coliai (5.08 cm), 2 ½ coliai (6.35 cm) 3 coliai (7.62 cm), 4 coliai (10.16 cm).	Aukštos kokybės, 100% poliesteriniai teptukai, tinkantys gruntuoti paviršius ir visų rūšių dažams.
2.	Viskozimetrai	Dažų klampumui tikrinti. Puodeliniai viskozimetrai tai nustatyto tūrio cilindrai su nustatytomis kiaurymėmis cilindro dugne. Puodeliai gali būti tokio tipo: Zahn, Ford, Shell. Matavimai yra atliekami greit ir paprastai. Cilindras yra panardinamas į skystį ir skaičiuojamas laikas kol jis ištrauktas ištuštėja, iš laiko galima nustatyti klampumą. Taikoma kai klampumas yra didelis. Rezultatai nėra tikslūs, bet pakankami dažų, rašalo matavimams atlikti. Matavimai atliekami apie 20° C temperatūroje nes klampumas labai priklauso nuo temperatūros.
3.	Rėžtukas Sheen 750	Adgezijos tikrinimui. Adhezija tikrinama su specialiais tam skirtais prietaisais. Mes tikriname su specialiais adhezijos bandymams skirtais Sheen instruments įrankiais: su rėžtuku Sheen 750 įrežiama ant dažyto paviršiaus X forma, užklijuojama sukibimo juosta (Permacel), prispaudžiama, po to greitu mostu nulupame ir žiūrime ar nenusilupo dažai.
4.	Mikrometras	Dažų sluoksniui tikrinti. Nudažytas ir išdžiūvęs paviršius tikrinamas su mikrometru. Skaitmeninis dažų storio matuoklis , nustato ar dažų sluoksnis ant detalės yra pakankamas. Dangos sluoksnis turi atitikti užsakovo keliamus reikalavimus.

Eil.Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	2-110 Architektūriniai dažai PITTSBURGH®Paints Wall Supreme baltas matinis lateksas vidaus luboms ir sienoms.	Wall Supreme matinis lateksas skirtas sienoms ir luboms puikiai dengia ir yra atsparus taškymui. Skaisčiai baltas lateksas lubas padengia gražiai ir kokybiškai. Rekomenduojame dažyti tinkamai gruntuotas sienas ir lubas padarytas iš gipso kartono, medžio, taip pat mūrines ir tinkuotas (išsistovėjusias). Dažymo įranga: Rekomenduojame dažyti aukštos kokybės teptuku, voleliu, dažymo padeliu ar purškimo įrankiu Beoris purkštuvas: Įrankis išėjime palaikantis pastovų 2000 psi slėgį, be bangos, kai purškiama per 0,015“ - 0,021“ išėjimo galvutę. Teptukas: poliestero / nailono teptukas. Skiedimas: normaliomis sąlygomis skiesti nereikia, galima iki 118 ml vandens į 1 galoną (3,78l) produkto.
2.	6 – 411 architektūriniai dažai kiaušinio lukšto blizgesio emalis vidaus darbams, vinilo akrilo lateksas.	SPEEDHIDE® kiaušinio lukšto blizgesio emalis vidaus darbams nepriekaištingai dengia, pasižymi puikiomis lietimui savybėmis, suformuoja vientisą plaunamą kiaušinio lukšto blizgesio plėvelę. Trumpas džiūvimo laikas leidžia greičiau perdažyti. Rekomenduojame dažyti ant tinkamai paruoštų gipso kartono, glaisto, tinko, tapetų (be metalinių detalių), medžio ar metalo paviršių. Rekomenduojama dengimo norma: Šlapios plėvelės storis: nuo 81,3 iki 101,6 (mikronai) Sausos plėvelės storis: nuo 30,5 iki 38,1 (mikronai) Dažymo įranga: dažykite aukštos kokybės

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

		<p>teptuku, voleliu, dažymo padeliu ar purškimo įrankiu.</p> <p>Beoris purkštuvas: Įrankis išėjime palaikantis pastovų 2000 psi slėgį, be bangos, kai purškiama per 0,015“ - 0,021“ išėjimo galvutę.</p> <p>Volelis: 3/16“ - 3/8“ plauko volelis</p> <p>Teptukas: poliestero / nailono teptukas</p> <p>Skiedimas: skiesti nereikia, tačiau jei būtina – 118ml vandens į 3,78l (galoną) produkto</p>
3.	<p>28– 110 architektūriniai dažai MANOR HALL®</p> <p>Alkidiniai (perlo blizgumo) dažai vidaus darbams</p>	<p>Patys geriausi mūsų dažai vidaus darbams. Šie Manor Hall dažai skirti patenkinti išskirtinius lūkesčius. Manor Hall dažai užtikrina puikų dengiamumą, išskirtinį išsiliejimą, bei puikų atsparumą geltonavimui. Rekomenduojama dengimo norma:</p> <p>Šlapios plėvelės storis: nuo 81,3 iki 99,1 (mikronai)</p> <p>Sausos plėvelės storis: nuo 45,7 iki 55,9 (mikronai)</p> <p>Dažymo įranga: dažykite aukštos kokybės teptuku, voleliu, dažymo padeliu ar purškimo įrankiu. Jei reikia, dažykite antrą sluoksnį.</p> <p>Beoris purkštuvas: Įrankis išėjime palaikantis pastovų 2000 psi slėgį, be bangos, kai purškiama per 0,013“ - 0,015“ išėjimo galvutę;</p> <p>Volelis: 3/16“ - 3/8“ plauko volelis;</p> <p>Teptukas: poliestero / nailono teptukas;</p> <p>Skiedimas: neskiesti</p>

3.4 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

DAŽYTOJO ⁷¹⁴¹

(profesijų pogr. kodas)

SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr.27

1.BENDROJI DALIS

1.1. Dažytojui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.

1.2. Dirbti dažytoju leidžiama ne jaunesniam kaip 18 metų asmeniui, specialiai pasirengusiam, patikrinusiam sveikatą, išklausiusiam [vadini saugos ir sveikatos instruktažą ir instruktažą darbo vietoje.

1.3. Dažytojas privalo:

1.3.1. savavališkai neišjungti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti ir apie gedimus pranešti darbuotojų atstovui, padalinio vadovui, darbdaviui;

1.3.2. tinkamamai naudoti kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemonės;

1.3.3. darbo priemonės naudoti pagal jų dokumentuose (pasuose), šioje instrukcijoje nurodytus reikalavimus;

1.3.4. nedelsdamas pranešti darbdaviui, padalinio vadovui, darbuotojų atstovui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai, darbuotojų saugos ir sveikatos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.3.5. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, padalinio vadovu, darbdaviu įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

1.3.6.pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui;

1.3.7. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.3.8.pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;

1.3.9.laikytis įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevertoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.3.10.laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.

1.4. Dažytojas turi teisę:

1.4.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmeninės apsaugos priemonėmis;

1.4.2. sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;

1.4.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;

1.4.4. tartis su darbdaviu (tam įgalioti darbuotojų atstovą) dėl darbo sąlygų gerinimo;

1.4.5. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;

1.4.6. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;

1.4.7. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbuotojų atstovą padalinio vadovą, darbdavį, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.

1.5. Dažytojas turi žinoti, kur darbo vietoje yra gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų, galinčių sukelti gaisrą.

1.6. Pastebėjęs gaisrą, dažytojas privalo gesinti jo židinį turimomis priemonėmis, nedelsdamas pranešti ugniagesiams, iškviesti į gaisravietę vadovaujančius darbuotojus.

1.7. Dažytojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per savaitę.

2. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

2.1. Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai dažytojo darbo vietoje:

- dažai, lakai, skiedikliai, chemikalai;
- įkaitusios pagalbinės priemonės,
- elektros srovė;
- kritimas iš aukščio;
- asmeninės apsaugos priemonių nenaudojimas;
- neaptvertos pavojingos darbo zonos;
- netinkamas darbo vietos apšvietimas;
- netvarkinga darbo vieta;
- netvarkingi darbo įrankiai, paaukštinimo priemonės.

2.2. Dažytojo darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB (A), oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti triukšmo trukmę, nuo aerozolio, garų, dujų ir dulkių - dujokaukę, respiratorių.

2.3. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimais.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš pradėdamas dirbti, dažytojas privalo patikrinti, ar:

3.1.1. tvarkinga darbo vieta, pašalinti nereikalingus daiktus ir medžiagas (dažų darbo vietoje neturi būti daugiau nei reikia vienai pamainai); būtinas darbui medžiagas, gaminius, įrankius tvarkingai išdėstyti darbo vietoje;

3.1.2. tvarkinga, įžeminta darbui skirta elektros įranga (pulverizatorius, purkštuvai, kompresoriai, siurbliai, maišytuvai ir pan.). Rastus trūkumus pašalinti;

3.1.3. tvarkingi paprasti ir pneumatiniai įrankiai. Įrankių rankenos turi būti gerai pritvirtintos, neįskilusios, nešerpetotos;

3.1.4. pakankamai apšviesta darbo vieta;

3.1.5. angos, duobės, šuliniai aptverti ir uždengti;

3.1.6. gerai pritvirtintas darbinis paklotas ir aptvaros, apžiūrėti pastolių ir jų grįstų tvirtinimo mazgus;

3.1.7. tvarkingos asmeninės apsaugos priemonės (šalmas, aldniai, skydeliai, saugos diržas, respiratorius ir kt.).

4.DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

3.2. Dažytojui draudžiama dirbti pavojingose zonose: ten, kur kėlimo kranais, keltuvais, gervėmis keliami kroviniai, po pakabinamaisiais lopšiais, autobokšteliais ir pan. Šios zonos turi būti aptvertos.

Angos perdangose, prie kurių gali prieiti dažytojas, turi būti uždengtos ištisiniu paklotu arba aptvertos saugos aptvarom.

3.3. Chlorvinilinius dažus ir tirpiklius leidžiama laikyti tiktai tam skirtuose nedegiuose pastatuose. Patalpos, kuriose laikomi dažai ir lakai, turi būti ugniai atsparios, iš jų turi būti galima išeiti tiesiai į lauką. Jose turi būti įrengta natūrali arba dirbtinė ventiliacija, galinti per valandą tris kartus pakeisti orą.

3.4. Metalinę tarą su lakiniais dažais reikia užkimšti tik specialiais kamščiais ir atidaryti įrankiais, nesukeliančiais kibirkščiavimo. Tuščia tara turi būti saugoma tam skirtoje aikštelėje.

3.5. Įvairius dažus paaiošti ir juos naudoti reikia pagal gamyklos gamintojos instrukcijas. Dažai turi būti sertifikuoti arba ant pakuočių nurodytos juose esančios kenksmingosios medžiagos. Negalima naudoti dažų, skiedinių, tirpiklių, klijų ir kitų medžiagų, kurių sudėtis nežinoma.

3.6. Ruošti lako ir dažų mišinius su kenksmingosiomis ir degiosiomis medžiagomis leidžiama tik specialiai pasirengus.

3.7. Pokostą reikia virinti specialioje patalpoje. Neleisti, kad drėgmė patektų į virimo katilą.

3.8. Virinti arba šildyti natūralų pokostą, kanifoliją, vašką ir kitas medžiagas reikia taip, kad jos neišsitaškytų ir neužsidegtų. Draudžiama pripildyti katilą pokosto daugiau kaip 3/4 jo tūrio, užvirinti tirpiklį, papildyti katilą lakiaisiais tirpikliais, nenuimant jo nuo vandens vonios.

3.9. Dažų ruošimo patalpose, taip pat dažant patalpų viduje turi būti atidaromi langai arba įrengiama dirbtinė ventiliacija, neleidžianti darbo vietoje susikaupti didesniai nei galima kenksmingųjų medžiagų kiekiui, pakeičianti orą patalpoje du kartus per valandą.

3.10. Dirbant su greitai džiūstančiais, praskiestais lakiaisiais tirpikliais, lakiniais dažais, nitrodažais, chlorviniliniai dažais, rūgštimis, šarmais, kalkėmis ir kitomis kenksmingosiomis, pavojingosiomis medžiagomis, reikia naudoti asmeninės apsaugos priemones: akinius, respiratorių, dujokaukę (paprastą ir su oro tiekimu), gumines pirštines bei rankas apsaugančias pastas, nekenksmingas plovimo priemones.

3.11. Dažant uždarų talpyklų vidų (rezervuarus ir kt.), jas būtina vėdinti kilnojamaisiais ventiliatoriais ir apšviesti ne aukštesnės kaip 12 V įtampos nesprogiisiais šviestuvais. Darbuotojai turi būti su dujokaukėmis. Negalima naudoti ugnies, rūkyti. Atliekant šį darbą, du žmonės talpyklos išorėje turi saugoti dirbančiuosius viduje.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

3.12. Nitrodažų ir kitų mišinių, iš kurių išsiskiria pavojingi lakūs garai, naudojimo vietoje draudžiama būti pašaliniam asmenims, rūkyti, dirbti su ugnimi, taip pat kitus kibirkščiavimą sukeliančius darbus. Elektros instaliacija turi būti saugi sprogimo atžvilgiu arba išjungta iš elektros tinklo.

3.13. Dirbti su elektriniais šepetiais, šlifavimo, pneumatiniais įrankiais galima tik užsimovus gumines pirštines. Jeigu darbai atliekami drėgnose patalpose, reikia apsiauti kaliošus.

3.14. Tvarkyti, valyti, sutepti, pernešti į kitą vietą dažų maišykles, siurblius, kompresorius ir kitus įrenginius galima tik išjungus iš elektros tinklo ir nesant slėgio sistemoje.

3.15. Draudžiama suslėgtuoju oru valyti drabužius, detales ir t. t.

3.16. Dažymo darbams naudojami pastoliai, jų grįstai ir pan. turi būti inventoriniai, pagaminti pagal tipinius projektus. Naudoti kopėčias galima tik remontuojant, dirbant smulkius dažymo darbus, prisiseigus saugos diržu.

3.17. Ne aukštesnes kaip 4 m paaukštinimo priemones (pastolius ir jų grįstus, bokštelių, aikšteles) leidžiama eksploatuoti tik tada, kai jas patikrina meistras ar statinio statybos vadovas, aukštesnes kaip 4 m - kai patikrina komisija (jei kitokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose). Naudojamus pastolius ir kopėčias statinio statybos vadovas turi apžiūrėti ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.

3.18. Grunto paviršius, ant kurio statomi pastoliai arba klojami grįstai, turi būti išlygintas, suplūktas, nuo jo turi gerai nutekėti vanduo.

3.19. Pastoliai turi būti pritvirtinti prie statomo pastato sienų. Tvirtinimo vietos ir būdai turi būti nurodyti darbų vykdymo projekte. Tvirtinti pastolius prie parapetų, karnizų, vamzdžių, balkonų ir kitų išsikišusių pastato konstrukcijų draudžiama.

3.20. Užlipti ir nultipti nuo pastolių dažytojas privalo tik kopėčiomis, kurių viršutiniai galai pritvirtinti prie pastolių skersinių. Kopėčių nuolydis neturi būti didesnis kaip 60 proc.

3.21. Negalima dažyti išorinių sienų stovint ant pastolių, kai lyja, yra plikšala, pučia stiprus (15 m/sek. ir daugiau) vėjas.

3.22. Dažydamas iš pakabinamųjų lopšių, nuo 1,3 m aukštyje ar aukščiau esančių įvairių neaptvertų konstrukcijų, prie neaptvertų angų, jei darbinio pakloto ir saugos aptvarų įrengti negalima, taip pat dažant santvaras, stogus ir let. paviršius, kurių nuolydis 20 ar daugiau laipsnių, dažytojas turi prisirišti saugos diržu prie tam skirtų vietų, patikimų konstrukcijų arba apsauginio lyno. Jeigu tvirtinimo vieta neaiški, ją turi nurodyti meistras ar statinio statybos vadovas.

3.23. Patalpos turi būti džiovinamos naudojant šildymo sistemą arba specialiais šildytuvais.

5.DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJ AIS

3.24. Sugedus mechanizmams, technologinei įrangai ir susidarius avarinei situacijai, reikia nedelsiant nutraukti darbus, įspėti apie pavojų darbuotojus, pranešti apie tai meistriui ar padalinio vadovui.

3.25. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą prireikus iškviesti gydytoją, išsaugoti nepakeistą įvykio vietą, jeigu tai negresia darbuotojų ar aplinkinių žmonių sveikatai ir gyvybei, apie įvykį pranešti padalinio vadovui.

7. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

3.26. Baigęs darbą, dažytojas privalo:

3.26.1. technologinę įrangą ir mechanizmus išjungti iš elektros tinklo, nuvalyti;

3.26.2. nuvalyti tarą, darbo įrankius;

3.26.3. sutvarkyti darbo vietą, pašalinti šiukšles ir medžiagų atliekas;

3.26.4. išvalyti darbo drabužius ir asmeninės apsaugos priemones;

3.26.5. nusiplauti veidą ir rankas šiltu vandeniu su muilu, jeigu yra galimybė, nusiprausti po dušu.

Pastaba. Ši instrukcija yra pagalbinė priemonė rengiant Įmonės saugos ir sveikatos instrukciją. Ją būtina papildyti konkrečios darbo vietos duomenimis (rizikos veiksniais, apsisaugojimo nuo jų būdais ir kt.) ir išbraukti nereikalingus punktus, nekeičiant bendros instrukcijos struktūros.

3.5 DARBUOTOJO, DIRBANČIO SU KILNOJAMAISIAIS ELEKTRINIAIS ĮRANKIAIS, SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

UAB „SiVySta“
Įmonės kodas 125953185

Darbininko, dirbančio su kilnojamaisiais elektriniais įrankiais, saugos ir sveikatos instrukcija Nr. 10

Patvirtinta : 2011 m. spalio mėn. 28 d. Direktorius
Įsakymu Nr. 11/
Suderinta: Darbuotojų saugos ir sveikatos komiteto
2011 m. spalio mėn. _ d. protokolu Nr.

- 1.3.5. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, padalinio vadovu, darbdaviu įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;
- 1.3.6. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui;
- 1.3.7. nustatytą tvarka pasitikrinti sveikatą;
- 1.3.8. pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;
- 1.3.9. laikytis įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevirtoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;
- 1.3.10. laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.
- 1.4. Darbininkas turi teisę:
 - 1.4.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmenines apsaugos priemones;
 - 1.4.2. sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;
 - 1.4.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;
 - 1.4.4. tartis su darbdaviu (tam įgalioti darbuotojų atstovą) dėl darbo sąlygų gerinimo;
 - 1.4.5. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;
 - 1.4.6. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;
 - 1.4.7. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbuotojų atstovą, padalinio vadovą, darbdavį, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.
- 1.5. Darbininko darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per savaitę.
- 1.6. Darbininkas privalo būti susipažinęs su priešgaisrinės saugos instrukcijos reikalavimais ir juos vykdyti. Žinoti, kur įmonėje laikomos gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.

2. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

- 2.1. Profesinės rizikos veiksniai darbininko darbo vietoje:
 - 2.1.1. elektros srovė;
 - 2.1.2. netvarkingi saugos gaubtai (sukamosios dalys);
 - 2.1.3. nepakankamas darbo vietos apšvietimas;
 - 2.1.4. nepalankios meteorologinės sąlygos (aukšta, žema temperatūra, žaibas);
 - 2.1.5. triukšmas, vibracija.
- 2.2. 0 ir OI klasių izoliacijos rankinių elektrinių mašinų ir įrankių naudojimas nerekomenduojamas. Su 0 ir OI klasių izoliacijos rankinėmis elektrinėmis mašinomis ir įrankiais pavojingose patalpose bei

2 lapas, iš viso 6 lapai

lauke leidžiama dirbti turint ne žemesnę kaip pradinę kvalifikaciją. Prijungti šiuos įrankius per skiriamuosius transformatorius, dažnio keitiklius, apsauginius atjungimo įrenginius leidžiama turint ne žemesnę kaip vidurinę kvalifikaciją.

2.3. Pavojingose patalpose leidžiama dirbti su I, II ir III arba 0 – 0I klasių izoliacijos rankinėmis elektrinėmis mašinomis bei įrankiais, tačiau naudojantis asmeninės apsaugos priemonėmis arba prijungus šiuos įrankius per skiriamuosius transformatorius, dažnio keitiklius, apsauginius atjungimo įrenginius.

2.4. Labai pavojingose patalpose leidžiama dirbti tik su I, II ir III klasių izoliacijos rankinėmis elektrinėmis mašinomis ir įrankiais, naudojantis asmeninės apsaugos priemonėmis arba be jų, prijungus šiuos įrankius per skiriamuosius transformatorius, dažnio keitiklius, apsauginius atjungimo įrenginius, o su 0 ir 0I klasių – tik prijungus juos per skiriamuosius transformatorius, dažnio keitiklius, apsauginius atjungimo įrenginius.

2.5. Visos dielektrinės apsaugos priemonės turi būti su žyma, kurioje nurodoma būsimojo patikrinimo data ir įtampa, kuriai esant su dielektrine priemone galima dirbti.

2.6. Darbininko darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB (A), oro užterštumas – higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti triukšmo veikimo laiką, nuo garų, dulkių, dujų – dujų kaukę, respiratorių.

2.7. Guminės dielektrinės apsaugos priemonės turi būti laikomos apšildomose patalpose, uždaroje spintose arba dėžėse, atskirai nuo įrankių. Jas reikia saugoti nuo tepalų, benzino ir kitų gumą ardančių medžiagų poveikio.

2.8. Prieš pradėdant dirbti guminės dielektrinės apsaugos priemonės apžiūrimos, nuo jų nuvalomas purvas, jei jos sudrekusios, gerai nušluostomos ir išdžiovinamos. Skylėtomis arba pažeistomis apsaugos priemonėmis naudotis draudžiama.

2.9. Lyjant ar sningant dirbti su elektriniu įrankiu atvirose aikštelėse leidžiama tik išimtiniais atvejais ir tik tuomet, kai darbo vieta yra po pastoge, ant sausos žemės ar pakloto ir kai naudojamos dielektrinės pirštinės bei kitos apsaugos priemonės.

2.10. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimais.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš pradėdamas dirbti, darbininkas privalo patikrinti:

3.1.1. ar yra ant elektrinio įrankio korpuso inventorinis numeris ir būsimojo patikrinimo data;

3.1.2. ar gerai priveržti varžtai, tvirtinimo mazgai ir detalės;

3.1.3. ar tvarkingas reduktorius; tikrinant pasukti ranka suklij (įrankis neturi būti įjungtas į elektros tinklą);

3.1.4. šepetėlių ir kolektoriaus būklę;

3.1.5. laidų, šakutės ir kabelio izoliaciją;

3.1.6. ar tvarkingas įžeminimas, saugos gaubtai;

3.1.7. įrankio įtampos ir srovės dažnio atitiktį tinklo parametrų;

3.1.8. ar tvarkingi jungikliai ir kaip į elektros tinklą įjungtas įrankis veikia tuščiąja eiga;

3.1.9. darbo įrankių (grąžtų, abrazyvinių diskų, diskinių pjūklų) ir kitų priemonių įtvirtinimo patikimumą.

3.2. Nustačius bent vieną trūkumą, pradėti darbą su elektriniu įrankiu draudžiama.

3.3. Apsivilkti darbo drabužius, jeigu reikia, užsijuosti, užsimauti, užsidėti ir pan. apsaugos priemones.

3 lapas, iš viso 6 lapai

4. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

4.1. Elektriniai įrankiai privalo atitikti šiuos pagrindinius reikalavimus:

4.1.1. greitai įsijungti ir išsijungti;

4.1.2. srovinių dalių aptvaros ir uždangos (dangteliai, gaubtai ir kt.) įrengiamos taip, kad jų nebūtų galima nuimti arba atidaryti be specialių raktų arba įrankių.

4.2. Visų mechanizmų paleidimo įtaisai išdėstomi taip, kad pašaliniai asmenys negalėtų jų įjungti. Draudžiama vienu paleidimo įtaisu įjungti keletą srovės imtuvų, skirtingų mašinų paleidimo įtaisus išdėstyti greta.

Jungikliai turi būti uždengti gaubtais be atvirų angų ir plyšių rankenai slankioti, jungiklių dėžė privalo būti užrakinama.

4.3. 12 ir 50 V šakučių lizdai ir šakutės, skirtos elektriniams įrankiams ir kilnojamesiems šviestuvams įjungti, savo spalva ir konstrukcija turi skirtis nuo 127 ir 220 V šakučių lizdų ir šakučių, kurie turi būti su papildomu įžeminimo kontaktu.

4.4. Elektrinių įrankių, kurie veikia esant aukštesnei kaip 50 V įtampai, korpusai turi būti įžeminti. Įžeminta turi būti atskiru laidu, esančiu maitinimo kabelyje. Naudoti nulinį laidą draudžiama.

Aptiktą įžeminimo įtaisų gedimą reikia nedelsiant pašalinti. Turi būti įžeminti keitiklių, skiriamųjų ir žeminimo transformatorių korpusai.

4.5. Elektriniai įrankiai, kilnojamieji šviestuvai, žeminimo transformatoriai, dažnio keitikliai turi būti tikrinami vieną kartą per mėnesį; tikrinama, ar nėra srovinių dalių susijungimo su korpusu, nenutrauktas įžeminimo laidas, ar tvarkinga maitinimo laidų izoliacija, nėra atvirų srovinių dalių.

Kilnojamųjų imtuvų izoliacija turi būti tikrinama ne rečiau kaip vieną kartą per 12 mėnesių megommetru, į specialų žurnalą užrašomi tikrinimo duomenys.

Matuojant izoliacijos varžą megommetru, reikia saugoti, kad žmonės atsitiktinai neprisiliestų prie aparatų ir laidų, prijungtų prie megommetro.

4.6. Elektriniams įrankiams ir kilnojamesiems šviestuvams saugoti bei tikrinti skiriamas specialusis asmuo. Visi minėti įrankiai bei šviestuvai turi būti su inventoriniais numeriais. Ne darbo metu jie turi būti laikomi sausoje, uždaroje ir apšildomoje patalpoje.

4.7. Rankinis kilnojamas šviestuvas turi būti su metaliniu tinkleliu lempai apsaugoti, įtaisu jam pakabinti ir guminiu kabeliu su šakute. Kilnojamųjų šviestuvų įtampa statybos sąlygomis turi būti ne didesnė kaip 50 V, o itin pavojingose vietose (ypač drėgnose vietose, tranšėjose, šachtose, šuliniuose, metaliniuose rezervuaruose, katiluose ir pan.) – ne didesnė kaip 12 V.

4.8. Jungti elektrinį įrankį, kurio įtampa iki 50 V, prie bendro naudojimo elektros tinklo per autotransformatorių, rezistorių ar potenciometrą draudžiama.

4.9. Stacionariusius šviestuvus naudoti kaip rankines kilnojamąsias lempas draudžiama.

4.10. Laikinoji elektros instaliacija statybos aikštelėje įrengiama iš izoliuotų laidų, kurie kabunami ant tvirtų atramų virš darbo vietų ne žemiau kaip 2,5 m, virš praeigų – ne žemiau kaip 3,5 m, virš važiuojamosios dalies – ne žemiau kaip 6 m.

Elektros laidai, esantys po žeme, grindimis arba paklotu iki 2,5 m gylio, turi būti vamzdžiuose arba dėžėse.

4.11. Įrankiai, apšvietimo prietaisai ir kiti srovės imtuvai į elektros tinklą jungiami tik tam skirtais aparatais ir prietaisais. Draudžiama srovės imtuvus įjungti į tinklą susukant laidas, sujungiant ir atjungiant jų galus.

4.12. Elektriniai įrankiai į tinklą turi būti įjungiami guminiiais kabeliais. Jeigu nėra guminių kabelių, leidžiama išimties tvarka naudoti daugiagyslius lanksčiuosius varinius laidus su izoliacija ne žemesnei kaip 500 V įtampai, įvilktus į gumines žarnas.

Guminis kabelis, kuriuo tiekama įtampa į kilnojamųjų mechanizmų elektros variklius, turi laisvai judėti mechanizmams veikiant ir būti apsaugotas nuo mechaninių pažeidimų. Kilnojamojo žeminimo transformatoriaus maitinimo kabelis turi būti ne ilgesnis kaip 2 m.

4.13. Naudojamų elektrinių įrankių ir kilnojamųjų šviestuvų laidai ir kabeliai darbo metu turi būti pakabinti. Juos tempti draudžiama. Negalima leisti laidams ir kabeliams liestis prie karštų, drėgnų ir tepaluotų paviršių, su suvirinimo įrenginių laidais, turinčiais įtampą su deguonies, acetileno ir kitų dujų tiekimo žarnos.

4.14. Prieš gręžiant detales elektrine gręžimo mašinėle, jas būtina patikimai įtvirtinti. Jeigu naudojamas svertas, kad rankinė gręžimo mašinėle geriau prisispautų, būtina stebėti, kad sverto galas nesiremtų į paviršių, nuo kurio jis galėtų nuslysti.

4.15. Svertai, kaip ir kiti įrankiai, turi būti inventoriniai ir saugomi sandėlyje. Negalima vietoj svertų naudoti pirmų pasitaikančių po ranka priemonių.

4.16. Draudžiama apdoroti šlapias ir drėgnas detales su rankiniu elektriniu įrankiu.

4.17. Darbus su elektriniais įrankiais reikia nedelsiant nutraukti, jeigu:

4.17.1. sudužo šakutė, šakutės lizdas ar buvo pažeista kabelio izoliacija;

4.17.2. įtrūko, sudužo šepetėlių laikymo dangtelis;

4.17.3. sugedo jungiklis;

4.17.4. jaučiamas elektros srovės poveikis (kad ir silpnas); pradėjo kibirkščiuoti kolektorius šepetėliai ir dėl to jo paviršiuje atsiranda ugninis ruožas;

4.17.5. pradėjo tekėti tepalas iš reduktoriaus ar ventiliacijos kanalų;

4.17.6. pasirodė dūmai ir jaučiamas kvapas, panašus į izoliacijos degimą;

4.17.7. pasigirdo triukšmas, bildesys ar padidėjo vibracija;

4.17.8. lūžo ar įtrūko korpuso detalės, rankena ar saugos gaubtas;

4.17.9. buvo pažeista darbinė dalis.

4.18. Visais 4.17 punkte minimais atvejais sugedę elektriniai įrankiai priduodami į sandėlį patikrinti ir remontuoti.

4.19. Nutrūkus elektros srovės tiekimui, užsikirtus sukamosioms dalims, per darbo pertraukas elektrinius įrankius iš elektros tinklo reikia išjungti. Perneti įrankį iš vienos vietos į kitą taip pat leidžiama tik išjungus iš elektros tinklo.

4.20. Draudžiama:

4.20.1. be priežiūros palikti į elektros tinklą įjungtą įrankį, perduoti jį asmeniui, neturinčiam teisės su juo dirbti;

4.20.2. ardyti elektrinį įrankį, šakutės lizdą, šakutę ir pačiam juos remontuoti;

4.20.3. darbo metu laikytis už kabelio arba liesti sukamąsias mechanizmo dalis;

4.20.4. rankomis šalinti drožles ir pjuvenas įrankiui visiškai nesustojus. Jas reikia šalinti specialiai tam skirtais šepetiais ar kabliais.

4.21. Dirbant su elektriniais įrankiais pavojingose ir labai pavojingose patalpose turi būti naudojama ne aukštesnė kaip 50 V įtampa.

Labai pavojingose patalpose ir nepalankiomis sąlygomis (katiluose, bakuose ir t. t.) leidžiama dirbti tik su ne aukštesnės kaip 12 V įtampos elektriniais įrankiais. Atskirais atvejais galima dirbti ir su 50 V įtampos elektriniais įrankiais, tačiau būtina turi būti naudojamos apsaugos priemonės (dielektrinės pirštinės, kilimėliai, šalmai ir kt.).

4.22. Draudžiama transformatorius, dažnio keitiklius, prie kurių jungiami elektriniai įrankiai, statyti įvairių talpyklų (cisternų, kamerų, rezervuarų) viduje, katilų pakurose, turbinų kondensatoriuose, požeminiuose statiniuose (šuliniuose, kamerose ir t. t.). Draudžiama transformatorius statyti tranšėjose, iškašose ir kt. inžineriniuose įtvirtinimuose dirbant žemės darbus.

5. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

5.1. Jeigu prisilietus prie elektrinio įrankio korpuso pajuntamas elektros srovės poveikis, sugedus įrankiui, nedelsiant nutraukti darbus ir apie tai pranešti padalinio vadovui.

5.2. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą, prireikus iškviešti gydytoją, išsaugoti nepažeistą įvykio vietą, jeigu tai nekelia grėsmės darbuotojų ar aplinkinių žmonių sveikatai ir gyvybei, apie įvykį pranešti padalinio vadovui.

5.3. Kilus gaisrui, nedelsiant iškviešti ugniagesius, vadovaujančius darbuotojus ir gesinti gaisro židinių turimomis gesinimo priemonėmis.

5.4. Elektros įrenginius, įrankius gesinti tik atjungtus nuo maitinimo šaltinio.

6. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

6.1. Baigęs darbą, darbuotojas privalo:

6.1.1. išjungti įrankį iš elektros tinklo;

6.1.2. nuo įrankio nuvalyti dulkes, tepalą ir t. t.

6.1.3. patikrinti, ar nepažeista kabelio izoliacija;

6.1.4. perduoti įrankius asmeniui, atsakingam už jų saugojimą;

6.1.5. sutvarkyti darbo vietą;

6.1.6. patikrinti apsaugos priemones;

6.1.7. nusiplauti veidą ir rankas šiltu vandeniu su muilu, jeigu yra galimybė, nusiprausti po dušu;

6.1.8. apie iškilusius trūkumus pranešti padalinio vadovui.

INSTRUKCIJĄ PARENGĖ _____ Darbu saugos ir kokybės vadovas
Edgaras Dapšauskas _____
(vardas, pavardė, pareigos)

SUDERINTA _____ Židrūnas Stonkus
Stalbybos direktoriaus pavaduotojas

4 MOKYMO ELEMENTAS. DAŽYMAS MX PURKŠTUVU

4.1 DAŽYMO MX PURKŠTUVO NAUDOJIMO INSTRUKCIJA

1.ATOMIZACIJOS PRINCIPAS

MX purkštuvu oro galvutė yra sudaryta iš 2 funkcinių elementų : purkštuvu antgalis ir oro galvutė.

Atomizacija vyksta dvejomis fazėmis :

1. Skystis iš pradžių yra atomizuojamas tekėdamas pro purkštuvu antgalį su slėgiu.
2. Atomizacija yra pagerinama lžemo slėgio atomizacinio oro angų pagalba.

Galutinis rezultatas yra puiki tolygi atomizacija kuri garantuoja puikų padengimą be bereikalingo ištaškymo.

Tai labai svarbu, nes taupomas oras ir skystis, ir yra švaresnės darbo sąlygos – lyginant su konversiniu purkštuvu.

Galiausiai, darbuotojo nuovargis yra žymiai sumažinamas su MX purkštuvu, nes jis lengvas (610 g.) ir jo gaidukas lengvai valdomas.

instalavimas

- 1 - Ižemintos oro žarnos pagalba pajunkite purkštuvą prie įrengimo su oro reguliatoriumi, paduodančio ne mažiau kaip 3bar.
- 2 - Su aukšto slėgio žarna pajunkite purkštuvu skysčio jungtį prie pompos. Jungtis turi būti tvirtai užveržta.

2.PURKŠTUVO LAIKYMAS

Laikykite purkštuvą statmenai dažomam paviršiui.

Venkite darbo su riešu.

Nepamirškite, kad skersinis perdažymas negali ištaisyti nelygumų.

Dažymas iš stacionaraus purkštuvu neduos tolygaus padengimo. Pradėkite judesį ir paspauskite gaiduką prieš pat dažomo paviršiaus kraštą. Atleiskite gaiduką prieš baigdami judesį, tik priešus objekto kraštą.

Įsitikinkite, kad purškimo persidengimas yra lygus.

3.KASDIENINĖ PRIEŽIŪRA

- 1 - Nenaudokite skysčio, kuris greitai užkimš filtrą ar dažnai užblokuos antgalį.
 - 2 - Paduodamas oras turi būti švarus be kondensato.
 - 3 - Kasdien atsukite rantuotą varžtą kad pasiektumėte filtrą. Išvalykite jį įmerkdami į tirpiklį ir šveisdami su minkštu šepetėliu, o po to prapučiant suspaustu oru.
 - 4 - Jei antgalis kemšasi dažnai, bet filtras yra santykinai švarus, parinkite smulkesnį filtrą, pvz.Nr.4.
 - 5 - Kai tik įmanoma, dienos bėgyje, išvalykite antgalį iš išorės su minkštu šepetėliu.
 - 6 - Kai dažymo sistema nebus naudojama ilgesnį laiko tarpą (per naktį ar savaitgalį), įmerkite antgalį į indą su tirpikliu.
 - 7 - Niekada nenaudokite metalinio šepetio bet kurios purkštuvo dalies ar antgalio valymui.
- ☛ Svarbu : visada patikrinkite, ar balta tarpinė arba mikrofiltras yra purkštuvo antgalyje, nes atsiras dažų padavimas per oro galvutės angas.
- Niekada nemerkitė purkštuvo į tirpiklį.

10. ARDYMAS

10.1 LIZDO LAIKIKLIS

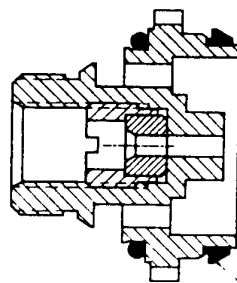
Nuimkite žiedą su galvute. Su pateikiamu veržliarakčiu, atsukite lizdo laikiklį.

Išvalykite purkštuvo vidų. Jei reikia, pakeiskite lizdo laikiklį (žr. atsargines dalis)

Kad pakeisti lizdą, su atsuktuvu atsukite varžtą kad galėtumėte išimti lizdą.

Įdėkite lizdą kaip parodyta žemiau (konusu į adatos pusę).

Surinkite atvirkštine tvarka.

5 pav. Tarpinė

Prieš uždedant tarpinę, įmerkite ją į karštą skystį (vandenį ar tepalą) kad ji taptų lankstesnė.

10.2 ADATA IR KARTRIDŽAS

Nuimkite lizdo laikiklį kaip parodyta anksčiau.

Nuimkite gaiduką išimdami gaiduko smaigą ir gaiduką.

Nuimkite smaigo fiksatorių.

Su raktu atsukite adatos atramą.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Apvalaus įrankio pagalba, išstumkite adatą iš korpuso.

Jei reikia, pakeiskite juos (žr. atsargines detales).

Surinkite atvirkštine tvarka.

☞ Sąvarža turi būti įstatyta tarp gaiduko ir kartridžo.

10.3 ORO VOŽTUVO SURINKIMAS

Nuimkite gaiduką raktu pagalba. Išsukite oro vožtuvą iš purkštuvo korpuso ir išimkite jį su jo spyruokle ir lizdu.

Jei reikia, pakeiskite oro vožtuvo komplektą - Iš oro komplekto 129.359.902 paimkite naują oro vožtuvą kartu su vožtuvo strypu (ilgis : 2").

10.4 FILTRO KEITIMAS

Atsukite rantuotą veržlę, esantį prie purkštuvo medžiagos įėjimo.

Išvalykite filtrą – ranka atsukite filtro atramą.

Išimkite mikrofiltrą, pakeiskite jį (žr. lentelę).

Surinkite atvirkštine tvarka.

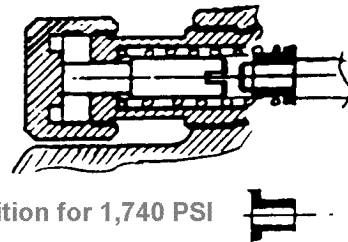
11. DARBAS PRIE 120bar

Su pateiktu raktu, nuimkite skysčio adatos stabdį.

Išimkite spyruoklę ir jos atramą.

Apsukite atramą.

Surinkite atvirkštine tvarka.

6 pav.

SAUGUMO INSTRUKCIJOS

- ☞ Personalas, dirbantis ir prižiūrintis šią įrangą turi laikytis visų saugumo reikalavimų, pateiktų šioje instrukcijoje. Atsakingas asmuo turi būti tikras, kad personalas puikiai suprato saugumo instrukcijas ir jų laikosi.
- ☞ Įrangą naudokite tik tinkamai vėdinamoje patalpoje, kad maksimizuoti sveikatos apsaugą. Bet koks neteisingas purkštuvo ar aksesuarų naudojimas gali juos sugadinti ir baigtis rimtu sužeidimu, kilti gaisro ar sprogimo pavojus.
- ☞ Niekada nenukreipkite purkštuvo į žmogų ar kurią nors kūno vietą.
- ☞ Dirbant pavojingomis darbo sąlygomis (su lakiomis medžiagomis) darbuotojai privalo naudoti respiratorių ir rankų kremą.
- ☞ Kadangi šios įrangos darbinis slėgis yra gana aukštas, turi būti imtasi tam tikrų apsaugos priemonių kad išvengti nelaimingų atsitikimų ir pavojingų darbo sąlygų.

ŽARNA

Nenaudokite žarnų, kurių maksimalus leidžiamas slėgis yra mažesnis nei maksimalus pompos darbinis slėgis padaugintas iš keturių (žr. duomenų lentelę). Patikrinkite ar žarnos nėra banguotos, neleidžia oro ir nesusisukę.

Patikrinkite ar žarnos yra geros kokybės ir nėra jokių pažeidimo žymių.

Pompos sujungimui su purkštuvu naudokite tik oro žarną su statiniu puslaidininkiu.

Visi sujungimai turi SIURBLYS

būti tvirti ir geros kokybės.

Ižeminkite įrangą. (naudokite jungtį, pateikiamą su pompa).

Nenaudokite jokio produkto ar tirpiklio, netinkančio pompos dalims (halogeno hidrokarbono pagrindo tirpiklis - pompai netinkamas) - (žr. duomenų lentelę).

Ypatingiems atvejams : kreipkitės į autorizuotą atstovą ir gaukite duomenis apie tinkamus tirpiklius medžiagų paruošimui ar pompos valymui.

PURKŠTUVAS

Niekada nevalykite purkštuvo antgalio su pirštais.

Prieš aptarnaujant purkštuvą visada išjunkite oro slėgį ir išleiskite orą iš žarnų.

- ➡ Prieš valant ar ardant įrangą, yra būtina :
 - sustabdyti siurblių išjugiant suspausto oro padavimą .
 - atidaryti nuleidimo vožtuvą.
 - nukreipti purkštuvą į tinkamą indą atliekoms ir paspausti gaiduką, kad sistemoje nebeliktų

4.2 DAŽYMO MX PURKŠTUVO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS

DARBAS

- 1 - Ijunkite pompą.
- 2 - Ijunkite medžiagos padavimą. Nutaikykite purkštuvą į dažų indą ir paspauskite gaiduką.
- 3 - Pasirinkite antgalį
- 4 - Patikrinkite ar balta tarpinė (arba mikrofiltras) yra antaglyje.
- 5 - Atsargiai įstumkite antgalį į oro galvutę iš galo, taip, kad taikymo kaištis atitiktų išpjovą antgalyje.
- 6 - Įdėkite oro galvutę su antgaliu į laikantįjį žiedą. Tvirtai priveržkite laikantįjį žiedą ir oro galvutę prie purkštuvo, pasukdami oro galvutę taip, kad gautumėte norimą “šluotos” kampą.
- 7 - Nustatykite medžiagos slėgį (pompos oro reguliatorius) pagal norimą tėkmės dydį.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

8 - Jei purkšiant medžiagą “šluotos” galuose atsiranda “uodegos” ar didelės dėmės, padidinkite atomizacinio oro slėgį iki tol, kol šluota bus lygi. Jei purškiant matosi netolygi “šluota” – būtina išvalyti antgalio mikro angą.

9 - Jei naudojama reguliuojama oro galvutė, šluotos plotis gali būti optimizuotas su oro reguliavimo rankenėle.

Pastaba : jei reikia daugiau arba mažiau medžiagos, pasirinkite kitą antgalį (žr. antgalių lentelę).

8 lentelė Problemų lentelė

PROBLEMA	PRIEŽASTIS	SPRENDIMAS
Iš purkštuvo neteka skystis.	Užsikimšęs antgalis. Filtru dalinai užsikimšęs.	Atjunkite pompos slėgį. Atsargiai nuimkite antgalį ir filtrą.
Maža tėkmė.	Filtru dalinai užsikimšęs.	Atsižvelkite į žarnose likusį slėgį. Išleiskite iš žarnų slėgį. Kruopščiai išvalykite.
“Šluota” netolygi	Antgalis dalinai užsikimšęs.	Išimkite ir išvalykite su tirpiklyje pamirkytu šepetėliu ir prapūskite visas oro angas su suspaustu oru.
“Šluota” netolygi	Oro angos galvutėje dalinai užsikimšę.	Sumažinkite atomizuojantį orą su oro reguliatoriumi.
Per didelis skysčio rūkas.	Per daug atomizuojančio oro.	Patikrinkite jungčių ir įsiurbimo žarnos kokybę. Sumažinkite klampumą.
Šluotos plotis susiaurėja pompos atgalinėje fazėje.	Skysčio kanaluose yra oro. Per didelis klampumas.	Sumažinkite atomizuojantį orą su oro reguliatoriumi. Pakeiskite jį prieš tai kruopščiai patikrinus.
Oro galvutė dažnai tampa “purvina”.	Per daug atomizuojančio oro. Adatos lizdas leidžia.	Pakeiskite jį. Priveržkite jį.
Skystis sunkiasi iš oro angų galvutėje.	Bloga antgalio tarpinė. Laikantis žiedas laisvas.	Pakeiskite jį.
Skystis teka aplink kartridžą prie gaiduko.	Kartridžas susidevėjęs.	Sutepkite strypą arba pakeiskite jį.
Pastovus oro tekėjimas pro oro galvutę.	Sugedęs oro vožtuvas.	Pakeiskite tarpinę.
Šluotos plotis nesikeičia.	Oras teka purkštuvo priekyje.	

4.3 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS

9 lentelė. Įrankiai ir prietaisai

Eil. Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	Profesionalūs teptukai , teptuko plotis 1 colis (2.54 cm), 1 ½ colio (3.81 cm), 2 coliai (5.08 cm), 2 ½ coliai (6.35 cm) 3 coliai (7.62 cm), 4 coliai (10.16 cm).	Aukštos kokybės, 100% poliesteriniai teptukai, tinkantys gruntuoti paviršius ir visų rūšių dažams.
2.	Viskozimetrai	Dažų klampumui tikrinti. Puodeliniai viskozimetrai tai nustatyto tūrio cilindrai su nustatytomis kiaurymėmis cilindro dugne. Puodeliai gali būti tokiu tipu: Zahn, Ford, Shell. Matavimai yra atliekami greit ir paprastai. Cilindras yra panardinamas į skystį ir skaičiuojamas laikas kol jis ištrauktas ištuštėja, iš laiko galima nustatyti klampumą. Taikoma kai klampumas yra didelis. Rezultatai nėra tikslūs, bet pakankami dažų, rašalo matavimams atlikti. Matavimai atliekami apie 20° C temperatūroje nes klampumas labai priklauso nuo temperatūros.
3.	Rėžtukas Sheen 750	Adhezijos tikrinimui. Adhezija tikrinama su specialiais tam skirtais prietaisais. Mes tikriname su specialiais adhezijos bandymams skirtais Sheen instruments įrankiais: su rėžtuku Sheen 750 įrežiama ant dažyto paviršiaus X forma, užklijuojama sukibimo juosta (Permacel), prispaudžiama, po to greitu mostu nulupame ir žiūrime ar nenusilupo dažai.
4.	Mikrometras	Dažų sluoksniui tikrinti. Nudažytas ir išdžiūvęs paviršius tikrinamas su mikrometru. Skaitmeninis dažų storio matuoklis , nustato ar dažų sluoksnis ant detalės yra pakankamas. Dangos sluoksnis turi atitikti užsakovo keliamus reikalavimus.

Eil.Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	2-110 Architektūriniai dažai PITTSBURGH®Paints Wall Supreme baltas matinis lateksas vidaus luboms ir sienoms.	<p>Wall Supreme matinis lateksas skirtas sienoms ir luboms puikiai dengia ir yra atsparus taškymui. Skaisčiai baltas lateksas lubas padengia gražiai ir kokybiškai.</p> <p>Rekomenduojame dažyti tinkamai gruntuotas sienas ir lubas padarytas iš gipso kartono, medžio, taip pat mūrines ir tinkuotas (išsistovėjusias). Dažymo įranga:</p> <p>Rekomenduojame dažyti aukštos kokybės teptuku, voleliu, dažymo padeliu ar purškimo įrankiu</p> <p>Beoris purkštuvai: Įrankis išėjime palaikantis pastovų 2000 psi slėgį, be bangos, kai purškama per 0,015“ - 0,021“ išėjimo galvutę.</p> <p>Teptukas: poliestero / nailono teptukas.</p> <p>Skiedimas: normaliomis sąlygomis skiesti nereikia, galima iki 118 ml vandens į 1 galoną (3,78l) produkto.</p>
2.	6 – 411 architektūriniai dažai kiaušinio lukšto blizgesio emalis vidaus darbams, vinilo akrilo lateksas.	<p>SPEEDHIDE® kiaušinio lukšto blizgesio emalis vidaus darbams nepriekaištingai dengia, pasižymi puikiomis lietimui savybėmis, suformuoja vientisą plaunamą kiaušinio lukšto blizgesio plėvelę. Trumpas džiūvimo laikas leidžia greičiau perdažyti. Rekomenduojame dažyti ant tinkamai paruoštų gipso kartono, glaisto, tinko, tapetų (be metalinių detalių), medžio ar metalo paviršių. Rekomenduojama dengimo norma:</p> <p>Šlapios plėvelės storis: nuo 81,3 iki 101,6 (mikronai)</p> <p>Sausos plėvelės storis: nuo 30,5 iki 38,1</p>

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

		<p>(mikronai)</p> <p>Dažymo įranga: dažykite aukštos kokybės teptuku, voleliu, dažymo padeliu ar purškimo įrankiu.</p> <p>Beoris purkštuvas: Įrankis išėjime palaikantis pastovų 2000 psi slėgį, be bangos, kai purškiama per 0,015“ - 0,021“ išėjimo galvutę.</p> <p>Volelis: 3/16“-3/8“ plauko volelis</p> <p>Teptukas: poliestero / nailono teptukas</p> <p>Skiedimas: skiesti nereikia, tačiau jei būtina – 118ml vandens į 3,78l (galoną) produkto</p>
3.	<p>28– 110 architektūriniai dažai</p> <p>MANOR HALL® Alkidiniai (perlo blizgumo) dažai vidaus darbams</p>	<p>Patys geriausi mūsų dažai vidaus darbams. Šie Manor Hall dažai skirti patenkinti išskirtinius lūkesčius. Manor Hall dažai užtikrina puikų dengiamumą, išskirtinį išsiliejimą, bei puikų atsparumą geltonavimui. Rekomenduojama dengimo norma:</p> <p>Šlapios plėvelės storis: nuo 81,3 iki 99,1 (mikronai)</p> <p>Sausos plėvelės storis: nuo 45,7 iki 55,9 (mikronai)</p> <p>Dažymo įranga: dažykite aukštos kokybės teptuku, voleliu, dažymo padeliu ar purškimo įrankiu. Jei reikia, dažykite antrą sluoksnį.</p> <p>Beoris purkštuvas: Įrankis išėjime palaikantis pastovų 2000 psi slėgį, be bangos, kai purškiama per 0,013“ - 0,015“ išėjimo galvutę;</p> <p>Volelis: 3/16“-3/8“ plauko volelis;</p> <p>Teptukas: poliestero / nailono teptukas;</p> <p>Skiedimas: neskiesti</p>

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

- 1.3.6.pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui;
- 1.3.7. nustatytą tvarka pasitikrinti sveikatą;
- 1.3.8.pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;
- 1.3.9.laikytis įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevertoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;
- 1.3.10.laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.
- 1.4. Dažytojas turi teisę:
 - 1.4.1 reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmeninės apsaugos priemonėmis;
 - 1.4.2 sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;
 - 1.4.3 susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;
 - 1.4.4 tartis su darbdaviu (tam įgalioti darbuotojų atstovą) dėl darbo sąlygų gerinimo;
 - 1.4.5 atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;
 - 1.4.6 įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;
 - 1.4.7 iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbuotojų atstovą padalinio vadovą, darbdavį, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.
- 1.5 Dažytojas turi žinoti, kur darbo vietoje yra gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų, galinčių sukelti gaisrą.
- 1.6 Pastebėjęs gaisrą, dažytojas privalo gesinti jo židinį turimomis priemonėmis, nedelsdamas pranešti ugniagesiams, iškviesti į gaisravietę vadovaujančius darbuotojus.
- 1.7 Dažytojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per savaitę.

2. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai dažytojo darbo vietoje:

- dažai, lakai, skiedikliai, chemikalai;
- įkaitusios pagalbinės priemonės,
- elektros srovė;
- kritimas iš aukščio;
- asmeninės apsaugos priemonių nenaudojimas;
- neaptvertos pavojingos darbo zonos;
- netinkamas darbo vietos apšvietimas;
- netvarkinga darbo vieta;
- netvarkingi darbo įrankiai, paaukštinimo priemonės.

Dažytojo darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB (A), oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti triukšmo trukmę, nuo aerozolio, garų, dujų ir dulkių - dujokaukę, respiratorių.

Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimais.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

Prieš pradėdamas dirbti, dažytojas privalo patikrinti, ar:

tvarkinga darbo vieta, pašalinti nereikalingus daiktus ir medžiagas (dažų darbo vietoje neturi būti daugiau nei reikia vienai pamainai); būtinas darbui medžiagas, gaminius, įrankius tvarkingai išdėstyti darbo vietoje;

tvarkinga, įžeminta darbui skirta elektros įranga (pulverizatorius, purkštuvai, kompresoriai, siurbliai, maišytuvai ir pan.). Rastus trūkumus pašalinti;

tvarkingi paprasti ir pneumatiniai įrankiai. Įrankių rankenos turi būti gerai pritvirtintos, neįskilusios, nešerpetotos;

pakankamai apšviesta darbo vieta;

angos, duobės, šuliniai aptverti ir uždengti;

gerai pritvirtintas darbinis paklotas ir aptvaros, apžiūrėti pastolių ir jų grįstų tvirtinimo mazgus;

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

tvarkingos asmeninės apsaugos priemonės (šalmas, aldniai, skydeliai, saugos diržas, respiratorius ir kt.).

4.DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

Dažytojui draudžiama dirbti pavojingose zonose: ten, kur kėlimo kranais, keltuvais, gervėmis keliami kroviniai, po pakabinamaisiais lopšiais, autobokšteliais ir pan. Šios zonos turi būti aptvertos.

Angos perdangose, prie kurių gali prieiti dažytojas, turi būti uždengtos ištisiniu paklotu arba aptvertos saugos aptvarom.

Chlorvinilinius dažus ir tirpiklius leidžiama laikyti tiksliai tam skirtuose nedegiuose pastatuose. Patalpos, kuriose laikomi dažai ir lakai, turi būti ugniai atsparios, iš jų turi būti galima išeiti tiesiai į lauką. Jose turi būti įrengta natūrali arba dirbtinė ventiliacija, galinti per valandą tris kartus pakeisti orą.

Metalinę tarą su lakiniais dažais reikia užkimšti tik specialiais kamščiais ir atidaryti įrankiais, nesukeliantis kibirkščiavimo. Tuščia tara turi būti saugoma tam skirtoje aikštelėje.

Įvairius dažus paaišti ir juos naudoti reikia pagal gamyklos gamintojos instrukcijas. Dažai turi būti sertifikuoti arba ant pakuočių nurodytos juose esančios kenksmingosios medžiagos. Negalima naudoti dažų, skiedinių, tirpiklių, klijų ir kitų medžiagų, kurių sudėtis nežinoma.

Ruošti lako ir dažų mišinius su kenksmingosiomis ir degiosiomis medžiagomis leidžiama tik specialiai pasirengus.

Pokostą reikia virinti specialioje patalpoje. Neleisti, kad drėgmė patektų į virimo katilą.

Virinti arba šildyti natūralų pokostą, kanifoliją, vašką ir kitas medžiagas reikia taip, kad jos neišsitaškytų ir neužsidegtų. Draudžiama pripildyti katilą pokosto daugiau kaip 3/4 jo tūrio, užvirinti tirpiklį, papildyti katilą lakiaisiais tirpikliais, nenuimant jo nuo vandens vonios.

Dažų ruošimo patalpose, taip pat dažant patalpų viduje turi būti atidaromi langai arba įrengiama dirbtinė ventiliacija, neleidžianti darbo vietoje susikaupti didesniam nei galima kenksmingųjų medžiagų kiekiui, pakeičianti orą patalpoje du kartus per valandą.

Dirbant su greitai džiūstančiais, praskiestais lakiaisiais tirpikliais, lakiniais dažais, nitrodažais, chlorviniliniai dažais, rūgštimis, šarmais, kalkėmis ir kitomis kenksmingosiomis, pavojingosiomis medžiagomis, reikia naudoti asmeninės apsaugos priemones: akinius, respiratorių, dujokaukę (paprastą ir su oro tiekimu), gumines pirštines bei rankas apsaugančias pastas, nekenksmingas plovimo priemones.

Dažant uždarytų talpyklų vidų (rezervuarus ir kt.), jas būtina vėdinti kilnojamaisiais ventiliatoriais ir apšviesti ne aukštesnės kaip 12 V įtampos nesprogiisiais šviestuvais. Darbuotojai

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

turi būti su dujokaukėmis. Negalima naudoti ugnies, rūkyti. Atliekant šį darbą, du žmonės talpyklos išorėje turi saugoti dirbančiuosius viduje.

Nitrodažų ir kitų mišinių, iš kurių išsiskiria pavojingi lakūs garai, naudojimo vietoje draudžiama būti pašaliniam asmenims, rūkyti, dirbti su ugnimi, taip pat kitus kibirkščiavimą sukeliančius darbus. Elektros instaliacija turi būti saugi sprogimo atžvilgiu arba išjungta iš elektros tinklo.

Dirbti su elektriniais šepetiais, šlifavimo, pneumatiniiais įrankiais galima tik užsimovus gumines pirštines. Jeigu darbai atliekami drėgnose patalpose, reikia apsiauti kaliošus.

Tvarkyti, valyti, sutepti, pernešti į kitą vietą dažų maišykles, siurblius, kompresorius ir kitus įrenginius galima tik išjungus iš elektros tinklo ir nesant slėgio sistemoje.

Draudžiama suslėgtuoju oru valyti drabužius, detales ir t. t.

Dažymo darbams naudojami pastoliai, jų grįstai ir pan. turi būti inventoriniai, pagaminti pagal tipinius projektus. Naudoti kopėčias galima tik remontuojant, dirbant smulkius dažymo darbus, prisiseigus saugos diržu.

Ne aukštesnes kaip 4 m paaukštinimo priemonės (pastolius ir jų grįstus, bokštelių, aikšteles) leidžiama eksploatuoti tik tada, kai jas patikrina meistras ar statinio statybos vadovas, aukštesnes kaip 4 m - kai patikrina komisija (jei kitokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose). Naudojamus pastolius ir kopėčias statinio statybos vadovas turi apžiūrėti ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.

Grunto paviršius, ant kurio statomi pastoliai arba klojami grįstai, turi būti išlygintas, suplūktas, nuo jo turi gerai nutekėti vanduo.

Pastoliai turi būti pritvirtinti prie statomo pastato sienų. Tvirtinimo vietos ir būdai turi būti nurodyti darbų vykdymo projekte. Tvirtinti pastolius prie parapetų, karnizų, vamzdžių, balkonų ir kitų išsikišusių pastato konstrukcijų draudžiama.

Užlipti ir nulipti nuo pastolių dažytojas privalo tik kopėčiomis, kurių viršutiniai galai pritvirtinti prie pastolių skersinių. Kopėčių nuolydis neturi būti didesnis kaip 60 proc.

Negalima dažyti išorinių sienų stovint ant pastolių, kai lyja, yra plikšala, pučia stiprus (15 m/sek. ir daugiau) vėjas.

Dažydamas iš pakabinamųjų lopšių, nuo 1,3 m aukštyje ar aukščiau esančių įvairių neaptvertų konstrukcijų, prie neaptvertų angų, jei darbinio pakloto ir saugos aptvarų įrengti negalima, taip pat dažant santvaras, stogus ir let. paviršius, kurių nuolydis 20 ar daugiau laipsnių, dažytojas turi prisirišti saugos diržu prie tam skirtų vietų, patikimų konstrukcijų arba apsauginio lyno. Jeigu tvirtinimo vieta neaiški, ją turi nurodyti meistras ar statinio statybos vadovas.

Patalpos turi būti džiovinamos naudojant šildymo sistemą arba specialiais šildytuvais.

5.DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

Sugedus mechanizmams, technologinei įrangai ir susidarius avarinei situacijai, reikia nedelsiant nutraukti darbus, įspėti apie pavojų darbuotojus, pranešti apie tai meistriui ar padalinio vadovui.

Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą prireikus iškviesti gydytoją, išsaugoti nepakeistą įvykio vietą, jeigu tai negresia darbuotojų ar aplinkinių žmonių sveikatai ir gyvybei, apie įvykį pranešti padalinio vadovui.

6.DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

Baigęs darbą, dažytojas privalo:

technologinę įrangą ir mechanizmus išjungti iš elektros tinklo, nuvalyti;

nuvalyti tarą, darbo įrankius;

sutvarkyti darbo vietą, pašalinti šiukšles ir medžiagų atliekas;

išvalyti darbo drabužius ir asmeninės apsaugos priemones;

Pastaba. Si instrukcija yra pagalbinė priemonė rengiant Įmonės saugos ir sveikatos instrukciją. Ją būtina papildyti konkrečios darbo vietos duomenimis (rizikos veiksniais, apsisaugojimo nuo jų būdais ir kt.) ir išbraukti nereikalingus punktus, nekeičiant bendros instrukcijos struktūros.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa
**DARBUOTOJO, DIRBANČIO SU KILNOJAMAISIAIS ELEKTRINIAIS ĮRANKIAIS,
SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA**

UAB „SiVySta“
Įmonės kodas 125953185

**Darbininko, dirbančio su kilnojamaisiais elektriniais
įrankiais, saugos ir sveikatos instrukcija
Nr. 10**

Patvirtinta : 2011 m. spalio mėn. 28 d. Direktorius
Įsakymu Nr. 11/
Suderinta: Darbuotojų saugos ir sveikatos komiteto
2011m. spalio mėn. _ d. protokolu Nr.

- 1.3.5. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, padalinio vadovu, darbdaviu įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;
- 1.3.6. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui;
- 1.3.7. nustatytą tvarka pasitikrinti sveikatą;
- 1.3.8. pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;
- 1.3.9. laikytis įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevirtoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;
- 1.3.10. laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.
- 1.4. Darbininkas turi teisę:
 - 1.4.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmenines apsaugos priemones;
 - 1.4.2. sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;
 - 1.4.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;
 - 1.4.4. tartis su darbdaviu (tam įgalioti darbuotojų atstovą) dėl darbo sąlygų gerinimo;
 - 1.4.5. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;
 - 1.4.6. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;
 - 1.4.7. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbuotojų atstovą, padalinio vadovą, darbdavį, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.
- 1.5. Darbininko darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per savaitę.
- 1.6. Darbininkas privalo būti susipažinęs su priešgaisrinės saugos instrukcijos reikalavimais ir juos vykdyti. Žinoti, kur įmonėje laikomos gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.

2. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

- 2.1. Profesinės rizikos veiksniai darbininko darbo vietoje:
 - 2.1.1. elektros srovė;
 - 2.1.2. netvarkingi saugos gaubtai (sukamosios dalys);
 - 2.1.3. nepakankamas darbo vietos apšvietimas;
 - 2.1.4. nepalankios meteorologinės sąlygos (aukšta, žema temperatūra, žaibas);
 - 2.1.5. triukšmas, vibracija.
- 2.2. 0 ir OI klasių izoliacijos rankinių elektrinių mašinų ir įrankių naudojimas nerekomenduojamas. Su 0 ir OI klasių izoliacijos rankinėmis elektrinėmis mašinomis ir įrankiais pavojingose patalpose bei

2 lapas, iš viso 6 lapai

lauke leidžiama dirbti turint ne žemesnę kaip pradinę kvalifikaciją. Prijungti šiuos įrankius per skiriamuosius transformatorius, dažnio keitiklius, apsauginius atjungimo įrenginius leidžiama turint ne žemesnę kaip vidurinę kvalifikaciją.

2.3. Pavojingose patalpose leidžiama dirbti su I, II ir III arba 0 – 0I klasių izoliacijos rankinėmis elektrinėmis mašinomis bei įrankiais, tačiau naudojantis asmeninės apsaugos priemonėmis arba prijungus šiuos įrankius per skiriamuosius transformatorius, dažnio keitiklius, apsauginius atjungimo įrenginius.

2.4. Labai pavojingose patalpose leidžiama dirbti tik su I, II ir III klasių izoliacijos rankinėmis elektrinėmis mašinomis ir įrankiais, naudojantis asmeninės apsaugos priemonėmis arba be jų, prijungus šiuos įrankius per skiriamuosius transformatorius, dažnio keitiklius, apsauginius atjungimo įrenginius, o su 0 ir 0I klasių – tik prijungus juos per skiriamuosius transformatorius, dažnio keitiklius, apsauginius atjungimo įrenginius.

2.5. Visos dielektrinės apsaugos priemonės turi būti su žyma, kurioje nurodoma būsimojo patikrinimo data ir įtampa, kuriai esant su dielektrine priemone galima dirbti.

2.6. Darbininko darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB (A), oro užterštumas – higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti triukšmo veikimo laiką, nuo garų, dulkių, dujų – dujųkaukę, respiratorių.

2.7. Guminės dielektrinės apsaugos priemonės turi būti laikomos apšildomose patalpose, uždaroje spintose arba dėžėse, atskirai nuo įrankių. Jas reikia saugoti nuo tepalų, benzino ir kitų gumą ardančių medžiagų poveikio.

2.8. Prieš pradėdant dirbti guminės dielektrinės apsaugos priemonės apžiūrimos, nuo jų nuvalomas purvas, jei jos sudrekusios, gerai nušluostomos ir išdžiovinamos. Skylėtomis arba pažeistomis apsaugos priemonėmis naudotis draudžiama.

2.9. Lyjant ar snigiant dirbti su elektriniu įrankiu atvirose aikštelėse leidžiama tik išimtiniais atvejais ir tik tuomet, kai darbo vieta yra po pastoge, ant sausos žemės ar pakloto ir kai naudojamos dielektrinės pirštinės bei kitos apsaugos priemonės.

2.10. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimais.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš pradėdamas dirbti, darbininkas privalo patikrinti:

3.1.1. ar yra ant elektrinio įrankio korpuso inventorinis numeris ir būsimojo patikrinimo data;

3.1.2. ar gerai priveržti varžtai, tvirtinimo mazgai ir detalės;

3.1.3. ar tvarkingas reduktorius; tikrinant pasukti ranka suklij (įrankis neturi būti įjungtas į elektros tinklą);

3.1.4. šepetėlių ir kolektoriaus būklę;

3.1.5. laidų, šakutės ir kabelio izoliaciją;

3.1.6. ar tvarkingas įžeminimas, saugos gaubtai;

3.1.7. įrankio įtampos ir srovės dažnio atitiktį tinklo parametrų;

3.1.8. ar tvarkingi jungikliai ir kaip į elektros tinklą įjungtas įrankis veikia tuščiąja eiga;

3.1.9. darbo įrankių (grąžtų, abrazyvinių diskų, diskinių pjūklų) ir kitų priemonių įtvirtinimo patikimumą.

3.2. Nustačius bent vieną trūkumą, pradėti darbą su elektriniu įrankiu draudžiama.

3.3. Apsivilkti darbo drabužius, jeigu reikia, užsijuosti, užsimauti, užsidėti ir pan. apsaugos priemones.

3 lapas, iš viso 6 lapai

4. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

4.1. Elektriniai įrankiai privalo atitikti šiuos pagrindinius reikalavimus:

4.1.1. greitai įsijungti ir išsijungti;

4.1.2. srovinių dalių aptvaros ir uždangos (dangteliai, gaubtai ir kt.) įrengiamos taip, kad jų nebūtų galima nuimti arba atidaryti be specialių raktų arba įrankių.

4.2. Visų mechanizmų paleidimo įtaisai išdėstomi taip, kad pašaliniai asmenys negalėtų jų įjungti. Draudžiama vienu paleidimo įtaisu įjungti keletą srovės imtuvų, skirtingų mašinų paleidimo įtaisus išdėstyti greta.

Jungikliai turi būti uždengti gaubtais be atvirų angų ir plyšių rankenai slankioti, jungiklių dėžė privalo būti užrakinama.

4.3. 12 ir 50 V šakučių lizdai ir šakutės, skirtos elektriniams įrankiams ir kilnojamesiems šviestuvams įjungti, savo spalva ir konstrukcija turi skirtis nuo 127 ir 220 V šakučių lizdų ir šakučių, kurie turi būti su papildomu žemimo kontaktu.

4.4. Elektrinių įrankių, kurie veikia esant aukštesnei kaip 50 V įtampai, korpusai turi būti žeminti. Žeminta turi būti atskiru laidu, esančiu maitinimo kabelyje. Naudoti nulinį laidą draudžiama.

Aptiktą žemimo įtaisų gedimą reikia nedelsiant pašalinti. Turi būti žeminti keitiklių, skiriamųjų ir žemimo transformatorių korpusai.

4.5. Elektriniai įrankiai, kilnojamieji šviestuvai, žemimo transformatoriai, dažnio keitikliai turi būti tikrinami vieną kartą per mėnesį; tikrinama, ar nėra srovinių dalių susijungimo su korpusu, nenutrauktas žemimo laidas, ar tvarkinga maitinimo laidų izoliacija, nėra atvirų srovinių dalių.

Kilnojamųjų imtuvų izoliacija turi būti tikrinama ne rečiau kaip vieną kartą per 12 mėnesių megommetru, į specialų žurnalą užrašomi tikrinimo duomenys.

Matuojant izoliacijos varžą megommetru, reikia saugoti, kad žmonės atsitiktinai neprisiliestų prie aparatų ir laidų, prijungtų prie megommetro.

4.6. Elektriniams įrankiams ir kilnojamesiems šviestuvams saugoti bei tikrinti skiriamas specialusis asmuo. Visi minėti įrankiai bei šviestuvai turi būti su inventoriniais numeriais. Ne darbo metu jie turi būti laikomi sausoje, uždaroje ir apšildomoje patalpoje.

4.7. Rankinis kilnojamas šviestuvas turi būti su metaliniu tinkleliu lempai apsaugoti, įtaisu jam pakabinti ir guminiu kabeliu su šakute. Kilnojamųjų šviestuvų įtampa statybos sąlygomis turi būti ne didesnė kaip 50 V, o itin pavojingose vietose (ypač drėgnose vietose, tranšėjose, šachtose, šuliniuose, metaliniuose rezervuaruose, katiluose ir pan.) – ne didesnė kaip 12 V.

4.8. Jungti elektrinį įrankį, kurio įtampa iki 50 V, prie bendro naudojimo elektros tinklo per autotransformatorių, rezistorių ar potenciometrą draudžiama.

4.9. Stacionariusius šviestuvus naudoti kaip rankines kilnojamąsias lempas draudžiama.

4.10. Laikinoji elektros instaliacija statybos aikštelėje įrengiama iš izoliuotų laidų, kurie kabunami ant tvirtų atramų virš darbo vietų ne žemiau kaip 2,5 m, virš praeigų – ne žemiau kaip 3,5 m, virš važiuojamosios dalies – ne žemiau kaip 6 m.

Elektros laidai, esantys po žeme, grindimis arba paklotu iki 2,5 m gylio, turi būti vamzdžiuose arba dėžėse.

4.11. Įrankiai, apšvietimo prietaisai ir kiti srovės imtuvai į elektros tinklą jungiami tik tam skirtais aparatais ir prietaisais. Draudžiama srovės imtuvus įjungti į tinklą susukant laidas, sujungiant ir atjungiant jų galus.

4 lapas, iš viso 6 lapai

4.12. Elektriniai įrankiai į tinklą turi būti įjungiami guminiiais kabeliais. Jeigu nėra guminių kabelių, leidžiama išimties tvarka naudoti daugiagyvius lanksčiuosius varinius laidus su izoliacija ne žemesnei kaip 500 V įtampai, įvilktus į gumines žarnas.

Guminis kabelis, kuriuo tiekama įtampa į kilnojamųjų mechanizmų elektros variklius, turi laisvai judėti mechanizmams veikiant ir būti apsaugotas nuo mechaninių pažeidimų. Kilnojamojo žeminimo transformatoriaus maitinimo kabelis turi būti ne ilgesnis kaip 2 m.

4.13. Naudojamų elektrinių įrankių ir kilnojamųjų šviestuvų laidai ir kabeliai darbo metu turi būti pakabinti. Juos tempti draudžiama. Negalima leisti laidams ir kabeliams liestis prie karštų, drėgnų ir tepaluotų paviršių, su suvirinimo įrenginių laidais, turinčiais įtampą su deguonies, acetileno ir kitų dujų tiekimo žarnos.

4.14. Prieš gręžiant detales elektrine gręžimo mašinėle, jas būtina patikimai įtvirtinti. Jeigu naudojamas svertas, kad rankinė gręžimo mašinėle geriau prisispautų, būtina stebėti, kad sverto galas nesiremtų į paviršių, nuo kurio jis galėtų nuslysti.

4.15. Svertai, kaip ir kiti įrankiai, turi būti inventoriniai ir saugomi sandėlyje. Negalima vietoj svertų naudoti pirmų pasitaikančių po ranka priemonių.

4.16. Draudžiama apdoroti šlapias ir drėgnas detales su rankiniu elektriniu įrankiu.

4.17. Darbus su elektriniais įrankiais reikia nedelsiant nutraukti, jeigu:

4.17.1. sudužo šakutė, šakutės lizdas ar buvo pažeista kabelio izoliacija;

4.17.2. įtrūko, sudužo šepetėlių laikymo dangtelis;

4.17.3. sugedo jungiklis;

4.17.4. jaučiamas elektros srovės poveikis (kad ir silpnas); pradėjo kibirkščiuoti kolektorius šepetėliai ir dėl to jo paviršiuje atsiranda ugninis ruožas;

4.17.5. pradėjo tekėti tepalas iš reduktoriaus ar ventiliacijos kanalų;

4.17.6. pasirodė dūmai ir jaučiamas kvapas, panašus į izoliacijos degimą;

4.17.7. pasigirdo triukšmas, bildesys ar padidėjo vibracija;

4.17.8. lūžo ar įtrūko korpuso detalės, rankena ar saugos gaubtas;

4.17.9. buvo pažeista darbinė dalis.

4.18. Visais 4.17 punkte minimais atvejais sugedę elektriniai įrankiai pridodami į sandėlį patikrinti ir remontuoti.

4.19. Nutrūkus elektros srovės tiekimui, užsikirtus sukamosioms dalims, per darbo pertraukas elektrinius įrankius iš elektros tinklo reikia išjungti. Perneti įrankį iš vienos vietos į kitą taip pat leidžiama tik išjungus iš elektros tinklo.

4.20. Draudžiama:

4.20.1. be priežiūros palikti į elektros tinklą įjungtą įrankį, perduoti jį asmeniui, neturinčiam teisės su juo dirbti;

4.20.2. ardyti elektrinį įrankį, šakutės lizdą, šakutę ir pačiam juos remontuoti;

4.20.3. darbo metu laikytis už kabelio arba liesti sukamąsias mechanizmo dalis;

4.20.4. rankomis šalinti drožles ir pjuvenas įrankiui visiškai nesustojus. Jas reikia šalinti specialiai tam skirtais šepetiais ar kabliais.

4.21. Dirbant su elektriniais įrankiais pavojingose ir labai pavojingose patalpose turi būti naudojama ne aukštesnė kaip 50 V įtampa.

Labai pavojingose patalpose ir nepalankiomis sąlygomis (katiluose, bakuose ir t. t.) leidžiama dirbti tik su ne aukštesnės kaip 12 V įtampos elektriniais įrankiais. Atskirais atvejais galima dirbti ir su 50 V įtampos elektriniais įrankiais, tačiau būtina turi būti naudojamos apsaugos priemonės (dielektrinės pirštinės, kilimėliai, šalmai ir kt.).

4.22. Draudžiama transformatorius, dažnio keitiklius, prie kurių jungiami elektriniai įrankiai, statyti įvairių talpyklų (cisternų, kamerų, rezervuarų) viduje, katilų pakurose, turbinų kondensatoriuose, požeminiuose statiniuose (šuliniuose, kamerose ir t. t.). Draudžiama transformatorius statyti tranšėjose, iškašose ir kt. inžineriniuose įtvirtinimuose dirbant žemės darbus.

5. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

5.1. Jeigu prisilietus prie elektrinio įrankio korpuso pajuntamas elektros srovės poveikis, sugedus įrankiui, nedelsiant nutraukti darbus ir apie tai pranešti padalinio vadovui.

5.2. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą, prireikus iškviešti gydytoją, išsaugoti nepažeistą įvykio vietą, jeigu tai nekelia grėsmės darbuotojų ar aplinkinių žmonių sveikatai ir gyvybei, apie įvykį pranešti padalinio vadovui.

5.3. Kilus gaisrui, nedelsiant iškviešti ugniagesius, vadovaujančius darbuotojus ir gesinti gaisro židinių turimomis gesinimo priemonėmis.

5.4. Elektros įrenginius, įrankius gesinti tik atjungtus nuo maitinimo šaltinio.

6. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

6.1. Baigęs darbą, darbuotojas privalo:

6.1.1. išjungti įrankį iš elektros tinklo;

6.1.2. nuo įrankio nuvalyti dulkes, tepalą ir t. t.

6.1.3. patikrinti, ar nepažeista kabelio izoliacija;

6.1.4. perduoti įrankius asmeniui, atsakingam už jų saugojimą;

6.1.5. sutvarkyti darbo vietą;

6.1.6. patikrinti apsaugos priemones;

6.1.7. nusiplauti veidą ir rankas šiltu vandeniu su muilu, jeigu yra galimybė, nusiprausti po dušu;

6.1.8. apie iškilusius trūkumus pranešti padalinio vadovui.

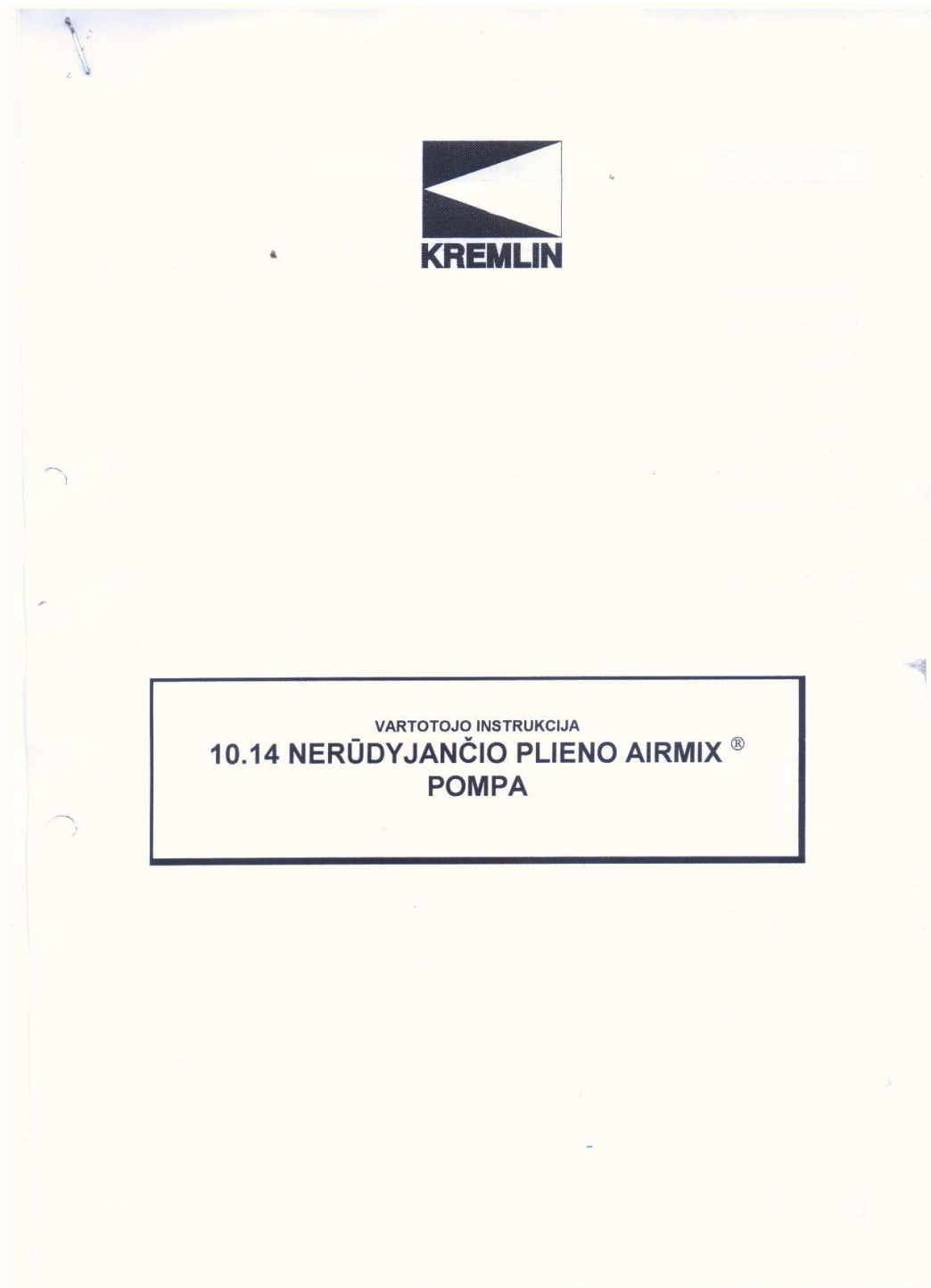
INSTRUKCIJĄ PARENGĖ _____ Darbu saugos ir kokybės vadovas
Edgaras Dapšauskas _____
(vardas, pavardė, pareigos)

SUDERINTA _____ Židrūnas Stonkus
Stalbybos direktoriaus pavaduotojas

6 lapas, iš viso 6 lapai

2 MOKYMO ELEMENTAS. DAŽYMAS PURKŠTUVU SU AIRLESS POMPA

2.4 DAŽYMO PURKŠTUVU SU AIRLESS POMPA NAUDOJIMO INSTRUKCIJA

Brangus pirkėjau,

Dėkojame jums kad nusipirkote mūsų 10.14 nerūdyjančio plieno AIRMIX® pompą. Jūs esate patikimiausios pumpavimo sistemos, esančios rinkoje, savininkas.

Tam kad gauti geriausias rezultatus, saugiai ir efektyviai dirbti su įranga, mes patariame jums perskaityti ir susipažinti su šia instrukcija ir priežiūros vadovu. Šiame vadove pateiktų instrukcijų ir saugumo priemonių nesilaikymas gali sutrumpinti įrangos darbo laiką, baigtis darbo problemomis ir sukurti pavojingas sąlygas.

1. ES IRENGINIO TINKAMUMO DEKLARACIJA

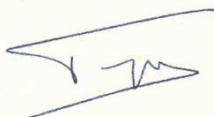
(Direktyva 89/392/EEC, Annex II, sub A)

Gamintojas : KREMLIN S.A. su 27 600 000 FFR aktyvais
150, avenue de Stalingrad - 93240 STAINS - FRANCE
Tel. 33 (1) 49 40 25 25 - Fax. 33 (1) 48 26 07 16

Čia pareiškama, kad: pneumatinė pompa

atitinka direktyvos reikalavimus mechanizmams (direktyva 89/392/EEC), su nacionaliniu įstatymų vykdymu.

Įkurtas Stains, Rugsėjo 1 d., 1999,

Daniel TRAGUS
Presidentas - C.E.O

2. SAUGUMO INSTRUKCIJOS

- Personals, dirbantis ir prižiūrintis šią įrangą turi laikytis visų saugumo reikalavimų, pateiktų šioje instrukcijoje. Atsakingas asmuo turi būti tikras, kad personalas puikiai suprato saugumo instrukcijas ir jų laikosi.
- Įrangą naudokite tik tinkamai vėdinamoje patalpoje, kad maksimuoti sveikatos apsaugą. Bet koks neteisingas purkštuvu ar aksesuarų naudojimas gali juos sugadinti ir baigtis rimtu sužeidimu, gaisro ar sprogdimo pavojumi.
- Niekada nenukreipkite purkštuvu į žmogų ar kurią nors kūno vietą.
- Kai kurių medžiagų purkšimas gali būti atliekamas pavojingomis darbo sąlygomis. Kad apsaugoti darbuotoją yra būtina naudoti respiratorių ir rankų kremą.
- Kadangi šios įrangos darbinis slėgis yra gana aukštas, turi būti imtasi tam tikrų apsaugos priemonių kad išvengtų nelaimingų atsitikimų ir pavojingų darbo sąlygų.

ŽARNA

Nenaudokite žarnų, kurių maksimalus leidžiamas slėgis yra mažesnis nei maksimalus pompos darbinis slėgis padaugintas iš keturių (žr. duomenų lentelę). Patikrinkite ar žarnos nėra banguotos, neleidžia oro ir nesusisukę.

KREMLIN

Puslapis 2

Patikrinkite ar žarnos yra geros kokybės ir nėra jokių pažeidimo žymių.
Pompos sujungimui su purkštuvu naudokite tik oro žarną su statiniu puslaidininkiu.
Visi sujungimai turi būti tvirti ir geros kokybės.

SIURBLYS

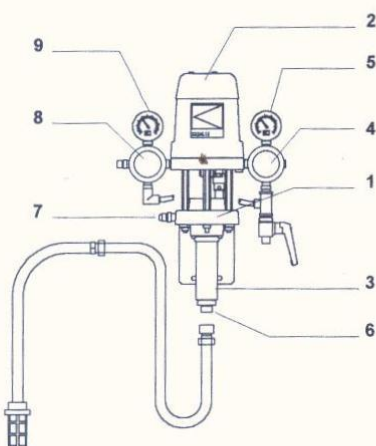
Išrinkite įrangą. (naudokite jungtį, pateikiamą su pompa).
Nenaudokite jokio produkto ar tirpiklio, netinkančio pompos dalims (halogeno hidrokarbono pagrindo tirpiklis - pompai netinkamas) - (žr. duomenų lentelę).
Ypatingiems atvejams : kreipkitės į autorizuotą atstovą ir gaukite duomenis apie tinkamus tirpiklius medžiagų paruošimui ar pompos valymui.

PURKŠTUVAS

Niekada nevalykite purkštuvo antgalio su pirštais.
Visada išjunkite oro slėgį ir išleiskite orą iš žarnų prieš aptarnaujant purkštuvą.

- ➔ Prieš valant ar ardant įrangą, yra būtina :
- sustabdyti siurblių išjungiant suspausto oro padavimą .
 - nukreipti purkštuvą į tinkamą indą atliekoms ir paspausti gaiduką, kad sistemoje nebeliktų slėgio.

4. VEIKIMO PRINCIPAS

Pompa (1) susideda iš :

- kintančios krypties pneumatinis variklio (2).
- hidraulinės sekcijos (3) mechaniškai sujungtos su varikliu (2).

Varikliui patiekiamas suspaustas oras pro oro reguliatorių (4) (raudona rankenėlė). Slėgis matomas manometre 5.

Atlikdamas kintančios krypties judesį, variklis stumia stūmoklį (3). Skystis yra įsiurbiamas (6) ir stumiamas slėgio pagalba į (7). Suspaudimo koeficiento dėka manometras paduodama 10 kartų didesniu slėgiu, nes manometras sumontuotas įėjime.

Papildomas oro slėgis yra reguliuojamas su oro reguliatoriumi (8) (pilka rankenėlė) ir jo slėgis matomas manometre 9.

- Norint reguliuoti skysčio tekėjimą, pasukite raudoną rankenėlę (4) (manometras 5).
- Norint reguliuoti oro slėgį purkštuvui, pasukite pilką rankenėlę (8) (manometras 9).

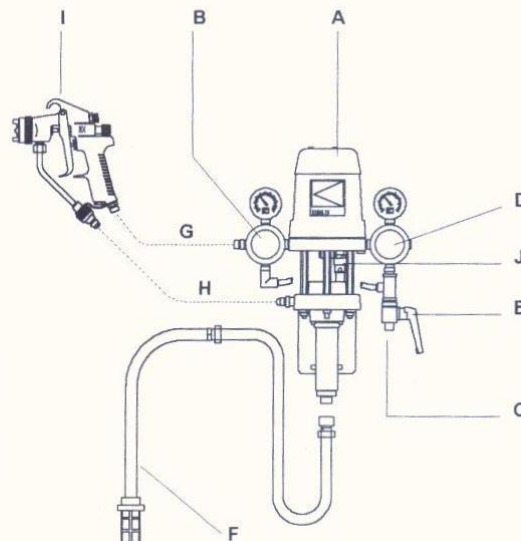
2.5 DAŽYMO PURKŠTUVU SU AIRLESS POMPA TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS

5. ĮJUNGIMAS

Legend :

- A - Pompa.
- B - Oro reguliatorius (purkš).
- C - Oro įėjimas.
- D - Oro reguliatorius (pompa).
- E - Oro išjungimo vožtuvas.
- F - Įsiurbimo vamzdis.
- G/H - Medžiagos/oro žarnos.
- I - AIRMIX® purkštuvas.
- J - Išleidimo vožtuvas.

(Specialiam įrengimui, susiekite su jūsų KREMLIN atstovu).

Paleidimo procedūra :

- 1 - Užpildykite pompos tepimo indą su KREMLIN " T " lubrikantu (ar atitinkamu tirpalu).
- 2 - Atsukite oro reguliatorių (B ir D).
- 3 - Pajunkite įrangą prie suspausto oro tinklo (švarus oras – maks. 6 bar / 87 psi).
- 4 - Prijunkite visas žarnas, taip pat ir purkštuvą.
- 5 - Nuimkite nuo purkštuvo oro galvutę.
- 6 - Įmerkite įsiurbimo vamzdį (F) į medžiagos indą.

KREMLIN

Puslapis 5

- 7 - Atidarykite išleidimo vožtuvą (H).
- 8 - Nukreipkite purkštuvą, nepaleidę oro, į medžiagos indą ir paspauskite gaiduką.
- 9 - Padidinkite oro slėgį (D) taip, kad pompa dirbtų iš lėto. Kai medžiaga pradės tekėti pastoviai, atleiskite gaiduką.
- 10 - Prisukite laikantįjį žiedą ir galvutę prie purkštuvo.
- 11 - Paleiskite suspaustą orą į purkštuvą.
- 12 - Nustatykite regulatorių (D) taip, kad pasiektumėte tinkamą medžiagos slėgį ir tekėjimą.
- 13 - Palaipsniui atidarykite oro reguliatorių (B) kad nustatyti tokį purškimo orą, kad gautūsi reikiama šluota.

6. IŠJUNGIMAS DARBO GALE

- 1 - Pompos oro reguliatoriumi (D) sumažinkite medžiagos slėgį (mažiau nei 1 baras).
- 2 - Atsukite purkštuvo oro reguliatorių (B) kad sumažinti oro slėgį ir atjunkite oro padavimą į purkštuvą.
- 3 - Nuimkite oro galvutę ir antgalį nuo purkštuvo ir įdėkite į tirpiklį (nedėkite plastikinės oro galvutės į tirpiklį).
- 4 - Ištraukite įsiurbimo vamzdį iš medžiagos indo ir įmerkite jį į indą su tirpikliu. (Imkitės visų būtinų saugumo priemonių dirbant su degiais tirpikliais).
- 5 - Nukreipkite purkštuvą į medžiagos indą ir paspauskite purkštuvo gaiduką. Kai pradeda tekėti tirpiklis, nukreipkite purkštuvą į skalavimo indą.
- 6 - Kai tirpiklis išteka švarus ir skaidrus, atleiskite purkštuvo gaiduką.
- 7 - Visiškai atsukite oro reguliatorių (D) ir uždarykite pagrindinį suspausto oro vožtuvą.
- 8 - Dar kartą paspauskite gaiduką, kad išleisti orą iš žarnų. Taigi, pompa ir žarnos lieka pripildytos tirpiklio prie atmosferos slėgio.

7. KASDIENINĖ PRIEŽIŪRA

■ PURKŠTUVAS

Laikykitės įprastų purkštuvo priežiūros instrukcijų (žr. purkštuvo instrukciją).

■ POMPA

Priežiūrėkite, kad pompos tepimo indas būtų visada pripildytas su T sutepėju (šis T sutepėjas normaliai bus nudažytas dažų spalvos).

Reguliariai valykite tepimo indą su tirpikliu išleidę sutepėją (atsukite kaištį, esantį viršutinėje dalyje).

Patikrinkite, ar įsiurbimo vožtuvas ir filtras (pompos išėjime) yra švarūs ir geros kokybės.

Skalaukite pompą tiek dažnai kiek būtina, ypač naudojant pigmentines medžiagas.

Bet kurio atveju, sustabdę pompą visada palikite ją pripildytą medžiagos :

- trumpam laiko tarpui, jei skalavimas nebuvo atliktas, palikite pompą, pripildytą medžiagos.
- ilgam laiko tarpui, išskalavę pompą, palikite ją pripildytą tirpiklio.

8. SAUGUMAS

Išleidimo vožtuvas (nustatymas : 6.5 baro / 94 PSI) yra prijungtas prie oro įrangos – taip apsaugodamas oro variklį nuo per didelio slėgio, kuris gali jį sugadinti.

9. PROBLEMŲ LENTELĖ

PROBLEMA	SPRENDIMAS
Pompa neįsijungia.	Patikrinkite oro tiekimą pompai.
Gruntavimo problema : → Oras pastoviai teka iš išleidimo žarnos. → Gruntuojant oras neteka iš išleidimo žarnos.	Įsitinkite, kad purkštuvus yra pilnai atidarytas ir oras išleistas iš jo. Įsiurbiamas oras prie jungties ar įsiurbimo vamzdžio. Patikrinkite pompos vožtuvus. Jei vožtuvas yra aplipęs sausais dažais, jis gali būti nuvalytas neardant pompos. Paleiskite suspaustą orą tiesiai į įsiurbimo jungtį.
Pompa nesustoja kai purkštuvo gaidukas atleistas. → Pompa pastoviai reversuoja. → Pompa dirba ir sustoja judant žemyn. → Pompa dirba ir sustoja judant į viršų .	Patikrinkite pompos tarpines ir vožtuvus. Patikrinkite išleidimo vožtuvą arba judančią tarpinę. Patikrinkite įsiurbimo vožtuvą arba viršutinę tarpinę.
Pompa užstrigo, oras teka iš oro variklio.	Patikrinkite variklio vožtuvą, esantį po dangteliu.
Purškimo problemos.	Žr. purkštuvo instrukciją.

10. APTARNAVIMAS

SEKITE, kad į pompą būtų paduodamos tik kokybiškos medžiagos, ypač venkite medžiagų, kurios turi abrazyvų, nes šios užkimš purkštuvo antgalį. Norint, kad pompos oro variklis dirbtų sklandžiai, oras turi būti paduodamas švarus, be kondensato. Nepamirškite po dažymo visada išleisti dažus per išmetimo žarną, o po to valyti likusias dalis. Atminkite, kad įprastai į purkštuvą paduodamo oro slėgis neturi būti didesnis nei 2bar, nes priešingu atveju Jūs išeisite iš Airmix® - subalansuoto atomizavimo ribų. Stenkitės, kad nebūtų pažeistas leistinas pompos darbo režimas – 30 ciklų per minutę., nes priešingu atveju sparčiau nei įprasta dyla pneumo variklis ir dažų padavimo sekcija.

2.6 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS

11 Lentelė Įrankiai ir prietaisai

Eil. Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	Profesionalūs teptukai , teptuko plotis 1 colis (2.54 cm), 1 ½ colio (3.81 cm), 2 coliai (5.08 cm), 2 ½ coliai (6.35 cm) 3 coliai (7.62 cm), 4 coliai (10.16 cm).	Aukštos kokybės, 100% poliesteriniai teptukai, tinkantys gruntuoti paviršius ir visų rūšių dažams.
2.	Viskozimetrai	Dažų klampumui tikrinti. Puodeliniai viskozimetrai tai nustatyto tūrio cilindrai su nustatytomis kiaurymėmis cilindro dugne. Puodeliai gali būti tokiu tipu: Zahn, Ford, Shell. Matavimai yra atliekami greit ir paprastai. Cilindras yra panardinamas į skystį ir skaičiuojamas laikas kol jis ištrauktas ištuštėja, iš laiko galima nustatyti klampumą. Taikoma kai klampumas yra didelis. Rezultatai nėra tikslūs, bet pakankami dažų, rašalo matavimams atlikti. Matavimai atliekami apie 20° C temperatūroje nes klampumas labai priklauso nuo temperatūros.
3.	Rėžtukas Sheen 750	Adhezijos tikrinimui. Adhezija tikrinama su specialiais tam skirtais prietaisais. Mes tikriname su specialiais adhezijos bandymams skirtais Sheen instruments įrankiais: su rėžtuku Sheen 750 įrežiama ant dažyto paviršiaus X forma, užklijuojama sukibimo juosta (Permacel), prispaudžiama, po to greitu mostu nulupame ir žiūrime ar nenusilupo dažai.
4.	Mikrometras	Dažų sluoksniui tikrinti. Nudažytas ir išdžiūvęs paviršius tikrinamas su mikrometru. Skaitmeninis dažų storio matuoklis , nustato ar dažų sluoksnis ant detalės yra pakankamas. Dangos sluoksnis turi atitikti užsakovo keliamus reikalavimus.

Eil.Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	2-110 Architektūriniai dažai PITTSBURGH®Paints Wall Supreme baltas matinis lateksas vidaus luboms ir sienoms.	Wall Supreme matinis lateksas skirtas sienoms ir luboms puikiai dengia ir yra atsparus taškymui. Skaisčiai baltas lateksas lubas padengia gražiai ir kokybiškai. Rekomenduojame dažyti tinkamai gruntuotas sienas ir lubas padarytas iš gipso kartono, medžio, taip pat mūrines ir tinkuotas (išsistovėjusias). Dažymo įranga: Rekomenduojame dažyti aukštos kokybės teptuku, voleliu, dažymo padeliu ar purškimo įrankiu Beoris purkštuvas: Įrankis išėjime palaikantis pastovų 2000 psi slėgį, be bangos, kai purškiama per 0,015“ - 0,021“ išėjimo galvutę. Teptukas: poliesterio / nailono teptukas. Skiedimas: normaliomis sąlygomis skiesti nereikia, galima iki 118 ml vandens į 1 galoną (3,78l) produkto.
2.	6 – 411 architektūriniai dažai kiaušinio lukšto blizgesio emalis vidaus darbams, vinilo akrilo lateksas.	SPEEDHIDE® kiaušinio lukšto blizgesio emalis vidaus darbams nepriekaištingai dengia, pasižymi puikiomis lietimo savybėmis, suformuoja vientisą plaunamą kiaušinio lukšto blizgesio plėvelę. Trumpas džiūvimo laikas leidžia greičiau perdažyti. Rekomenduojame dažyti ant tinkamai paruoštų gipso kartono, glaisto, tinko, tapetų (be metalinių detalių), medžio ar metalo paviršių. Rekomenduojama dengimo norma: Šlapios plėvelės storis: nuo 81,3 iki 101,6 (mikronai) Sausos plėvelės storis: nuo 30,5 iki 38,1 (mikronai)

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

		<p>Dažymo įranga: dažykite aukštos kokybės teptuku, voleliu, dažymo padeliu ar purškimo įrankiu.</p> <p>Beoris purkštuvai: Įrankis išėjime palaikantis pastovų 2000 psi slėgį, be bangos, kai purškiama per 0,015“ - 0,021“ išėjimo galvutę.</p> <p>Volelis: 3/16“ - 3/8“ plauko volelis</p> <p>Teptukas: poliestero / nailono teptukas</p> <p>Skiedimas: skiesti nereikia, tačiau jei būtina – 118ml vandens į 3,78l (galoną) produkto</p>
3.	28– 110 architektūriniai dažai MANOR HALL® Alkidiniai (perlo blizgumo) dažai vidaus darbams	<p>Patys geriausi mūsų dažai vidaus darbams. Šie Manor Hall dažai skirti patenkinti išskirtinius lūkesčius. Manor Hall dažai užtikrina puikų dengiamumą, išskirtinį išsiliejimą, bei puikų atsparumą geltonavimui. Rekomenduojama dengimo norma:</p> <p>Šlapios plėvelės storis: nuo 81,3 iki 99,1 (mikronai)</p> <p>Sausos plėvelės storis: nuo 45,7 iki 55,9 (mikronai)</p> <p>Dažymo įranga: dažykite aukštos kokybės teptuku, voleliu, dažymo padeliu ar purškimo įrankiu. Jei reikia, dažykite antrą sluoksnį.</p> <p>Beoris purkštuvai: Įrankis išėjime palaikantis pastovų 2000 psi slėgį, be bangos, kai purškiama per 0,013“ - 0,015“ išėjimo galvutę;</p> <p>Volelis: 3/16“ - 3/8“ plauko volelis;</p> <p>Teptukas: poliestero / nailono teptukas;</p> <p>Skiedimas: neskiesti</p>

2.7 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

DAŽYTOJO ⁷¹⁴¹ (profesijų pogr. kodas) SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr.27 1.BENDROJI DALIS

1.1. Dažytojui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.

1.2. Dirbti dažytoju leidžiama ne jaunesniam kaip 18 metų asmeniui, specialiai pasirengusiam, pasitikrinusiam sveikatą, išklaususiam [vadini saugos ir sveikatos instruktąžą ir instruktąžą darbo vietoje.

1.3. Dažytojas privalo:

1.3.1. savavališkai neišjungti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti ir apie gedimus pranešti darbuotojų atstovui, padalinio vadovui, darbdaviui;

1.3.2. tinkamaimai naudoti kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemonės;

1.3.3. darbo priemones naudoti pagal jų dokumentuose (pasuose), šioje instrukcijoje nurodytus reikalavimus;

1.3.4. nedelsdamas pranešti darbdaviui, padalinio vadovui, darbuotojų atstovui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai, darbuotojų saugos ir sveikatos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.3.5. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, padalinio vadovu, darbdaviu įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.3.6. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui;

1.3.7. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.3.8. pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;

1.3.9. laikytis įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevertoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.3.10. laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.

1.4. Dažytojas turi teisę:

1.4.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmeninės apsaugos priemonėmis;

1.4.2. sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;

1.4.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;

1.4.4. tartis su darbdaviu (tam įgalioti darbuotojų atstovą) dėl darbo sąlygų gerinimo;

1.4.5. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;

1.4.6. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;

1.4.7. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbuotojų atstovą padalinio vadovą, darbdavį, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.

1.5. Dažytojas turi žinoti, kur darbo vietoje yra gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų, galinčių sukelti gaisrą.

1.6. Pastebėjęs gaisrą, dažytojas privalo gesinti jo židini turimomis priemonėmis, nedelsdamas pranešti ugniagesiams, iškviešti į gaisravietę vadovaujančius darbuotojus.

1.7. Dažytojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per savaitę.

2. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

2.1. Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai dažytojo darbo vietoje:

- 2.1.1 dažai, lakai, skiedikliai, chemikalai;
- 2.1.2 įkaitusios pagalbinės priemonės,
- 2.1.3 elektros srovė;
- 2.1.4 kritimas iš aukščio;
- 2.1.5 asmeninės apsaugos priemonių nenaudojimas;
- 2.1.6 neaptvertos pavojingos darbo zonos;
- 2.1.7 netinkamas darbo vietos apšvietimas;
- 2.1.8 netvarkinga darbo vieta;
- 2.1.9 netvarkingi darbo įrankiai, paaukštinimo priemonės.

2.2. Dažytojo darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB (A), oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti triukšmo trukmę, nuo aerozolio, garų, dujų ir dulkių - dujokaukę, respiratorių.

2.3. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimais.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš pradėdamas dirbti, dažytojas privalo patikrinti, ar:

3.1.1. tvarkinga darbo vieta, pašalinti nereikalingus daiktus ir medžiagas (dažų darbo vietoje neturi būti daugiau nei reikia vienai pamainai); būtinas darbu medžiagas, gaminius, įrankius tvarkingai išdėstyti darbo vietoje;

3.1.2. tvarkinga, įžeminta darbu skirta elektros įranga (pulverizatorius, purkštuvai, kompresoriai, siurbliai, maišytuvai ir pan.). Rastus trūkumus pašalinti;

3.1.3. tvarkingi paprasti ir pneumatiniai įrankiai. Įrankių rankenos turi būti gerai pritvirtintos, neįskilusios, nešerpetotos;

3.1.4. pakankamai apšviesta darbo vieta;

3.1.5. angos, duobės, šuliniai aptverti ir uždengti;

3.1.6. gerai pritvirtintas darbinis paklotas ir aptvaros, apžiūrėti pastolių ir jų grįstų tvirtinimo mazgus;

3.1.7. tvarkingos asmeninės apsaugos priemonės (šalmas, aldniei, skydeliai, saugos diržas,

4.DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

3.2. Dažytojui draudžiama dirbti pavojingose zonose: ten, kur kėlimo kranais, keltuvais, gervėmis keliami kroviniai, po pakabinamaisiais lopšiais, autobokšteliais ir pan. Šios zonos turi būti aptvertos.

Angos perdangose, prie kurių gali prieiti dažytojas, turi būti uždengtos ištisiniu paklotu arba aptvertos saugos aptvarom.

3.3. Chlorvinilinius dažus ir tirpiklius leidžiama laikyti tiktai tam skirtuose nedegiuose pastatuose. Patalpos, kuriose laikomi dažai ir lakai, turi būti ugniai atsparios, iš jų turi būti galima išėiti tiesiai į lauką. Jose turi būti įrengta natūrali arba dirbtinė ventiliacija, galinti per valandą tris kartus pakeisti orą.

3.4. Metalinę tarą su lakiniais dažais reikia užkimšti tik specialiais kamščiais ir atidaryti įrankiais, nesukeliančiais kibirkščiavimo. Tuščia tara turi būti saugoma tam skirtoje aikštelėje.

3.5. Įvairius dažus paaiosti ir juos naudoti reikia pagal gamyklos gamintojos instrukcijas. Dažai turi būti sertifikuoti arba ant pakuočių nurodytos juose esančios kenksmingosios medžiagos. Negalima naudoti dažų, skiedinių, tirpiklių, klijų ir kitų medžiagų, kurių sudėtis nežinoma.

3.6. Ruošti lako ir dažų mišinius su kenksmingosiomis ir degiosiomis medžiagomis leidžiama tik specialiai pasirengus.

3.7. Pokostą reikia virinti specialioje patalpoje. Neleisti, kad drėgmė patektų į virimo katilą.

3.8. Virinti arba šildyti natūralų pokostą, kanifoliją, vašką ir kitas medžiagas reikia taip, kad jos neišsitaškytų ir neužsidegtų. Draudžiama pripildyti katilą pokosto daugiau kaip 3/4 jo tūrio, užvirinti tirpiklį, papildyti katilą lakiaisiais tirpikliais, nenuimant jo nuo vandens vonios.

3.9. Dažų ruošimo patalpose, taip pat dažant patalpų viduje turi būti atidaromi langai arba įrengiama dirbtinė ventiliacija, neleidžianti darbo vietoje susikaupti didesniai nei galima kenksmingųjų medžiagų kiekiui, pakeičianti orą patalpoje du kartus per valandą.

3.10. Dirbant su greitai džiūstančiais, praskiestais lakiaisiais tirpikliais, lakiniais dažais, nitrodažais, chlorviniliniai dažais, rūgštimis, šarmais, kalkėmis ir kitomis kenksmingosiomis, pavojingosiomis medžiagomis, reikia naudoti asmeninės apsaugos priemones: akinius, respiratorių, dujokaukę (paprastą ir su oro tiekimu), gumines pirštines bei rankas apsaugančias pastas, nekenksmingas plovimo priemones.

3.11. Dažant uždarų talpyklų vidų (rezervuarus ir kt.), jas būtina vėdinti kilnojamaisiais ventiliatoriais ir apšviesti ne aukštesnės kaip 12 V įtampos nesprogiaisiais šviestuvais. Darbuotojai

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

turi būti su dujokaukėmis. Negalima naudoti ugnies, rūkyti. Atliekant šį darbą, du žmonės talpyklos išorėje turi saugoti dirbančiuosius viduje.

3.12. Nitrodažų ir kitų mišinių, iš kurių išsiskiria pavojingi lakūs garai, naudojimo vietoje draudžiama būti pašaliniam asmeniui, rūkyti, dirbti su ugnimi, taip pat kitus kibirkščiavimą sukeliančius darbus. Elektros instaliacija turi būti saugi sprogimo atžvilgiu arba išjungta iš elektros tinklo.

3.13. Dirbti su elektriniais šepetiais, šlifavimo, pneumatiniais įrankiais galima tik užsimovus gumines pirštines. Jeigu darbai atliekami drėgnose patalpose, reikia apsiauti kaliošus.

3.14. Tvarkyti, valyti, sutepti, pernešti į kitą vietą dažų maišykles, siurblius, kompresorius ir kitus įrenginius galima tik išjungus iš elektros tinklo ir nesant slėgio sistemoje.

3.15. Draudžiama suslėgtuoju oru valyti drabužius, detales ir t. t.

3.16. Dažymo darbams naudojami pastoliai, jų grįstai ir pan. turi būti inventoriniai, pagaminti pagal tipinius projektus. Naudoti kopėčias galima tik remontuojant, dirbant smulkius dažymo darbus, prisiseigus saugos diržu.

3.17. Ne aukštesnes kaip 4 m paaukštinimo priemonės (pastolius ir jų grįstus, bokštelių, aikštes) leidžiama eksploatuoti tik tada, kai jas patikrina meistras ar statinio statybos vadovas, aukštesnes kaip 4 m - kai patikrina komisija (jei kitokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose). Naudojamus pastolius ir kopėčias statinio statybos vadovas turi apžiūrėti ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.

3.18. Grunto paviršius, ant kurio statomi pastoliai arba klojami grįstai, turi būti išlygintas, suplūktas, nuo jo turi gerai nutekėti vanduo.

3.19. Pastoliai turi būti pritvirtinti prie statomo pastato sienų. Tvirtinimo vietos ir būdai turi būti nurodyti darbų vykdymo projekte. Tvirtinti pastolius prie parapetų, karnizų, vamzdžių, balkonų ir kitų išsikišusių pastato konstrukcijų draudžiama.

3.20. Užlipti ir nulipti nuo pastolių dažytojas privalo tik kopėčiomis, kurių viršutiniai galai pritvirtinti prie pastolių skersinių. Kopėčių nuolydis neturi būti didesnis kaip 60 proc.

3.21. Negalima dažyti išorinių sienų stovint ant pastolių, kai lyja, yra plikšala, pučia stiprus (15 m/sek. ir daugiau) vėjas.

3.22. Dažydamas iš pakabinamųjų lopšių, nuo 1,3 m aukštyje ar aukščiau esančių įvairių neaptvertų konstrukcijų, prie neaptvertų angų, jei darbinio pakloto ir saugos aptvarų įrengti negalima, taip pat dažant santvaras, stogus ir let. paviršius, kurių nuolydis 20 ar daugiau laipsnių, dažytojas turi prisirišti saugos diržu prie tam skirtų vietų, patikimų konstrukcijų arba apsauginio lyno. Jeigu tvirtinimo vieta neaiški, ją turi nurodyti meistras ar statinio statybos vadovas.

3.23. Patalpos turi būti džiovinamos naudojant šildymo sistemą arba specialiais šildytuvais.

5.DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

3.24. Sugedus mechanizmams, technologinei įrangai ir susidarius avarinei situacijai, reikia nedelsiant nutraukti darbus, įspėti apie pavojų darbuotojus, pranešti apie tai meistriui ar padalinio vadovui.

3.25. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą prireikus iškviešti gydytoją, išsaugoti nepakeistą įvykio vietą, jeigu tai negresia darbuotojų ar aplinkinių žmonių sveikatai ir gyvybei, apie įvykį pranešti padalinio vadovui.

6.DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

3.26. Baigęs darbą, dažytojas privalo:

3.26.1. technologinę įrangą ir mechanizmus išjungti iš elektros tinklo, nuvalyti;

3.26.2. nuvalyti tarą, darbo įrankius;

3.26.3. sutvarkyti darbo vietą, pašalinti šiukšles ir medžiagų atliekas;

3.26.4. išvalyti darbo drabužius ir asmeninės apsaugos priemones;

Pastaba. Ši instrukcija yra pagalbinė priemonė rengiant Įmonės saugos ir sveikatos instrukciją. Ją būtina papildyti konkrečios darbo vietos duomenimis (rizikos veiksniais, apsisaugojimo nuo jų būdais ir kt.) ir išbraukti nereikalingus punktus, nekeičiant bendros instrukcijos struktūros.

2.8 DARBUOTOJO, DIRBANČIO SU KILNOJAMAISIAIS ELEKTRINIAIS ĮRANKIAIS, SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

UAB „SiVySta“
Įmonės kodas 125953185

Darbininko, dirbančio su kilnojamaisiais elektriniais įrankiais, saugos ir sveikatos instrukcija Nr. 10

Patvirtinta : 2011 m. spalio mėn. 28 d. Direktorius
Įsakymu Nr. 11/
Suderinta: Darbuotojų saugos ir sveikatos komiteto
2011m. spalio mėn. _ d. protokolu Nr.

- 1.3.5. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, padalinio vadovu, darbdaviu įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;
- 1.3.6. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui;
- 1.3.7. nustatytą tvarka pasitikrinti sveikatą;
- 1.3.8. pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;
- 1.3.9. laikytis įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevirtoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;
- 1.3.10. laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.
- 1.4. Darbininkas turi teisę:
 - 1.4.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmenines apsaugos priemones;
 - 1.4.2. sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;
 - 1.4.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;
 - 1.4.4. tartis su darbdaviu (tam įgalioti darbuotojų atstovą) dėl darbo sąlygų gerinimo;
 - 1.4.5. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;
 - 1.4.6. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;
 - 1.4.7. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbuotojų atstovą, padalinio vadovą, darbdavį, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.
- 1.5. Darbininko darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per savaitę.
- 1.6. Darbininkas privalo būti susipažinęs su priešgaisrinės saugos instrukcijos reikalavimais ir juos vykdyti. Žinoti, kur įmonėje laikomos gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.

2. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

- 2.1. Profesinės rizikos veiksniai darbininko darbo vietoje:
 - 2.1.1. elektros srovė;
 - 2.1.2. netvarkingi saugos gaubtai (sukamosios dalys);
 - 2.1.3. nepakankamas darbo vietos apšvietimas;
 - 2.1.4. nepalankios meteorologinės sąlygos (aukšta, žema temperatūra, žaibas);
 - 2.1.5. triukšmas, vibracija.
- 2.2. 0 ir OI klasių izoliacijos rankinių elektrinių mašinų ir įrankių naudojimas nerekomenduojamas. Su 0 ir OI klasių izoliacijos rankinėmis elektrinėmis mašinomis ir įrankiais pavojingose patalpose bei

2 lapas, iš viso 6 lapai

lauke leidžiama dirbti turint ne žemesnę kaip pradinę kvalifikaciją. Prijungti šiuos įrankius per skiriamuosius transformatorius, dažnio keitiklius, apsauginius atjungimo įrenginius leidžiama turint ne žemesnę kaip vidurinę kvalifikaciją.

2.3. Pavojingose patalpose leidžiama dirbti su I, II ir III arba 0 – 0I klasių izoliacijos rankinėmis elektrinėmis mašinomis bei įrankiais, tačiau naudojantis asmeninės apsaugos priemonėmis arba prijungus šiuos įrankius per skiriamuosius transformatorius, dažnio keitiklius, apsauginius atjungimo įrenginius.

2.4. Labai pavojingose patalpose leidžiama dirbti tik su I, II ir III klasių izoliacijos rankinėmis elektrinėmis mašinomis ir įrankiais, naudojantis asmeninės apsaugos priemonėmis arba be jų, prijungus šiuos įrankius per skiriamuosius transformatorius, dažnio keitiklius, apsauginius atjungimo įrenginius, o su 0 ir 0I klasių – tik prijungus juos per skiriamuosius transformatorius, dažnio keitiklius, apsauginius atjungimo įrenginius.

2.5. Visos dielektrinės apsaugos priemonės turi būti su žyma, kurioje nurodoma būsimojo patikrinimo data ir įtampa, kuriai esant su dielektrine priemone galima dirbti.

2.6. Darbininko darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB (A), oro užterštumas – higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti triukšmo veikimo laiką, nuo garų, dulkių, dujų – dujųkaukę, respiratorių.

2.7. Guminės dielektrinės apsaugos priemonės turi būti laikomos apšildomose patalpose, uždaroje spintose arba dėžėse, atskirai nuo įrankių. Jas reikia saugoti nuo tepalų, benzino ir kitų gumą ardančių medžiagų poveikio.

2.8. Prieš pradėdant dirbti guminės dielektrinės apsaugos priemonės apžiūrimos, nuo jų nuvalomas purvas, jei jos sudrekusios, gerai nušluostomos ir išdžiovinamos. Skylėtomis arba pažeistomis apsaugos priemonėmis naudotis draudžiama.

2.9. Lyjant ar sningant dirbti su elektriniu įrankiu atvirose aikštelėse leidžiama tik išimtiniais atvejais ir tik tuomet, kai darbo vieta yra po pastoge, ant sausos žemės ar pakloto ir kai naudojamos dielektrinės pirštinės bei kitos apsaugos priemonės.

2.10. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimais.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš pradėdamas dirbti, darbininkas privalo patikrinti:

3.1.1. ar yra ant elektrinio įrankio korpuso inventorinis numeris ir būsimojo patikrinimo data;

3.1.2. ar gerai priveržti varžtai, tvirtinimo mazgai ir detalės;

3.1.3. ar tvarkingas reduktorius; tikrinant pasukti ranka suklij (įrankis neturi būti įjungtas į elektros tinklą);

3.1.4. šepetėlių ir kolektoriaus būklę;

3.1.5. laidų, šakutės ir kabelio izoliaciją;

3.1.6. ar tvarkingas įžeminimas, saugos gaubtai;

3.1.7. įrankio įtampos ir srovės dažnio atitiktį tinklo parametrų;

3.1.8. ar tvarkingi jungikliai ir kaip į elektros tinklą įjungtas įrankis veikia tuščiąja eiga;

3.1.9. darbo įrankių (grąžtų, abrazyvinių diskų, diskinių pjūklų) ir kitų priemonių įtvirtinimo patikimumą.

3.2. Nustačius bent vieną trūkumą, pradėti darbą su elektriniu įrankiu draudžiama.

3.3. Apsivilkti darbo drabužius, jeigu reikia, užsijuosti, užsimauti, užsidėti ir pan. apsaugos priemones.

3 lapas, iš viso 6 lapai

4. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

4.1. Elektriniai įrankiai privalo atitikti šiuos pagrindinius reikalavimus:

4.1.1. greitai įsijungti ir išsijungti;

4.1.2. srovinių dalių aptvaros ir uždangos (dangteliai, gaubtai ir kt.) įrengiamos taip, kad jų nebūtų galima nuimti arba atidaryti be specialių raktų arba įrankių.

4.2. Visų mechanizmų paleidimo įtaisai išdėstomi taip, kad pašaliniai asmenys negalėtų jų įjungti. Draudžiama vienu paleidimo įtaisu įjungti keletą srovės imtuvų, skirtingų mašinų paleidimo įtaisus išdėstyti greta.

Jungikliai turi būti uždengti gaubtais be atvirų angų ir plyšių rankenai slankioti, jungiklių dėžė privalo būti užrakinama.

4.3. 12 ir 50 V šakučių lizdai ir šakutės, skirtos elektriniams įrankiams ir kilnojamesiems šviestuvams įjungti, savo spalva ir konstrukcija turi skirtis nuo 127 ir 220 V šakučių lizdų ir šakučių, kurie turi būti su papildomu įžeminimo kontaktu.

4.4. Elektrinių įrankių, kurie veikia esant aukštesnei kaip 50 V įtampai, korpusai turi būti įžeminti. Įžeminta turi būti atskiru laidu, esančiu maitinimo kabelyje. Naudoti nulinį laidą draudžiama.

Aptiktą įžeminimo įtaisų gedimą reikia nedelsiant pašalinti. Turi būti įžeminti keitiklių, skiriamųjų ir žeminimo transformatorių korpusai.

4.5. Elektriniai įrankiai, kilnojamieji šviestuvai, žeminimo transformatoriai, dažnio keitikliai turi būti tikrinami vieną kartą per mėnesį; tikrinama, ar nėra srovinių dalių susijungimo su korpusu, nenutrauktas įžeminimo laidas, ar tvarkinga maitinimo laidų izoliacija, nėra atvirų srovinių dalių.

Kilnojamųjų imtuvų izoliacija turi būti tikrinama ne rečiau kaip vieną kartą per 12 mėnesių megommetru, į specialų žurnalą užrašomi tikrinimo duomenys.

Matuojant izoliacijos varžą megommetru, reikia saugoti, kad žmonės atsitiktinai neprisiliestų prie aparatų ir laidų, prijungtų prie megommetro.

4.6. Elektriniams įrankiams ir kilnojamesiems šviestuvams saugoti bei tikrinti skiriamas specialusis asmuo. Visi minėti įrankiai bei šviestuvai turi būti su inventoriniais numeriais. Ne darbo metu jie turi būti laikomi sausoje, uždaroje ir apšildomoje patalpoje.

4.7. Rankinis kilnojamas šviestuvas turi būti su metaliniu tinkleliu lempai apsaugoti, įtaisu jam pakabinti ir guminiu kabeliu su šakute. Kilnojamųjų šviestuvų įtampa statybos sąlygomis turi būti ne didesnė kaip 50 V, o itin pavojingose vietose (ypač drėgnose vietose, tranšėjose, šachtose, šuliniuose, metaliniuose rezervuaruose, katiluose ir pan.) – ne didesnė kaip 12 V.

4.8. Jungti elektrinį įrankį, kurio įtampa iki 50 V, prie bendro naudojimo elektros tinklo per autotransformatorių, rezistorių ar potenciometrą draudžiama.

4.9. Stacionariusius šviestuvus naudoti kaip rankines kilnojamąsias lempas draudžiama.

4.10. Laikinoji elektros instaliacija statybos aikštelėje įrengiama iš izoliuotų laidų, kurie kabunami ant tvirtų atramų virš darbo vietų ne žemiau kaip 2,5 m, virš praeigų – ne žemiau kaip 3,5 m, virš važiuojamosios dalies – ne žemiau kaip 6 m.

Elektros laidai, esantys po žeme, grindimis arba paklotu iki 2,5 m gylio, turi būti vamzdžiuose arba dėžėse.

4.11. Įrankiai, apšvietimo prietaisai ir kiti srovės imtuvai į elektros tinklą jungiami tik tam skirtais aparatais ir prietaisais. Draudžiama srovės imtuvus įjungti į tinklą susukant laidus, sujungiant ir atjungiant jų galus.

4 lapas, iš viso 6 lapai

4.12. Elektriniai įrankiai į tinklą turi būti įjungiami guminiiais kabeliais. Jeigu nėra guminių kabelių, leidžiama išimties tvarka naudoti daugiagyslius lanksčiuosius varinius laidus su izoliacija ne žemesnei kaip 500 V įtampai, įvilktus į gumines žarnas.

Guminis kabelis, kuriuo tiekama įtampa į kilnojamųjų mechanizmų elektros variklius, turi laisvai judėti mechanizmams veikiant ir būti apsaugotas nuo mechaninių pažeidimų. Kilnojamojo žeminimo transformatoriaus maitinimo kabelis turi būti ne ilgesnis kaip 2 m.

4.13. Naudojamų elektrinių įrankių ir kilnojamųjų šviestuvų laidai ir kabeliai darbo metu turi būti pakabinti. Juos tempti draudžiama. Negalima leisti laidams ir kabeliams liestis prie karštų, drėgnų ir tepaluotų paviršių, su suvirinimo įrenginių laidais, turinčiais įtampą su deguonies, acetileno ir kitų dujų tiekimo žarnos.

4.14. Prieš gręžiant detales elektrine gręžimo mašinėle, jas būtina patikimai įtvirtinti. Jeigu naudojamas svirtas, kad rankinė gręžimo mašinėle geriau prisispautų, būtina stebėti, kad sverto galas nesiremtų į paviršių, nuo kurio jis galėtų nuslysti.

4.15. Svertai, kaip ir kiti įrankiai, turi būti inventoriniai ir saugomi sandėlyje. Negalima vietoj svirtų naudoti pirmų pasitaikančių po ranka priemonių.

4.16. Draudžiama apdoroti šlapias ir drėgnas detales su rankiniu elektriniu įrankiu.

4.17. Darbus su elektriniais įrankiais reikia nedelsiant nutraukti, jeigu:

4.17.1. sudužo šakutė, šakutės lizdas ar buvo pažeista kabelio izoliacija;

4.17.2. įtrūko, sudužo šepetėlių laikymo dangtelis;

4.17.3. sugedo jungiklis;

4.17.4. jaučiamas elektros srovės poveikis (kad ir silpnas); pradėjo kibirkščiuoti kolektorius šepetėliai ir dėl to jo paviršiuje atsiranda ugninis ruožas;

4.17.5. pradėjo tekėti tepalas iš reduktoriaus ar ventiliacijos kanalų;

4.17.6. pasirodė dūmai ir jaučiamas kvapas, panašus į izoliacijos degimą;

4.17.7. pasigirdo triukšmas, bildesys ar padidėjo vibracija;

4.17.8. lūžo ar įtrūko korpuso detalės, rankena ar saugos gaubtas;

4.17.9. buvo pažeista darbinė dalis.

4.18. Visais 4.17 punkte minimais atvejais sugedę elektriniai įrankiai pridodami į sandėlį patikrinti ir remontuoti.

4.19. Nutrūkus elektros srovės tiekimui, užsikirtus sukamosioms dalims, per darbo pertraukas elektrinius įrankius iš elektros tinklo reikia išjungti. Perneti įrankį iš vienos vietos į kitą taip pat leidžiama tik išjungus iš elektros tinklo.

4.20. Draudžiama:

4.20.1. be priežiūros palikti į elektros tinklą įjungtą įrankį, perduoti jį asmeniui, neturinčiam teisės su juo dirbti;

4.20.2. ardyti elektrinį įrankį, šakutės lizdą, šakutę ir pačiam juos remontuoti;

4.20.3. darbo metu laikytis už kabelio arba liesti sukamąsias mechanizmo dalis;

4.20.4. rankomis šalinti drožles ir pjuvenas įrankiui visiškai nesustojus. Jas reikia šalinti specialiai tam skirtais šepetiais ar kabliais.

4.21. Dirbant su elektriniais įrankiais pavojingose ir labai pavojingose patalpose turi būti naudojama ne aukštesnė kaip 50 V įtampa.

Labai pavojingose patalpose ir nepalankiomis sąlygomis (katiluose, bakuose ir t. t.) leidžiama dirbti tik su ne aukštesnės kaip 12 V įtampos elektriniais įrankiais. Atskirais atvejais galima dirbti ir su 50 V įtampos elektriniais įrankiais, tačiau būtina turi būti naudojamos apsaugos priemonės (dielektrinės pirštinės, kilimėliai, šalmai ir kt.).

4.22. Draudžiama transformatorius, dažnio keitiklius, prie kurių jungiami elektriniai įrankiai, statyti įvairių talpyklų (cisternų, kamerų, rezervuarų) viduje, katilų pakurose, turbinų kondensatoriuose, požeminiuose statiniuose (šuliniuose, kamerose ir t. t.). Draudžiama transformatorius statyti tranšėjose, iškašose ir kt. inžineriniuose įtvirtinimuose dirbant žemės darbus.

5. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

5.1. Jeigu prisilietus prie elektrinio įrankio korpuso pajuntamas elektros srovės poveikis, sugedus įrankiui, nedelsiant nutraukti darbus ir apie tai pranešti padalinio vadovui.

5.2. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą, prireikus iškviešti gydytoją, išsaugoti nepažeistą įvykio vietą, jeigu tai nekelia grėsmės darbuotojų ar aplinkinių žmonių sveikatai ir gyvybei, apie įvykį pranešti padalinio vadovui.

5.3. Kilus gaisrui, nedelsiant iškviešti ugniagesius, vadovaujančius darbuotojus ir gesinti gaisro židinių turimomis gesinimo priemonėmis.

5.4. Elektros įrenginius, įrankius gesinti tik atjungtus nuo maitinimo šaltinio.

6. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

6.1. Baigęs darbą, darbuotojas privalo:

6.1.1. išjungti įrankį iš elektros tinklo;

6.1.2. nuo įrankio nuvalyti dulkes, tepalą ir t. t.

6.1.3. patikrinti, ar nepažeista kabelio izoliacija;

6.1.4. perduoti įrankius asmeniui, atsakingam už jų saugojimą;

6.1.5. sutvarkyti darbo vietą;

6.1.6. patikrinti apsaugos priemones;

6.1.7. nusiplauti veidą ir rankas šiltu vandeniu su muilu, jeigu yra galimybė, nusiprausti po dušu;

6.1.8. apie iškilusius trūkumus pranešti padalinio vadovui.

INSTRUKCIJĄ PARENGĖ _____

Darbu saugos ir kokybės
vadovas

Edgaras Dapšauskas

(vardas, pavardė, pareigos)

SUDERINTA _____

Židrūnas Stonkus
Stalybos direktoriaus pavaduotojas

6 lapas, iš viso 6 lapai

3 MOKYMO ELEMENTAS. SAVARANKIŠKA UŽDUOTIS

3.4 UŽDUOTIES APRAŠYMAS

Dažymas mechanizuotu būdu bus atliekamas Pittsburgh® Paints firmos siūlomais dažais. Tai vandens pagrindu pagaminti dažai. Pittsburgh® Paints dažai yra aukštos kokybės produktas, juo apdorotas paviršius kvėpuoja, jį galima plauti ir taip pat paviršius gali būti dažomas ant viršaus kitais vandens pagrindu pagamintais dažais.

Profesijos mokytojas savarankiškai atlieka vieną iš numatytų užduočių, atsižvelgiant į tai, kokie darbai bus atliekami statomame objekte:

1. Nudažyti firmos Pittsburgh® Paints dažais paviršių dažymo M22HTI-1 purkštuvu
2. Nudažyti firmos Pittsburgh® Paints dažais paviršių dažymo M22X purkštuvu
3. Nudažyti firmos Pittsburgh® Paints dažais paviršių dažymo purkštuvu su AIRLESS POMPA

3.5 REIKALAVIMAI UŽDUOTIES ATLIKIMO KOKYBEI

1. Užduotis pilnai atlikta per jai skirtą laiką.
2. Užduotis atlikta kokybiškai, laikantis technologinių reikalavimų.
3. Užduotis atlikta pagal pateiktą savarankiškos užduoties aprašymą.
4. Užduotis atlikta savarankiškai.

Vertinimas:

„Įskaityta“ – savarankiška užduotis atlikta laikantis technologinio proceso aprašo bei saugos ir sveikatos instrukcijų.

„Neįskaityta“ - savarankiška užduotis atlikta nesilaikant technologinio proceso aprašo bei saugos ir sveikatos instrukcijų.

Kokybės kontrolė

Dažyti paviršiai pirmiausiai tikrinami vizualiai. Išdžiuvę dažai negali būti įtrūkę, ..., atkibę nuo pagrindo, nevienodai pasiskleidę. Dažoma turi būti du kartus, iš pradžių jei yra dažoma šepetiu, voleliu, horizontaliai po to vertikaliai, gerai paskleidžiant dažus, kad neliktų dažų nubyrėjimų.

Išdžiuvę dažai turi būti netepūs. Jei gruntuojama tais pačiais dažais, tai būtina neperdozuoti skiediklio. Naudojant dažus įvairių firmų, reikia laikytis jų reikalavimų tiems dažams. Dažai vidaus darbams gali skirtis nuo kitų firmų dažų vidaus darbams.

MODULIS S.5.2. DAŽŲ PARUOŠIMAS

1 MOKYMO ELEMENTAS. DAŽŲ PARUOŠIMO ĮRANGOS IR DARBO VIETOS PARENGIMAS DARBUI

1.1 REIKALAVIMAI DAŽYTOJO DARBO VIETAI.

Darbo vieta turi būti tvarkinga, patalpa vedinama, bet neturi būti skersvejų, pereinamos vietos tvarkingos. Įranga, įrankiai tvarkingi ir paruošta darbui: dažų maišytuvas, mikseris. Turėti pasilipėjimo įrangą, atitinkančius darbų saugos reikalavimus, individualias ir kolektyvines darbų saugos priemones.

1.2 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS

1 lentelė Įrankiai ir įranga

Eil.Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	Teptukas	Pabandymui ar gerai dažai paruošti, sunkiai prieinamų vietų dažymui
2.	Mikseris	Dažam maišyti
3.	Volelis	Paviršių dažymui
4.	Purškymo įranga	Paviršių dažymui

1.3 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

DAŽYTOJO ⁷¹⁴¹

(profesijų pogr. kodas)

SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr.27

1.BENDROJI DALIS

1.1. Dažytojui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.

1.2. Dirbti dažytoju leidžiama ne jaunesniam kaip 18 metų asmeniui, specialiai pasirengusiam, pasitikrinusiam sveikatą, išklaususiam [vadini saugos ir sveikatos instruktažą ir instruktažą darbo vietoje.

1.3. Dažytojas privalo:

1.3.1. savavališkai neišjungti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti ir apie gedimus pranešti darbuotojų atstovui, padalinio vadovui, darbdaviui;

1.3.2. tinkamaimai naudoti kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemonės;

1.3.3. darbo priemonės naudoti pagal jų dokumentuose (pasuose), šioje instrukcijoje nurodytus reikalavimus;

1.3.4. nedelsdamas pranešti darbdaviui, padalinio vadovui, darbuotojų atstovui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai, darbuotojų saugos ir sveikatos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

1.3.5. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, padalinio vadovu, darbdaviu įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.3.6. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui;

1.3.7. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.3.8. pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;

1.3.9. laikytis įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevertoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.3.10. laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.

1.4. Dažytojas turi teisę:

1.4.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmeninės apsaugos priemonėmis;

1.4.2. sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;

1.4.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;

1.4.4. tartis su darbdaviu (tam įgalioti darbuotojų atstovą) dėl darbo sąlygų gerinimo;

1.4.5. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;

1.4.6. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;

1.4.7. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbuotojų atstovą padalinio vadovą, darbdavį, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.

1.5. Dažytojas turi žinoti, kur darbo vietoje yra gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų, galinčių sukelti gaisrą.

1.6. Pastebėjęs gaisrą, dažytojas privalo gesinti jo židinį turimomis priemonėmis, nedelsdamas pranešti ugniagesiams, iškviešti į gaisravietę vadovaujančius darbuotojus.

1.7. Dažytojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per savaitę.

2. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

2.1. Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai dažytojo darbo vietoje:

- 2.1.1 dažai, lakai, skiedikliai, chemikalai;
- 2.1.2 įkaitusios pagalbinės priemonės,
- 2.1.3 elektros srovė;
- 2.1.4 kritimas iš aukščio;
- 2.1.5 asmeninės apsaugos priemonių nenaudojimas;
- 2.1.6 neaptvertos pavojingos darbo zonos;
- 2.1.7 netinkamas darbo vietos apšvietimas;
- 2.1.8 netvarkinga darbo vieta;
- 2.1.9 netvarkingi darbo įrankiai, paaukštinimo priemonės.

2.2. Dažytojo darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB (A), oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti triukšmo trukmę, nuo aerozolio, garų, dujų ir dulkių - dujokaukę, respiratorių.

2.3. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimais.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš pradėdamas dirbti, dažytojas privalo patikrinti, ar:

3.1.1. tvarkinga darbo vieta, pašalinti nereikalingus daiktus ir medžiagas (dažų darbo vietoje neturi būti daugiau nei reikia vienai pamainai); būtinas darbui medžiagas, gaminius, įrankius tvarkingai išdėstyti darbo vietoje;

3.1.2. tvarkinga, įžeminta darbui skirta elektros įranga (pulverizatorius, purkštuvai, kompresoriai, siurbliai, maišytuvai ir pan.). Rastus trūkumus pašalinti;

3.1.3. tvarkingi paprasti ir pneumatiniai įrankiai. Įrankių rankenos turi būti gerai pritvirtintos, neįskilusios, nešerpetotos;

3.1.4. pakankamai apšviesta darbo vieta;

3.1.5. angos, duobės, šuliniai aptverti ir uždengti;

3.1.6. gerai pritvirtintas darbinis paklotas ir aptvaros, apžiūrėti pastolių ir jų grįstų tvirtinimo mazgus;

3.1.7. tvarkingos asmeninės apsaugos priemonės (šalmas, aldniei, skydeliai, saugos diržas, respiratorius ir kt.).

4.DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

3.2. Dažytojui draudžiama dirbti pavojingose zonose: ten, kur kėlimo kranais, keltuvais, gervėmis keliami kroviniai, po pakabinamaisiais lopšiais, autobokšteliais ir pan. Šios zonos turi būti aptvertos.

Angos perdangose, prie kurių gali prieiti dažytojas, turi būti uždengtos ištisiniu paklotu arba aptvertos saugos aptvarom.

3.3. Chlorvinilinius dažus ir tirpiklius leidžiama laikyti tiktai tam skirtuose nedegiuose pastatuose. Patalpos, kuriose laikomi dažai ir lakai, turi būti ugniai atsparios, iš jų turi būti galima išeiti tiesiai į lauką. Jose turi būti įrengta natūrali arba dirbtinė ventiliacija, galinti per valandą tris kartus pakeisti orą.

3.4. Metalinę tarą su lakiniais dažais reikia užkimšti tik specialiais kamščiais ir atidaryti įrankiais, nesukeliančiais kibirkščiavimo. Tuščia tara turi būti saugoma tam skirtoje aikštelėje.

3.5. Įvairius dažus paaiošti ir juos naudoti reikia pagal gamyklos gamintojos instrukcijas. Dažai turi būti sertifikuoti arba ant pakuočių nurodytos juose esančios kenksmingosios medžiagos. Negalima naudoti dažų, skiedinių, tirpiklių, klijų ir kitų medžiagų, kurių sudėtis nežinoma.

3.6. Ruošti lako ir dažų mišinius su kenksmingosiomis ir degiosiomis medžiagomis leidžiama tik specialiai pasirengus.

3.7. Pokostą reikia virinti specialioje patalpoje. Neleisti, kad drėgmė patektų į virimo katilą.

3.8. Virinti arba šildyti natūralų pokostą, kanifoliją, vašką ir kitas medžiagas reikia taip, kad jos neišsitaškytų ir neužsidegtų. Draudžiama pripildyti katilą pokosto daugiau kaip 3/4 jo tūrio, užvirinti tirpiklį, papildyti katilą lakiaisiais tirpikliais, nenuimant jo nuo vandens vonios.

3.9. Dažų ruošimo patalpose, taip pat dažant patalpų viduje turi būti atidaromi langai arba įrengiama dirbtinė ventiliacija, neleidžianti darbo vietoje susikaupti didesniai nei galima kenksmingųjų medžiagų kiekiui, pakeičianti orą patalpoje du kartus per valandą.

3.10. Dirbant su greitai džiūstančiais, praskiestais lakiaisiais tirpikliais, lakiniais dažais, nitrodažais, chlorviniliniai dažais, rūgštimis, šarmais, kalkėmis ir kitomis kenksmingosiomis, pavojingosiomis medžiagomis, reikia naudoti asmeninės apsaugos priemones: akinius, respiratorių, dujokaukę (paprastą ir su oro tiekimu), gumines pirštines bei rankas apsaugančias pastas, nekenksmingas plovimo priemones.

3.11. Dažant uždarų talpyklų vidų (rezervuarus ir kt.), jas būtina vėdinti kilnojamaisiais ventiliatoriais ir apšviesti ne aukštesnės kaip 12 V įtampos nesprogiisiais šviestuvais. Darbuotojai turi būti su dujokaukėmis. Negalima naudoti ugnies, rūkyti. Atliekant šį darbą, du žmonės talpyklos išorėje turi saugoti dirbančiuosius viduje.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

3.12. Nitrodažų ir kitų mišinių, iš kurių išsiskiria pavojingi lakūs garai, naudojimo vietoje draudžiama būti pašaliniams asmenims, rūkyti, dirbti su ugnimi, taip pat kitus kibirkščiavimą sukeliančius darbus. Elektros instaliacija turi būti saugi sprogo atžvilgiu arba išjungta iš elektros tinklo.

3.13. Dirbti su elektriniais šepčiais, šlifavimo, pneumatiniiais įrankiais galima tik užsimovus gumines pirštines. Jeigu darbai atliekami drėgnose patalpose, reikia apsiauti kaliošus.

3.14. Tvarkyti, valyti, sutepti, pernešti į kitą vietą dažų maišykles, siurblius, kompresorius ir kitus įrenginius galima tik išjungus iš elektros tinklo ir nesant slėgio sistemoje.

3.15. Draudžiama suslėgtuoju oru valyti drabužius, detales ir t. t.

3.16. Dažymo darbams naudojami pastoliai, jų grįstai ir pan. turi būti inventoriniai, pagaminti pagal tipinius projektus. Naudoti kopėčias galima tik remontuojant, dirbant smulkius dažymo darbus, prisiseigus saugos diržu.

3.17. Ne aukštesnes kaip 4 m paaukštinimo priemonės (pastolius ir jų grįstus, bokštelių, aikšteles) leidžiama eksploatuoti tik tada, kai jas patikrina meistras ar statinio statybos vadovas, aukštesnes kaip 4 m - kai patikrina komisija (jei kitokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose). Naudojamus pastolius ir kopėčias statinio statybos vadovas turi apžiūrėti ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.

3.18. Grunto paviršius, ant kurio statomi pastoliai arba klojami grįstai, turi būti išlygintas, suplūktas, nuo jo turi gerai nutekėti vanduo.

3.19. Pastoliai turi būti pritvirtinti prie statomo pastato sienų. Tvirtinimo vietos ir būdai turi būti nurodyti darbų vykdymo projekte. Tvirtinti pastolius prie parapetų, karnizų, vamzdžių, balkonų ir kitų išsikišusių pastato konstrukcijų draudžiama.

3.20. Užlipti ir nultipti nuo pastolių dažytojas privalo tik kopėčiomis, kurių viršutiniai galai pritvirtinti prie pastolių skersinių. Kopėčių nuolydis neturi būti didesnis kaip 60 proc.

3.21. Negalima dažyti išorinių sienų stovint ant pastolių, kai lyja, yra plikšala, pučia stiprus (15 m/sek. ir daugiau) vėjas.

3.22. Dažydamas iš pakabinamųjų lopšių, nuo 1,3 m aukštyje ar aukščiau esančių įvairių neaptvertų konstrukcijų, prie neaptvertų angų, jei darbinio pakloto ir saugos aptvarų įrengti negalima, taip pat dažant santvaras, stogus ir let. paviršius, kurių nuolydis 20 ar daugiau laipsnių, dažytojas turi prisirišti saugos diržu prie tam skirtų vietų, patikimų konstrukcijų arba apsauginio lyno. Jeigu tvirtinimo vieta neaiški, ją turi nurodyti meistras ar statinio statybos vadovas.

3.23. Patalpos turi būti džiovinamos naudojant šildymo sistemą arba specialiais šildytuvais.

5.DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJ AIS

3.24. Sugedus mechanizmams, technologinei įrangai ir susidarius avarinei situacijai, reikia nedelsiant nutraukti darbus, įspėti apie pavojų darbuotojus, pranešti apie tai meistriui ar padalinio vadovui.

3.25. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą prireikus iškviešti gydytoją, išsaugoti nepakeistą įvykio vietą, jeigu tai negresia darbuotojų ar aplinkinių žmonių sveikatai ir gyvybei, apie įvykį pranešti padalinio vadovui.

6.DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

3.26. Baigęs darbą, dažytojas privalo:

3.26.1. technologinę įrangą ir mechanizmus išjungti iš elektros tinklo, nuvalyti;

3.26.2. nuvalyti tarą, darbo įrankius;

3.26.3. sutvarkyti darbo vietą, pašalinti šiukšles ir medžiagų atliekas;

3.26.4. išvalyti darbo drabužius ir asmeninės apsaugos priemones;

Pastaba. Ši instrukcija yra pagalbinė priemonė rengiant Įmonės saugos ir sveikatos instrukciją. Ją būtina papildyti konkrečios darbo vietos duomenimis (rizikos veiksniais, apsisaugojimo nuo jų būdais ir kt.) ir išbraukti nereikalingus punktus, nekeičiant bendros instrukcijos struktūros.

2 MOKYMO ELEMENTAS. DAŽŲ POREIKIS PAGAL PATEIKTĄ PLOTĄ

2.1 DOZAVIMO ĮRENGINIO NAUDOJIMO INSTRUKCIJA

Pigmentų dozavimo įrenginį sudaro apvalaus stalo tipo platformą ant kurios sumontuota 12 kolbų į kurias supilami atitinkami pigmentai. Kolbos turi įtaisytus dozatorius per kuriuos į dažų indelius įpilamas reikiamas kiekis pigmentų (pagal spalvinimo formuliario duomenis).

Prieš pradėdant darbą reikia patikrinti ar kolbose yra pakankamas kiekis pigmentų, po to įjungti automatinį maišymo įrenginį.

1 pav.

2 pav.

2.2 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS

2 lentelė. Įrankiai ir įranga

Eil.Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1	Dozatorius	Pigmentavimui
2	Maišytuvas	Dažų su pigmentais maišymui

Eil.Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1	Gruntas	Geram paviršiaus sukibimu su dažais
2	Dažai vinyl akril lateksiniai 6 -411	Pavišių dažymui
3	Pigmentai	Dažų pigmentavimui

2.3 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

DAŽYTOJO ⁷¹⁴¹

(profesijų pogr. kodas)

SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr.27

1.BENDROJI DALIS

1.1. Dažytojui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.

1.2. Dirbti dažytoju leidžiama ne jaunesniam kaip 18 metų asmeniui, specialiai pasirengusiam, pasitikrinusiam sveikatą, išklausiusiam [vadini saugos ir sveikatos instruktažą ir instruktažą darbo vietoje.

1.3. Dažytojas privalo:

1.3.1. savavališkai neišjungti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti ir apie gedimus pranešti darbuotojų atstovui, padalinio vadovui, darbdaviui;

1.3.2. tinkamamai naudoti kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemonės;

1.3.3. darbo priemones naudoti pagal jų dokumentuose (pasuose), šioje instrukcijoje nurodytus

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

reikalavimus;

1.3.4. nedelsdamas pranešti darbdaviui, padalinio vadovui, darbuotojų atstovui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai, darbuotojų saugos ir sveikatos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.3.5. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, padalinio vadovu, darbdaviu įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.3.6. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui;

1.3.7. nustatytą tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.3.8. pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;

1.3.9. laikytis įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevartoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.3.10. laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.

1.4. Dažytojas turi teisę:

1.4.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmeninės apsaugos priemonėmis;

1.4.2. sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;

1.4.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;

1.4.4. tartis su darbdaviu (tam įgalioti darbuotojų atstovą) dėl darbo sąlygų gerinimo;

1.4.5. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;

1.4.6. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;

1.4.7. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbuotojų atstovą padalinio vadovą, darbdavį, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.

1.5. Dažytojas turi žinoti, kur darbo vietoje yra gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų, galinčių sukelti gaisrą.

1.6. Pastebėjęs gaisrą, dažytojas privalo gesinti jo židini turimomis priemonėmis, nedelsdamas

pranešti ugniagesiams, iškviesti į gaisravietę vadovaujančius darbuotojus.

1.7. Dažytojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per savaitę.

3. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

3.1 Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai dažytojo darbo vietoje:

- 3.1.1 dažai, lakai, skiedikliai, chemikalai;
- 3.1.2 įkaitusios pagalbines priemones,
- 3.1.3 elektros srovė;
- 3.1.4 kritimas iš aukščio;
- 3.1.5 asmeninės apsaugos priemonių nenaudojimas;
- 3.1.6 neaptvertos pavojingos darbo zonos;
- 3.1.7 netinkamas darbo vietos apšvietimas;
- 3.1.8 netvarkinga darbo vieta;
- 3.1.9 netvarkingi darbo įrankiai, paaukštinimo priemonės.

3.1. Dažytojo darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB (A), oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti triukšmo trukmę, nuo aerozolio, garų, dujų ir dulkių - dujokaukę, respiratorių.

3.2. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimais.

3.DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš pradėdamas dirbti, dažytojas privalo patikrinti, ar:

3.1.1. tvarkinga darbo vieta, pašalinti nereikalingus daiktus ir medžiagas (dažų darbo vietoje neturi būti daugiau nei reikia vienai pamainai); būtinas darbui medžiagas, gaminius, įrankius tvarkingai išdėstyti darbo vietoje;

3.1.2. tvarkinga, įžeminta darbui skirta elektros įranga (pulverizatorius, purkštuvai, kompresoriai, siurbliai, maišytuvai ir pan.). Rastus trūkumus pašalinti;

3.1.3. tvarkingi paprasti ir pneumatiniai įrankiai. Įrankių rankenos turi būti gerai pritvirtintos, neįskilusios, nešerpetotos;

3.1.4. pakankamai apšviesta darbo vieta;

3.1.5. angos, duobės, šuliniai aptverti ir uždengti;

3.1.6. gerai pritvirtintas darbinis paklotas ir aptvaros, apžiūrėti pastolių ir jų grįstų tvirtinimo

mazgus;

3.1.7. tvarkingos asmeninės apsaugos priemonės (šalmas, aldniai, skydeliai, saugos diržas, respiratorius ir kt.).

4.DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

3.1. Dažytojui draudžiama dirbti pavojingose zonose: ten, kur kėlimo kranais, keltuvais, gervėmis keliami kroviniai, po pakabinamaisiais lopšiais, autobokšteliais ir pan. Šios zonos turi būti aptvertos.

Angos perdangose, prie kurių gali prieiti dažytojas, turi būti uždengtos ištisiniu paklotu arba aptvertos saugos aptvarom.

3.2. Chlorvinilinius dažus ir tirpiklius leidžiama laikyti tiktai tam skirtuose nedegiuose pastatuose. Patalpos, kuriose laikomi dažai ir lakai, turi būti ugniai atsparios, iš jų turi būti galima išeiti tiesiai į lauką. Jose turi būti įrengta natūrali arba dirbtinė ventiliacija, galinti per valandą tris kartus pakeisti orą.

3.3. Metalinę tarą su lakiniais dažais reikia užkimšti tik specialiais kamščiais ir atidaryti įrankiais, nesukeliantis kibirkščiavimo. Tuščia tara turi būti saugoma tam skirtoje aikštelėje.

3.4. Įvairius dažus paaiošti ir juos naudoti reikia pagal gamyklos gamintojos instrukcijas. Dažai turi būti sertifikuoti arba ant pakuočių nurodytos juose esančios kenksmingosios medžiagos. Negalima naudoti dažų, skiedinių, tirpiklių, klijų ir kitų medžiagų, kurių sudėtis nežinoma.

3.5. Ruošti lako ir dažų mišinius su kenksmingosiomis ir degiosiomis medžiagomis leidžiama tik specialiai pasirengus.

3.6. Pokostą reikia virinti specialioje patalpoje. Neleisti, kad drėgmė patektų į virimo katilą.

3.7. Virinti arba šildyti natūralų pokostą, kanifoliją, vašką ir kitas medžiagas reikia taip, kad jos neišsitaškytų ir neužsidegtų. Draudžiama pripildyti katilą pokosto daugiau kaip 3/4 jo tūrio, užvirinti tirpiklį, papildyti katilą lakiaisiais tirpikliais, nenuimant jo nuo vandens vonios.

3.8. Dažų ruošimo patalpose, taip pat dažant patalpų viduje turi būti atidaromi langai arba įrengiama dirbtinė ventiliacija, neleidžianti darbo vietoje susikaupti didesniai nei galima kenksmingųjų medžiagų kiekiui, pakeičianti orą patalpoje du kartus per valandą.

3.9. Dirbant su greitai džiūstančiais, praskiestais lakiaisiais tirpikliais, lakiniais dažais, nitrodažais, chlorviniliniai dažais, rūgštimis, šarmais, kalkėmis ir kitomis kenksmingosiomis, pavojingosiomis medžiagomis, reikia naudoti asmeninės apsaugos priemones: akinius, respiratorių, dujokaukę (paprastą ir su oro tiekimu), gumines pirštines bei rankas apsaugančias pastas, nekenksmingas plovimo priemones.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

3.10. Dažant uždarų talpyklų vidų (rezervuarus ir kt.), jas būtina vėdinti kilnojamaisiais ventiliatoriais ir apšviesti ne aukštesnės kaip 12 V įtampos nesprogiaisiais šviestuvais. Darbuotojai turi būti su dujokaukėmis. Negalima naudoti ugnies, rūkyti. Atliekant šį darbą, du žmonės talpyklos išorėje turi saugoti dirbančiuosius viduje.

3.11. Nitrodažų ir kitų mišinių, iš kurių išsiskiria pavojingi lakūs garai, naudojimo vietoje draudžiama būti pašaliniamis asmenims, rūkyti, dirbti su ugnimi, taip pat kitus kibirkščiavimą sukeliančius darbus. Elektros instaliacija turi būti saugi sprogimo atžvilgiu arba išjungta iš elektros tinklo.

3.12. Dirbti su elektriniais šepetiais, šlifavimo, pneumatiniais įrankiais galima tik užsimovus gumines pirštines. Jeigu darbai atliekami drėgnose patalpose, reikia apsiauti kaliošus.

3.13. Tvarkyti, valyti, sutepti, pernešti į kitą vietą dažų maišykles, siurblius, kompresorius ir kitus įrenginius galima tik išjungus iš elektros tinklo ir nesant slėgio sistemoje.

3.14. Draudžiama suslėgtuoju oru valyti drabužius, detales ir t. t.

3.15. Dažymo darbams naudojami pastoliai, jų grįstai ir pan. turi būti inventoriniai, pagaminti pagal tipinius projektus. Naudoti kopėčias galima tik remontuojant, dirbant smulkius dažymo darbus, prisiseigus saugos diržu.

3.16. Ne aukštesnes kaip 4 m paaukštinimo priemones (pastolius ir jų grįstus, bokštelių, aikšteles) leidžiama eksploatuoti tik tada, kai jas patikrina meistras ar statinio statybos vadovas, aukštesnes kaip 4 m - kai patikrina komisija (jei kitokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose). Naudojamus pastolius ir kopėčias statinio statybos vadovas turi apžiūrėti ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.

3.17. Grunto paviršius, ant kurio statomi pastoliai arba klojami grįstai, turi būti išlygintas, suplūktas, nuo jo turi gerai nutekėti vanduo.

3.18. Pastoliai turi būti pritvirtinti prie statomo pastato sienų. Tvirtinimo vietos ir būdai turi būti nurodyti darbų vykdymo projekte. Tvirtinti pastolius prie parapetų, karnizų, vamzdžių, balkonų ir kitų išsikišusių pastato konstrukcijų draudžiama.

3.19. Užlipti ir nulipti nuo pastolių dažytojas privalo tik kopėčiomis, kurių viršutiniai galai pritvirtinti prie pastolių skersinių. Kopėčių nuolydis neturi būti didesnis kaip 60 proc.

3.20. Negalima dažyti išorinių sienų stovint ant pastolių, kai lyja, yra plikšala, pučia stiprus (15 m/sek. ir daugiau) vėjas.

3.21. Dažydamas iš pakabinamųjų lopšių, nuo 1,3 m aukštyje ar aukščiau esančių įvairių neaptvertų konstrukcijų, prie neaptvertų angų, jei darbinio pakloto ir saugos aptvarų įrengti negalima, taip pat dažant santvaras, stogus ir let. paviršius, kurių nuolydis 20 ar daugiau laipsnių, dažytojas turi prisirišti saugos diržu prie tam skirtų vietų, patikimų konstrukcijų arba apsauginio

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

lyno. Jeigu tvirtinimo vieta neaiški, ją turi nurodyti meistras ar statinio statybos vadovas.

3.22. Patalpos turi būti džiovinamos naudojant šildymo sistemą arba specialiais šildytuvais.

5.DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

3.23. Sugedus mechanizmams, technologinei įrangai ir susidarius avarinei situacijai, reikia nedelsiant nutraukti darbus, įspėti apie pavojų darbuotojus, pranešti apie tai meistriui ar padalinio vadovui.

3.24. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą prireikus iškviešti gydytoją, išsaugoti nepakeistą įvykio vietą, jeigu tai negresia darbuotojų ar aplinkinių žmonių sveikatai ir gyvybei, apie įvykį pranešti padalinio vadovui.

6. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

3.25. Baigęs darbą, dažytojas privalo:

3.25.1. technologinę įrangą ir mechanizmus išjungti iš elektros tinklo, nuvalyti;

3.25.2. nuvalyti tarą, darbo įrankius;

3.25.3. sutvarkyti darbo vietą, pašalinti šiukšles ir medžiagų atliekas;

3.25.4. išvalyti darbo drabužius ir asmeninės apsaugos priemones;

Pastaba. Ši instrukcija yra pagalbinė priemonė rengiant Įmonės saugos ir sveikatos instrukciją. Ją būtina papildyti konkrečios darbo vietos duomenimis (rizikos veiksniais, apsisaugojimo nuo jų būdais ir kt.) ir išbraukti nereikalingus punktus, nekeičiant bendros instrukcijos struktūros.

4 MOKYMO ELEMENTAS. VANDENINIŲ IR NEVANDENINIŲ PIGMENTUOJAMŲ DAŽŲ BAZĖS PARINKIMAS IR PATIKRINIMAS

4.1 TECHNOLOGINIS LAPAS,, ĮVAIRIŲ GEOMETRINIŲ FIGURŲ PLOTO PASKAIČIAVIMAS”

Trikampių formulės

Trikampio pusperimetris

$$p = \frac{a+b+c}{2}$$

Trikampio plotas

$$S = \frac{a \cdot h_a}{2}$$

$$S = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)} \text{ - Herono formulė}$$

p - įvairiakraščio trikampio pusperimetris

a, b, c - įvairiakraščio trikampio kraštinių ilgiai

$$S = \frac{a \cdot b \cdot c}{4R}$$

$$S = r \cdot p$$

r - įbrėžtinio apskritimo spindulys

R - apibrėžtinio apskritimo spindulys

$$S = \frac{a \cdot b \cdot \sin \sphericalangle C}{2}$$

$$S = p^2 \cdot \operatorname{tg} \frac{\sphericalangle A}{2} \cdot \operatorname{tg} \frac{\sphericalangle B}{2} \cdot \operatorname{tg} \frac{\sphericalangle C}{2}$$

! trikampį įbrėžto apskritimo spindulys

Daugiakampių formulės

$$S = \frac{n}{2} a \cdot r$$

$$S = \frac{1}{2} P \cdot r$$

a - n-kampio kraštinės ilgis

r - įbrėžtinio į n-kampį spindulio ilgis

P - n-kampio perimetras

Keturkampių formulės

Trapecijos vidurinės linijos ilgis

$$m = \frac{1}{2}(a + b)$$

a, b - trapecijos pagrindų ilgiai

Iškylojo keturkampio plotas

$$S = \frac{1}{2} d_1 d_2 \sin \alpha$$

d_1, d_2 - keturkampio įstrižainių ilgiai

α - kampas tarp įstrižainių

Lygegretainio plotas

$$S = ah_a = bh_b$$

$$S = ab \sin \alpha$$

Stačiakampio plotas

$$S = ab$$

$$S = \frac{1}{2} d^2 \sin \alpha$$

a, b - stačiakampio kraštinių ilgiai

d - stačiakampio įstrižainės ilgis

α - kampas tarp įstrižainių

Rombo plotas

$$S = \frac{1}{2}d_1d_2$$
$$S = a^2 \sin \alpha$$

Trapecijos plotas

$$S = \frac{1}{2}(a+b)h$$

$$S = mh$$

a, b - trapecijos pagrindų ilgiai

h - trapecijos aukštinės ilgis

m - trapecijos vidurio linijos ilgis

Skritulio formulės

Skritulio plotas

$$S = \pi R^2$$

R - skritulio spindulys

Skritulio išpjovos plotas

$$S = \frac{\pi R^2}{360^\circ} \cdot \alpha$$

R - skritulio spindulys

α - išpjovos lanko didumas laipsniais

Skritulio nuopjovos plotas

$$S = \frac{\pi R^2}{360^{circ}} \cdot \alpha - S_{\Delta AOB}$$

kai $\alpha < 180^\circ$

$$S = \frac{\pi R^2}{360^\circ} + S_{\Delta AOB}$$

kai $180^\circ < \alpha < 360^\circ$

Trikampių formulės

Trikampio pusperimetris

$$p = \frac{a+b+c}{2}$$

Trikampio plotas

$$S = \frac{a \cdot h_a}{2}$$

$$S = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)} \text{ - Herono formulė}$$

p - įvairiakraščio trikampio pusperimetris

a, b, c - įvairiakraščio trikampio kraštinių ilgiai

$$S = \frac{a \cdot b \cdot c}{4R}$$

$$S = r \cdot p$$

r - įbrėžtinio apskritimo spindulys

R - apibrėžtinio apskritimo spindulys

$$S = \frac{a \cdot b \cdot \sin \sphericalangle C}{2}$$

$$S = p^2 \cdot \operatorname{tg} \frac{\sphericalangle A}{2} \cdot \operatorname{tg} \frac{\sphericalangle B}{2} \cdot \operatorname{tg} \frac{\sphericalangle C}{2}$$

4.2 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS

4 lentelė. Matavimo įrankiai

Eil.Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1	Ruletė	Paviršiams matuoti
2	Lazerinė ruletė	Paviršiams matuoti

4.3 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

DAŽYTOJO ⁷¹⁴¹

(profesijų pogr. kodas)

SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr.27

1.BENDROJI DALIS

1.1. Dažytojui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.

1.2. Dirbti dažytoju leidžiama ne jaunesniam kaip 18 metų asmeniui, specialiai pasirengusiam, patikrinusiam sveikatą, išklausiusiam [vadini saugos ir sveikatos instruktažą ir instruktažą darbo vietoje.

1.3. Dažytojas privalo:

1.3.1. savavališkai neišjungti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti ir apie gedimus pranešti darbuotojų atstovui, padalinio vadovui, darbdaviui;

1.3.2. tinkamamai naudoti kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemonės;

1.3.3. darbo priemones naudoti pagal jų dokumentuose (pasuose), šioje instrukcijoje nurodytus reikalavimus;

1.3.4. nedelsdamas pranešti darbdaviui, padalinio vadovui, darbuotojų atstovui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai, darbuotojų saugos ir sveikatos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.3.5. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, padalinio vadovu, darbdaviu įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.3.6. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui;

1.3.7. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.3.8. pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;

1.3.9. laikytis įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevartoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.3.10. laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.

1.4. Dažytojas turi teisę:

1.4.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmeninės apsaugos priemonėmis;

1.4.2. sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;

1.4.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;

1.4.4. tartis su darbdaviu (tam įgalioti darbuotojų atstovą) dėl darbo sąlygų gerinimo;

1.4.5. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;

1.4.6. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;

1.4.7. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbuotojų atstovą padalinio vadovą, darbdavį, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.

1.5. Dažytojas turi žinoti, kur darbo vietoje yra gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų, galinčių sukelti gaisrą.

1.6. Pastebėjęs gaisrą, dažytojas privalo gesinti jo židinių turimomis priemonėmis, nedelsdamas pranešti ugniagesiams, iškviešti į gaisravietę vadovaujančius darbuotojus.

1.7. Dažytojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per savaitę.

2. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

2.1. Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai dažytojo darbo vietoje:

- 2.1.1 dažai, lakai, skiedikliai, chemikalai;
- 2.1.2 įkaitusios pagalbines priemones,
- 2.1.3 elektros srovė;
- 2.1.4 kritimas iš aukščio;
- 2.1.5 asmeninės apsaugos priemonių nenaudojimas;
- 2.1.6 neaptvertos pavojingos darbo zonos;
- 2.1.7 netinkamas darbo vietos apšvietimas;
- 2.1.8 netvarkinga darbo vieta;
- 2.1.9 netvarkingi darbo įrankiai, paaukštinimo priemonės.

2.2. Dažytojo darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB (A), oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti triukšmo trukmę, nuo aerozolio, garų, dujų ir dulkių - dujokaukę, respiratorių.

2.3. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimais.

3. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš pradėdamas dirbti, dažytojas privalo patikrinti, ar:

3.1.1. tvarkinga darbo vieta, pašalinti nereikalingus daiktus ir medžiagas (dažų darbo vietoje neturi būti daugiau nei reikia vienai pamainai); būtinas darbui medžiagas, gaminius, įrankius tvarkingai išdėstyti darbo vietoje;

3.1.2. tvarkinga, įžeminta darbui skirta elektros įranga (pulverizatorius, purkštuvai, kompresoriai, siurbiai, maišytuvai ir pan.). Rastus trūkumus pašalinti;

3.1.3. tvarkingi paprasti ir pneumatiniai įrankiai. Įrankių rankenos turi būti gerai pritvirtintos, neįskilusios, nešerpetotos;

3.1.4. pakankamai apšviesta darbo vieta;

3.1.5. angos, duobės, šuliniai aptverti ir uždengti;

3.1.6. gerai pritvirtintas darbinis paklotas ir aptvaros, apžiūrėti pastolių ir jų grįstų tvirtinimo mazgus;

3.1.7. tvarkingos asmeninės apsaugos priemonės (šalmas, aldniai, skydeliai, saugos diržas,

4.DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

3.2. Dažytojui draudžiama dirbti pavojingose zonose: ten, kur kėlimo kranais, keltuvais, gervėmis keliami kroviniai, po pakabinamaisiais lopšiais, autobokšteliais ir pan. Šios zonos turi būti aptvertos.

Angos perdangose, prie kurių gali prieiti dažytojas, turi būti uždengtos ištisiniu paklotu arba aptvertos saugos aptvarom.

3.3. Chlorvinilinius dažus ir tirpiklius leidžiama laikyti tiktai tam skirtuose nedegiuose pastatuose. Patalpos, kuriose laikomi dažai ir lakai, turi būti ugniai atsparios, iš jų turi būti galima išėiti tiesiai į lauką. Jose turi būti įrengta natūrali arba dirbtinė ventiliacija, galinti per valandą tris kartus pakeisti orą.

3.4. Metalinę tarą su lakiniais dažais reikia užkimšti tik specialiais kamščiais ir atidaryti įrankiais, nesukeliančiais kibirkščiavimo. Tuščia tara turi būti saugoma tam skirtoje aikštelėje.

3.5. Įvairius dažus paaišti ir juos naudoti reikia pagal gamyklos gamintojos instrukcijas. Dažai turi būti sertifikuoti arba ant pakuočių nurodytos juose esančios kenksmingosios medžiagos. Negalima naudoti dažų, skiedinių, tirpiklių, klijų ir kitų medžiagų, kurių sudėtis nežinoma.

3.6. Ruošti lako ir dažų mišinius su kenksmingosiomis ir degiosiomis medžiagomis leidžiama tik specialiai pasirengus.

3.7. Pokostą reikia virinti specialioje patalpoje. Neleisti, kad drėgmė patektų į virimo katilą.

3.8. Virinti arba šildyti natūralų pokostą, kanifoliją, vašką ir kitas medžiagas reikia taip, kad jos neišsitaškytų ir neužsidegtų. Draudžiama pripildyti katilą pokosto daugiau kaip 3/4 jo tūrio, užvirinti tirpiklį, papildyti katilą lakiaisiais tirpikliais, nenuimant jo nuo vandens vonios.

3.9. Dažų ruošimo patalpose, taip pat dažant patalpų viduje turi būti atidaromi langai arba įrengiama dirbtinė ventiliacija, neleidžianti darbo vietoje susikaupti didesniai nei galima kenksmingųjų medžiagų kiekiui, pakeičianti orą patalpoje du kartus per valandą.

3.10. Dirbant su greitai džiūstančiais, praskiestais lakiaisiais tirpikliais, lakiniais dažais, nitrodažais, chlorviniliniai dažais, rūgštimis, šarmais, kalkėmis ir kitomis kenksmingosiomis, pavojingosiomis medžiagomis, reikia naudoti asmeninės apsaugos priemones: akinius, respiratorių, dujokaukę (paprastą ir su oro tiekimu), gumines pirštines bei rankas apsaugančias pastas, nekenksmingas plovimo priemones.

3.11. Dažant uždarų talpyklų vidų (rezervuarus ir kt.), jas būtina vėdinti kilnojamaisiais ventiliatoriais ir apšviesti ne aukštesnės kaip 12 V įtampos nesprogiaisiais šviestuvais. Darbuotojai

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

turi būti su dujokaukėmis. Negalima naudoti ugnies, rūkyti. Atliekant šį darbą, du žmonės talpyklos išorėje turi saugoti dirbančiuosius viduje.

3.12. Nitrodažų ir kitų mišinių, iš kurių išsiskiria pavojingi lakūs garai, naudojimo vietoje draudžiama būti pašaliniam asmeniui, rūkyti, dirbti su ugnimi, taip pat kitus kibirkščiavimą sukeliančius darbus. Elektros instaliacija turi būti saugi sprogimo atžvilgiu arba išjungta iš elektros tinklo.

3.13. Dirbti su elektriniais šepetiais, šlifavimo, pneumatiniiais įrankiais galima tik užsimovus gumines pirštines. Jeigu darbai atliekami drėgnose patalpose, reikia apsiauti kaliošus.

3.14. Tvarkyti, valyti, sutepti, pernešti į kitą vietą dažų maišykles, siurblius, kompresorius ir kitus įrenginius galima tik išjungus iš elektros tinklo ir nesant slėgio sistemoje.

3.15. Draudžiama suslėgtuoju oru valyti drabužius, detales ir t. t.

3.16. Dažymo darbams naudojami pastoliai, jų grįstai ir pan. turi būti inventoriniai, pagaminti pagal tipinius projektus. Naudoti kopėčias galima tik remontuojant, dirbant smulkius dažymo darbus, prisiseigus saugos diržu.

3.17. Ne aukštesnes kaip 4 m paaukštinimo priemonės (pastolius ir jų grįstus, bokštelių, aikštes) leidžiama eksploatuoti tik tada, kai jas patikrina meistras ar statinio statybos vadovas, aukštesnes kaip 4 m - kai patikrina komisija (jei kitokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose). Naudojamus pastolius ir kopėčias statinio statybos vadovas turi apžiūrėti ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.

3.18. Grunto paviršius, ant kurio statomi pastoliai arba klojami grįstai, turi būti išlygintas, suplūktas, nuo jo turi gerai nutekėti vanduo.

3.19. Pastoliai turi būti pritvirtinti prie statomo pastato sienų. Tvirtinimo vietos ir būdai turi būti nurodyti darbų vykdymo projekte. Tvirtinti pastolius prie parapetų, karnizų, vamzdžių, balkonų ir kitų išsikišusių pastato konstrukcijų draudžiama.

3.20. Užlipti ir nulipti nuo pastolių dažytojas privalo tik kopėčiomis, kurių viršutiniai galai pritvirtinti prie pastolių skersinių. Kopėčių nuolydis neturi būti didesnis kaip 60 proc.

3.21. Negalima dažyti išorinių sienų stovint ant pastolių, kai lyja, yra plikšala, pučia stiprus (15 m/sek. ir daugiau) vėjas.

3.22. Dažydamas iš pakabinamųjų lopšių, nuo 1,3 m aukštyje ar aukščiau esančių įvairių neaptvertų konstrukcijų, prie neaptvertų angų, jei darbinio pakloto ir saugos aptvarų įrengti negalima, taip pat dažant santvaras, stogus ir let. paviršius, kurių nuolydis 20 ar daugiau laipsnių, dažytojas turi prisirišti saugos diržu prie tam skirtų vietų, patikimų konstrukcijų arba apsauginio lyno. Jeigu tvirtinimo vieta neaiški, ją turi nurodyti meistras ar statinio statybos vadovas.

3.23. Patalpos turi būti džiovinamos naudojant šildymo sistemą arba specialiais šildytuvais.

5.DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

3.24. Sugedus mechanizmams, technologinei įrangai ir susidarius avarinei situacijai, reikia nedelsiant nutraukti darbus, išpėti apie pavojų darbuotojus, pranešti apie tai meistriui ar padalinio vadovui.

3.25. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą prireikus iškviešti gydytoją, išsaugoti nepakeistą įvykio vietą, jeigu tai negresia darbuotojų ar aplinkinių žmonių sveikatai ir gyvybei, apie įvykį pranešti padalinio vadovui.

6.DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

3.26. Baigęs darbą, dažytojas privalo:

3.26.1. technologinę įrangą ir mechanizmus išjungti iš elektros tinklo, nuvalyti;

3.26.2. nuvalyti tarą, darbo įrankius;

3.26.3. sutvarkyti darbo vietą, pašalinti šiukšles ir medžiagų atliekas;

3.26.4. išvalyti darbo drabužius ir asmeninės apsaugos priemones;

Pastaba. Ši instrukcija yra pagalbinė priemonė rengiant Įmonės saugos ir sveikatos instrukciją. Ją būtina papildyti konkrečios darbo vietos duomenimis (rizikos veiksniais, apsisaugojimo nuo jų būdais ir kt.) ir išbraukti nereikalingus punktus, nekeičiant bendros instrukcijos struktūros.

3 MOKYMO ELEMENTAS. DAŽŲ MIŠINIŲ PIGMENTAVIMAS

3.1 SPALVYNAS

Su Pittsburgh® Paints pigmentais išgausite šimtus spalvų. Spalvinimo instrukcijas rasite THE VOICE OF COLLOR®. Norint gauti spalvotus dažus. Pirmą pasirinkam reikiamą dažų spalvą kur yra nurodyti dažų kodai, pagal kuriuos dažai pigmentuojami.

3 pav.

Svarbus dalykas, į kurį reikėtų atkreipti dėmesį, - pasiryžimas patiems pigmentuoti prekybos centruose esančiais vadinamaisiais kolerais. Šie gaminiai yra ne kas kita kaip intensyvaus atspalvio dispersiniai dažai, kurie baltus dažus tik praskiedžia. Tuo tarpu pigmentai, iš kurių gaminami reikiamos spalvos dažai, - tai įvairios mineralinės ir sintetinės kilmės medžiagos, kurios dėl savo unikalios sudėties gali nuspalvinti baltus dažus pačiomis intensyviausiomis ar tamsiausiomis spalvomis.

Dažams, kurių sudėtyje yra vandens, taikomas Europos standartas DIN EN 13300, įsigaliojęs nuo 2001 m. lapkričio ir pakeitęs DIN 53778. Standartas DIN 53778 (minimalūs reikalavimai emulsiniams dažams) taikomas tik baltiems interjero dažams, tuo tarpu DIN EN 13300 (vandens pagrindu pagamintos dengimo medžiagos, skirtos sienoms ir luboms pastatų viduje dažyti), galiojimas išplėstas visiems baltiems ir spalvotiems dažams bei tinkui.

3.2 DARBO SU PIGMENTAIS TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS

Kiekvienai dažų grupei naudojama skirtingas pigmentavimo formuliaras. Gamintojo laboratorijoje kiekvienai spalvai yra sudaryta atitinkamapigmentavimo formulė. PPG dažams naudojamos pagrinde 4 bazės balta ir pastelinėms spalvoms, vidutinio intensyvumo spalvoms, ryškioms spalvoms ir labai ryškioms spalvoms. Priklausomai nuo spalvos intensyvumo, parenkama dažų taip vadinama bazė. Dabar naudojama 12 įvairių spalvų pigmentų. Norint išgauti vieną ar kitą spalvą specialiu pigmentų dozatoriumi pagal duotą receptūrą jie įdedami į atitinkamos bazės dažus, po to išmaišomi specialiais mikseriais.

Pagrindinės dažų savybės

Atsparumas dėvėjimuisi

Paminėsime trečiąją svarbią savybę - atsparumą dėvėjimuisi arba trynimui. Pagal šią savybę dažai skirstomi į penkias klases. Klasės nustatomos dažų sluoksniu dengiant juodą PVC plėvelę, o po 24 valandų dažams išdžiūvus, specialia kempinėle paviršius trinamas 200 kartų. Testo metu džiovinama džiovyklose, kuriose nustatoma 50 laipsnių šilumos temperatūra ir 55 proc. drėgnumas. Mažiau atsparūs 4 ir 5 klasės dažai trinami vos 40 kartų.

Blizgumas

Gamintojai savo produktams nustato keturis skirtingus blizgumo lygius: blizgieji, vidutinio blizgumo, matiniai ir šilko matiniai dažai. Pagal naują DIN EN 13300 ypač blizgiųjų dažų vandens pagrindu nėra. Atkreipiame dėmesį, kad vidutinio blizgumo dažai gali būti žymimi kaip pusiau blizgieji, pusiau matiniai arba šilko matiniai. Taigi, pasitaiko atveju, kai, pavyzdžiui, virtuvė

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

nudažoma vadinamaisiais blizgiaisiais dažais, o rezultatas atrodo lyg būtų dažyta matiniai dažais.

Daugeliu atvejų galioja taisyklė, kad kuo dažai blizgesni, tuo tvirtesnę ir atsparesnę plovimui ir trinčiai plėvelę jie suformuoja. Blizgieji dažai atsparesni plovimui ir trinčiai, jie mažiau tepasi.

Tačiau blizgieji dažai turi ir trūkumų - jie pabrėžia visus paviršiaus nelygumus ar kitus defektus.

Visiškai matiniai dažai nėra atsparūs plovimui, todėl paprastai naudojami luboms sausose patalpose dažyti.

Dengiamumas

Viena pagrindinių dažų savybių yra jų dengiamumas. Tai yra dažų galimybė uždengti arba paslėpti dažomą paviršių. Naudojant geriau dengiančius dažus kartais reikia mažiau sluoksnių, taupomas brangus laikas, pinigai, išvengiama papildomo darbo. Dengiamumą pagerina didelis kiekis kokybiško pigmento, specialūs priedai, padedantys suformuoti vienodą, lygią dažų plėvelę, didelis procentinis kiekis kietųjų dalelių dažuose. Visi šie priedai yra brangūs, todėl aukštos kokybės dažai kainuoja daugiau nei paprasti. Su tuo susijusi ir dažų išeiga, kuri yra dažniausiai nurodoma ant pakuotės ir rekomenduojama gamintojo. Bandomieji dažai pagal gamintojo nurodytą išeigą tepami ant kontrastinio lapo, susidedančio iš juodų ir baltų plotų. Vėliau dispersiniai dažai džiovinami džiovykloje, kuriose cirkuliuoja oras, tada matuojama spektriniu fotometru. Skaičiuojama pagal supaprastintą formulę $KV(\%) = Y_w/Y_s \times 100$, kur Y_w - ryškumas ant balto ploto, Y_s - ryškumas ant juodo ploto.

4 pav.

5 pav.

6 pav.

7 pav.

3.3 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS

5 lentelė Įranga

Eil.Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1	Dozatorius	Pigmentavimui
2	Maišytuvas	Dažų su pigmentais maišymui

6 lentelė. Medžiagos

Eil.Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
2	Dažai vinyl akril lateksiniai 6 -411	Dažai spalvinimui
3	Pigmentai	Dažų pigmentavimui

3.4 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

DAŽYTOJO ⁷¹⁴¹

(profesijų pogr. kodas)

SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr.27

1.BENDROJI DALIS

1.1. Dažytojui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.

1.2. Dirbti dažytoju leidžiama ne jaunesniam kaip 18 metų asmeniui, specialiai pasirengusiam, patikrinusiam sveikatą, išklačiusiam [vadini saugos ir sveikatos instruktažą ir instruktažą darbo vietoje.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

1.3. Dažytojas privalo:

1.3.1. savavališkai neišjungti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti ir apie gedimus pranešti darbuotojų atstovui, padalinio vadovui, darbdaviui;

1.3.2. tinkamai naudoti kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemones;

1.3.3. darbo priemones naudoti pagal jų dokumentuose (pasuose), šioje instrukcijoje nurodytus reikalavimus;

1.3.4. nedelsdamas pranešti darbdaviui, padalinio vadovui, darbuotojų atstovui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai, darbuotojų saugos ir sveikatos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.3.5. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, padalinio vadovu, darbdaviu įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.3.6. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui;

1.3.7. nustatytą tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.3.8. pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;

1.3.9. laikytis įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevertoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.3.10. laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.

1.4. Dažytojas turi teisę:

1.4.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmeninės apsaugos priemonėmis;

1.4.2. sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;

1.4.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;

1.4.4. tartis su darbdaviu (tam įgalioti darbuotojų atstovą) dėl darbo sąlygų gerinimo;

1.4.5. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;

1.4.6. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl

nesaugių darbo sąlygų;

1.4.7. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbuotojų atstovą padalinio vadovą, darbdavį, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.

1.5. Dažytojas turi žinoti, kur darbo vietoje yra gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų, galinčių sukelti gaisrą.

1.6. Pastebėjęs gaisrą, dažytojas privalo gesinti jo židinį turimomis priemonėmis, nedelsdamas pranešti ugniagesiams, iškviešti į gaisravietę vadovaujančius darbuotojus.

1.7. Dažytojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per savaitę.

3. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

3.1. Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai dažytojo darbo vietoje:

- 3.1.1 dažai, lakai, skiedikliai, chemikalai;
- 3.1.2 įkaitusios pagalbinės priemonės,
- 3.1.3 elektros srovė;
- 3.1.4 kritimas iš aukščio;
- 3.1.5 asmeninės apsaugos priemonių nenaudojimas;
- 3.1.6 neaptvertos pavojingos darbo zonos;
- 3.1.7 netinkamas darbo vietos apšvietimas;
- 3.1.8 netvarkinga darbo vieta;
- 3.1.9 netvarkingi darbo įrankiai, paaukštinimo priemonės.

3.2. Dažytojo darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB (A), oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti triukšmo trukmę, nuo aerozolio, garų, dujų ir dulkių - dujokaukę, respiratorių.

3.3. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimais.

3.DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš pradėdamas dirbti, dažytojas privalo patikrinti, ar:

3.1.1. tvarkinga darbo vieta, pašalinti nereikalingus daiktus ir medžiagas (dažų darbo vietoje neturi būti daugiau nei reikia vienai pamainai); būtinas darbui medžiagas, gaminius, įrankius tvarkingai išdėstyti darbo vietoje;

3.1.2. tvarkinga, įžeminta darbui skirta elektros įranga (pulverizatorius, purkštuvai, kompresoriai, siurbiai, maišytuvai ir pan.). Rastus trūkumus pašalinti;

3.1.3. tvarkingi paprasti ir pneumatiniai įrankiai. Įrankių rankenos turi būti gerai pritvirtintos, neįskilusios, nešerpetotos;

3.1.4. pakankamai apšviesta darbo vieta;

3.1.5. angos, duobės, šuliniai aptverti ir uždengti;

3.1.6. gerai pritvirtintas darbinis paklotas ir aptvaros, apžiūrėti pastolių ir jų grįstų tvirtinimo mazgus;

3.1.7. tvarkingos asmeninės apsaugos priemonės (šalmas, aldniai, skydeliai, saugos diržas, respiratorius ir kt.).

4.DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

3.2. Dažytojui draudžiama dirbti pavojingose zonose: ten, kur kėlimo kranais, keltuonais, gervėmis keliami kroviniai, po pakabinamaisiais lopšiais, autobokšteliais ir pan. Šios zonos turi būti aptvertos.

Angos perdangose, prie kurių gali priėti dažytojas, turi būti uždengtos ištisiniu paklotu arba aptvertos saugos aptvarom.

3.3. Chlorvinilinius dažus ir tirpiklius leidžiama laikyti tiksliai tam skirtuose nedegiuose pastatuose. Patalpos, kuriose laikomi dažai ir lakai, turi būti ugniai atsparios, iš jų turi būti galima išeiti tiesiai į lauką. Jose turi būti įrengta natūrali arba dirbtinė ventiliacija, galinti per valandą tris kartus pakeisti orą.

3.4. Metalinę tarą su lakiniais dažais reikia užkimšti tik specialiais kamščiais ir atidaryti įrankiais, nesukeliantis kibirkščiavimo. Tuščia tara turi būti saugoma tam skirtoje aikštelėje.

3.5. Įvairius dažus paaiošti ir juos naudoti reikia pagal gamyklos gamintojos instrukcijas. Dažai turi būti sertifikuoti arba ant pakuočių nurodytos juose esančios kenksmingosios medžiagos. Negalima naudoti dažų, skiedinių, tirpiklių, klijų ir kitų medžiagų, kurių sudėtis nežinoma.

3.6. Ruošti lako ir dažų mišinius su kenksmingosiomis ir degiosiomis medžiagomis leidžiama

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

tik specialiai pasirengus.

3.7. Pokostą reikia virinti specialioje patalpoje. Neleisti, kad drėgmė patektų į virimo katilą.

3.8. Virinti arba šildyti natūralų pokostą, kanifoliją, vašką ir kitas medžiagas reikia taip, kad jos neišsitaškytų ir neužsidegtų. Draudžiama pripildyti katilą pokosto daugiau kaip 3/4 jo tūrio, užvirinti tirpiklį, papildyti katilą lakiaisiais tirpikliais, nenuimant jo nuo vandens vonios.

3.9. Dažų ruošimo patalpose, taip pat dažant patalpų viduje turi būti atidaromi langai arba įrengiama dirbtinė ventiliacija, neleidžianti darbo vietoje susikaupti didesniai nei galima kenksmingųjų medžiagų kiekiui, pakeičianti orą patalpoje du kartus per valandą.

3.10. Dirbant su greitai džiūstančiais, praskiestais lakiaisiais tirpikliais, lakiniais dažais, nitrodažais, chlorviniliniai dažais, rūgštimis, šarmais, kalkėmis ir kitomis kenksmingosiomis, pavojingosiomis medžiagomis, reikia naudoti asmeninės apsaugos priemones: akinius, respiratorių, dujokaukę (paprastą ir su oro tiekimu), gumines pirštines bei rankas apsaugančias pastas, nekenksmingas plovimo priemones.

3.11. Dažant uždarytų talpyklų vidų (rezervuarus ir kt.), jas būtina vėdinti kilnojamaisiais ventiliatoriais ir apšviesti ne aukštesnės kaip 12 V įtampos nesprogiaisiais šviestuvais. Darbuotojai turi būti su dujokaukėmis. Negalima naudoti ugnies, rūkyti. Atliekant šį darbą, du žmonės talpyklos išorėje turi saugoti dirbančiuosius viduje.

3.12. Nitrodažų ir kitų mišinių, iš kurių išsiskiria pavojingi lakūs garai, naudojimo vietoje draudžiama būti pašaliniais asmenimis, rūkyti, dirbti su ugnimi, taip pat kitus kibirkščiavimą sukeliančius darbus. Elektros instaliacija turi būti saugi sprogimo atžvilgiu arba išjungta iš elektros tinklo.

3.13. Dirbti su elektriniais šepetiais, šlifavimo, pneumatiniiais įrankiais galima tik užsimovus gumines pirštines. Jeigu darbai atliekami drėgnose patalpose, reikia apsiauti kaliošus.

3.14. Tvarkyti, valyti, sutepti, pernešti į kitą vietą dažų maišykles, siurblius, kompresorius ir kitus įrenginius galima tik išjungus iš elektros tinklo ir nesant slėgio sistemoje.

3.15. Draudžiama suslėgtuoju oru valyti drabužius, detales ir t. t.

3.16. Dažymo darbams naudojami pastoliai, jų grįštai ir pan. turi būti inventoriniai, pagaminti pagal tipinius projektus. Naudoti kopėčias galima tik remontuojant, dirbant smulkius dažymo darbus, prisiseigus saugos diržu.

3.17. Ne aukštesnes kaip 4 m paaukštinimo priemones (pastolius ir jų grįštus, bokštelių, aikšteles) leidžiama eksploatuoti tik tada, kai jas patikrina meistras ar statinio statybos vadovas, aukštesnes kaip 4 m - kai patikrina komisija (jei kitokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose). Naudojamus pastolius ir kopėčias statinio statybos vadovas turi apžiūrėti ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

3.18. Grunto paviršius, ant kurio statomi pastoliai arba klojami grįštai, turi būti išlygintas, suplūktas, nuo jo turi gerai nutekėti vanduo.

3.19. Pastoliai turi būti pritvirtinti prie statomo pastato sienų. Tvirtinimo vietos ir būdai turi būti nurodyti darbų vykdymo projekte. Tvirtinti pastolius prie parapetų, karnizų, vamzdžių, balkonų ir kitų išsikišusių pastato konstrukcijų draudžiama.

3.20. Užlipti ir nulipti nuo pastolių dažytojas privalo tik kopėčiomis, kurių viršutiniai galai pritvirtinti prie pastolių skersinių. Kopėčių nuolydis neturi būti didesnis kaip 60 proc.

3.21. Negalima dažyti išorinių sienų stovint ant pastolių, kai lyja, yra plikšala, pučia stiprus (15 m/sek. ir daugiau) vėjas.

3.22. Dažydamas iš pakabinamųjų lopšių, nuo 1,3 m aukštyje ar aukščiau esančių įvairių neaptvertų konstrukcijų, prie neaptvertų angų, jei darbinio pakloto ir saugos aptvarų įrengti negalima, taip pat dažant santvaras, stogus ir let. paviršius, kurių nuolydis 20 ar daugiau laipsnių, dažytojas turi prisirišti saugos diržu prie tam skirtų vietų, patikimų konstrukcijų arba apsauginio lyno. Jeigu tvirtinimo vieta neaiški, ją turi nurodyti meistras ar statinio statybos vadovas.

3.23. Patalpos turi būti džiovinamos naudojant šildymo sistemą arba specialiais šildytuvais.

5.DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJ AIS

3.24. Sugedus mechanizmams, technologinei įrangai ir susidarius avarinei situacijai, reikia nedelsiant nutraukti darbus, įspėti apie pavojų darbuotojus, pranešti apie tai meistriui ar padalinio vadovui.

3.25. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą prireikus iškviesti gydytoją, išsaugoti nepakeistą įvykio vietą, jeigu tai negresia darbuotojų ar aplinkinių žmonių sveikatai ir gyvybei, apie įvykį pranešti padalinio vadovui.

6.DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

3.26. Baigęs darbą, dažytojas privalo:

3.26.1. technologinę įrangą ir mechanizmus išjungti iš elektros tinklo, nuvalyti;

3.26.2. nuvalyti tarą, darbo įrankius;

3.26.3. sutvarkyti darbo vietą, pašalinti šiukšles ir medžiagų atliekas;

3.26.4. išvalyti darbo drabužius ir asmeninės apsaugos priemones;

3.26.5. nusiplauti veidą ir rankas šiltu vandeniu su muilu, jeigu yra galimybė, nusiprausti po dušu.

Pastaba. Ši instrukcija yra pagalbinė priemonė rengiant Įmonės saugos ir sveikatos instrukciją. Ją būtina papildyti konkrečios darbo vietos duomenimis (rizikos veiksniais, apsisaugojimo nuo jų būdais ir kt.) ir išbraukti nereikalingus punktus, nekeičiant bendros

4 MOKYMO ELEMENTAS. SAVARANKIŠKA UŽDUOTIS

4.1 UŽDUOTIES APRAŠYMAS

Darbas bus atliekamas Pittsburgh® Paints firmos parduotuvėje, Verkių gt. 29, su 6-411 - balti ir bazė pastelinėms spalvoms dažais ir PITTSBURGH® Paints pigmentais.

Mokytojas turės:

Iš palėtės išsirinkti spalvą

Dirbti su dozatoriumi, suvęsti spalvos kodą kompiuteryje, kad patektų reikiamas kiekis pigmento

Po pigmentavimo dažų dėžutė uždaroma ir statoma į maišytuvą

Po tam tikro laiko, dažai gatavi dažymui.

4.2 REIKALAVIMAI UŽDUOTIES ATLIKIMO KOKYBEI

Atidarius dėžutę su spalvotais dažais ir užtepus su teptuku ant dankteli dažų, palaukus kol išdžius palyginti spalvą su palėtėje esančia spalva.

1. Užduotis pilnai atlikta per jai skirtą laiką.
2. Užduotis atlikta kokybiškai, laikantis technologinių reikalavimų.
3. Užduotis atlikta pagal pateiktą savarankiškos užduoties aprašymą.
4. Užduotis atlikta savarankiškai.

Vertinimas:

„Įskaityta“ – savarankiška užduotis atlikta laikantis technologinio proceso aprašo bei saugos ir sveikatos instrukcijų.

„Neįskaityta“ – savarankiška užduotis atlikta nesilaikant technologinio proceso aprašo bei saugos ir sveikatos instrukcijų.

MODULIS S.5.3. DAŽYMAS ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ DAŽAIS

1. MOKYMO ELEMENTAS. DAŽYMO DARBŲ ORGANIZAVIMAS STATOMAME OBJEKTE

1.1 NORMINIS DOKUMENTAS ST 121895674.06:2009 „APDAILOS DARBAI”

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos statybininkų asociacijos statybos taisyklės ST 121895674.06:2009 „Apdailos darbai“ parengtos laikantis STR 1.01.05:2007 „Normatyviniai statybos techniniai dokumentai“ [5.2]. Statybos taisyklės yra normatyvinių statybos techninių dokumentų sistemos dalis, priklausanti savanoriškai taikomų normatyvinių statybos techninių dokumentų sričiai. Rengiant Taisykles vadovautasi galiojančiais normatyviniais dokumentais, bei sertifikuotų Lietuvoje medžiagų, gaminių ir konstrukcijų gamintojų rekomendacijomis.
2. Šios statybos taisyklės reglamentuoja atliekamų statybos darbų būdus, kokybės reikalavimus ir taikomos vykdant grindų įrengimo, tinkavimo, dažymo ir tapetavimo darbus, paviršių apdailą plytelėmis, fasadų, pertvarų, lubų ir grindų įrengimo iš plokščių darbus.
3. Statybos taisyklėse technologinių procesų kokybės ir kontrolės valdymo sistema, paremta bendraisiais vidaus kokybės vadybos principais, aprašytais LST EN ISO 9001:2001.
4. Statybos taisyklių reikalavimai yra privalomi visiems statybininkų asociacijos narių bei elektroninės Statybos taisyklių sistemos „STATAI“ narių sąraše esančių įmonių darbuotojams. Techniniai reikalavimai ir darbų kontrolė pateikti šių Taisyklių III skyriuje.

Dažymo ir tapetavimo darbai

3. DAŽYMAS.

- 3.1. Dažymo ir apmušalų klijavimo darbai vykdomi prisilaikant projekto ir statybos taisyklių reikalavimų, o naudojant naujausias medžiagas ir gaminius - įmonių gamintojų instrukcijų.
- 3.2. Pasirenkant dažymo būdą ir dažymo medžiagas, būtina įvertinti dažomų paviršių savybes: tvirtumą, patvarumą; lygumą, pleišėtumą, akytumą, užterštumą ir kt.; paviršiaus drėgnumą ir higroskopiškumą; galimus bazinio paviršiaus pokyčius, susijusius su drėgmės ir temperatūros pokyčiais; atsparumą fiziniams, cheminiams ir biologiniams poveikiams; dažų sluoksnio poveikį hidrofobiškumui ir vandens garų pralaidumui;

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

paviršiaus atsparumą tirpikliams;

jei paviršiai perdažomi, pirminės apdailos savybės.

3.3. Klijiniais, silikatiniais ir kazeininiais dažais dažomų tinkuotų paviršių drėgnumas turi būti ne didesnis kaip 8% Drėgnus paviršius galima dažyti kalkiniais, cementiniais, emulsiniais dažais.

Dažomos medienos drėgnumas negali būti didesnis kaip 12%. Patalpos, kurių paviršiai ruošiami dažyti, temperatūra turi būti ne žemesnė kaip +8° C, santykinė oro drėgmė - ne didesnė kaip 70%.

3.4. Nauji paviršiai prieš dažymą nuvalomi, pašalinamos dėmės, seni - sausu arba šlapiu būdu nuvalomi, pašalinami atsilupę dažų sluoksniai. Nuvalyti paviršiai glaistomi, gruntuojami, svidinami, dažomi.

Paviršiaus paruošimo priemonės, gruntas ir dažai turi būti chemiškai suderinti.

3.5. Dažymo darbams naudojami įvairių firmų Lietuvoje ir užsienyje ("Tex Color", "Rovan best", "Sadolin" ir kt.) gaminami akriliniai, alkidiniai, lateksiniai, silikoniniai dažai, skirti vidaus ir išorės paviršiams dažyti.

Pradedant dažyti naujais, dar nenaudotais dažais, būtina apmokyti ITD ir darbininkus.

3.6. Dažymo darbų proceso kokybės kontrolės schema pateikta 6 lentelėje.

1 lentelė. Dažymo darbų kokybės kontrolės schema

Darbai	Kaip kontroliuoja	A*	D*	K*
1. Paviršių valymas	vizualiai	SV		TP
2. Paviršių lyginimas	vizualiai	SV		TP
3. Dažų ir glaistų ruošimas		SV		
4. Paviršių gruntavimas	vizualiai	SV		TP
5. Paviršių glaistymas ir svidinimas	vizualiai	SV		TP
6. Briaunų ir kampų dažymas	vizualiai	SV		TP

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

7. Pagrindinių paviršių dažymas	vizualiai	SV		TP
8. Dažymo užbaigimas dekoravimas	vizualiai	SV		TP
9. Dažymo darbų įforminimas				
		SV		

A - atsako, D - dalyvauja, K - kontroliuoja

S V - statybos vadovas - TP - techninis prižiūrėtojas

1.2 VINYL ACETATO ETILENO 2-110 DAŽŲ TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS

Vinyl acetato etileno 2-110 dažų produkto duomenys, techninė charakteristika :

Blizgesys: matinis 0-2(60 ir 85° blizgumo matuoklio)

VOC : 56,40 g/l

SDS: nuo 25,4 iki 30,48 µm

Dengia: 37-46 m² / 3,78l.

Kietųjų dalelių kiekis pagal tūrį: 31 % ± 2%

Kietųjų dalelių kiekis pagal svorį: 50,8 % ± 2%

Klumpumas: nuo 95 iki 105 KU

Svoris (galono): 5,4 kg ± 91g

Valymas: muilas ir vanduo

Džiūvimo laikas: Nuo dulkių 30 min.

Nelimpa 1 val.

Galima perdažyti 4val.

Pilna polimerizacija 30d.

Pliūpsnio taškas: virš 93°C

1.3 VINYL AKRYL LATEKSINIŲ 6-411 DAŽŲ TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS

Vinyl akril lateksinių 6-411 dažų produkto duomenys, techninė charakteristika :

Blizgesys: kiaušinio lukštas: 4-8 (60° blizgumo matuokliu)

VOC : 70,80 g/l

SDS: nuo 30,5 iki 38,1 µm

Dengia: 37 - 46 m² /3,78l.

Pastaba: Neįskaitant medžiagos praradimų priklausomai nuo dengimo būdo, paviršiaus poringumo ar maišymo

Kietųjų dalelių kiekis pagal tūrį: 37,4 % ± 2 %

Kietųjų dalelių kiekis pagal svorį: 51,7 % ± 2 %

Klumpumas: nuo 95 iki 105 KU

Svoris (galono): 5 kg ± 91g

Valymas: muilas ir vanduo

Duomenys paskaičiuoti produktui 6-411.

Džiūvimo laikas:

Galima liesti: 1val.

Nelimpa: 2val.

Galima perdažyti: 4val.

Pilna polimerizacija: 30 dienų

(džiūvimo laikas 25°C, santykinis oro drėgnumas 50%).

Pliūpsnio taškas: virš 93°C

1.4 ALKIDINIŲ 28-110 DAŽŲ TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS

Alkidinių 28-110 dažų produkto duomenys, techninė charakteristika :

Blizgesys: perlo blizgumas 30-50(60° blizgumo matuokliu)

VOC : 336 g/l

SDS: nuo 45,7 iki 55,9 µm

Dengia: 37-46 m² / 3,78l.

Pastaba: Neįskaitant medžiagos praradimų priklausomai nuo dengimo būdo, paviršiaus poringumo ar maišymo

Kietųjų dalelių kiekis pagal tūrį: 56,3 % ± 2%

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Kietųjų dalelių kiekis pagal svorį: 77,3 % ± 2%

Klumpumas: nuo 85 iki 95 KU

Svoris (galono): 5,6 kg ± 91g

Valymas: Vaitspiritu

Duomenys paskaičiuoti pagal produktą 28-110.

Džiūvimo laikas: Galima liesti: 3 val.

Nelimpa: 8 val.

Galima perdažyti: 24 val.

Pilna polimerizacija: 30 dienų

(džiūvimo laikas esant 25°C temperatūrai, kai santykinis oro drėgnumas 50%).

1.5 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

DAŽYTOJO ⁷¹⁴¹

(profesijų pogr. kodas)

SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr.27

1.BENDROJI DALIS

1.4. Dažytojui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.

1.5. Dirbti dažytoju leidžiama ne jaunesniam kaip 18 metų asmeniui, specialiai pasirengusiam, pasitikrinusiam sveikatą, išklausiusiam [vadini saugos ir sveikatos instruktažą ir instruktažą darbo vietoje.

1.6. Dažytojas privalo:

1.3.1. savavališkai neišjungti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti ir apie gedimus pranešti darbuotojų atstovui, padalinio vadovui, darbdaviui;

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

1.3.2. tinkamai naudoti kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemonės;

1.3.3. darbo priemonės naudoti pagal jų dokumentuose (pasuose), šioje instrukcijoje nurodytus reikalavimus;

1.3.4. nedelsdamas pranešti darbdaviui, padalinio vadovui, darbuotojų atstovui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai, darbuotojų saugos ir sveikatos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.3.5. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, padalinio vadovu, darbdaviu įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.3.6. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui;

1.3.7. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.3.8. pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;

1.3.9. laikytis įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevertoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.3.10. laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.

1.4. Dažytojas turi teisę:

1.4.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmeninės apsaugos priemonėmis;

1.4.2. sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;

1.4.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;

1.4.4. tartis su darbdaviu (tam įgalioti darbuotojų atstovą) dėl darbo sąlygų gerinimo;

1.4.5. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;

1.4.6. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;

1.4.7. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbuotojų atstovą padalinio vadovą, darbdavį, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

1.5. Dažytojas turi žinoti, kur darbo vietoje yra gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų, galinčių sukelti gaisrą.

1.6. Pastebėjęs gaisrą, dažytojas privalo gesinti jo židinių turimomis priemonėmis, nedelsdamas pranešti ugniagesiams, iškviesti į gaisravietę vadovaujančius darbuotojus.

1.7. Dažytojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per savaitę.

4. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

4.1. Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai dažytojo darbo vietoje:

- 4.2.1 dažai, lakai, skiedikliai, chemikalai;
- 4.2.2 įkaitusios pagalbinės priemonės,
- 4.2.3 elektros srovė;
- 4.2.4 kritimas iš aukščio;
- 4.2.5 asmeninės apsaugos priemonių nenaudojimas;
- 4.2.6 neaptvertos pavojingos darbo zonos;
- 4.2.7 netinkamas darbo vietos apšvietimas;
- 4.2.8 netvarkinga darbo vieta;
- 4.2.9 netvarkingi darbo įrankiai, paaukštinimo priemonės.

4.2. Dažytojo darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB (A), oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti triukšmo trukmę, nuo aerozolio, garų, dujų ir dulkių - dujokaukę, respiratorių.

4.3. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimais.

3.DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

- 3.1. Prieš pradėdamas dirbti, dažytojas privalo patikrinti, ar:
- 3.1.1. tvarkinga darbo vieta, pašalinti nereikalingus daiktus ir medžiagas (dažų darbo vietoje neturi būti daugiau nei reikia vienai pamainai); būtinas darbui medžiagas, gaminius, įrankius tvarkingai išdėstyti darbo vietoje;
 - 3.1.2. tvarkinga, įžeminta darbui skirta elektros įranga (pulverizatorius, purkštuvai, kompresoriai, siurbliai, maišytuvai ir pan.). Rastus trūkumus pašalinti;
 - 3.1.3. tvarkingi paprasti ir pneumatiniai įrankiai. Įrankių rankenos turi būti gerai pritvirtintos, neįskilusios, nešerpetotos;
 - 3.1.4. pakankamai apšviesta darbo vieta;
 - 3.1.5. angos, duobės, šuliniai aptverti ir uždengti;
 - 3.1.6. gerai pritvirtintas darbinis paklotas ir aptvaros, apžiūrėti pastolių ir jų grįstų tvirtinimo mazgus;
 - 3.1.7. tvarkingos asmeninės apsaugos priemonės (šalmas, aldniai, skydeliai, saugos diržas, respiratorius ir kt.).

4.DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

- 3.2. Dažytojui draudžiama dirbti pavojingose zonose: ten, kur kėlimo kranais, keltuvais, gervėmis keliami kroviniai, po pakabinamaisiais lopšiais, autobokšteliais ir pan. Šios zonos turi būti aptvertos.
- Angos perdangose, prie kurių gali priėti dažytojas, turi būti uždengtos ištisiniu paklotu arba aptvertos saugos aptvarom.
- 3.3. Chlorvinilinius dažus ir tirpiklius leidžiama laikyti tiksliai tam skirtuose nedegiuose pastatuose. Patalpos, kuriose laikomi dažai ir lakai, turi būti ugniai atsparios, iš jų turi būti galima išeiti tiesiai į lauką. Jose turi būti įrengta natūrali arba dirbtinė ventiliacija, galinti per valandą tris kartus pakeisti orą.
- 3.4. Metalinę tarą su lakiniais dažais reikia užkimšti tik specialiais kamščiais ir atidaryti įrankiais, nesukeliančiais kibirkščiavimo. Tuščia tara turi būti saugoma tam skirtoje aikštelėje.
- 3.5. Įvairius dažus paaiošti ir juos naudoti reikia pagal gamyklos gamintojos instrukcijas. Dažai turi būti sertifikuoti arba ant pakuočių nurodytos juose esančios kenksmingosios medžiagos. Negalima naudoti dažų, skiedinių, tirpiklių, klijų ir kitų medžiagų, kurių sudėtis nežinoma.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

- 3.6. Ruošti lako ir dažų mišinius su kenksmingosiomis ir degiosiomis medžiagomis leidžiama tik specialiai pasirengus.
- 3.7. Pokostą reikia virinti specialioje patalpoje. Neleisti, kad drėgmė patektų į virimo katilą.
- 3.8. Virinti arba šildyti natūralų pokostą, kanifoliją, vašką ir kitas medžiagas reikia taip, kad jos neišsitaškytų ir neužsidegtų. Draudžiama pripildyti katilą pokosto daugiau kaip 3/4 jo tūrio, užvirinti tirpiklį, papildyti katilą lakiaisiais tirpikliais, nenuimant jo nuo vandens vonios.
- 3.9. Dažų ruošimo patalpose, taip pat dažant patalpų viduje turi būti atidaromi langai arba įrengiama dirbtinė ventiliacija, neleidžianti darbo vietoje susikaupti didesniai nei galima kenksmingųjų medžiagų kiekiui, pakeičianti orą patalpoje du kartus per valandą.
- 3.10. Dirbant su greitai džiūstančiais, praskiestais lakiaisiais tirpikliais, lakiniais dažais, nitrodažais, chlorvinilinais dažais, rūgštimis, šarmais, kalkėmis ir kitomis kenksmingosiomis, pavojingosiomis medžiagomis, reikia naudoti asmeninės apsaugos priemonės: akinius, respiratorių, dujokaukę (paprastą ir su oro tiekimu), gumines pirštines bei rankas apsaugančias pastas, nekenksmingas plovimo priemones.
- 3.11. Dažant uždarų talpyklų vidų (rezervuarus ir kt.), jas būtina vėdinti kilnojamaisiais ventiliatoriais ir apšviesti ne aukštesnės kaip 12 V įtampos nesprogiaisiais šviestuvais. Darbuotojai turi būti su dujokaukėmis. Negalima naudoti ugnies, rūkyti. Atliekant šį darbą, du žmonės talpyklos išorėje turi saugoti dirbančiuosius viduje.
- 3.12. Nitrodažų ir kitų mišinių, iš kurių išsiskiria pavojingi lakūs garai, naudojimo vietoje draudžiama būti pašaliniam asmenims, rūkyti, dirbti su ugnimi, taip pat kitus kibirkščiavimą sukeliančius darbus. Elektros instaliacija turi būti saugi sprogimo atžvilgiu arba išjungta iš elektros tinklo.
- 3.13. Dirbti su elektriniais šepčiais, šlifavimo, pneumatiniiais įrankiais galima tik užsimovus gumines pirštines. Jeigu darbai atliekami drėgnose patalpose, reikia apsiauti kaliošus.
- 3.14. Tvarkyti, valyti, sutepti, pernešti į kitą vietą dažų maišykles, siurblius, kompresorius ir kitus įrenginius galima tik išjungus iš elektros tinklo ir nesant slėgio sistemoje.
- 3.15. Draudžiama suslėgtuoju oru valyti drabužius, detales ir t. t.
- 3.16. Dažymo darbams naudojami pastoliai, jų grįštai ir pan. turi būti inventoriniai, pagaminti pagal tipinius projektus. Naudoti kopėčias galima tik remontuojant, dirbant smulkius dažymo darbus, prisiseigus saugos diržu.
- 3.17. Ne aukštesnės kaip 4 m paaukštinimo priemonės (pastolius ir jų grįštus, bokštelių, aikšteles) leidžiama eksploatuoti tik tada, kai jas patikrina meistras ar statinio statybos vadovas, aukštesnės kaip 4 m - kai patikrina komisija (jei kitokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose). Naudojamus pastolius ir kopėčias statinio statybos vadovas turi apžiūrėti ne

rečiau kaip kartą per 10 dienų.

- 3.18. Grunto paviršius, ant kurio statomi pastoliai arba klojami grįstai, turi būti išlygintas, suplūktas, nuo jo turi gerai nutekėti vanduo.
- 3.19. Pastoliai turi būti pritvirtinti prie statomo pastato sienų. Tvirtinimo vietos ir būdai turi būti nurodyti darbų vykdymo projekte. Tvirtinti pastolius prie parapetų, karnizų, vamzdžių, balkonų ir kitų išsikišusių pastato konstrukcijų draudžiama.
- 3.20. Užlipti ir nulipti nuo pastolių dažytojas privalo tik kopėčiomis, kurių viršutiniai galai pritvirtinti prie pastolių skersinių. Kopėčių nuolydis neturi būti didesnis kaip 60 proc.
- 3.21. Negalima dažyti išorinių sienų stovint ant pastolių, kai lyja, yra plikšala, pučia stiprus (15 m/sek. ir daugiau) vėjas.
- 3.22. Dažydamas iš pakabinamųjų lopšių, nuo 1,3 m aukštyje ar aukščiau esančių įvairių neaptvertų konstrukcijų, prie neaptvertų angų, jei darbinio pakloto ir saugos aptvarų įrengti negalima, taip pat dažant santvaras, stogus ir let. paviršius, kurių nuolydis 20 ar daugiau laipsnių, dažytojas turi prisirišti saugos diržu prie tam skirtų vietų, patikimų konstrukcijų arba apsauginio lino. Jeigu tvirtinimo vieta neaiški, ją turi nurodyti meistras ar statinio statybos vadovas.
- 3.23. Patalpos turi būti džiovinamos naudojant šildymo sistemą arba specialiais šildytuvais.

5.DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

- 3.24. Sugedus mechanizmams, technologinei įrangai ir susidarius avarinei situacijai, reikia nedelsiant nutraukti darbus, įspėti apie pavojų darbuotojus, pranešti apie tai meistriui ar padalinio vadovui.
- 3.25. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą prireikus iškviesti gydytoją, išsaugoti nepakeistą įvykio vietą, jeigu tai negresia darbuotojų ar aplinkinių žmonių sveikatai ir gyvybei, apie įvykį pranešti padalinio vadovui.

6.DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

3.1. Baigęs darbą, dažytojas privalo:

- 3.1.1. technologinę įrangą ir mechanizmus išjungti iš elektros tinklo, nuvalyti;
- 3.1.2. nuvalyti tarą, darbo įrankius;
- 3.1.3. sutvarkyti darbo vietą, pašalinti šiukšles ir medžiagų atliekas;
- 3.1.4. išvalyti darbo drabužius ir asmeninės apsaugos priemones;
- 3.1.5. nusiplauti veidą ir rankas šiltu vandeniu su muilu, jeigu yra galimybė, nusiprausti po dušu.

Pastaba. Ši instrukcija yra pagalbinė priemonė rengiant Įmonės saugos ir sveikatos

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

instrukciją. Ją būtina papildyti konkrečios darbo vietos duomenimis (rizikos veiksniais, apsisaugojimo nuo jų būdais ir kt.) ir išbraukti nereikalingus punktus, nekeičiant bendros instrukcijos struktūros.

2 MOKYMO ELEMENTAS. LUBŲ DAŽYMAS

2.1 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS

2lentelė. įrankiai 22

Eil.Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	 <p>Aukštos kokybės volelis : kodas WBC14642, volelio plotas 9 coliai (22.86 cm), plauko ilgis 1/2 colio (1.27 cm)</p>	Aukštos kokybės volelis iš specialiai sukurtų pūkų, imituojančių natūralų avies kailį, tinkantys paviršių gruntavimui ir visų rūšių dažams.
2.	 <p>Rankena voleliui : kodas WBC14602, rankenos plotis 9 coliai (22.86 cm)</p>	Profesionalios rankenėlės voleliams su padidintu atsparumu nuo sulūžimo.
3.	 <p>Profesionalūs teptukai , teptuko plotis 1 colis (2.54 cm), 1 ½ colio (3.81 cm), 2 coliai (5.08 cm), 2 ½ coliai (6.35 cm) 3 coliai (7.62 cm), 4 coliai (10.16 cm).</p>	Aukštos kokybės, 100% poliesteriniai teptukai, tinkantys gruntuoti paviršius ir visų rūšių dažams.

Eil.Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	SPEEDHIDE® latekso gruntas 6-2	Šis produktas yra tinkamas naudoti kaip gruntas prieš alkidinius ar akrilo latekso dažus. Ypatingai tinka prieš dažant pusiau matiniais arba pusiau blizgiais dažais. SPEEDHIDE® latekso gruntas, minimizuodamas skirtumus tarp tapetų ir sujungimų tekstūros, bei poringumo, užtikrina paviršiaus lygumą ir tolygų matiškumą. Jis taip pat minimizuoja tokius trūkumus kaip nedidelius šveitimo griovelius, vinių skylutes, plyšelius. Rekomenduojame naudoti kaip gruntą ant tinkamai paruoštų gipso-kartono, plokščių, išsistovėjusio tinko, plytų.
2.	2-110 Architektūriniai dažai PITTSBURGH®Paints Wall Supreme baltas matinis lateksas vidaus luboms ir sienoms.	Wall Supreme matinis lateksas skirtas sienoms ir luboms puikiai dengia ir yra atsparus taškymui. Skaisčiai baltas lateksas lubas padengia gražiai ir kokybiškai. Rekomenduojame dažyti tinkamai gruntuotas sienas ir lubas padarytas iš gipso kartono, medžio, taip pat mūrines ir tinkuotas (išsistovėjusias). Dažymo įranga: Rekomenduojame dažyti aukštos kokybės teptuku, voleliu, dažymo padeliu ar purškimo įrankiu Beoris purkštuvai: Įrankis išėjime palaikantis pastovų 2000 psi slėgį, be bangos, kai purškiama per 0,015“ - 0,021“ išėjimo galvutę. Teptukas: poliestero / nailono teptukas. Skiedimas: normaliomis sąlygomis skiesti nereikia, galima iki 118 ml vandens į 1 galoną (3,78l) produkto.

2.2 LUBŲ DAŽYMO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS

Dažymas atliekamas siekiant suteikti geresnį ir tikresnį vaizdą patalpoms bei geresnius higieninius reikalavimus. Taip pat apsaugoti nuo korozijos bei padidinti gaisro atsparumą.

Dažymas atliekamas pagal užsakovo ir architekto reikalavimus. Atlikimo procesas susideda iš šių darbų: dažų paruošimo ir jų išmaišymo; paviršių padengimo.

Dažų, grunto paruošimas dažymui:

- atidarius talpą išmaišyti spec.maišikliu taip, kad nesusidarytų oro burbuliukai;
- patikrinti spalvą;
- prakošti;

Paviršius gruntuojamas latekso gruntu 6-2, dažomas vinyl acetato etyleno (Vinyl Acetate Ethylene 2-110) matiniais dažais. Prieš naudojimą dažus gerai išmaišyti, rekomenduojama retkarčiais pamaišyti dažant. Kai naudojamos kelios tos pačios spalvos dažų skardinės, jas išmaišyti kartu (dėžėje). Nesvarbu, koks dažymo būdas pasirinktas, dažymo darbai visuomet pradedami nuo lubų. Lubas galima dažyti stovint ant kopėtėlių, pakyls (įsitikinus, kad ji tvirta) arba ant grindų, naudojantis pailginta volelio rankena. Pakyla turi būti tokio aukščio, kad, ant jos atsistojus, iki lubų liktų apytiksliai 7,5 cm. Lubos padalijamos į 30-40 cm pločio juostas ir kiekviena dažoma pradedant nuo pagrindinio šviesos šaltinio pusės.

Dažant lubas voleliu arba teptuku, dažymo kryptis turi sutapti su šviesos sklidimo kryptimi.

Iš pradžių teptuku pagal visą lubų kontūrą dažoma maždaug 5 cm pločio juosta tose vietose, kur lubos ribojasi su siena. Ne rekomenduojama tokia juosta iškart atskirti didelio ploto, nes atskirtus plotus reikia spėti nudažyti dar prieš juostai išdžiūstant.

Taip pat reikėtų iš pradžių nudažyti tas vietas, kur jungiasi perdangos plokštės, ir aplink šviestuvo pritvirtinimo vietą.

Dažant lubas voleliu, reikia pradėti nuo lango dešiniojo kampo ir lengvai tepti 3-4 volelių pločio juostomis. Dažai išlyginami volelio potėpiais šviesos sklidimo kryptimi taip, kad baigiant potėpį būtų galima lengviau nuo lubų atitraukti volelį.

Pagrindinės problemos dažant sienas ir lubas

1. Prastas dengiamumas

Pasitaiko atvejų, kai išdžiūvusi dažų plėvelė neuždengia prieš tai buvusio paviršiaus. Siekiant to išvengti reikia naudoti aukščiausios kokybės įrankius, konkreitiems dažams rekomenduojamo plauko ilgio volelį. Būtina vadovautis gamintojo pateiktomis dengiamumo

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

normomis. Neužmirškite nugaruntuoti paviršiaus prieš dažymą.

Reikėtų aptarti ir dažymą ryškiomis spalvomis, ypač raudonais ir geltonais dažais. Skirtingai nei neorganiniai pigmentai (geltonas ir raudonas geležies oksidas), geltoni ir raudoni organiniai pigmentai neturi gerų dengiamųjų savybių. Taip yra todėl, kad organiniai pigmentai nepakankamai gerai sugeria šviesą - ji prasiskverbia iki pagrindo, tad jis tampa matomas pro dažų sluoksnį. Dengiamumo problemą dažant ryškiomis spalvomis galima spręsti dviem būdais. Pirmasis - gruntas pigmentuojamas atitinkama spalva. Antrasis - paviršius gruntuojamas pilkos spalvos gruntu.

2. Po dažymo atsirandančios dėmės

Pasitaiko atvejų, kai reikia uždažyti įvairius grafičius, kurie dažniausiai piešiami ne flomasteriais, o nitroemalės balionėliais. Kaip sakė UAB Valkor Enterprises vadybininkas Pranas Pocevičius, tokius piešinius prieš dažant reikia blokuoti baltos spalvos gruntu (pvz., SEAL GRIP 17-921). Jis tinka blokuoti įvairios kilmės dėmes: rašalo, suodžių, vandens, markerių, taninų. Jis tinka įvairiems paviršiams - medienos, plytų, mūro, tinko, betono, aliuminio ir galvanizuoto metalo. Kai dėmės yra labai aktyvios, po 24 valandų gali prireikti dengti antrąjį sluoksnį. Išdžiūvusio grunto sluoksnis sudaro apie 40 µm storio pėvelę. Šiuo gruntu galima gruntuoti tiek viduje, tiek lauke esančius paviršius teptuku, voleliu arba purškiant. Taip pat šio tipo gruntą galima nuspalvinti norima spalva.

3. Hermetiko trūkimas sandūrose

Plyšiai, būdingas dažų trūkinėjimas kampuose atsiranda dėl prastos kokybės netinkamos rūšies hermetiko (pvz., latekso arba vinilo pagrindu pagaminto hermetiko naudojimo ten, kur esama kontakto su vandeniu). Rekomenduojama naudoti tik aukščiausios kokybės akrilinius arba silikono pagrindu pagamintus akrilinius hermetikus, kurie yra pakankamai elastingi ir prisitaiko prie galimo paviršiaus judėjimo.

4. Volelio žymių susiformavimas

Dažant voleliu ant dažomo paviršiaus gali atsikartoti jo tekstūra arba paryškėti volelio kraštų paliktos linijos. Priežastys gali būti šios: netinkamas volelis, netaisyklingas, chaotiškas dažymo voleliu būdas, įtaką daro ir dažų kokybė. Siekiant išvengti nepageidaujamo volelio rašto reikėtų nenaudoti volelių su ilgais plaukais. Taip pat reikėtų naudoti tik aukščiausios kokybės volelius. Neleiskite dažams sukietėti volelio galuose. Dažyti pradėkite nuo artimiausio kampo prie lubų ir dažykite sieną ne didesniais nei 2 kv. m plotais. Dažus reikėtų paskirstyti M arba W formos zigzagais nuo viršaus į apačią.

5. Rėmelio atsiradimas lubų ir sienų sandūroje

Tokia problema gali iškilti, kai siena yra dažoma voleliu, tačiau jos kraštai nudažomi

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

teptuku. Teptant dažus teptuku jie išsilieja mažiau nei dažant voleliu, todėl gaunama plonesnė dažų plėvelė ir tamsesnė spalva. Taip pat gali likti teptuko plauko linijų. Taigi, kraštus ties lubomis ar kampų vietas verta dažyti nedidelio pločio voleliu.

2.3 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

DAŽYTOJO ⁷¹⁴¹

(profesijų pogr. kodas)

SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr.27

1.BENDROJI DALIS

1.1. Dažytojui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.

1.2. Dirbti dažytoju leidžiama ne jaunesniam kaip 18 metų asmeniui, specialiai pasirengusiam, pasitikrinusiam sveikatą, išklausiusiam [vadini saugos ir sveikatos instruktažą ir instruktažą darbo vietoje.

1.3. Dažytojas privalo:

1.3.1. savavališkai neišjungti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti ir apie gedimus pranešti darbuotojų atstovui, padalinio vadovui, darbdaviui;

1.3.2. tinkamamai naudoti kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemonės;

1.3.3. darbo priemonės naudoti pagal jų dokumentuose (pasuose), šioje instrukcijoje nurodytus reikalavimus;

1.3.4. nedelsdamas pranešti darbdaviui, padalinio vadovui, darbuotojų atstovui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai, darbuotojų saugos ir sveikatos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

negali arba neprivalo;

1.3.5. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, padalinio vadovu, darbdaviu įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.3.6. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui;

1.3.7. nustatytą tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.3.8. pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;

1.3.9. laikytis įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevertoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.3.10. laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.

1.4. Dažytojas turi teisę:

1.4.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmeninės apsaugos priemonėmis;

1.4.2. sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;

1.4.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;

1.4.4. tartis su darbdaviu (tam įgalioti darbuotojų atstovą) dėl darbo sąlygų gerinimo;

1.4.5. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;

1.4.6. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;

1.4.7. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbuotojų atstovą padalinio vadovą, darbdavį, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.

1.5. Dažytojas turi žinoti, kur darbo vietoje yra gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų, galinčių sukelti gaisrą.

1.6. Pastebėjęs gaisrą, dažytojas privalo gesinti jo židinį turimomis priemonėmis, nedelsdamas pranešti ugniagesiams, iškviešti į gaisravietę vadovaujančius darbuotojus.

1.7. Dažytojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per savaitę.

5. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

5.1. Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai dažytojo darbo vietoje:

- 5.1.1 dažai, lakai, skiedikliai, chemikalai;
- 5.1.2 įkaitusios pagalbinės priemonės,
- 5.1.3 elektros srovė;
- 5.1.4 kritimas iš aukščio;
- 5.1.5 asmeninės apsaugos priemonių nenaudojimas;
- 5.1.6 neaptvertos pavojingos darbo zonos;
- 5.1.7 netinkamas darbo vietos apšvietimas;
- 5.1.8 netvarkinga darbo vieta;
- 5.1.9 netvarkingi darbo įrankiai, paaukštinimo priemonės.

5.2. Dažytojo darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB (A), oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti triukšmo trukmę, nuo aerozolio, garų, dujų ir dulkių - dujokaukę, respiratorių.

5.3. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimais.

3.DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

- 3.1. Prieš pradėdamas dirbti, dažytojas privalo patikrinti, ar:
- 3.1.1. tvarkinga darbo vieta, pašalinti nereikalingus daiktus ir medžiagas (dažų darbo vietoje neturi būti daugiau nei reikia vienai pamainai); būtinas darbui medžiagas, gaminius, įrankius tvarkingai išdėstyti darbo vietoje;
 - 3.1.2. tvarkinga, įžeminta darbui skirta elektros įranga (pulverizatorius, purkštuvai, kompresoriai, siurbliai, maišytuvai ir pan.). Rastus trūkumus pašalinti;
 - 3.1.3. tvarkingi paprasti ir pneumatiniai įrankiai. Įrankių rankenos turi būti gerai pritvirtintos, neįskilusios, nešerpetotos;
 - 3.1.4. pakankamai apšviesta darbo vieta;
 - 3.1.5. angos, duobės, šuliniai aptverti ir uždengti;
 - 3.1.6. gerai pritvirtintas darbinis paklotas ir aptvaros, apžiūrėti pastolių ir jų grįstų tvirtinimo mazgus;
 - 3.1.7. tvarkingos asmeninės apsaugos priemonės (šalmas, aldniei, skydeliai, saugos diržas, respiratorius ir kt.).

4.DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

3.2. Dažytojui draudžiama dirbti pavojingose zonose: ten, kur kėlimo kranais, keltuvais, gervėmis keliami kroviniai, po pakabinamaisiais lopšiais, autobokšteliais ir pan. Šios zonos turi būti aptvertos.

Angos perdangose, prie kurių gali priėti dažytojas, turi būti uždengtos ištisiniu paklotu arba aptvertos saugos aptvarom.

3.3. Chlorvinilinius dažus ir tirpiklius leidžiama laikyti tiksliai tam skirtuose nedegiuose pastatuose. Patalpos, kuriose laikomi dažai ir lakai, turi būti ugniai atsparios, iš jų turi būti galima išeiti tiesiai į lauką. Jose turi būti įrengta natūrali arba dirbtinė ventiliacija, galinti per valandą tris kartus pakeisti orą.

3.4. Metalinę tarą su lakiniais dažais reikia užkimšti tik specialiais kamščiais ir atidaryti įrankiais, nesukeliančiais kibirkščiavimo. Tuščia tara turi būti saugoma tam skirtoje aikštelėje.

3.5. Įvairius dažus paaiošti ir juos naudoti reikia pagal gamyklos gamintojos instrukcijas. Dažai turi būti sertifikuoti arba ant pakuočių nurodytos juose esančios kenksmingosios medžiagos. Negalima naudoti dažų, skiedinių, tirpiklių, klijų ir kitų medžiagų, kurių sudėtis nežinoma.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

- 3.6. Ruošti lako ir dažų mišinius su kenksmingosiomis ir degiosiomis medžiagomis leidžiama tik specialiai pasirengus.
- 3.7. Pokostą reikia virinti specialioje patalpoje. Neleisti, kad drėgmė patektų į virimo katilą.
- 3.8. Virinti arba šildyti natūralų pokostą, kanifoliją, vašką ir kitas medžiagas reikia taip, kad jos neišsitaškytų ir neužsidegtų. Draudžiama pripildyti katilą pokosto daugiau kaip 3/4 jo tūrio, užvirinti tirpiklį, papildyti katilą lakiaisiais tirpikliais, nenuimant jo nuo vandens vonios.
- 3.9. Dažų ruošimo patalpose, taip pat dažant patalpų viduje turi būti atidaromi langai arba įrengiama dirbtinė ventiliacija, neleidžianti darbo vietoje susikaupti didesniai nei galima kenksmingųjų medžiagų kiekiui, pakeičianti orą patalpoje du kartus per valandą.
- 3.10. Dirbant su greitai džiūstančiais, praskiestais lakiaisiais tirpikliais, lakiniais dažais, nitrodažais, chlorvinilinais dažais, rūgštimis, šarmais, kalkėmis ir kitomis kenksmingosiomis, pavojingosiomis medžiagomis, reikia naudoti asmeninės apsaugos priemonės: akinius, respiratorių, dujokaukę (paprastą ir su oro tiekimu), gumines pirštines bei rankas apsaugančias pastas, nekenksmingas plovimo priemones.
- 3.11. Dažant uždarų talpyklų vidų (rezervuarus ir kt.), jas būtina vėdinti kilnojamaisiais ventiliatoriais ir apšviesti ne aukštesnės kaip 12 V įtampos nesprogiaisiais šviestuvais. Darbuotojai turi būti su dujokaukėmis. Negalima naudoti ugnies, rūkyti. Atliekant šį darbą, du žmonės talpyklos išorėje turi saugoti dirbančiuosius viduje.
- 3.12. Nitrodažų ir kitų mišinių, iš kurių išsiskiria pavojingi lakūs garai, naudojimo vietoje draudžiama būti pašaliniams asmenims, rūkyti, dirbti su ugnimi, taip pat kitus kibirkščiavimą sukeliančius darbus. Elektros instaliacija turi būti saugi sprogimo atžvilgiu arba išjungta iš elektros tinklo.
- 3.13. Dirbti su elektriniais šepetiais, šlifavimo, pneumatiniiais įrankiais galima tik užsimovus gumines pirštines. Jeigu darbai atliekami drėgnose patalpose, reikia apsiauti kaliošus.
- 3.14. Tvarkyti, valyti, sutepti, pernešti į kitą vietą dažų maišykles, siurblius, kompresorius ir kitus įrenginius galima tik išjungus iš elektros tinklo ir nesant slėgio sistemoje.
- 3.15. Draudžiama suslėgtuoju oru valyti drabužius, detales ir t. t.
- 3.16. Dažymo darbams naudojami pastoliai, jų grįštai ir pan. turi būti inventoriniai, pagaminti pagal tipinius projektus. Naudoti kopėčias galima tik remontuojant, dirbant smulkius dažymo darbus, prisiseigus saugos diržu.
- 3.17. Ne aukštesnės kaip 4 m paaukštinimo priemonės (pastolius ir jų grįštus, bokštelių, aikšteles) leidžiama eksploatuoti tik tada, kai jas patikrina meistras ar statinio statybos vadovas, aukštesnės kaip 4 m - kai patikrina komisija (jei kitokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose). Naudojamus pastolius ir kopėčias statinio statybos vadovas turi apžiūrėti ne

rečiau kaip kartą per 10 dienų.

- 3.18. Grunto paviršius, ant kurio statomi pastoliai arba klojami grįstai, turi būti išlygintas, suplūktas, nuo jo turi gerai nutekėti vanduo.
- 3.19. Pastoliai turi būti pritvirtinti prie statomo pastato sienų. Tvirtinimo vietos ir būdai turi būti nurodyti darbų vykdymo projekte. Tvirtinti pastolius prie parapetų, karnizų, vamzdžių, balkonų ir kitų išsikišusių pastato konstrukcijų draudžiama.
- 3.20. Užlipti ir nulipti nuo pastolių dažytojas privalo tik kopėčiomis, kurių viršutiniai galai pritvirtinti prie pastolių skersinių. Kopėčių nuolydis neturi būti didesnis kaip 60 proc.
- 3.21. Negalima dažyti išorinių sienų stovint ant pastolių, kai lyja, yra plikšala, pučia stiprus (15 m/sek. ir daugiau) vėjas.
- 3.22. Dažydamas iš pakabinamųjų lopšių, nuo 1,3 m aukštyje ar aukščiau esančių įvairių neaptvertų konstrukcijų, prie neaptvertų angų, jei darbinio pakloto ir saugos aptvarų įrengti negalima, taip pat dažant santvaras, stogus ir let. paviršius, kurių nuolydis 20 ar daugiau laipsnių, dažytojas turi prisirišti saugos diržu prie tam skirtų vietų, patikimų konstrukcijų arba apsauginio lino. Jeigu tvirtinimo vieta neaiški, ją turi nurodyti meistras ar statinio statybos vadovas.
- 3.23. Patalpos turi būti džiovinamos naudojant šildymo sistemą arba specialiais šildytuvais.

5.DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

- 3.24. Sugedus mechanizmams, technologinei įrangai ir susidarius avarinei situacijai, reikia nedelsiant nutraukti darbus, įspėti apie pavojų darbuotojus, pranešti apie tai meistriui ar padalinio vadovui.
- 3.25. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą prireikus iškviesti gydytoją, išsaugoti nepakeistą įvykio vietą, jeigu tai negresia darbuotojų ar aplinkinių žmonių sveikatai ir gyvybei, apie įvykį pranešti padalinio vadovui.

6.DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

- 3.26. Baigęs darbą, dažytojas privalo:
 - 3.26.1. technologinę įrangą ir mechanizmus išjungti iš elektros tinklo, nuvalyti;
 - 3.26.2. nuvalyti tarą, darbo įrankius;
 - 3.26.3. sutvarkyti darbo vietą, pašalinti šiukšles ir medžiagų atliekas;
 - 3.26.4. išvalyti darbo drabužius ir asmeninės apsaugos priemones;
 - 3.26.5. nusiplauti veidą ir rankas šiltu vandeniu su muilu, jeigu yra galimybė, nusiprausti po dušu.

Pastaba. Ši instrukcija yra pagalbinė priemonė rengiant Įmonės saugos ir sveikatos

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

instrukciją. Ją būtina papildyti konkrečios darbo vietos duomenimis (rizikos veiksniais, apsisaugojimo nuo jų būdais ir kt.) ir išbraukti nereikalingus punktus, nekeičiant bendros instrukcijos struktūros.

2 MOKYMO ELEMENTAS. SIENŲ DAŽYMAS

2.1 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURŲ APRAŠAS

4 lentelė. Įrankiai

Eil.Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	 <p>Aukštos kokybės volelis : kodas WBC14642, volelio plotas 9 coliai (22.86 cm), plauko ilgis 1/2 colio (1.27 cm)</p>	Aukštos kokybės volelis iš specialiai sukurtų pūkų, imituojančių natūralų avies kailį, tinkantys paviršių gruntavimui ir visų rūšių dažams.
2.	 <p>Rankena voleliui : kodas WBC14602, rankenos plotis 9 coliai (22.86 cm)</p>	Profesionalios rankenėlės voleliams su padidintu atsparumu nuo sulūžimo.
3.	 <p>Profesionalūs teptukai , teptuko plotis 1 colis (2.54 cm), 1 ½ colio (3.81 cm), 2 coliai (5.08 cm), 2 ½ coliai (6.35 cm) 3 coliai (7.62 cm), 4 coliai (10.16 cm).</p>	Aukštos kokybės, 100% poliesteriniai teptukai, tinkantys gruntuoti paviršius ir visų rūšių dažams.

Eil.Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	SPEEDHIDE® latekso gruntas 6-2	Šis produktas yra tinkamas naudoti kaip gruntas prieš alkidinius ar akrilo latekso dažus. Ypatingai tinka prieš dažant pusiau matiniais arba pusiau blizgiais dažais. SPEEDHIDE® latekso gruntas, minimizuodamas skirtumus tarp tapetų ir sujungimų tekstūros, bei poringumo, užtikrina paviršiaus lygumą ir tolygų matiškumą. Jis taip pat minimizuoja tokius trūkumus kaip nedidelius šveitimo griovelius, vinių skylutes, plyšelius. Rekomenduojame naudoti kaip gruntą ant tinkamai paruoštų gipso-kartono, plokščių, išsistovėjusio tinko, plytų.
2.	6 – 411 architektūriniai dažai kiaušinio lukšto blizgesio emalis vidaus darbams, vinilo akrilo lateksas.	SPEEDHIDE® kiaušinio lukšto blizgesio emalis vidaus darbams nepriekaištingai dengia, pasižymi puikiomis lietimo savybėmis, suformuoja vientisą plaunamą kiaušinio lukšto blizgesio plėvelę. Trumpas džiūvimo laikas leidžia greičiau perdažyti. Rekomenduojame dažyti ant tinkamai paruoštų gipso kartono, glaisto, tinko, tapetų (be metalinių detalių), medžio ar metalo paviršių. Rekomenduojama dengimo norma: Šlapios plėvelės storis: nuo 81,3 iki 101,6 (mikronai) Sausos plėvelės storis: nuo 30,5 iki 38,1 (mikronai) Dažymo įranga: dažykite aukštos kokybės teptuku, voleliu, dažymo padeliu ar purškimo įrankiu. Beoris purkštuvai: Įrankis išėjime palaikantis pastovų 2000 psi slėgį, be bangos, kai purškiama per 0,015“ - 0,021“ išėjimo galvutę. Volelis: 3/16“ - 3/8“ plauko volelis Teptukas: poliestero / nailono teptukas Skiedimas: skiesti nereikia, tačiau jei būtina – 118ml

		vandens į 3,78l (galoną) produkto
--	--	-----------------------------------

2.2 SIENŲ DAŽYMO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS

Dažymas atliekamas siekiant suteikti geresnį ir tikresnį vaizdą patalpoms bei geresnius higieninius reikalavimus. Taip pat apsaugoti nuo korozijos bei padidinti gaisro atsparumą.

Dažymas atliekamas pagal užsakovo ir architekto reikalavimus. Atlikimo procesas susideda iš šių darbų: dažų paruošimo ir jų išmaišymo; paviršių padengimo.

Dažų, grunto paruošimas dažymui:

- atidarius talpą išmaišyti spec.maišikliu taip,kad nesusidarytų oro burbuliukai;
- patikrinti spalvą;
- prakošti;

Paviršių gruntuojam latekso gruntas 6-2. Gruntas - specialios sudėties medžiaga, kuri padeda dažams geriau sukibti su dažomu paviršiumi. Dažant gruntuotą paviršių dažai lengviau liejasi, todėl spalva ir blizgesys atrodo daug patraukliau. Kokybiškas gruntas sulaiko (blokuoja) dėmių skverbimąsi per dažų plėvelę. Tai labai svarbu dažant latekso dažais, kurie šiuo požiūriu yra labiausiai komplikuoti. Prieš naudojimą ir jo metu kruopščiai permaišykite produktą. Naudojant kelias tos pačios spalvos skardines, prieš dažymą sumaišykite dažus tarpusavyje. Sienas dažant vinyl akril lateksiniais 6-411 kiaušinio lukšto pusiau matiniais dažais, pirmiausia teptuku arba siauru voleliu maždaug 6-10 cm pločio juosta dažomos viršutinės ir apatinės sienų dalys, kampai ir paviršiai prie langų ir durų. Sienos paprastai nedažomos iki pat lubų, o paliekamas 1-1,5 cm tarpas. Darbus reikia pradėti nuo viršaus iš dešinės žemyn: nudažoma 50-60 cm aukščio ir 100 cm pločio viršutinė sienos dalis, paskui - apatinė sienos dalis.

Svarbus dalykas, į kurį reikėtų atkreipti dėmesį, - pasiryžimas patiems pigmentuoti prekybos centruose esančiais vadinamaisiais kolerais. Šie gaminiai yra ne kas kita kaip intensyvaus atspalvio dispersiniai dažai, kurie baltus dažus tik praskiedžia. Tuo tarpu pigmentai, iš kurių gaminami reikiamos spalvos dažai, - tai įvairios mineralinės ir sintetinės kilmės medžiagos, kurios dėl savo unikalios sudėties gali nuspalvinti baltus dažus pačiomis intensyviausiomis ar tamsiausiomis spalvomis.

Iš pradžių dažai ant sienų tepami skersai ir išlyginami judesiais iš viršaus žemyn.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Dažyti lengviau, kai patalpų temperatūra +15-16 °C. Sausoms patalpoms dažyti dažniausiai naudojami matiniai ir pusiau matiniai dažai.

Naudojant maišymo, purškimo agregatus dažymui, reikia laikytis jų techninių charakteristikų, žarnas ir purkštukus naudoti pagal paskirtį, tiksliai tiems dažams, kuriems jie skirti.

Darbo vietos schema:

1. dažai bakelyje;
2. kompresorius;
3. žarna;
4. purkštukas;
5. stalai, ant kurių atsistojama;
6. kopėčios, ant kurių padaromas apvedimas, uždengimas

Naudojant dažymo mechanizmo patalą arba dažymo plotus būtina suskirstyti į užgriebimus. Darbo vietos schemeje matyti kaip išdėstomi užlipimo stalai, kopėčios, dažymo agregatai. Užbaigus dažyti vieną užgriebimą, viskas išdėstoma sektoriuose taip pat. Su purkštuku turi dirbti geriausias kategorijos dažytojas, turintis pažymėjimą darbui su statybinėmis mašinomis.

Naudojant pilnai paruoštus dažus būtina gerai perskaityti ir įsisavinti būtent tiems dažams keliamus reikalavimus ir sąlygas.

Pagrindinės problemos dažant sienas ir lubas

1. Prastas dengiamumas

Pasitaiko atvejų, kai išdžiūvusi dažų plėvelė neuždengia prieš tai buvusio paviršiaus. Siekiant to išvengti reikia naudoti aukščiausios kokybės įrankius, konkrečioms dažams rekomenduojamo plauko ilgio volelį. Būtina vadovautis gamintojo pateiktomis dengiamumo normomis. Neužmirškite nugaruntuoti paviršiaus prieš dažymą.

Reikėtų aptarti ir dažymą ryškiomis spalvomis, ypač raudonais ir geltonais dažais. Skirtingai nei neorganiniai pigmentai (geltonas ir raudonas geležies oksidas), geltoni ir raudoni organiniai pigmentai neturi gerų dengiamųjų savybių. Taip yra todėl, kad organiniai pigmentai nepakankamai gerai sugeria šviesą - ji prasiskverbia iki pagrindo, tad jis tampa matomas pro dažų sluoksnį. Dengiamumo problemą dažant ryškiomis spalvomis galima spręsti dviem būdais. Pirmasis - gruntas pigmentuojamas atitinkama spalva. Antrasis - paviršius gruntuojamas pilkos spalvos gruntu.

2. Po dažymo atsirandančios dėmės

Pasitaiko atvejų, kai reikia uždažyti įvairius grafičius, kurie dažniausiai piešiami ne flomasteriais, o nitroemalės balionėliais. Kaip sakė UAB Valkor Enterprises vadybininkas Pranas Pocevičius, tokius piešinius prieš dažant reikia blokuoti baltos spalvos gruntu (pvz., SEAL GRIP 17-921). Jis tinka blokuoti įvairios kilmės dėmes: rašalo, suodžių, vandens, markerių, taninų. Jis

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

tinka įvairiems paviršiams - medienos, plytų, mūro, tinko, betono, aliuminio ir galvanizuoto metalo. Kai dėmės yra labai aktyvios, po 24 valandų gali prireikti dengti antrąjį sluoksnį. Išdžiūvusio grunto sluoksnis sudaro apie 40 µm storio pėvelę. Šiuo gruntu galima gruntuoti tiek viduje, tiek lauke esančius paviršius teptuku, voleliu arba purškiant. Taip pat šio tipo gruntą galima nuspalvinti norima spalva.

3. Hermetiko trūkimas sandūrose

Plyšiai, būdingas dažų trūkinėjimas kampuose atsiranda dėl prastos kokybės netinkamos rūšies hermetiko (pvz., latekso arba vinilo pagrindu pagaminto hermetiko naudojimo ten, kur esama kontakto su vandeniu). Rekomenduojama naudoti tik aukščiausios kokybės akrilinius arba silikono pagrindu pagamintus akrilinius hermetikus, kurie yra pakankamai elastingi ir prisitaiko prie galimo paviršiaus judėjimo.

4. Volelio žymių susiformavimas

Dažant voleliu ant dažomo paviršiaus gali atsikartoti jo tekstūra arba paryškėti volelio kraštų paliktos linijos. Priežastys gali būti šios: netinkamas volelis, netaisyklingas, chaotiškas dažymo voleliu būdas, įtaką daro ir dažų kokybė. Siekiant išvengti nepageidaujamo volelio rašto reikėtų nenaudoti volelių su ilgais plaukais. Taip pat reikėtų naudoti tik aukščiausios kokybės volelius. Neleiskite dažams sukietėti volelio galuose. Dažyti pradėkite nuo artimiausio kampo prie lubų ir dažykite sieną ne didesniais nei 2 kv. m plotais. Dažus reikėtų paskirstyti M arba W formos zigzagais nuo viršaus į apačią.

5. Rėmelio atsiradimas lubų ir sienų sandūroje

Tokia problema gali iškilti, kai siena yra dažoma voleliu, tačiau jos kraštai nudažomi teptuku. Tepant dažus teptuku jie išsilieja mažiau nei dažant voleliu, todėl gaunama plonesnė dažų plėvelė ir tamsesnė spalva. Taip pat gali likti teptuko plauko linijų. Taigi, kraštus ties lubomis ar kampų vietas verta dažyti nedidelio pločio voleliu.

2.3 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

DAŽYTOJO ⁷¹⁴¹

(profesijų pogr. kodas)

SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr.27

1.BENDROJI DALIS

1.1. Dažytojui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.

1.2. Dirbti dažytoju leidžiama ne jaunesniam kaip 18 metų asmeniui, specialiai pasirengusiam, pasitikrinusiam sveikatą, išklausiusiam [vadini saugos ir sveikatos instruktažą ir instruktažą darbo vietoje.

1.3. Dažytojas privalo:

1.3.1. savavališkai neišjungti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti ir apie gedimus pranešti darbuotojų atstovui, padalinio vadovui, darbdaviui;

1.3.2. tinkamai naudoti kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemonės;

1.3.3. darbo priemones naudoti pagal jų dokumentuose (pasuose), šioje instrukcijoje nurodytus reikalavimus;

1.3.4. nedelsdamas pranešti darbdaviui, padalinio vadovui, darbuotojų atstovui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai, darbuotojų saugos ir sveikatos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.3.5. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, padalinio vadovu, darbdaviu įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

1.3.6.pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui;

1.3.7. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.3.8.pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;

1.3.9.laikytis įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevertoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.3.10.laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.

1.4. Dažytojas turi teisę:

1.4.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmeninės apsaugos priemonėmis;

1.4.2. sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;

1.4.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;

1.4.4. tartis su darbdaviu (tam įgalioti darbuotojų atstovą) dėl darbo sąlygų gerinimo;

1.4.5. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;

1.4.6. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;

1.4.7. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbuotojų atstovą padalinio vadovą, darbdavį, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.

1.5. Dažytojas turi žinoti, kur darbo vietoje yra gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų, galinčių sukelti gaisrą.

1.6. Pastebėjęs gaisrą, dažytojas privalo gesinti jo židinį turimomis priemonėmis, nedelsdamas pranešti ugniagesiams, iškviesti į gaisravietę vadovaujančius darbuotojus.

1.7. Dažytojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per savaitę.

6. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

6.1. Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai dažytojo darbo vietoje:

6.1.1 dažai, lakai, skiedikliai, chemikalai;

6.1.2 įkaitusios pagalbinės priemonės,

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

- 6.1.3 elektros srovė;
- 6.1.4 kritimas iš aukščio;
- 6.1.5 asmeninės apsaugos priemonių nenaudojimas;
- 6.1.6 neaptvertos pavojingos darbo zonos;
- 6.1.7 netinkamas darbo vietos apšvietimas;
- 6.1.8 netvarkinga darbo vieta;
- 6.1.9 netvarkingi darbo įrankiai, paaukštinimo priemonės.

6.2. Dažytojo darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB (A), oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti triukšmo trukmę, nuo aerozolio, garų, dujų ir dulkių - dujokaukę, respiratorių.

6.3. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimais.

3.DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš pradėdamas dirbti, dažytojas privalo patikrinti, ar:

- 3.1.1. tvarkinga darbo vieta, pašalinti nereikalingus daiktus ir medžiagas (dažų darbo vietoje neturi būti daugiau nei reikia vienai pamainai); būtinas darbui medžiagas, gaminius, įrankius tvarkingai išdėstyti darbo vietoje;
- 3.1.2. tvarkinga, įžeminta darbui skirta elektros įranga (pulverizatorius, purkštuvai, kompresoriai, siurbliai, maišytuvai ir pan.). Rastus trūkumus pašalinti;
- 3.1.3. tvarkingi paprasti ir pneumatiniai įrankiai. Įrankių rankenos turi būti gerai pritvirtintos, neįskilusios, nešerpetotos;
- 3.1.4. pakankamai apšviesta darbo vieta;
- 3.1.5. angos, duobės, šuliniai aptverti ir uždengti;
- 3.1.6. gerai pritvirtintas darbinis paklotas ir aptvaros, apžiūrėti pastolių ir jų grįstų tvirtinimo mazgus;
- 3.1.7. tvarkingos asmeninės apsaugos priemonės (šalmas, aldniei, skydeliai, saugos diržas, respiratorius ir kt.).

4.DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

- 3.2. Dažytojui draudžiama dirbti pavojingose zonose: ten, kur kėlimo kranais, keltuvais, gervėmis keliami kroviniai, po pakabinamaisiais lopšiais, autobokšteliais ir pan. Šios zonos turi būti aptvertos.
- Angos perdangose, prie kurių gali prieiti dažytojas, turi būti uždengtos ištisiniu paklotu arba aptvertos saugos aptvarom.
- 3.3. Chlorvinilinius dažus ir tirpiklius leidžiama laikyti tiktai tam skirtuose nedegiuose pastatuose. Patalpos, kuriose laikomi dažai ir lakai, turi būti ugniai atsparios, iš jų turi būti galima išeiti tiesiai į lauką. Jose turi būti įrengta natūrali arba dirbtinė ventiliacija, galinti per valandą tris kartus pakeisti orą.
- 3.4. Metalinę tarą su lakiniais dažais reikia užkimšti tik specialiais kamščiais ir atidaryti įrankiais, nesukeliantiais kibirkščiavimo. Tuščia tara turi būti saugoma tam skirtoje aikštelėje.
- 3.5. Įvairius dažus paaiošti ir juos naudoti reikia pagal gamyklos gamintojos instrukcijas. Dažai turi būti sertifikuoti arba ant pakuočių nurodytos juose esančios kenksmingosios medžiagos. Negalima naudoti dažų, skiedinių, tirpiklių, klijų ir kitų medžiagų, kurių sudėtis nežinoma.
- 3.6. Ruošti lako ir dažų mišinius su kenksmingosiomis ir degiosiomis medžiagomis leidžiama tik specialiai pasirengus.
- 3.7. Pokostą reikia virinti specialioje patalpoje. Neleisti, kad drėgmė patektų į virimo katilą.
- 3.8. Virinti arba šildyti natūralų pokostą, kanifoliją, vašką ir kitas medžiagas reikia taip, kad jos neišsitaškytų ir neužsidegtų. Draudžiama pripildyti katilą pokosto daugiau kaip 3/4 jo tūrio, užvirinti tirpiklį, papildyti katilą lakiaisiais tirpikliais, nenuimant jo nuo vandens vonios.
- 3.9. Dažų ruošimo patalpose, taip pat dažant patalpų viduje turi būti atidaromi langai arba įrengiama dirbtinė ventiliacija, neleidžianti darbo vietoje susikaupti didesniai nei galima kenksmingųjų medžiagų kiekiui, pakeičianti orą patalpoje du kartus per valandą.
- 3.10. Dirbant su greitai džiūstančiais, praskiestais lakiaisiais tirpikliais, lakiniais dažais, nitrodažais, chlorvinilinais dažais, rūgštimis, šarmais, kalkėmis ir kitomis kenksmingosiomis, pavojingosiomis medžiagomis, reikia naudoti asmeninės apsaugos priemonės: akinius, respiratorių, dujokaukę (paprastą ir su oro tiekimu), gumines pirštines bei rankas apsaugančias pastas, nekenksmingas plovimo priemones.
- 3.11. Dažant uždarų talpyklų vidų (rezervuarus ir kt.), jas būtina vėdinti kilnojamaisiais

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

ventiliatoriais ir apšviesti ne aukštesnės kaip 12 V įtampos nesprogiaisiais šviestuvais. Darbuotojai turi būti su dujokaukėmis. Negalima naudoti ugnies, rūkyti. Atliekant šį darbą, du žmonės talpyklos išorėje turi saugoti dirbančiuosius viduje.

- 3.12. Nitrodažų ir kitų mišinių, iš kurių išsiskiria pavojingi lakūs garai, naudojimo vietoje draudžiama būti pašaliniam asmenims, rūkyti, dirbti su ugnimi, taip pat kitus kibirkščiavimą sukeliančius darbus. Elektros instaliacija turi būti saugi sprogimo atžvilgiu arba išjungta iš elektros tinklo.
- 3.13. Dirbti su elektriniais šepečiais, šlifavimo, pneumatiniiais įrankiais galima tik užsimovus gumines pirštines. Jeigu darbai atliekami drėgnose patalpose, reikia apsiauti kaliošus.
- 3.14. Tvarkyti, valyti, sutepti, pernešti į kitą vietą dažų maišykles, siurblius, kompresorius ir kitus įrenginius galima tik išjungus iš elektros tinklo ir nesant slėgio sistemoje.
- 3.15. Draudžiama suslėgtuoju oru valyti drabužius, detales ir t. t.
- 3.16. Dažymo darbams naudojami pastoliai, jų grįstai ir pan. turi būti inventoriniai, pagaminti pagal tipinius projektus. Naudoti kopėčias galima tik remontuojant, dirbant smulkius dažymo darbus, prisiseigus saugos diržu.
- 3.17. Ne aukštesnes kaip 4 m paaukštinimo priemonės (pastolius ir jų grįstus, bokštelių, aikšteles) leidžiama eksploatuoti tik tada, kai jas patikrina meistras ar statinio statybos vadovas, aukštesnes kaip 4 m - kai patikrina komisija (jei kitokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose). Naudojamus pastolius ir kopėčias statinio statybos vadovas turi apžiūrėti ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.
- 3.18. Grunto paviršius, ant kurio statomi pastoliai arba klojami grįstai, turi būti išlygintas, suplūktas, nuo jo turi gerai nutekėti vanduo.
- 3.19. Pastoliai turi būti pritvirtinti prie statomo pastato sienų. Tvirtinimo vietos ir būdai turi būti nurodyti darbų vykdymo projekte. Tvirtinti pastolius prie parapetų, karnizų, vamzdžių, balkonų ir kitų išsikišusių pastato konstrukcijų draudžiama.
- 3.20. Užlipti ir nulipti nuo pastolių dažytojas privalo tik kopėčiomis, kurių viršutiniai galai pritvirtinti prie pastolių skersinių. Kopėčių nuolydis neturi būti didesnis kaip 60 proc.
- 3.21. Negalima dažyti išorinių sienų stovint ant pastolių, kai lyja, yra plikšala, pučia stiprus (15 m/sek. ir daugiau) vėjas.
- 3.22. Dažydamas iš pakabinamųjų lopšių, nuo 1,3 m aukštyje ar aukščiau esančių įvairių neaptvertų konstrukcijų, prie neaptvertų angų, jei darbinio pakloto ir saugos aptvarų įrengti negalima, taip pat dažant santvaras, stogus ir let. paviršius, kurių nuolydis 20 ar daugiau laipsnių, dažytojas turi prisirišti saugos diržu prie tam skirtų vietų, patikimų konstrukcijų arba apsauginio lino. Jeigu tvirtinimo vieta neaiški, ją turi nurodyti meistras ar statinio statybos

vadovas.

3.23. Patalpos turi būti džiovinamos naudojant šildymo sistemą arba specialiais šildytuvais.

5.DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

3.24. Sugedus mechanizmams, technologinei įrangai ir susidarius avarinei situacijai, reikia nedelsiant nutraukti darbus, įspėti apie pavojų darbuotojus, pranešti apie tai meistriui ar padalinio vadovui.

3.25. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą prareikus iškviešti gydytoją, išsaugoti nepakeistą įvykio vietą, jeigu tai negresia darbuotojų ar aplinkinių žmonių sveikatai ir gyvybei, apie įvykį pranešti padalinio vadovui.

6.DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

3.26. Baigęs darbą, dažytojas privalo:

3.26.1. technologinę įrangą ir mechanizmus išjungti iš elektros tinklo, nuvalyti;

3.26.2. nuvalyti tarą, darbo įrankius;

3.26.3. sutvarkyti darbo vietą, pašalinti šiukšles ir medžiagų atliekas;

3.26.4. išvalyti darbo drabužius ir asmeninės apsaugos priemones;

3.26.5. nusiplauti veidą ir rankas šiltu vandeniu su muilu, jeigu yra galimybė, nusiprausti po dušu.

Pastaba. Ši instrukcija yra pagalbinė priemonė rengiant Įmonės saugos ir sveikatos instrukciją. Ją būtina papildyti konkrečios darbo vietos duomenimis (rizikos veiksniais, apsisaugojimo nuo jų būdais ir kt.) ir išbraukti nereikalingus punktus, nekeičiant bendros instrukcijos struktūros.

2 MOKYMO ELEMENTAS. KITŲ APDAILOS ELEMENTŲ DAŽYMAS

2.1 DURŲ, APVADŲ, LANGŲ RĖMŲ, TURĖKLŲ IR PAN. TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS

Klijuojama dažymo juosta, kad neištepti sienos. Durų, apvadų, langų rėmų ir pan., paviršius nušlifuojamas, nuvalomos dulkės. Jei patalpos drėgnos, prieš dažant rekomenduojama duris padengti medienos apsaugos priemone. Vietas, kuriose buvo šakos, reikia apdoroti specialia sakus stabdančia priemone. Jei reikia, paviršius nuglaistomas. Paviršių gruntuojam latekso gruntas 6-2. Gruntas - specialios sudėties medžiaga, kuri padeda dažams geriau sukibti su dažomu paviršiumi. Dažant gruntuotą paviršių dažai lengviau liejasi, todėl spalva ir blizgesys atrodo daug patraukliau.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Kokybiškas gruntas sulaiko (blokuoja) dėmių skverbimąsi per dažų plėvelę. Tai labai svarbu dažant latekso dažais, kurie šiuo požiūriu yra labiausiai komplikuoti.

Viena pagrindinių dažų savybių yra jų dengiamumas. Tai yra dažų galimybė uždengti arba paslėpti dažomą paviršių. Naudojant geriau dengiančius dažus kartais reikia mažiau sluoksnių, taupomas brangus laikas, pinigai, išvengiama papildomo darbo. Dengiamumą pagerina didelis kiekis kokybiško pigmento, specialūs priedai, padedantys suformuoti vienodą, lygią dažų plėvelę, didelis procentinis kiekis kietųjų dalelių dažuose.

Svarbus dalykas, į kurį reikėtų atkreipti dėmesį, - pasiryžimas patiems pigmentuoti prekybos centruose esančiais vadinamaisiais kolerais. Šie gaminiai yra ne kas kita kaip intensyvaus atspalvio dispersiniai dažai, kurie baltus dažus tik praskiedžia. Tuo tarpu pigmentai, iš kurių gaminami reikiamos spalvos dažai, - tai įvairios mineralinės ir sintetinės kilmės medžiagos, kurios dėl savo unikalios sudėties gali nuspalvinti baltus dažus pačiomis intensyviausiomis ar tamsiausiomis spalvomis. Prieš naudojimą gerai išmaišyti ir retkarčiais pamaišyti dažant rankiniu būdu. Jei bus naudojama daugiau nei viena skardinė tos pačios spalvos dažų, rekomenduojama išmaišyti jas kartu. Teptuku ir voleliu dažome alkydiniais (Alkyd 28-110) dažais mažiausiai du kartus.

2.2 TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS

6 lentelė Įrankiai

Eil.Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	 Aukštos kokybės volelis : kodas WBC14642, volelio plotas 9 coliai (22.86 cm), plauko ilgis 1/2 colio (1.27 cm)	Aukštos kokybės volelis iš specialiai sukurtų pūkų, imituojančių natūralų avies kailį, tinkantys paviršių gruntavimui ir visų rūšių dažams.
2.	 Rankena voleliui : kodas WBC14602, rankenos plotis 9 coliai (22.86 cm)	Profesionalios rankenėlės voleliams su padidintu atsparumu nuo sulūžimo.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

3.	 <p>Profesionalūs teptukai, teptuko plotis 1 colis (2.54 cm), 1 ½ colio (3.81 cm), 2 coliai (5.08 cm), 2 ½ coliai (6.35 cm) 3 coliai (7.62 cm), 4 coliai (10.16 cm).</p>	Aukštos kokybės, 100% poliesteriniai teptukai, tinkantys gruntuoti paviršius ir visų rūšių dažams.
----	---	--

7 lentelė Medžiagos

Eil.Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	SPEEDHIDE® latekso gruntas 6-2	Šis produktas yra tinkamas naudoti kaip gruntas prieš alkidinius ar akrilo latekso dažus. Ypatingai tinka prieš dažant pusiau matiniais arba pusiau blizgiais dažais. SPEEDHIDE® latekso gruntas, minimizuodamas skirtumus tarp tapetų ir sujungimų tekstūros, bei poringumo, užtikrina paviršiaus lygumą ir tolygų matiškumą. Jis taip pat minimizuoja tokius trūkumus kaip nedidelius šveitimo griovelius, vinių skylutes, plyšelius. Rekomenduojame naudoti kaip gruntą ant tinkamai paruoštų gipso-kartono, plokščių, išsistovėjusio tinko, plytų.
2.	28– 110 architektūriniai dažai MANOR HALL® Alkidiniai (perlo blizgumo) dažai vidaus darbams	Patys geriausi mūsų dažai vidaus darbams. Šie Manor Hall dažai skirti patenkinti išskirtinius lūkesčius. Manor Hall dažai užtikrina puikų dengiamumą, išskirtinį išsiliejimą, bei puikų atsparumą geltonavimui. Rekomenduojama dengimo norma: Šlapios plėvelės storis: nuo 81,3 iki 99,1 (mikronai) Sausos plėvelės storis: nuo 45,7 iki 55,9 (mikronai) Dažymo įranga: dažykite aukštos kokybės teptuku, voleliu, dažymo padeliu ar purškimo įrankiu. Jei reikia, dažykite antrą sluoksnį. Beoris purkštuvai: Įrankis išėjime palaikantis

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

		pastovų 2000 psi slėgi, be bangos, kai purškama per 0,013“ - 0,015“ išėjimo galvutę; Volelis: 3/16“ - 3/8“ plauko volelis; Teptukas: poliestero / nailono teptukas; Skiedimas: neskiesti
--	--	---

2.3 DAŽYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

DAŽYTOJO ⁷¹⁴¹

(profesijų pogr. kodas)

SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr.27

1.BENDROJI DALIS

1.1. Dažytojui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.

1.2. Dirbti dažytoju leidžiama ne jaunesniam kaip 18 metų asmeniui, specialiai pasirengusiam, pasitikrinusiam sveikatą, išklaususiam [vadini saugos ir sveikatos instruktažą ir instruktažą darbo vietoje.

1.3. Dažytojas privalo:

1.3.1. savavališkai neišjungti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti ir apie gedimus pranešti darbuotojų atstovui, padalinio vadovui, darbdaviui;

1.3.2. tinkamamai naudoti kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemonės;

1.3.3. darbo priemones naudoti pagal jų dokumentuose (pasuose), šioje instrukcijoje nurodytus reikalavimus;

1.3.4. nedelsdamas pranešti darbdaviui, padalinio vadovui, darbuotojų atstovui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai, darbuotojų saugos ir sveikatos komitetui apie padėtį

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.3.5. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, padalinio vadovu, darbdaviu įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.3.6. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui;

1.3.7. nustatyta tvarka pasitikrinti sveikatą;

1.3.8. pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;

1.3.9. laikytis įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevertoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.3.10. laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.

1.4. Dažytojas turi teisę:

1.4.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmeninės apsaugos priemonėmis;

1.4.2. sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;

1.4.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;

1.4.4. tartis su darbdaviu (tam įgalioti darbuotojų atstovą) dėl darbo sąlygų gerinimo;

1.4.5. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;

1.4.6. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;

1.4.7. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbuotojų atstovą padalinio vadovą, darbdavį, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.

1.5. Dažytojas turi žinoti, kur darbo vietoje yra gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų, galinčių sukelti gaisrą.

1.6. Pastebėjęs gaisrą, dažytojas privalo gesinti jo židinį turimomis priemonėmis, nedelsdamas pranešti ugniagesiams, iškviešti į gaisravietę vadovaujančius darbuotojus.

1.7. Dažytojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo

7. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

7.1. Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai dažytojo darbo vietoje:

- 7.1.1 dažai, lakai, skiedikliai, chemikalai;
- 7.1.2 įkaitusios pagalbinės priemonės,
- 7.1.3 elektros srovė;
- 7.1.4 kritimas iš aukščio;
- 7.1.5 asmeninės apsaugos priemonių nenaudojimas;
- 7.1.6 neaptvertos pavojingos darbo zonos;
- 7.1.7 netinkamas darbo vietos apšvietimas;
- 7.1.8 netvarkinga darbo vieta;
- 7.1.9 netvarkingi darbo įrankiai, paaukštinimo priemonės.

7.2. Dažytojo darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB (A), oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti triukšmo trukmę, nuo aerozolio, garų, dujų ir dulkių - dujokaukę, respiratorių.

7.3. Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimais.

3.DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

3.1. Prieš pradėdamas dirbti, dažytojas privalo patikrinti, ar:

- 3.1.1. tvarkinga darbo vieta, pašalinti nereikalingus daiktus ir medžiagas (dažų darbo vietoje neturi būti daugiau nei reikia vienai pamainai); būtinas darbui medžiagas, gaminius, įrankius tvarkingai išdėstyti darbo vietoje;
- 3.1.2. tvarkinga, įžeminta darbui skirta elektros įranga (pulverizatorius, purkštuvai, kompresoriai, siurbliai, maišytuvai ir pan.). Rastus trūkumus pašalinti;
- 3.1.3. tvarkingi paprasti ir pneumatiniai įrankiai. Įrankių rankenos turi būti gerai pritvirtintos, neįskilusios, nešerpetotos;
- 3.1.4. pakankamai apšviesta darbo vieta;
- 3.1.5. angos, duobės, šuliniai aptverti ir uždengti;
- 3.1.6. gerai pritvirtintas darbinis paklotas ir aptvaros, apžiūrėti pastolių ir jų grįstų tvirtinimo mazgus;

3.1.7. tvarkingos asmeninės apsaugos priemonės (šalmas, aldniei, skydeliai, saugos diržas, respiratorius ir kt.).

4.DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

3.1. Dažytojui draudžiama dirbti pavojingose zonose: ten, kur kėlimo kranais, keltuvais, gervėmis keliami kroviniai, po pakabinamaisiais lopšiais, autobokšteliais ir pan. Šios zonos turi būti aptvertos.

Angos perdangose, prie kurių gali prieiti dažytojas, turi būti uždengtos ištisiniu paklotu arba aptvertos saugos aptvarom.

3.2. Chlorvinilinius dažus ir tirpiklius leidžiama laikyti tik tai tam skirtuose nedegiuose pastatuose. Patalpos, kuriose laikomi dažai ir lakai, turi būti ugniai atsparios, iš jų turi būti galima išeiti tiesiai į lauką. Jose turi būti įrengta natūrali arba dirbtinė ventiliacija, galinti per valandą tris kartus pakeisti orą.

3.3. Metalinę tarą su lakiniais dažais reikia užkimšti tik specialiais kamščiais ir atidaryti įrankiais, nesukeliantiais kibirkščiavimo. Tuščia tara turi būti saugoma tam skirtoje aikštelėje.

3.4. Įvairius dažus paaiošti ir juos naudoti reikia pagal gamyklos gamintojos instrukcijas. Dažai turi būti sertifikuoti arba ant pakuočių nurodytos juose esančios kenksmingosios medžiagos. Negalima naudoti dažų, skiedinių, tirpiklių, klijų ir kitų medžiagų, kurių sudėtis nežinoma.

3.5. Ruošti lako ir dažų mišinius su kenksmingosiomis ir degiosiomis medžiagomis leidžiama tik specialiai pasirengus.

3.6. Pokostą reikia virinti specialioje patalpoje. Neleisti, kad drėgmė patektų į virimo katilą.

3.7. Virinti arba šildyti natūralų pokostą, kanifoliją, vašką ir kitas medžiagas reikia taip, kad jos neišsitaškytų ir neužsidegtų. Draudžiama pripildyti katilą pokosto daugiau kaip 3/4 jo tūrio, užvirinti tirpiklį, papildyti katilą lakiaisiais tirpikliais, nenuimant jo nuo vandens vonios.

3.8. Dažų ruošimo patalpose, taip pat dažant patalpų viduje turi būti atidaromi langai arba įrengiama dirbtinė ventiliacija, neleidžianti darbo vietoje susikaupti didesniam nei galima kenksmingųjų medžiagų kiekiui, pakeičianti orą patalpoje du kartus per valandą.

3.9. Dirbant su greitai džiūstančiais, praskiestais lakiaisiais tirpikliais, lakiniais dažais, nitrodažais, chlorviniliniai dažais, rūgštimis, šarmais, kalkėmis ir kitomis kenksmingosiomis, pavojingosiomis medžiagomis, reikia naudoti asmeninės apsaugos priemones: akinius, respiratorių, dujokaukę (paprastą ir su oro tiekimu), gumines pirštines bei rankas apsaugančias pastas, nekenksmingas plovimo priemones.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

- 3.10. Dažant uždarų talpyklų vidų (rezervuarus ir kt.), jas būtina vėdinti kilnojamaisiais ventiliatoriais ir apšviesti ne aukštesnės kaip 12 V įtampos nesprogiaisiais šviestuvais. Darbuotojai turi būti su dujokaukėmis. Negalima naudoti ugnies, rūkyti. Atliekant šį darbą, du žmonės talpyklos išorėje turi saugoti dirbančiuosius viduje.
- 3.11. Nitrodažų ir kitų mišinių, iš kurių išsiskiria pavojingi lakūs garai, naudojimo vietoje draudžiama būti pašaliniams asmenims, rūkyti, dirbti su ugnimi, taip pat kitus kibirkščiavimą sukeliančius darbus. Elektros instaliacija turi būti saugi sprogimo atžvilgiu arba išjungta iš elektros tinklo.
- 3.12. Dirbti su elektriniais šepetiais, šlifavimo, pneumatiniiais įrankiais galima tik užsimovus gumines pirštines. Jeigu darbai atliekami drėgnose patalpose, reikia apsiauti kaliošus.
- 3.13. Tvarkyti, valyti, sutepti, pernešti į kitą vietą dažų maišykles, siurblius, kompresorius ir kitus įrenginius galima tik išjungus iš elektros tinklo ir nesant slėgio sistemoje.
- 3.14. Draudžiama suslėgtuoju oru valyti drabužius, detales ir t. t.
- 3.15. Dažymo darbams naudojami pastoliai, jų grįstai ir pan. turi būti inventoriniai, pagaminti pagal tipinius projektus. Naudoti kopėčias galima tik remontuojant, dirbant smulkius dažymo darbus, prisiseigus saugos diržu.
- 3.16. Ne aukštesnes kaip 4 m paaukštinimo priemones (pastolius ir jų grįstus, bokštelių, aikšteles) leidžiama eksploatuoti tik tada, kai jas patikrina meistras ar statinio statybos vadovas, aukštesnes kaip 4 m - kai patikrina komisija (jei kitokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose). Naudojamus pastolius ir kopėčias statinio statybos vadovas turi apžiūrėti ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.
- 3.17. Grunto paviršius, ant kurio statomi pastoliai arba klojami grįstai, turi būti išlygintas, suplūktas, nuo jo turi gerai nutekėti vanduo.
- 3.18. Pastoliai turi būti pritvirtinti prie statomo pastato sienų. Tvirtinimo vietos ir būdai turi būti nurodyti darbų vykdymo projekte. Tvirtinti pastolius prie parapetų, karnizų, vamzdžių, balkonų ir kitų išsikišusių pastato konstrukcijų draudžiama.
- 3.19. Užlipti ir nulipti nuo pastolių dažytojas privalo tik kopėčiomis, kurių viršutiniai galai pritvirtinti prie pastolių skersinių. Kopėčių nuolydis neturi būti didesnis kaip 60 proc.
- 3.20. Negalima dažyti išorinių sienų stovint ant pastolių, kai lyja, yra plikšala, pučia stiprus (15 m/sek. ir daugiau) vėjas.
- 3.21. Dažydamas iš pakabinamųjų lopšių, nuo 1,3 m aukštyje ar aukščiau esančių įvairių neaptvertų konstrukcijų, prie neaptvertų angų, jei darbinio pakloto ir saugos aptvarų įrengti negalima, taip pat dažant santvaras, stogus ir let. paviršius, kurių nuolydis 20 ar daugiau laipsnių, dažytojas turi prisirišti saugos diržu prie tam skirtų vietų, patikimų konstrukcijų arba

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

apsauginio lino. Jeigu tvirtinimo vieta neaiški, ją turi nurodyti meistras ar statinio statybos vadovas.

3.22. Patalpos turi būti džiovinamos naudojant šildymo sistemą arba specialiais šildytuvais.

5.DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

3.23. Sugedus mechanizmams, technologinei įrangai ir susidarius avarinei situacijai, reikia nedelsiant nutraukti darbus, įspėti apie pavojų darbuotojus, pranešti apie tai meistriui ar padalinio vadovui.

3.24. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą prireikus iškviesti gydytoją, išsaugoti nepakeistą įvykio vietą, jeigu tai negresia darbuotojų ar aplinkinių žmonių sveikatai ir gyvybei, apie įvykį pranešti padalinio vadovui.

6. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

3.25. Baigęs darbą, dažytojas privalo:

3.25.1. technologinę įrangą ir mechanizmus išjungti iš elektros tinklo, nuvalyti;

3.25.2. nuvalyti tarą, darbo įrankius;

3.25.3. sutvarkyti darbo vietą, pašalinti šiukšles ir medžiagų atliekas;

3.25.4. išvalyti darbo drabužius ir asmeninės apsaugos priemones;

3.25.5. nusiplauti veidą ir rankas šiltu vandeniu su muilu, jeigu yra galimybė, nusiprausti po dušu.

Pastaba. Ši instrukcija yra pagalbinė priemonė rengiant Įmonės saugos ir sveikatos instrukciją. Ją būtina papildyti konkrečios darbo vietos duomenimis (rizikos veiksniais, apsisaugojimo nuo jų būdais ir kt.) ir išbraukti nereikalingus punktus, nekeičiant bendros instrukcijos struktūros.

3 MOKYMO ELEMENTAS. SAVARANKIŠKA UŽDUOTIS

3.1 UŽDUOTIES APRAŠYMAS

Paviršių dažymas bus atliekamas Pittsburgh® Paints firmos siūlomais dažais. Tai vandens pagrindu pagaminti dažai interjerui. Dažus labai lengva naudoti. Pittsburgh® Paints dažai yra aukštos kokybės produktas, juo apdorotas paviršius kvėpuoja, jį galima plauti ir taip pat paviršius gali būti dažomas ant viršaus kitais vandens pagrindu pagamintais dažais.

Profesijos mokytojas savarankiškai atlieka vieną iš numatytų užduočių, atsižvelgiant į tai, kokie darbai bus atliekami statomame objekte:

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

1. Lubų dažymas Pittsburgh® Paints firmos siūlomais dažais
2. Sienų dažymas Pittsburgh® Paints firmos siūlomais dažais
3. Durų, apvadų, rėmų, turėklų dažymas Pittsburgh® Paints firmos siūlomais dažais.

3.2 REIKALAVIMAI UŽDUOTIES ATLIKIMO KOKYBEI

Kokybės kontrolė

Dažyti paviršiai pirmiausiai tikrinami vizualiai. Išdžiuvę dažai negali būti įtrūkę, ..., atkibę nuo pagrindo, nevienodai pasiskleidę. Dažoma turi būti du kartus, iš pradžių jei yra dažoma šepėčiu, voleliu, horizontaliai po to vertikaliai, gerai paskleidžiant dažus, kad neliktų dažų nubyrėjimų. Išdžiuvę dažai turi būti netepūs. Jei gruntuojama tais pačiais dažais, tai būtina neperdozuoti skiediklio. Naudojant dažus įvairių firmų, reikia laikytis jų reikalavimų tiems dažams. Dažai vidaus darbams gali skirtis nuo kitų firmų dažų vidaus darbams.

1. Užduotis pilnai atlikta per jai skirtą laiką.
2. Užduotis atlikta kokybiškai, laikantis technologinių reikalavimų.
3. Užduotis atlikta pagal pateiktą savarankiškos užduoties aprašymą.
4. Užduotis atlikta savarankiškai.

Vertinimas:

„Įskaityta“ – savarankiška užduotis atlikta laikantis technologinio proceso aprašo bei saugos ir sveikatos instrukcijų.

„Neįskaityta“ - savarankiška užduotis atlikta nesilaikant technologinio proceso aprašo bei saugos ir sveikatos instrukcijų.

MODULIS S.5.4. DEKORATYVINIS DAŽYMAS

1. MOKYMO ELEMENTAS. PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI SAUGIAI DAŽANT

1.1 DARBŲ SAUGOS, PRIEŠGAISRINIŲ IR HIGIENOS INSTRUKCIJŲ PAKETAS

DAŽYTOJO ⁷¹⁴¹

(profesijų pogr. kodas)

SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr.27

1.BENDROJI DALIS

1.1. Dažytojui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė ir baudžiamoji atsakomybė, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir padarinius.

1.2. Dirbti dažytoju leidžiama ne jaunesniam kaip 18 metų asmeniui, specialiai pasirengusiam, pasitikrinusiam sveikatą, išklaususiam [vadini saugos ir sveikatos instruktažą ir instruktažą darbo vietoje.

1.3. Dažytojas privalo:

1.3.1. savavališkai neišjungti, nekeisti ir nešalinti darbo priemonėse, įrenginiuose, pastatuose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų, juos tinkamai naudoti ir apie gedimus pranešti darbuotojų atstovui, padalinio vadovui, darbdaviui;

1.3.2. tinkamai naudoti kolektyvinės ir asmeninės apsaugos priemonės;

1.3.3. darbo priemonės naudoti pagal jų dokumentuose (pasuose), šioje instrukcijoje nurodytus reikalavimus;

1.3.4. nedelsdamas pranešti darbdaviui, padalinio vadovui, darbuotojų atstovui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai, darbuotojų saugos ir sveikatos komitetui apie padėtį darbo vietose, patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats pašalinti negali arba neprivalo;

1.3.5. bendradarbiauti su darbuotojų atstovais, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba, padalinio vadovu, darbdaviu įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

1.3.6. pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių traumų, ūmių apsinuodijimų, avarijų priežastims pašalinti, apie tai nedelsdamas pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui;

1.3.7. nustatytą tvarką pasitikrinti sveikatą;

1.3.8. pranešti padalinio vadovui ir darbdaviui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

1.3.9. laikytis įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevertoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų, rūkyti tik tam skirtose vietose;

1.3.10. laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad švarūs būtų darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.

1.4. Dažytojas turi teisę:

1.4.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvinės apsaugos priemones, aprūpintų asmeninės apsaugos priemonėmis;

1.4.2. sužinoti iš padalinio vadovo, darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;

1.4.3. susipažinti su sveikatos tikrinimų rezultatais. Jeigu su jais nesutinka, sveikatą pasitikrinti pakartotinai;

1.4.4. tartis su darbdaviu (tam įgalioti darbuotojų atstovą) dėl darbo sąlygų gerinimo;

1.4.5. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;

1.4.6. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;

1.4.7. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbuotojų atstovą padalinio vadovą, darbdavį, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, Valstybinę darbo inspekciją ar kitą valstybės instituciją.

1.5. Dažytojas turi žinoti, kur darbo vietoje yra gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų, galinčių sukelti gaisrą.

1.6. Pastebėjęs gaisrą, dažytojas privalo gesinti jo židinį turimomis priemonėmis, nedelsdamas pranešti ugniagesiams, iškviesti į gaisravietę vadovaujančius darbuotojus.

1.7. Dažytojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per savaitę.

2. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

2.2 Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai dažytojo darbo vietoje:

- 4 dažai, lakai, skiedikliai, chemikalai;
- 5 įkaltosios pagalbinės priemonės,
- 6 elektros srovė;
- 7 kritimas iš aukščio;
- 8 asmeninės apsaugos priemonių nenaudojimas;
- 9 neaptvertos pavojingos darbo zonos;
- 10 netinkamas darbo vietos apšvietimas;
- 11 netvarkinga darbo vieta;
- 12 netvarkingi darbo įrankiai, paaukštinimo priemonės.

2.3 Dažytojo darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB (A), oro užterštumas - higienos normose nurodytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo būtina naudoti antifonus arba trumpinti triukšmo trukmę, nuo aerozolio, garų, dujų ir dulkių - dujokaukę, respiratorių.

2.4 Asmeninės apsaugos priemonės ir jų dėvėjimo (naudojimo) laikas parenkami vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų

reikalavimais.

3.DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

- 1.2 Prieš pradėdamas dirbti, dažytojas privalo patikrinti, ar:
 - 1.2.1 tvarkinga darbo vieta, pašalinti nereikalingus daiktus ir medžiagas (dažų darbo vietoje neturi būti daugiau nei reikia vienai pamainai); būtinas darbui medžiagas, gaminius, įrankius tvarkingai išdėstyti darbo vietoje;
 - 1.2.2 tvarkinga, įžeminta darbui skirta elektros įranga (pulverizatorius, purkštuvai, kompresoriai, siurbliai, maišytuvai ir pan.). Rastus trūkumus pašalinti;
 - 1.2.3 tvarkingi paprasti ir pneumatiniai įrankiai. Įrankių rankenos turi būti gerai pritvirtintos, neįskilusios, nešerpetotos;
 - 1.2.4 pakankamai apšviesta darbo vieta;
 - 1.2.5 angos, duobės, šuliniai aptverti ir uždengti;
 - 1.2.6 gerai pritvirtintas darbinis paklotas ir aptvaros, apžiūrėti pastolių ir jų grįstų tvirtinimo mazgus;
 - 1.2.7 tvarkingos asmeninės apsaugos priemonės (šalmas, aldniai, skydeliai, saugos diržas, respiratorius ir kt.).

4.DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

- 1.3 Dažytojui draudžiama dirbti pavojingose zonose: ten, kur kėlimo kranais, keltuvais, gervėmis keliami kroviniai, po pakabinamaisiais lopšiais, autobokšteliais ir pan. Šios zonos turi būti aptvertos.

Angos perdangose, prie kurių gali prieiti dažytojas, turi būti uždengtos ištisiniu paklotu arba aptvertos saugos aptvarom.
- 1.4 Chlorvinilinius dažus ir tirpiklius leidžiama laikyti tik tai tam skirtuose nedegiuose pastatuose. Patalpos, kuriose laikomi dažai ir lakai, turi būti ugniai atsparios, iš jų turi būti galima išeiti tiesiai į lauką. Jose turi būti įrengta natūrali arba dirbtinė ventiliacija, galinti per valandą tris kartus pakeisti orą.
- 1.5 Metalinę tarą su lakiniais dažais reikia užkimšti tik specialiais kamščiais ir atidaryti įrankiais, nesukeliantis kibirkščiavimo. Tuščia tara turi būti saugoma tam skirtoje aikštelėje.
- 1.6 Įvairius dažus paaišti ir juos naudoti reikia pagal gamyklos gamintojos instrukcijas. Dažai turi būti sertifikuoti arba ant pakuočių nurodytos juose esančios kenksmingosios medžiagos. Negalima naudoti dažų, skiedinių, tirpiklių, klijų ir kitų medžiagų, kurių sudėtis nežinoma.
- 1.7 Ruošti lako ir dažų mišinius su kenksmingosiomis ir degiosiomis medžiagomis leidžiama tik specialiai pasirengus.
- 1.8 Pokostą reikia virinti specialioje patalpoje. Neleisti, kad drėgmė patektų į virimo katilą.
- 1.9 Virinti arba šildyti natūralų pokostą, kanifoliją, vašką ir kitas medžiagas reikia taip, kad jos neišsitaškytų ir neužsidegtų. Draudžiama pripildyti katilą pokosto daugiau kaip 3/4 jo tūrio, užvirinti tirpiklį, papildyti katilą lakiaisiais tirpikliais, nenuimant jo nuo vandens

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

vonios.

- 1.10 Dažų ruošimo patalpose, taip pat dažant patalpų viduje turi būti atidaromi langai arba įrengiama dirbtinė ventiliacija, neleidžianti darbo vietoje susikaupti didesniai nei galima kenksmingųjų medžiagų kiekiui, pakeičianti orą patalpoje du kartus per valandą.
- 1.11 Dirbant su greitai džiūstančiais, praskiestais lakiaisiais tirpikliais, lakiniais dažais, nitrodažais, chlorviniliniai dažais, rūgštimis, šarmais, kalkėmis ir kitomis kenksmingosiomis, pavojingosiomis medžiagomis, reikia naudoti asmeninės apsaugos priemones: akinius, respiratorių, dujokaukę (paprastą ir su oro tiekimu), gumines pirštines bei rankas apsaugančias pastas, nekenksmingas plovimo priemones.
- 1.12 Dažant uždarytų talpyklų vidų (rezervuarus ir kt.), jas būtina vėdinti kilnojamaisiais ventiliatoriais ir apšviesti ne aukštesnės kaip 12 V įtampos nesprogiaisiais šviestuvais. Darbuotojai turi būti su dujokaukėmis. Negalima naudoti ugnies, rūkyti. Atliekant šį darbą, du žmonės talpyklos išorėje turi saugoti dirbančiuosius viduje.
- 1.13 Nitrodažų ir kitų mišinių, iš kurių išsiskiria pavojingi lakūs garai, naudojimo vietoje draudžiama būti pašaliniais asmenims, rūkyti, dirbti su ugnimi, taip pat kitus kibirkščiavimą sukeliančius darbus. Elektros instaliacija turi būti saugi sprogimo atžvilgiu arba išjungta iš elektros tinklo.
- 1.14 Dirbti su elektriniais šepečiais, šlifavimo, pneumatiniiais įrankiais galima tik užsimovus gumines pirštines. Jeigu darbai atliekami drėgnose patalpose, reikia apsiauti kaliošus.
- 1.15 Tvarkyti, valyti, sutepti, pernešti į kitą vietą dažų maišykles, siurblius, kompresorius ir kitus įrenginius galima tik išjungus iš elektros tinklo ir nesant slėgio sistemoje.
- 1.16 Draudžiama suslėgtuoju oru valyti drabužius, detales ir t. t.
- 1.17 Dažymo darbams naudojami pastoliai, jų grįštai ir pan. turi būti inventoriniai, pagaminti pagal tipinius projektus. Naudoti kopėčias galima tik remontuojant, dirbant smulkius dažymo darbus, prisisėgus saugos diržu.
- 1.18 Ne aukštesnes kaip 4 m paaukštinimo priemones (pastolius ir jų grįštus, bokštelių, aikšteles) leidžiama eksploatuoti tik tada, kai jas patikrina meistras ar statinio statybos vadovas, aukštesnes kaip 4 m - kai patikrina komisija (jei kitokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose). Naudojamus pastolius ir kopėčias statinio statybos vadovas turi apžiūrėti ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.
- 1.19 Grunto paviršius, ant kurio statomi pastoliai arba klojami grįštai, turi būti išlygintas, suplūktas, nuo jo turi gerai nutekėti vanduo.
- 1.20 Pastoliai turi būti pritvirtinti prie statomo pastato sienų. Tvirtinimo vietos ir būdai turi būti nurodyti darbų vykdymo projekte. Tvirtinti pastolius prie parapetų, karnizų, vamzdžių, balkonų ir kitų išsikišusių pastato konstrukcijų draudžiama.
- 1.21 Užlipti ir nulipti nuo pastolių dažytojas privalo tik kopėčiomis, kurių viršutiniai galai pritvirtinti prie pastolių skersinių. Kopėčių nuolydis neturi būti didesnis kaip 60 proc.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

- 1.22 Negalima dažyti išorinių sienų stovint ant pastolių, kai lyja, yra plikšala, pučia stiprus (15 m/sek. ir daugiau) vėjas.
- 1.23 Dažydamas iš pakabinamųjų lopšių, nuo 1,3 m aukštyje ar aukščiau esančių įvairių neaptvertų konstrukcijų, prie neaptvertų angų, jei darbinio pakloto ir saugos aptvarų įrengti negalima, taip pat dažant santvaras, stogus ir let. paviršius, kurių nuolydis 20 ar daugiau laipsnių, dažytojas turi prisirišti saugos diržu prie tam skirtų vietų, patikimų konstrukcijų arba apsauginio lyno. Jeigu tvirtinimo vieta neaiški, ją turi nurodyti meistras ar statinio statybos vadovas.
- 1.24 Patalpos turi būti džiovinamos naudojant šildymo sistemą arba specialiais šildytuvais.

5.DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

- 1.25 Sugedus mechanizmams, technologinei įrangai ir susidarius avarinei situacijai, reikia nedelsiant nutraukti darbus, įspėti apie pavojų darbuotojus, pranešti apie tai meistriui ar padalinio vadovui.
- 1.26 Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą prireikus iškviesti gydytoją, išsaugoti nepakeistą įvykio vietą, jeigu tai negresia darbuotojų ar aplinkinių žmonių sveikatai ir gyvybei, apie įvykį pranešti padalinio vadovui.

6.DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

- 1.27 Baigęs darbą, dažytojas privalo:
- 1.27.1 technologinę įrangą ir mechanizmus išjungti iš elektros tinklo, nuvalyti;
 - 1.27.2 nuvalyti tarą, darbo įrankius;
 - 1.27.3 sutvarkyti darbo vietą, pašalinti šiukšles ir medžiagų atliekas;
 - 1.27.4 išvalyti darbo drabužius ir asmeninės apsaugos priemones;
- 6.1.5. nusiplauti veidą ir rankas šiltu vandeniu su muilu, jeigu yra galimybė, nusiprausti po dušu.

Pastaba. Si instrukcija yra pagalbinė priemonė rengiant Įmonės saugos ir sveikatos instrukciją. Ją būtina papildyti konkrečios darbo vietos duomenimis (rizikos veiksniais, apsaugojimo nuo jų būdais ir kt.) ir išbraukti nereikalingus punktus, nekeičiant bendros instrukcijos struktūros.

DARBUOTOJO, ATLIEKANČIO DARBUS IKI 5 M AUKŠTYJE, SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 60

BENDROJI DALIS

1. Darbuotojas, atliekantis darbus iki 5 m aukštyje (toliau - darbuotojas), turi būti ne jaunesnis kaip 18 metų, nustatyta tvarka patikrinęs sveikatą, išklauses įvadinį instruktažą ir pirmini instruktažą darbo vietoje. Periodiškai darbuotojas instruktuojamas ne rečiau kaip kartą per 12 mėnesių. Pasikeitus darbo aplinkai, atsiradus naujiems rizikos veiksniams, pradėjus naudoti naujas darbo priemones, darbuotojas instruktuojamas papildomai.
2. Darbuotojo darbo ir poilsio laiko paskirstymas per parą, savaitę ar apskaitinį laikotarpį, taip pat kasdienio darbo pradžia ir pabaiga nustatoma pagal Įmonės darbo tvarkos taisykles.
3. Darbuotojui suteikiama ne ilgesnė kaip dviejų valandų ir ne trumpesnė kaip pusės valandos pertrauka pavalgyti ir pailsėti. Ši pertrauka paprastai suteikiama praėjus pusei darbo dienos laiko, bet ne vėliau kaip po keturių darbo valandų.
4. Darbuotojo darbo laikas neturi viršyti keturiasdešimt valandų per savaitę. Ilgiausias darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, neturi viršyti keturiasdešimt aštuonių valandų per septynias dienas.
5. Darbuotojas, vykdydamas pareigą rūpintis savo ir kitų darbuotojų sveikata, turi nedelsdamas pranešti padalinio vadovui arba kitam vadovaujančiam asmeniui apie nelaimingą atsitikimą darbe, pakeliui į darbą arba iš jo, incidentą, ūmią profesinę ligą, kitus su darbi: susijusius sveikatos sutrikimus, jeigu pajėgia tai padaryti. Pastebėjęs darbo vietoje darbuotojų saugos ir sveikatos pažeidimų, grėsmę keliančių veiksnių, taip pat nedelsdamas pranešti darbuotojų atstovui saugai ir sveikatai, Įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai, padalinio vadovui ar kitam vadovaujančiam asmeniui.
6. Darbuotojas turi teisę atsisakyti dirbti, nutraukti darbą, jeigu nepašalinami pavojų keliantys veiksniai, susidaro avarinė situacija, kyla grėsmė sveikatai ir gyvybei, ir atsisakymo dirbti priežastis nedelsdamas raštu pranešti padalinio vadovui arba kitam vadovaujančiam asmeniui.
7. Darbuotojas turi laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad būtų švarūs darbo drabužiai ir apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis, rūkyti ir valgyti tik tam skirtose vietose.
8. Darbuotojas, pažeidęs saugos ir sveikatos norminiu teisės aktu, dokumentų, su kuriais buvo

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

supažindintas, šios instrukcijos reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

9. Profesinės rizikos veiksniai darbuotojo darbo vietoje yra šie:

- 9.1 netvarkingi darbo įrankiai, paaukštinimo priemonės;
- 9.2. netvarkinga, blogai apšviesta darbo vieta;
- 9.3. kritimas iš aukščio;
- 9.4. neaptvertos pavojingos darbo vietos;
- 9.5. paslydimas, griuvimas;
- 9.6. krintantys daiktai, įrankiai;
- 9.7. lekianti atplaiša, smulki dalelė;
- 9.8. veikiantys įrenginiai, įrankiai;
- 9.9. įdūrimas, įpjovimas;
- 9.10. nepalankios meteorologinės sąlygos;
- 9.11. dulkės;
- 9.12. elektros įtampa;
- 9.13. triukšmas, vibracija;
- 9.14. fizinė perkrova.

10. Darbuotojo darbo vietoje triukšmo lygis ir oro užterštumas neturi viršyti teisės aktuose ir higienos normose nustatyti} dydžių.

11. Darbuotojo asmeninės apsaugos priemonės (šalmas, pirštinės, apsaugos nuo kritimo iš aukščio priemonės ir t. t.) parenkamos vadovaujantis Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų reikalavimais.

12. Kiekviena asmeninė apsaugos priemonė turi atitikti jai nustatytus reikalavimus ir:

- apsaugoti darbuotoją nuo galimų profesinės rizikos veiksnių, esančių darbo aplinkoje, nekeldama didesnio pavojaus darbuotojo sveikatai ir saugai;
- atitikti ergonominius reikalavimus ir darbuotojo sveikatos būklę;
- tikti darbuotojui.

13. Darbuotojas turi rūpestingai prižiūrėti ir pagal paskirtį naudoti asmenines apsaugos priemones, laiku pranešti padalinio vadovui arba kitam vadovujančiam asmeniui apie jų susidėvėjimą, netinkamumą naudoti ir pan.

DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

14. Prieš pradėdamas dirbti darbuotojas turi:

- 14.1. apsirengti tvarkingus darbo drabužius;

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

14.2. patikrinti, ar tvarkingos, tinkamos darbui asmeninės apsaugos priemonės (šalmas, saugos diržas, pirštinės ir t. t.);

14.3. atsižvelgdamas į atliekamu darbų pobūdį užsidėti šalną ir kitas asmenines apsaugos priemones;

14.4. iš padalinio vadovo gauti darbo užduotį ir aptarti jos saugius atlikimo būdus;

14.5. patikrinti, ar tvarkingi darbo įrankiai, įrenginiai, paaukštinimo priemonės ir t. t.;

14.6. apžiūrėti vietą, kurioje reikės atlikti darbus (ar nėra jokių kliūčių, pavojų keliančių veiksnių, pvz., ar uždengtos arba aptvertos angos, duobės, šachtos), įsitikint, kad ji tvarkinga, pakankamai apšviesta;

14.7. jeigu darbai bus atliekami pavojingų arba kenksmingų veiksnių veikimo vietose, gauti paskyrą-leidimą.

15. Apie pastebėtus darbuotojų saugos ir sveikatos pažeidimus nedelsiant pranešti padalinio vadovui, kitam vadovaujančiam asmeniui. Darbą pradėti tik pašalinus pavojų keliančius veiksnius ir įsitikinus darbo priemonių saugumu.

DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

16. Statybos darbams atlikti naudojamos darbo priemonės, įrenginiai ir technologinė įranga turi atitikti saugos ir sveikatos reikalavimus ir būti nurodyti statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte ar technologinėse kortelėse. Statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte taip pat turi būti numatyti darbų metodai, užtikrinantys darbuotojų saugą ir sveikatą.

17. Statybvietėje privaloma dėvėti apsauginį šalną.

18. Naudojamos darbo vietos paaukštinimo priemonės turi būti stabilios, turėti lygų, be didesnių kaip 5 mm plyšių darbo paviršių. Jei jos aukštesnės kaip 1,3 m, turi turėti aptvarus, apsaugančius darbuotojus ir daiktus nuo kritimo. Aptvarai, apsaugantys nuo kritimo iš aukščio, turi būti ne žemesni kaip 1,1 m, su porankiu viršuje, 0,15 m aukščio ištisine papėdės juosta apačioje ir su viduriniu lašeliu 0,5 m aukštyje nuo pakloto paviršiaus.

19. Apsaugos priemonės turi būti įrengtos neatsižvelgiant į kritimo aukštį (didesnį kaip 2 m ar mažesni), jei kritimas ant apačioje esančio pagrindo yra ypač pavojingas dėl, pavyzdžiui, sukrautų medžiagų, išsikišusios armatūros, šachtos, laiptų ar rūšio duobės, arba jei atliekami šlifavimo smėliu, valymo aukštu slėgiu darbai ar darbai atliekami panašiais pavojingais rankiniais darbo įrankiais.

Aptvarus arba užtvaram, kurie trukdo išdėlioti arba pašalinti medžiagas, galima nuimti, jei naudojamos kitos saugos priemonės, pavyzdžiui, keltuvas arba apsaugos nuo kritimo įranga. Baigus atlikti darbo užduotį, aptvarus ar užtvaram reikia atstatyti. Atliekant trumpalaikius darbus-smulkius remonto ar priežiūros darbus, aptvarus ar užtvaram galima pakeisti pritaikyta apsaugos

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

nuo kritimo Įranga, jei pavojus juos Įrengiant ir nuimant yra didesnis nei pavojus, kurio siekiama išvengti.

20. Šoninė apsauga arba aptvarai apsaugai nuo kritimų turi būti:

- darbo vietose, esančiose prie arba virš vandens bei kitų birių ar skystų medžiagų, kuriose
- neatsižvelgiant į kritimo aukštį galima nugrimzti; judėjimo keliuose virš vandens bei kitų birių arba skystų medžiagų, kuriose neatsižvelgiant į kritimo aukštį galima nugrimzti;
- atvirose laiptinėse ir laiptų aikštelėse, sienų angose, taip pat mašinų valdymo postuose ir jų prieigose, esant didesniai kaip 1 m kritimo aukščiui;
- darbo vietose ir judėjimo keliuose ant stogų, esant didesniai kaip 3 m kritimo aukščiui;
- visose kitose darbo vietose ir judėjimo keliuose, esant daugiau kaip 2 m kritimo aukščiui;
- prie angų, didesnių kaip 9 m² ploto ir kurių briaunų ilgis didesnis kaip 3 m, taip pat prie įdubų grindyse, lubose ir stogo paviršiuje.

21. Jei dėl techninių priežasčių negali būti panaudota šoninė apsauga, vietoje jos turi būti įrengti gaudymo pastoliai arba gaudymo tinklai, kurie garantuotų krintančių žmonių sugavimą.

22. Darbui naudojamus mažuosius pastolius ir perstumiamas darbo platformas montuoti pagal gamintojo instrukciją. Atkreipti dėmesį į leidžiamą apkrovą ir jos neviršyti.

23. Kai paklotas yra 2 m ir didesniame aukštyje, mažuosiuose pastoliuose turi būti įrengta trijų dalių šoninė apsauga.

24. Mažuosius pastolius, perstumiamas darbo platformas perstumti tik palengva ir lygiu, tvirtu pagrindu. Ratukai turi būti patikimai pritvirtinti ir po perstūmimo įtvirtinti stabdžio svirtele. Prieš perstumiant pastolius nepritvirtintas dalis apsaugoti nuo kritimo.

25. Kai mažųjų pastolių paklotas yra aukščiau kaip 1 m, turi būti įrengtos kopėtelės (laipteliai). Paklotas neturi būti aukščiau kaip 2 m. Mažiausias pakloto plotis turi būti 0,50 m.

26. Darbui naudojamas kopėčias darbų vadovas turi apžiūrėti ne rečiau kaip kartą per 10 dienų. Prieš naudojimą ir naudojimo metu kopėčios turi būti išbandomos gamintojo dokumentuose nurodyta tvarka.

27. Kopėčios darbui aukštyje gali būti naudojamos tik tada, kai naudoti saugesnius įrenginius yra netikslinga dėl mažos rizikos ir trumpos jų naudojimo trukmės, arba dėl kitų darbo vietos ypatumų, kurių pakeisti negalima.

28. Laikinas darbas aukštyje gali būti atliekamas tik tada, kai meteorologinės sąlygos nekelia pavojaus darbuotojo saugai ir sveikatai.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

29. Dirbant ant kopėčių nelaimingų atsitikimų rizika dažnai kyla dėl to, kad kopėčios statomos ant netinkamo pagrindo (pvz., per daug minkšto ar slidaus), netinkamu kampu, ant kopėčių dirbama per dideliu atstumu nuo objekto arba atliekami darbai, kurie turėti: būti dirbami nuo pastolių, platformos ar kitų saugių priemonių.

30. Nešiojamosios kopėčios turi būti statomos ant nejudančio, tvirto ir tinkamo dydžio pagrindo, kad jų skersiniai būtų horizontalioje padėtyje. Lipant kopėčios neturi judėti. Kopėčių atramos turi būti apsaugotos nuo slydimo (pvz., prie jų viršutinių arba apatinių galų pritvirtintas bet koks slysti neleidžiantis įtaisas).

31. Atremiamųjų kopėčių matmenys turi būti tokie, kad darbuotojas galėtų dirbti stovėdamas ant pakopos, esančios ne mažesniu kaip 1 m atstumu iki kopėčių viršaus. Dirbant ant kopėčių aukščiau kaip 1,3 m, reikia naudoti saugos diržą, pritvirtintą prie pastato konstrukcijos arba kopėčių, jeigu šios patikimai pritvirtintos prie pastato konstrukcijos.

32. Judėjimo zonose (praeigose) kopėčias apsaugoti aptvarais.

33. Nepritvirtintas nešiojamąsias kopėčias galima naudoti tik atliekant trumpalaikius darbus. Ilgiau trunkantiems darbams, kurie atliekami pakaitomis ant kopėčių ir ant tvirto pagrindo, pvz., grindų, žemės ir pan., kopėčias galima naudoti, jeigu jų naudojimo laikas neviršija trečdaliu darbuotojo darbo dienos.

34. Jei dirbama stovint ant kopėčių, jas reikia statyti taip, kad nuo kopėčių nereikėtų siekti didesniu atstumu nei per ištiestos rankos ilgį. Jeigu ant kopėčių dirbama per dideliu atstumu nuo objekto, iškelus rankas virš pečių aukščio, fizinė apkrova veikia kaklą ir pečius. Ilgai trunkantis darbas stovint ant siaurų kopėčių laiptelių sukelia nuovargį ir skausmus kulkšnyse ir pėdose. Nejudamas darbas (pvz., kai nėra galimybės pajudinti kojų ir pėdų) neigiamai veikia kraujotaką.

35. Atskiri darbo ant kopėčių periodai neturėtų viršyti 30 min., po to jis turėtų būti keičiamas kitokio krūvio, pvz., dinamiškesniu.

36. Darbuotojas, dirbdamas ant kopėčių, turi būti apsiavęs tinkamą avalynę minkštu, neslidžiu padu. Avalynė turi būti priglundusi prie kojų.

37. Ant kopėčių vienu metu gali stovėti tik vienas žmogus. Tačiau ant dvipusių skečiamųjų kopėčių iš abiejų pusių gali būti po vieną žmogų.

38. Krovinius nešti kopėčiomis galima tik tuo atveju, jei jie yra lengvi ir nesunkiai paimami viena ranka.

39. Darbo priemonės, naudojamos stovint ant kopėčių, turi būti lengvos, nesunkiai paimamos ir jomis turi būti įmanoma dirbti viena ranka.

40. Draudžiama dirbti stovint ant kopėčių daugiau nei 5 m aukštyje, matuojant nuo pagrindo iki laiptelio, ant kurio stovima. Tačiau atskirais atvejais galimi lengvi darbai, atliekami ir didesniame

aukštyje, pvz., keičiant lempuotę.

41. Kopėčios turi būti naudojamos tik pagal paskirti. Kopėčių negalima surišti, sujungti sandūra, veržti varžtais ar sukalti, jei jos tam nėra pritaikytos.

42. Draudžiama naudoti metalines ir medines kopėčias su atvirais metaliniais tvirtinimais, jei yra rizika prisiliesti prie atvirų elektros laidų ir dalių.

43. Ant atremiamųjų kopėčių draudžiama:

- dirbti šalia ar virš neapsaugotų veikiančių mašinų besisukančių dalių ir transporterių;
- naudoti rankines elektros mašinas ar parakinį įrankį;
- virinti dujomis ar elektra;
- tempti laidus ar prilaikyti aukštyje sunkias detales.

Šiuos darbus leidžiama atlikti naudojant pastolius, aikšteles ir kitas priemones.

44. Draudžiama dirbti pasilipus ant atsitiktinių daiktų (pvz., dėžių).

45. Darbui naudojami elektriniai įrankiai turi būti tvarkingi ir saugūs naudoti. Įrankius naudoti tik pagal paskirtį.

46. Prieš pradėdant naudoti elektrinį įrankį reikia patikrinti, ar tvarkingas jo laidas, kištukas, nepažeista darbinė dalis, yra apsauginiai gaubtai, ir išbandyti tuščiąją eiga. Patikrinti, kad į tinklą jungiamo įrankio jungiklis būtų išjungtas.

47. Dirbant su rankiniu elektriniu įrankiu draudžiama:

- 47.1. taisyti, laikyti rankose įrankio laidus;
- 47.2. liesti, valyti judančias darbinės jo dalis;
- 47.3. palikti be priežiūros įjungtą į elektros tinklą įrankį.

48. Draudžiama darbui naudoti elektrinį įrankį, kai:

- 48.1. blogai veikia įrankio jungiklis;
- 48.2. pažeista darbinė įrankio dalis;
- 48.3. atsiranda degančio plastiko kvapas arba dūmų;
- 48.4. yra įskilimų korpuse, rankenoje, apsauginiame gaubte.

49. Norint ištraukti kištuką iš elektros lizdo, negalima tempti paėmus už laido - traukti tik patį kištuką.

50. Įrankiai darbo vietoje turi būti padėti taip, kad nenuriedėtų, nenukristų ir negalėtų sužeisti. Nedėti įrankių ant nestabilių paviršių, aptvarų, turėklų, nelaikyti padėtų virš galvos.

51. Įrankius laikyti ir nešiotis dėkluose, specialiose dėžutėse, krepšiuose.

52. Pernešant įrankius iš vienos darbo vietos į kitą aštriosios jų dalys turi būti uždengtos.

53. Darbuotojas turi būti išmokytas taisyklingai rankomis kelti sunkius daiktus ir atminti:

- 53.1. sunkų daiktą nuo žemės reikia kelti ne pasilenkus į priekį, o truputį sulenkus kelius,

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

pritūpus, nelenkiant nugaros, Įtempus tik dubeni ir kojas (nugara tiesi, dirba kojų raumenys);

53.2. kelti palengva - nedaryti staigių judesių, nepersikreipti, tolygiai paskirstyti svori;

53.3. daiktą laikyti kuo arčiau kūno;

53.4. geriau sukti kojas nei liemenį.

54. Vienkartinio keliamo krovinio svoris neturi viršyti 10 kg moterims ir 30 kg vyrams.

55. Statybines atliekas iš statomų statinių nuleisti žemyn uždalais latakais, vamzdžiais, dėžėse ar panašiais nepavojingais būdais. Mesti statybines atliekas be latakų ar kitų priemonių leidžiama iš ne didesnio kaip 3 m aukščio. Vieta, į kurią metamos šiukšlės, turi būti aptverta.

56. Darbo, pietų pertraukos metu darbuotojui draudžiama vartoti alkoholinius gėrimus ir narkotines medžiagas.

57. Iškilus nesklandumams kreiptis į padalinio vadovą, kitą vadovaujantį asmenį.

58. Darbuotojui draudžiama be padalinio vadovo žinios patikėti ar užleisti savo darbo vietą, darbo priemones kitam asmeniui, imtis pašalinių darbų. Laikinai pasitraukdamas iš darbo vietos jis turi pranešti padalinio vadovui arba kitam vadovujančiam asmeniui.

DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

59. Darbuotojas, pastebėjęs, kad darbo vietoje susidarė pavojinga situacija, galinti būti nelaimingo atsitikimo, gaisro arba avarijos priežastis, turi nedelsdamas pranešti darbuotojų atstovui saugai ir sveikatai, padalinio vadovui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai ir pagal galimybes bei turimas žinias imtis priemonių grėsmei pašalinti.

60. Įvykus nelaimingam atsitikimui arba avarijai, nukentėjusiajam suteikti pirmąją medicinos pagalbą, prireikus iškviešti gydytoją ir pranešti darbuotojų atstovui saugai ir sveikatai, padalinio vadovui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai.

61. Kilus gaisrui nedelsiant pranešti ugniagesiams, iškviešti vadovujančius darbuotojus, gesinti gaisro židinį turimomis gaisro gesinimo priemonėmis.

VI. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

62. Baigęs darbą, darbuotojas turi:

62.1. sutvarkyti darbo vietą, pašalinti iš jos šiukšles, likusias medžiagas;

62.2. išjungti iš elektros tinklo naudotus elektrinius įrankius, įrenginius;

62.3. nuplauti, nuvalyti ir padėti į tam skirtą vietą darbo įrankius, medžiagas, pagalbines priemones;

62.4. pranešti padalinio vadovui apie darbo metu įvykusius nesklandumus;

62.5. nusiimti asmenines apsaugos priemones ir tvarkingai padėti tam skirtoje vietoje;

62.6. nusiplauti rankas ir veidą šiltu vandeniu su muilu, jeigu yra galimybė, nusiprausti dušu.

Instrukciją parengė

Darbų saugos vadovė
Vida Rimkutė
(vardas
pavardė,)

1.2 „VALPAINT” FIRMOS INFORMACINĖ MEDŽIAGA

Norėdami susipažinti su „Valpaint“ įmone, pažiūrėkite video medžiagą: „[Valpaint](#)“, atsidarykite įmonės internetinį puslapį: www.valpaint.lt .

ZERTIFIKAT

CERTIFICADO

CERTIFICATE

ZERTIFIKAT

CERTIFICATO

Nr 50 100 5957 - Rev. 01

Si attesta che / This is to certify that

IL SISTEMA QUALITÀ DI
THE QUALITY SYSTEM OF

VALPAINT S.p.A.
VIA DELL' INDUSTRIA 80
I-60020 POLVERIGI (AN)

È CONFORME AI REQUISITI DELLA NORMA
HAS BEEN FOUND TO COMPLY WITH THE REQUIREMENTS OF

UNI EN ISO 9001:2000

Questo certificato è valido per il seguente campo di applicazione
This certificate is valid for the following product or service range

Progettazione e fabbricazione di pitture e vernici decorative per interni e esterni (EA 12)
Design and manufacture of decorative paints for interior and exterior (EA 12)

Data di emissione / Issue date 2009-07-27	Data di scadenza / Expiry date 2010-11-15
---	---

Per l'Organismo di Certificazione
For the Certification Body
TÜV Italia S.r.l.

Andrea Vivi
Amministratore Delegato - CEO

Rinnovo del certificato emesso per la prima volta in data 2006-07-06

"La validità del presente certificato è subordinata a sorveglianza periodica a 12 mesi e al riesame completo del sistema di gestione aziendale con periodicità triennale e all' adeguamento alla nuova edizione indicata in allegato"

"The validity of the present certificate depends on the annual surveillance every 12 months and on the complete review of company's management system after three-years and to the adjustment to the new edition indicated in the annex"

TÜV Italia • Gruppo TÜV SÜD • Via Carducci 125, Pal. 23 • 20099 Sesto San Giovanni (MI) • Italia • www.tuv.it TÜV®

CERTIFICATO

Nr 50 100 8826

Si attesta che / This is to certify that

IL SISTEMA DI GESTIONE AMBIENTALE DI
THE ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM OF

VALPAINT S.p.A.
VIA DELL' INDUSTRIA 80
I-60020 POLVERIGI (AN)

È CONFORME AI REQUISITI DELLA NORMA
HAS BEEN FOUND TO COMPLY WITH THE REQUIREMENTS OF

UNI EN ISO 14001:2004

Questo certificato è valido per il seguente campo di applicazione
This certificate is valid for the following product or service range

Progettazione e fabbricazione di pitture e vernici decorative per interni e esterni mediante processi di miscelazione (EA 12)
Design and manufacture of decorative paints for interior and exterior by mixing process (EA 12)

Certificazione rilasciata in conformità al Regolamento Tecnico SINCERT RT-09

Data di emissione / Issue date 2009-07-27	Data di scadenza / Expiry date 2012-07-27
---	---

Per l'Organismo di Certificazione
For the Certification Body
TÜV Italia S.r.l.

Andrea Vivi
Amministratore Delegato - CEO

"La validità del presente certificato è subordinata a sorveglianza periodica a 12 mesi e al riesame completo del sistema di gestione aziendale con periodicità triennale"

"The validity of the present certificate depends on the annual surveillance every 12 months and on the complete review of company's management system after three-years"

TÜV Italia • Gruppo TÜV SÜD • Via Carducci 125, Pal. 23 • 20099 Sesto San Giovanni (MI) • Italia • www.tuv.it TÜV®

ZERTIFIKAT

CERTIFICADO

CERTIFICATE

ZERTIFIKAT

24.1 pav. "Valpaint" ISO 9001:2000 ED ISO 14001:2004 sertifikatas

1.3 SAVARANKIŠKOS UŽDUOTIES „SABULADOR“ TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS

Dekoratyviniis dažymas bus atliekamas firmos Valpaint siūloma technologija jų gamintais dažais „Sabalador“. Tai vandens pagrindu pagaminti dažai interjerui, kurie suteikia specialių fluorescentinių smėlio atspindžių. Dažus labai lengva naudoti, „Sabalador“ gali būti naudojamas

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

sukurti unikalų ir elegantišką interjerą. „Sabulador“ yra aukštos kokybės produktas, juo apdorotas paviršius kvėpuoja, jį galima plauti ir taip pat paviršius gali būti dažomas ant viršaus kitais vandens pagrindu pagamintais dažais.

Norint gauti tokias pačias spalvas kaip kataloge, reikia tiesiog išmaišyti „Sabulador“ su kruopščiai parinktu pigmento kiekiu, kaip aprašyta kiekvienos spalvos pavyzdyje kataloge. Pigmentai tiekiami 80 ml ir 480 ml pakuotėse (jos yra tinkamai sugraduotos), o tai leidžia lengviau dozuoti reikiamą kiekį pigmento, kad būtų pasiektas norimas rezultatas. Jeigu renkatės kataloge spalvas nuo 600 iki 611, dažai „Sabulador“ tiekiami iš anksto užsakius, nes jie ruošiami tik gamykloje.

Dažais galima išgauti „smėlio kopų“ ar „Didžiojo kanjono“ vaizdą, sluoksniuojant dažus pagal pateiktą „Sabulador“ dažymo technologiją.

1.4 VAIZDINĖ VIDEO MEDŽIAGA: „VALPAINT“ DAŽAI

Pažiūrėkite video medžiagą: „[Sabulador](#)“.

2 MOKYMO ELEMENTAS. DEKORATYVINIS DAŽYMAS TEPTUKU, PLIENINE GLAISTYKLE

2.1 DEKORATYVIOJO DAŽYMO TEPTUKU, PLIENINE GLAISTYKLE TECHNOLOGINIAME PROCESSE REIKALINGŲ TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS

4 lentelė Įrankiai, įranga

Eil. Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	Elektros energijos jungtis	apšvietimui
2.	Inventoriniai pastoliai	darbui aukštyje
3.	Statybinis šepetys	valymui, įrankių plovimui
4.	Plokščias teptukas PV 76	dekoratyviniam dažymui
5.	Nerūdijančio plieno glaistyklė (trintuvė) PV 43	dekoratyviniams dažams užtepti
6.	Volelis arba teptukas	gruntavimui
7.	Lazdelė	dažų išmaišymui
8.	Gulsčiukas	vertikalumo ir horizontalumo tikrinimui bei žymėjimui

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

9.	Indas	įrankiams išplauti
10.	Dažymo juosta	dažomiems paviršiams atskirti
11.	Įrankių dėžė	įrankiams laikyti

Visos įrankių rankenos turi būti stipriai užmautos ir įtvirtintos, kad dirbant nenusimautų nuo kotų. Po darbo įrankiai apžiūrimi, plaunami vandeniu ir muilu. Mechaninės priemonės patikrinamos, jos turi būti saugios ir stabilios. Po darbo įrankiai nuvalomi, sudedami į jiems skirtas įrankių dėžes. Įrankiai ir inventoriūs saugomi tam skirtoje patalpoje.

Dažant venkite tiesioginio dažų kontakto su oda, saugokite akis ir veidą. Jei pateko, nedelsiant gerai praplaukite vandeniu ir kreiptis į gydytoją. Įranga turi būti išplauta vandeniu, kurio nepilti į telkinius, kanalizaciją ir kt.

5 lentelė Medžiagos

Eil. Nr.	Pavadinimas	Markė
1.	Gruntas	Primer 900
2.	Dažai	„Klondike“
3.	Pigmentas	ol'ADDITIVO Silver arba Gold
4.		

Visos medžiagos jau paruoštos naudojimui.

2.2 DAŽYMO „KLONDIKE“ DAŽAIS TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS

Dekoratyvinius dažymus teptuku bus atliekamas firmos Valpaint siūloma technologija „Klondike“ dažais. Tai modernūs ir rafinuoti vandens pagrindu pagaminti dažai, skirti dažyti tiek pastato viduje, tiek išorėje. „Klondike“ dažais galima sukurti šiuolaikiškus unikalių spalvų ir atspalvių interjerus. Jais galima dažyti įvairius paviršius. Suteikia galimybę dekoruojamus paviršius papuošti tauriojo metalo fragmentais, įterpian aukso, sidabro ar oksiduotus efektus. Norint gauti spalvas tokias pat kaip iš katalogo, dažus reikia kruopščiai sumaišyti su tiksliu pigmento kiekiu. Jeigu norima gauti atspalvį su blizgesiu, tada turėtų būti įmaišomas priedas ol'ADDITIVO Silver arba Gold. Jo naudojama 100 g arba 200 g (0,250 l) įmaišant į 2,5 litro „Klondike“ arba 0,100 l vienam litrui „Klondike“ dažų.

Visada prieš darbą verta atlikti testą nedideliame plote, o tada naudoti toliau, nuolat tikrinant dekoratyvinį vientisumą. Spalvos gali skirtis, palyginus su katalogu nuo 20% iki 30%, todėl patartina atlikti nedidelį mėginį prieš atliekant darbus. Kiekvienas darbas turi būti pradėtas ir

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

baigtas to paties asmens. Jei gaminiai yra iš skirtingų partijų, kad būtų išvengta skirtingų spalvų, būtina visus dažus išmaišyti dideliame inde, prieš pradėdant naudoti.

Išeiga: „Klondike“ dažai - 1 l galima nudažyti kiekvieno sluoksnio 5-6 m²; „Primer 900“ gruntas - iš 1 l apie 14-15 m²; apsauga „FINISH V 15“ - iš 1 l apie 10-12 m².

Naudojimo temperatūra: virš +5°C ir žemiau +30°C.

Džiūvimas: Nelimpa dulksės maždaug po 3 valandų jei aplinkos temperatūra siekia +20°C, tampa sausu po 4 - 6 valandų, jei aplinkos temperatūra siekia +20°C. Sukietėja po 24 valandų, priklausomai nuo temperatūros.

Atsparumas: po to, kai visiškai išdžiūsta, atsiranda orui pralaidi plėvelė, geras atsparumas įbrėžimams, dilimui. Nebūtinai „Klondike“ dažai yra atsparūs kai jie padengti vienu arba dviem sluoksniais impregnanto „Finish 15 V“. Plovimas galimas vandeniu ir plovikliais praėjus 15 dienų nuo dažymo.

Sandėliavimas: Kibirėliuose sandariai uždarytuose po naudojimo, kai aplinkos temperatūra nuo +10°C iki 30°C.

SIENŲ PARUOŠIMAS

1 variantas. Anksčiau dažytos sienos. Pašalinti senus dažus. Tada gruntuoti. Jei reikia, kai visiškai išdžiūęs giluminis gruntas, naudoti vieną sluoksnį „Primer 900“ ir po 6 valandų, jei aplinkos temperatūra yra +20°C galima paviršių dažyti apibūdinta technologija.

2 variantas. Naujai tinkuotos sienos. Jos turi būti švarios ir, jei reikia, tinkamai paruoštos. Kai išdžiūsta, tada glaistyti, šlifuoti, naudoti atitinkamą giluminį gruntą. Visiškai išdžiūvus giluminiui gruntui, naudoti vieną sluoksnį „Primer 900“ grunto ir po 6 valandų, jei aplinkos temperatūra siekia +20°C galima dažyti dažais „Klondike“ pagal nurodymus.

3 variantas. Stiklas, cinkuota geležis. Pašalinti riebalus, kruopščiai nušveisti, kad paviršius būtų lygus ir švarus. Pagal paviršiaus tipą vienu sluoksniu naudoti gruntą ar rudžių surišėją, tada paviršių gruntuoti vienu sluoksniu „Primer 900“ gruntu. Po 6 valandų, jei aplinkos temperatūra siekia +20°C, galima dažyti „Klondike“ dažais pagal nurodymus.

4 variantas. Naujas rūdijančio plieno neapdorotas paviršius. Pašalinti riebalus ir gerai nušveisti. Kai tai atlikta, užtepti vieną sluoksnį „Primer 900“ grunto. Po 6 valandų, jei aplinkos temperatūra siekia +20°C, galima dažyti „Klondike“ dažais pagal nurodymus.

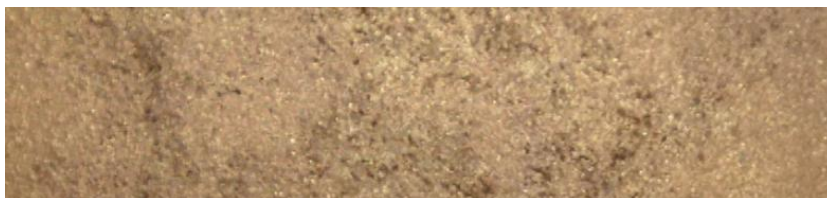
DAŽYMO EIGA

Plokščiu teptuku PV 76 tepti

25.1 pav.

dažus ant paviršiaus 8-15 cm pločio juosta paspaudžiant į visas puses pakaitomis iš dešinės į kairę ir atvirkščiai, iš apačios į viršų ir atgal, paliekant ploną dažų sluoksnį daugiau ar mažiau vienodo storio.

25.2 pav. Dekoratyviojo dažymo dažais „Klondike“ dažymo pavyzdys

Maždaug po 5 - 6 valandų esant aplinkos oro temperatūrai +20° C tepti antrą sluoksnį „Klondike“ dažų tuo pačiu nuoseklumu. Palaukite apie 1 valandą, jei oro temperatūra yra +20°C ir braukdami šepetuku PV 76, nenaudojant dažų, išgaukite efektą braukydami visomis kryptimis. Taip dažant, gaunamas efektas, kuris vadinamas „Pennellato“. Pastaba: Efektas „Pennellato“ gali labai skirtis nuo kataloge pateiktų pavyzdžių.

Pastaba. Kai dažoma „Klondike“ dažais ne viduje, o lauke, visiškai išdžiūvus dažams (maždaug po 4 valandų jei aplinkos temperatūra siekia +20°C), dažų sluoksnis turi būti apsaugotas vienu arba dviem impregnanto sluoksniais „FINISH 15 V“, jį tepant teptuku, voleliu arba purkštuvu. Ši apsauga kvėpuojanti ir matinė.

„Klondike“ dažus dar galima tepti kitokiais įrankiais. Tada gaunami kitokie efektai.

Paruoštus dažus dažymui siaura glaistykle užtepame ant nerūdijančio plieno glaistyklės (trintuvės) PV 43.

25.3 pav. Trintuvė PV 43 su apsauga

25.4 pav. Trintuvė PV 43 paruošta darbui

„Klondike“ dažai tepami ant paviršiaus nerūdijančio plieno glaistykle (trintuve) PV 43 netaisyklingais judesiais, 15-30 cm potėpais į visas puses, netolygiai (nevienodu storium) dengiant paviršių.

Maždaug po 5 - 6 valandų, esant aplinkos oro temperatūrai +20°C užtepti antrą sluoksnį „Klondike“ dažų tuo pačiu būdu. Palaukti apie 10 minučių, esant aplinkos oro temperatūrai +20°C ir nenaudojant dažų, tais pačiais judesiais spaudžiant stačiakampę glaistiklę, išgauti „klasikinį“ efektą.

Jeigu dažant naudosis teptuką ir glaistiklę, taip pat galima išgauti „klasikinį“ efektą. Tam reikia teptuku PV 76 tepti „Klondike“ dažus ant paviršiaus ir spaudžiant juos išstumdyti 8-15 cm į visas puses pakaitomis iš dešinės į kairę, ir atvirkščiai, iš apačios į viršų, paliekant ploną, bet nevienodo storio dažų sluoksnį. Maždaug po 10 minučių, jeigu oro temperatūra siekia +20° C, nerūdijančio plieno glaistykle PV 43 spaudžiant į visas puses (dažų nenaudoti), išgauti efektą. Po 5 - 6 valandų, esant aplinkos oro temperatūrai +20° C tepamas antrasis sluoksnis „Klondike“ dažų tuo pačiu būdu, kaip ir pirmasis sluoksnis (teptuku PV 76 užtepami dažai, o po 10 min. glaistykle PV 43 ištrinami).

2.3 „VALPAINT“ ĮMONĖS VAIZDINĖ VIDEO MEDŽIAGA

Pažiūrėkite video medžiagą: [„Klondike“](#).

3 MOKYMO ELEMENTAS DEKORATYVINIS DAŽYMAS PLASTIKINE MENTELE

3.1 DEKORATYVIOJO DAŽYMO PLASTIKINE MENTELE TECHNOLOGINIAME PROCESSE REIKALINGŲ TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS.

TECHNINIAI IR MATERIALINIAI RESURSAI

6 lentelė Įrankiai, įranga

Eil. Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	Elektros energijos jungtis	apšvietimui
2.	Inventoriniai pastoliai	darbui aukštyje
3.	Statybinis šepetys	valymui, įrankių plovimui
4.	Lazdelė	dažų išmaišymui
5.	Gulsčiukas	vertikalumo ir horizontalumo tikrinimui bei žymėjimui
6.	Indas	įrankiams išplauti
7.	Dažymo juosta	dažomiems paviršiams atskirti
8.	Įrankių dėžė	įrankiams laikyti

Po darbo įrankiai apžiūrimi, plaunami vandeniu ir muilu. Įrankiai ir inventorius saugomi tam skirtoje patalpoje.

Dažant venkite tiesioginio dažų kontakto su oda, saugokite akis ir veidą. Jei pateko į akis, nedelsiant gerai praplaukite vandeniu ir kreiptis į gydytoją. Įranga turi būti išplauta vandeniu, kurio negalima pilti į telkinius, kanalizaciją ir pan.

7 lentelė Medžiagos

Eil. Nr.	Pavadinimas	Markė
1.	Dažai	„Sabulador“
2.	Pigmentas	pasirinktas

3.	Gruntas	Primart 600
----	---------	-------------

Dažai „Sabulador“ yra paruošti naudoti, o gruntą „Primart 600“ reikia atskiesti 15-20% vandeniu.

Išėiga: 1 litru „Sabulador“ dažų galima nudažyti maždaug 10-12 m² plotą dažant „smėlio kopų“ efektu, ir maždaug 10-11 m², dažant „Didžiojo kanjono“ efektu. 1 litru grunto „Primart 600“ galima nugruntuoti 10-12 m² dažant viena eile.

Naudojimo temperatūra: virš +5°C ir žemiau +30°C.

Džiūvimas: ne dulkėtose aplinkose 1 valandą, jei aplinkos oro temperatūra yra +20°C. Tampa sausu po 3 - 4 valandų, jei aplinkos oro temperatūra yra +20°C. Sukietėja po 24 valandų, priklausomai nuo kambario temperatūros.

Atsparumas: kai pilnai išdžiūsta, susidaro „kvėpuojanti“ plėvelė, kuri užtikrina gerą atsparumą įbrėžimams ir normaliam nusidėvėjimui.

Plovimas: galima plauti vandeniu ir paprastais plovikliais, bet ne anksčiau kaip po 15 dienų.

Gamintojo patarimai: Informacija pateikta čia yra teisinga ir tiksli. Tačiau gali kisti sąlygos, kuriomis produktai gali būti naudojami, todėl gamintojas neatsako už galutinį vaizdą. Jis rekomenduoja pasidaryti mažą bandinį ant paviršiaus, siekiant užtikrinti, kad jūsų darbas būtų sėkmingas, o tada pailsėti ir tęsti darbą (pasitikrinkite dekoratyvinį efektą reguliariai, ar jis vienodas visuose plotuose). Taip yra todėl, kad „Sabulador“ dažai susideda iš natūralių produktų ir specialių dervų, kurios reaguoja į drėgmės, šilumos kiekį, vėdinimą ir naudojimo būdą. Kiekvienas darbas įgyja unikalų ir neatkartojamą pobūdį. Atspalviai gali skirtis, lyginant su katalogu tarp atskirų dažų partijų, todėl patartina atlikti mažą bandymą prieš pradėdant darbus. Gamintojas ir platintojas nėra teisiškai atsakingos už galimus skirtumus tarp partijų. Tuo atveju, kai šios partijos yra skirtingos, būtina susimaišyti visą medžiagą dideliame inde, prieš pradėdant naudoti produktą. Norint pasiekti geriausių rezultatų dirbdami „SABULADOR“ dažais, rekomenduojame naudoti specialų PV 76 šepetėlį.

SIENŲ PARUOŠIMAS

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

1 variantas: Anksčiau dažytas paviršius. Pašalinkite senąjį nesilaikantį dažų sluoksnį, jį nuplaukite vandeniu su muilu. Po to praskieskite „Primart 600“ gruntą su 15% vandens ir užtepkite, jis veikia kaip fiksatorius. Maždaug po 4 valandų, jei aplinkos oro temperatūra yra +20°C, tepkite teptuku antrąjį sluoksnį grunto „Primart 600“ jį praskiedę su 15 – 20% vandens. Tačiau, jei paviršiai yra švarūs ir nesilupa, užtenka vieno sluoksnio grunto, praskiesto 15-20% vandens. Po 4 valandų, jei aplinkos oro temperatūra yra +20°C, galima dažyti dažais „Sabulador“, laikantis technologijos.

2 variantas: naujos sienos. Tinkuotą paviršių būtina glaistyti. Kai išdžiūsta glaistas, maždaug po 4 valandų, jei aplinkos oro temperatūra yra +20°C, galima gruntuoti gruntą „Primart 600“ sluoksnį, prieš tai gruntą praskiedus 15-20% vandens. Po 4 valandų, jei aplinkos oro temperatūra yra +20°C, toliau dažyti „Sabulador“ dažais laikantis technologijos.

3 variantas: medis, stiklas, geležies lydiniai. Pašalinti visus dulkių ir riebalų likučius nuo paviršiaus ir taip pagerinti sukibimą. Naudoti grunto sluoksnį, kuris būtų pritaikytas prie paviršiaus tipo (rūdžių surišėją ir t.t), tada naudoti vandens pagrindu gruntą „Primart 600“, prieš tai praskiedus 15-20% vandens. Po 4 valandų, jei aplinkos oro temperatūra yra +20°C, galima dažyti „Sabulador“ dažais laikantis technologijos.

4 variantas: nauja geležis. Pašalinti riebalus ir jei yra rūdžių sluoksnį nuo paviršiaus. Tada naudoti vieną sluoksnį (arba daugiau), vandens pagrindu antikorozinę medžiagą. Kai išdžiūsta, maždaug po 4 valandų, jei aplinkos oro temperatūra yra +20°C, gruntuoti „Primart 600“ gruntą vieną sluoksnį, prieš tai praskiedus 15-20% vandens. Po 8 valandų, jei aplinkos oro temperatūra yra +20°C, dažyti „Sabulador“ dažais laikantis technologijos.

Visi paviršiai turi būti labai tiksliai išlyginti.

DAŽYMO EIGA

1 būdas – „Didžiojo kanjono“ efekto gavimas. Siūloma „Sabulador“ tepti palaipsniui, padengiant ne mažesnę plotą apie 1-2 m², tam naudojant specialų PV 76 šepetėlį.

26.1 pav. Skaldyto plauko šepetėlis PV 76

Tepimo technologiją sudaro laipsniškas dažų skleidimas mažais kiekiais, naudojant šepetėlio braukymą linijomis įstrižai visu paviršiumi. Maždaug po 5 - 10 minučių, jei aplinkos

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

oro temperatūra yra +20°C, per paviršių braukti PV 76 šepetėliu dar kartą, bet nemirkant į dažus, išskirstant grūdėtas dažų dalis tomis pačiomis linijomis, siekiant sukurti „Didžiojo konjono“ linijų efektą. Po to, naudojant sausą šepetėlį, pereiti paviršių visomis kryptimis, pašalinti dryželius, kurie buvo jo palikti.

2 būdas – „smėlio kopų“ efekto gavimas. Ant paruošto paviršiaus siūloma „Sabulador“ dažus tepti palapsniui, padengiant ne mažesnę plotą negu 1-2 m², tam naudoti specialų PV 76 šepetėlį. Tepimo technologiją sudaro laipsniškas dažų skleidimas mažais kiekiais, naudojant kintamąjį šepetėlio braukimą į visas puses. Maždaug po 5 - 10 minučių, jei aplinkos oro temperatūra yra +20°C, per paviršių braukti PV 76 šepetėliu, bet nemirkant jo į dažus, tiesiog išskirstant grūdėtas dažų dalis į visas puses, siekiant sukurti smėlio kopos efektą. Po to, naudojant sausą šepetėlį, taisyti paviršių visomis kryptimis, pašalinti dryželius, kurie buvo jo palikti.

TECHNINIAI IR MATERIALINIAI RESURSAI

8 lentelė Įrankiai, įranga

Eil. Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	Elektros energijos jungtis	apšvietimui
2.	Inventoriniai pastoliai	darbui aukštyje
3.	Statybinis šepetys	valymui, įrankių plovimui
4.	Plokščias teptukas PV 76	dažams užtepti
5.	Plastikinė mentelė PV77	dekoratyviniams dažams išsklaidyti
6.	Volelis arba teptukas	gruntavimui
7.	Lazdelė	dažų išmaišymui
8.	Gulsčiukas	vertikalumo ir horizontalumo tikrinimui bei žymėjimui
9.	Indas	įrankiams išplauti
10.	Dažymo juosta	dažomiems paviršiams atskirti
11.	Įrankių dėžė	įrankiams laikyti

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Visos įrankių rankenos turi būti stipriai užmautos ir įtvirtintos, kad dirbant nenusimautų nuo kotų. Po darbo įrankiai apžiūrimi, plaunami vandeniu ir muilu. Mechaninės priemonės patikrinamos, jos turi būti saugios ir stabilios. Po darbo įrankiai nuvalomi, sudedami į jiems skirtas įrankių dėžes. Įrankiai ir inventoriūs saugomi tam skirtoje patalpoje.

9 lentelė Medžiagos

Eil. Nr.	Pavadinimas	Markė
1.	Gruntas	Primart 600
2.	Dažai	„Arteco7“
3.	Impregnantas	Finish 16 V
4.	Žvilgesį suteikiantis priedas	L50
5.	Priedas	P40

Dekoratyvinis dažymas plastikine mentele bus atliekamas firmos Valpaint siūloma technologija dažais „Arteco7“.

„Arteco7“ – tai leidžiantys paviršiumi kvėpuoti, vandens pagrindu pagaminti dažai, kurie suteikia interjerui gražų dekoratyvinį paviršių, primenantį Renesanso laikotarpio dvarų sienas. Šio dekoro atlikimas yra labai paprastas ir jis gali būti naudojamas gyvenamųjų patalpų, biurų, vilų ir kitų sienų dažymui sukuriant prestižinį ir unikalų efektą. Gaunamas paviršius yra atsparus šlapiam valymui bei šveitimui. Norint gauti ypatingai atsparų paviršių, rekomenduojama padengti impregnantu „Finish V16“. Siekiant gauti norimą efektą, paviršius turi būti nugruntuotas „Primart 600“ gruntu. „Primart 600“ gruntas ir „Arteco7“ dažai yra baltos spalvos, išpilstyti po 1, 2,5 ir 5 litrus.

Gali būti 20 – 30% spalvos atspalvio skirtumas tarp vienos partijos ir kitos nuo parodytos kataloge. Rekomenduojamas išankstinis bandymas atliekamas ant mažo ploto, prieš pradėdant darbą. Labai rekomenduojama, kad gaminyb būtų išbandytas pirmiau ant mažo paviršiaus, nes „Arteco7“ dažai pagaminti iš natūralių produktų ir specialių dervų, kurios reaguoja skirtingai, priklausomai nuo drėgmės, šilumos, vėdinimo ir naudojimo metodo. Tokiu būdu kiekvienoje aplinkoje gaunamas skirtingas dizainas. Kiekvienas darbas turi būti pradėtas ir baigtas to paties asmens.

Dažai „Arteco7“ paruošti naudoti, o gruntas „Primart 600“ praskiedžiamas 15-20% vandens. Atsparūs ugniai, nekenksmingi.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Išeiga: „Arteco7” dažai - 1 litru galima nudažyti maždaug 7-8 m², 1 litru (dažant teptuku) gruntu „Primart 600” – maždaug 10-12 m².

Naudojimo temperatūra: virš +5°C ir žemiau +35°C.

Džiūvimas: išdžiūsta po 3 – 4 valandų jei aplinkos temperatūra siekia 20°C. Sukietėja po 24 valandų, priklausomai nuo aplinkos temperatūros.

Atsparumas: kai visiškai išdžiūsta, atsiranda orui pralaidi plėvelė, kuri yra atspari šlapiam valymui.

Plovimas: galima paviršių plauti vandeniu po 10 dienų.

Sandėliavimas: Laikyti produktą sandariai uždarytose pakuotėse, ne žemesnėje kaip 50°C temperatūroje.

3.2 DAŽYMO „ARTECO7“ DAŽAIS TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS

SIENŲ PARUOŠIMAS

1 variantas. Senos sienos. Pašalinkite visus senus dažus, kurie yra atsilupę ir kur reikia, paviršių glaistykite. Ant pilnai išdžiūvusio paviršiaus užtepkite gruntą „Primart 600” praskiestą 15 – 20% vandens. Maždaug po 4 valandų paviršių nugruntuokite antru sluoksniu „Primart 600”. Po 4 val. galima tepti „Arteco7” dažus.

2 variantas. Naujos sienos. Ant pilnai išdžiūvusio paviršiaus užtepkite gruntą „Primart 600” praskiestą 15 – 20% vandens. Po maždaug 4 valandų paviršių nugruntuokite antru sluoksniu „Primart 600”. Po 4 val. galima tepti „Arteco7” dažus.

3 variantas. Medžio, plastiko, stiklo, cinkuotos geležies paviršiai. Pašalinti visas riebaluotas dėmes ir kur reikia, paviršių pašiauskite. Naudokite gruntą, kuris tinka tam paviršiui (pvz. metalo gruntas), tada tepkite du sluoksnius „Primart 600” (vandens pagrindu) gruntą. Po 4 valandų, tepkite „Arteco7” dažus.

DAŽYMO EIGA

Dažant Arteco7 dažais galima išgauti „Antikinį klasikinį“ arba „Pelėsinio marmuro“ efektą. „Antikinis klasikinis“ efektas gaunamas palaipsniui mažais kiekiais tepant dažus ant paviršiaus skirtingų kryptių lengvais judesiais specialiu teptuku PV76.

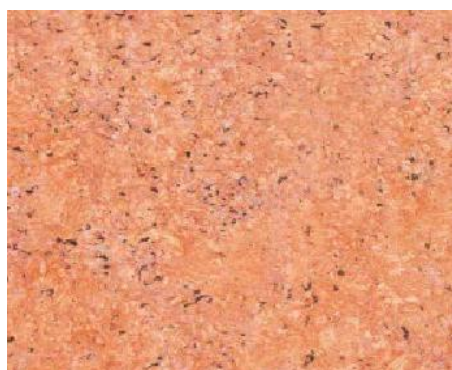

26.2 pav. Teptukas PV 76

26.3 pav. Plastikinė mentelė

Maždaug po 5 – 10 min. Plastikine mentele PV77 skirstant dažus skirtingomis kryptimis lengvais judesiais gaunamas reikiamas efektas.

12 pav. Dekoratyviojo dažymo dažais „Arteco7“ dažymo pavyzdys

Pastaba: jei sienos yra labai nelygios, rekomenduotina naudoti tik šepetėlį PV76. „Pelėsinio marmuro“ efektas dažais Arteco7 gaunamas palaipsniui mažais kiekiais tepant dažus ant paviršiaus vienos krypties lengvais judesiais įstrižai, naudojant specialų teptuką PV76.

Maždaug po 10 – 15 min., kai dažai jau išdžiūvę, plastikine mentele PV77 skirstomi dažai: sukant vienos krypties įstrižais ir lengvais judesiais gaunamas reikiamas efektas.

3.3 „VALPAINT“ ĮMONĖS VAIZDINĖ VIDEO MEDŽIAGA

Pažiūrėkite video medžiagą: [“Arteco7“](#).

4 MOKYMO ELEMENTAS. DEKORATYVINIS DAŽYMAS PLASTIKINE GLAISTYKLE

4.1 DEKORATYVIOJO DAŽYMO PLASTIKINE GLAISTYKLE TECHNOLOGINIAME PROCESSE REIKALINGŲ TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS

10 lentelė Įrankiai, įranga

Eil. Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	Elektros energijos jungtis	apšvietimui
2.	Inventoriniai pastoliai	darbui aukštyje
3.	Statybinis šepetys	valymui, įrankių plovimui
4.	Lazdelė	dažų išmaišymui
5.	Gulsčiukas	vertikalumo ir horizontalumo tikrinimui bei žymėjimui
6.	Indas	įrankiams išplauti
7.	Dažymo juosta	dažomiems paviršiams atskirti
8.	Įrankių dėžė	įrankiams laikyti
9.	Plastikinė glaistyklė PV 77	dažų užtepimui
10.	Glaistyklė PV 84, PV 85	paviršiaus formavimui
11.	Volelis PV 31	Gruntavimui, dažų užtepimui
12.	Mentelė PV 86	paviršiaus formavimui

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Po darbo įrankiai apžiūrimi, plaunami vandeniu ir muilu. Įrankiai ir inventorius saugomi tam skirtoje patalpoje.

Dažant venkite tiesioginio dažų kontakto su oda, saugokite akis ir veidą. Jei pateko į akis, nedelsiant gerai praplaukite vandeniu ir kreiptis į gydytoją. Įranga turi būti išplauta vandeniu, kurio nepilti į telkinius, kanalizaciją ar panašiai.

11 lentelė Medžiagos

Eil. Nr.	Pavadinimas	Markė
1.	Dažai	„Valsetin“
2.	Pigmentas	Pagal poreikį
	Gruntas	Primer 400

Išėiga: 1 litru „Valsetin“ galima nudažyti 5-6 m²; 1 litro grunto „Primer 400“ užtenka 10 - 12 m².

Naudojimo temperatūra: virš +5°C ir žemiau +30°C, saugoti nuo tiesioginių saulės spindulių.

4.2 „VALSETIN“ TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS.

Dekoratyvinis dažymas plastikine glaistykle bus atliekamas firmos Valpaint siūloma technologija dažais „Valsetin“. Tai yra vidaus, vandens pagrindu pagaminti dažai su šilko efektu ir nepaprastai gražiu fluorescentiniu atspindžiu. „Valsetin“ dažai yra aukštos kokybės produktas, gražus, jį galima plauti, jis neįgeria dažyto maisto, vyno, gaiviųjų gėrimų ar kavos dėmių. Taip pat atsparus alyvuogių aliejui, jei paviršius yra nuplaunamas per 2 valandas nuo išsiliejimo, o plauti reikia paprastu muilu ir vandeniu. „Valsetin“ dažai gali būti naudojami ant įvairių rūšių paviršių, pavyzdžiui, betono, tinko, gipso, gipso ir medžio, po atitinkamo paviršiaus paruošimo. Norėdami gauti pirmąsias 60 spalvų pagal katalogą, tiesiog sumaišykite „Valsetin“ dažus su atitinkamu kiekiu pigmento, kaip aprašyta kiekviename pavyzdyje. Pigmentai fasuojami į 80 ml aplikatorius (jie tiksliai pažymėti nuo 1 ml iki 80 ml.) ir tai leidžia lengviau dozuoti pigmentus, siekiant gauti norimą rezultatą. Likusias 9 spalvas pagal katalogą (nuo 501 iki 509) gauti „Valsetin“ dažai pigmentuojami iki 200 spalvų ir gruntas turėtų būti naudojamas kartu su produktu tonuotas panašia spalva kaip ir dažai.

SIENŲ PARUOŠIMAS

1 variantas: gipsas, gipso kartono plokštės, mediena, dažyta geležis. Paviršius turi būti gerai paruoštas, be glaisto dulkių, be įdubimų. Pilnai išdžiovinus, šlifuoti paviršių, kad liktų lygus. Tada tepamas vienas sluoksnis grunto „Primer 400“ naudojant veliūrinį volelį arba šepetėlį ir maždaug po 8 valandų džiovus pastovioje temperatūroje +20°C dažyti „Valsetin“ dažais.

2 variantas: senos sienos. Šlifuoti paviršių ir pašalinti visus nesilaikančius dažų likučius, plauti juos vandeniu ir soda, kai pilnai išdžiūsta, dažyti vienu sluoksniu grunto „Primer 400“. Maždaug po 6 valandų džiovimo pastovioje temperatūroje +20°C, lengvai šlifuoti paviršių ir dažyti antrą sluoksnį grunto „Primer 400“, vėl naudojant veliūrinį volelį arba teptuką. Tada dažyti „Valsetin“ dažais.

3 variantas: naujas metalinis paviršius. Pašalinti visus tepalų pėdsakus ir naudoti vieną arba daugiau sluoksnių rūdžių surišėjo ir maždaug po 6 valandų džiovimo pastovioje temperatūroje +20°C ir dažyti „Valsetin“ dažais.

DAŽYMO EIGA

1 variantas: „Valsetin“ dažais galima dažyti tiesiai ant jau dažytos sienos, su sąlyga, kad dažai gerai laikosi, lygūs, nesilupa ir kurie neturi didelio dervų kiekio. Dažyti du sluoksnius „Valsetin“ kaip pagrindą, laukti dvi valandas tarp sluoksnių dažymo, esant pastoviai oro temperatūrai +20°C, naudoti trumpo plauko volelį ar teptuką arba purškimo mašiną. Trečiąjį sluoksnį „Valsetin“ dažų reikia dažyti voleliu arba teptuku tik viena kryptimi, t.y. nekeičiant plaštakos padėties arba volelio krypties.

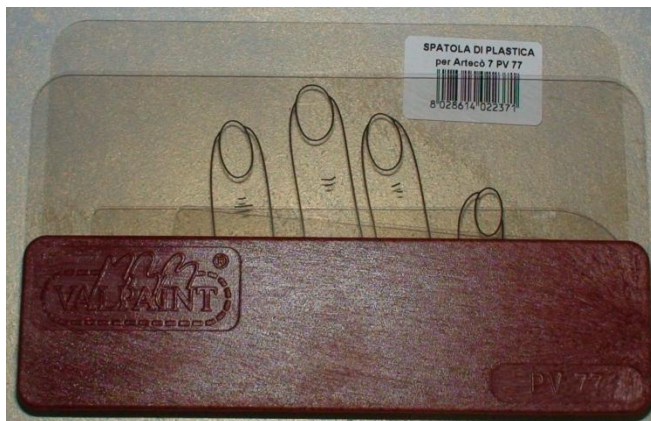
27.1 pav. Trumpo plauko volelis dažymui

Jungti dažų sluoksnius „šlapias ant šlapio“ metodu, jis ypač prisideda prie to, kad būtų išvengta persidengimų, kai produktas išdžiūsta. Naudojant purškimo technologijas, naudoti antgalį maždaug 1,7 - 2, slėgis 4 - 6 atmosferos, kad „Valsetin“ dažai būtų užpurkšti greičiau, be matomų dėmių arba persidengimų, kad būtų pasiektas optimalus produkto atsparumas. Praėjus maždaug 4 valandoms po antrojo sluoksnio nudažymo, palikti pastovioje temperatūroje apie +20°C ir toliau dažyti pagal „Valsetin“ dažymo technologiją. Dažyti „Valsetin“ sluoksnį, kuris yra maždaug 1 mm storio ir tokios pat spalvos, kaip pagrindo sluoksniai, naudojant teptuką ar trumpo plauko

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

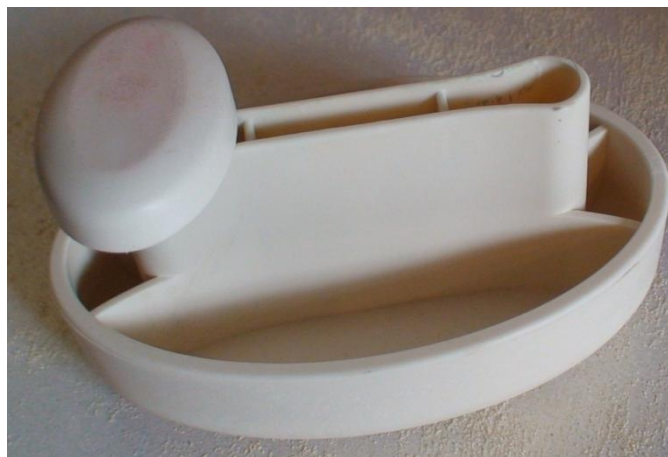
volelį. Naudojant „Valsetin“ dažus ant nelygaus paviršiaus, dažomas plotas turi būti apie 2-3 m², kol produktas vis dar yra šlapias, naudoti vieną iš toliau išvardytų būdų, siekiant gauti norimą rezultatą.

2 variantas: „šilko efekto“ gavimas, naudojant mentelę: „Valsetin“ dažų sluoksnis turi būti šlapias, plastikine mentele PV 77 braukyti kryžiaus pavidalo mostais į visas puses mentele tuo pat metu nuolat stipriau paspaudžiant, laikyti mentelę plokščiai.

27.2 pav. Plastikinė mentelė

3 variantas: „rytų šilko“ efekto gavimas: PV 84 glaistykle, paspaudžiant dar šlapią paviršių, padengtą „Valsetin“ dažais ir sukti apskritais judesiais pagal laikrodžio rodyklę (niekada nebraukykite linijiniais judesiais) iki galutinio estetinio efekto. Sritims kurias sunku pasiekti, naudokite glaistiklę PV 85 .

27.3 pav. Glaistykė PV 84, 85

4 variantas; „Blade Silk“ efekto gavimas: naudokite glaistiklę PV 84, ją šiek tiek priplokite prie sienos, braižydami ilgiau, nereguliariais paspaudimais iš apačios į viršų ir atvirkščiai, siekdami gauti norimą galutinį rezultatą, kaip parodyta kataloge. Sritims, kurias sunku pasiekti naudokite glaistiklę PV 85.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Po 15 dienų nuo dažymo „Valsetin“ įgis savo galutines savybes, susiformuos „kvėpuojanti“ plėvelė, kurią galima plauti. Ant „Valsetin“ dažų vėliau galima dažyti, naudojant vandens pagrindu pagamintus dažus.

Džiūvimas: išdžiūsta per 2 - 4 valandas, jeigu aplinkos oro temperatūra yra +20°C. Sukietėja per 18 - 24 valandų, atsižvelgiant į oro temperatūrą. Stiprumas: po išdžiūvimo susidaro skaidri plėvelė, kuri suteikia aukštą atsparumą. Plovimas: 15 dienų po dažymo „Valsetin“ įgyja savo savybes ir tampa „kvėpuojančia“ ir plaunama plėvele. Valymas: muilu ir vandeniui.

„Valsetin“ yra produktas, kuris ypač jautriai reaguoja į tai, kaip jis yra naudojamas ir todėl rekomenduojama, kad darbas būtų pradamas ir baigiamas vieno asmens, siekiant išvengti skirtumų tarp dažymo ir spalvos.

Pastaba: informacija pateikta čia yra tiksli. Rekomenduojame prieš pradėdant darbą išsibandyti ant mažo sienos ploto, siekiant užtikrinti, kad darbas būtų sėkmingas, (Dekoratyvinį efektą tikrinti reguliariai, kad nebūtų skirtumų). Atspalviai gali skirtis nuo katalogo 20% - 30%, tarp partijų taip pat gali būti skirtumų, todėl patartina atlikti bandymą mažame plote prieš pradėdant darbus. Gamintojas ir platintojas nėra teisiškai atsakingi už galimus skirtumus tarp partijų. Tuo atveju, jei siuntos yra skirtingos, rekomenduojama sumaišyti visą medžiagą dideliame inde, prieš pradėdant naudoti, siekiant išvengti skirtingų atspalvių. Norint dirbti greičiau ir pasiekti tuos efektus, apie kuriuos buvo kalbama, rekomenduotina naudoti specialius „Valpaint“ firmos siūlomus įrankius.

4.3 „VALPAINT“ ĮMONĖS VAIZDINĖ VIDEO MEDŽIAGA.

Pažiūrėkite video medžiagą: [„Valsetin“](#).

5 MOKYMO ELEMENTAS. DEKORATYVINIS DAŽYMAS ŠLIFUOJANT DAŽŲ SLUOKSNI

**5.1 DEKORATYVIOJO DAŽYMO ŠLIFUOJANT DAŽŲ SLUOKSNI
TECHNOLOGINIAME PROCESSE REIKALINGŲ TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ
RESURSU APRAŠAS**

1 lentelė Įrankiai, įranga

Eil. Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	Elektros energijos jungtis	apšvietimui
2.	Inventoriniai pastoliai	darbui aukštyje
3.	Statybinis šepetys	valymui, įrankių plovimui
4.	Trikampė glaistyklė PV42, PV41, PV40, PV39, PV38	dažams užtepti ant mentelės
5.	Šlifavimo priemonė PV47, PV48, PV49	paviršiui trinti
6.	Glaistyklė	dekoratyviniams dažams išskirstyti
7.	Nerūdijančio plieno mentelė PV43, PV44, PV45	dažų užtepimui
8.	Volelis arba teptukas	gruntavimui
9.	Dažų maišytuvas	dažų išmaišymui
10.	Gulsčiukas	vertikalumo ir horizontalumo tikrinimui bei žymėjimui
11.	Indas	įrankiams išplauti
12.	Dažymo juosta	dažomiems paviršiams atskirti
13.	Įrankių dėžė	įrankiams laikyti
14.	Lazdelė	gaminiams maišyti
15.	Speciali mentelė PV 84, PV 85	dažams išsklaidyti

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Visos įrankių rankenos turi būti stipriai užmautos ir įtvirtintos, kad dirbant nenusimautų nuo kotų. Įrankių valymas: jei produktas dar šlapias valyti su vandeniu, kai produktas išdžiūvęs - įrankiai gali būti nuvalyti mechaniškai.

Mechaninės priemonės patikrinamos, jos turi būti saugios ir stabilios. Atsiradus gedimui, darbininkas neturėtų remontuoti – tai turi atlikti tos srities specialistas. Prietaisui kibirkščiuojant, nedelsiant reikia nutraukti darbą. Po darbo įrankiai nuvalomi, sudedami į jiems skirtas įrankių dėžes. Įrankiai ir inventoriai saugomi tam skirtoje patalpoje.

Vengti tiesioginio kontakto su oda. Apsaugokite akis ir veidą. Patekus į akis, nedelsiant gausiai plauti vandeniu ir kreiptis į gydytoją. Atsparus ugniai.

2 lentelė Medžiagos

Eil. Nr.	Pavadinimas	Markė
1.	Gruntas	Primer 200
2.	Dažai	Rococo Stucco Veneziano 500 arba Veneziano 800 arba Grasello di Calce
3.	Impregnantas	Vaškas Cera 370 arba 420
4.	Pigmentas	Reikalinga spalva

Gruntas „Primer 200“ ir visi „Rococo“ serijos gaminiai yra baltos spalvos. Norint gauti katalogo spalvas, tiesiog reikia į dažus įdėti reikalingą pigmentą. Pigmentai tiekiami pakuotėse po 80 ir 480 ml. (su tiksliais padalomis), kurios leidžia tiksliai matuoti, kad būtų paprasta gauti pasirinktą spalvą. Galima pigmentuoti dažų maišymo mašina. Norint užtikrinti norimą galutinį rezultatą ir lengvesnį naudojimą, rekomenduojame pigmentą į dažus įdėti dieną prieš naudojimą. Visi „Rococo“ serijos gaminiai yra paruošti naudojimui, išskyrus „Pittura Antica Calce“ dažus, kurie turėtų būti skiedžiami 20 - 30% vandens.

Išėja: „PRIMER 200“ gruntas - 1 litru galima nudažyti 5-6 m² sienos, 1 litru „Veneziano 500 ALLA Calce“ tinku, jei paviršius lygus, galima užtepti nuo 3 iki 12 m² sienos, priklausomai nuo užtepimo technikos (abiems sluoksniams).

Dekoratyvinis dažymas naudojant trikampę glaistykę, specialią glaistykę, nerūdijančio plieno glaistykę, bus atliekamas firmos Valpaint siūloma technologija dažais „Rococo“.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Dažų „Rococo“ asortimentas apima didelį efektų spektrą, pasižymintį medžiagos tvirtumu, geras spalvų stabilumas suteikia dekoruojamam paviršiui didelę meninę išraišką.

Rococo efektų spektrą sudaro: „Veneziano tinkas“, dažai „Veneziano ALLA Calce“, „GRASSELLO DI Calce“, „MARMORINO“, „INTONACHINO“ mineralų ir „Pittura Antica Calce“. Visi Rococo serijos gaminiai tinka puošti interjerus. Visi, išskyrus „MARMORINO“ ir „INTONACHINO“ efektai „Pittura Antica Calce“ taip pat negali būti naudojami išorėje. Štai tokie specialūs dekoratyviniai efektai gali būti išgauti naudojant dažus Rococo: „klasikinis“ arba „antikinis“, „Venecijos tinko“, „pelėsinis“ arba „antikinis“, „marmuro“ efektas, „flowered“ efektas, „rustic“ efektas ir dar daug kitų, priklausomai nuo asmens, dirbančio su dažais, (dėl jų struktūros dar vadinamo tinku), vaizduotės.

Gali būti 20 - 30% spalvos atspalvio skirtumai tarp atskirų partijų ir kitų pigmentavimų, negu nurodyta kataloge. Labai siūloma išbandyti produktą pirma ant mažo paviršiaus, kadangi jis pagamintas iš natūralių medžiagų ir specialių dervų, kurios skirtingai reaguoja į drėgmę, šilumą, ventiliacijos įtaką ir kaip produktas yra tepamas.

SVARBU: produkto baigiamasis aspektas - ne standartinis, todėl darbas turi būti pradėtas ir baigtas to paties asmens.

5.2 „ROCOCO (ANTICO VENEZIANO)“ TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS

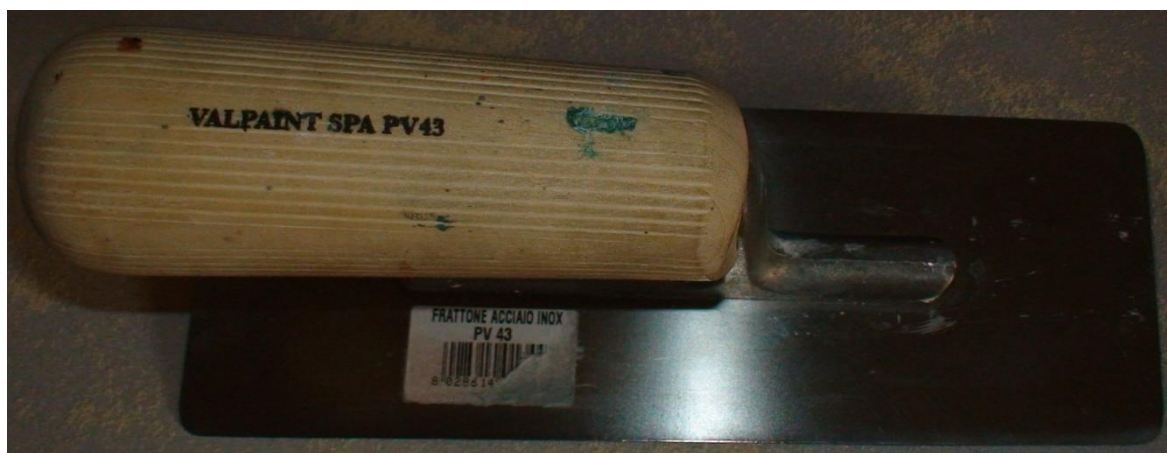
28 .1 pav. Dekoratyviojo dažymo dažais „Rococo (Antico Veneziano)“ dažymo pavyzdys

SIENŲ PARUOŠIMAS

Visi „Rococo Range“ produktai visuomet turi būti dengiami ant nugruntuoto „Primer 200“ gruntu pagrindo, nesvarbu, ar senas ar naujas paviršius - be išimčių. Jei dažysite anksčiau dažytą sieną, įsitikinkite, kad ankstesnių dažų sluoksnis gerai laikosi ant paviršiaus. Jei ne, arba paviršius dulkėtas, būtina pašalinti visus senus dažus, nušveisti paviršių ir nuplauti vandeniu su muilu. Kai paviršius išdžiūs, gruntuoti vieną sluoksnį „Primer 200“ grunto veliūriniu voleliu arba teptuku ir maždaug po 8 valandų, jei aplinkos oro temperatūra yra +20 C, pradėti tepti dažus iš „Rococo RANGE“ serijos.

DAŽYMO EIGA

Tinkas „Veneziano 500 ALLA Calce Classico“ ir „ANTICO (Ref. 1 Col 452 - Ref. 438 Col 2)“ - tepamas ant sienos nerūdijančio plieno mentele PV 43, PV 44 ar PV 45 paliekant apie 1 mm storio tinko sluoksnį taip, kad paviršius būtų lygus ir kompaktiškas. Maždaug po 8 valandų, jei aplinkos oro temperatūra yra +20°C, paviršius šlifuojamas, po to vėl tepamas tinkas „Veneziano 500 ALLA Calce“ mentele stipriau paspaudžiant. Kad gautumėte „klasikinius“ efektus naudokite nerūdijančio plieno mentelę maždaug 6-8 cm (PV 39 - PV 40), o „antikos“ efektui gauti naudokite PV 43, PV 44 ar PV 45 nerūdijančio plieno mentelę tokio dydžio, koki norite gauti galutinį rezultatą.

28.2 pav. Nerūdijančio plieno mentelė PV 43

„Klasikiniam“ efektui gauti naudokite 2 - 4 cm ilgio nerūdijančio plieno mentelę ir tepkite netaisyklingais paspaudimais, kas 2-3 cm, tinką tepti vertikaliai arba horizontaliai ir ta pačia mentele nustumti produktą į priešingą pusę nuo pirminės krypties: visas paviršius turi būti padengtas. „Antikinis“ efektas gaunamas nerūdijančio plieno mentele, naudojant netaisyklingus brūkšninius 8-12 cm ilgio užtepimus su 2-3 cm tarpais ir naudojant tą patį būdą, kaip ir užtepant pirmiau aprašytu „klasikiniu“ efektu. Po valandos, jei aplinkos oro temperatūra yra +20°C, tiek „klasikiniam“, tiek „antikos“ efektui, vėl pradėti tepti tinką kaip ir pirmam sluoksniui, naudojant paspaudimus kaip aprašyta pirmiau, tačiau apimant ne visą paviršių, o taip, kad kiekvienas sluoksnis iš dalies sutaptų su pirmu sluoksniu, kad būtų pasiektas nepermatomas „klasikinis“ ar „antikinis“ sluoksnis.

Tinkavimas „Veneziano 800“ „pelėsinis“ efektas - tinkas „Veneziano 500 ALLA Calce“ su „pelėsiniu efektu“ (Ref. 452 Col 3 B) - tepamas PV 43 PV 44 ar PV 45 nerūdijančio plieno mentele 2 mm storiu ant sienos, apie 2 - 3 m², o vertikalios juostelės nuo viršaus iki

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

apačios. Kol dar produktas yra šlapias, pereiti per paviršių su specialia PV 84 mentele (PV 85 sunkiai pasiekiamose vietovėse),

28.3 pav. Glaistyklės PV 85, 84

28.4 pav. Glaistyklė PV 85, 84

banguotai paspausdami vertikalia, horizontalia arba įstriža kryptimi, atsižvelgiant į efektą, kurį norite išgauti. Maždaug po 8 valandų, jei aplinkos oro temperatūra yra +20°C, lengvai šlifukite, pašalindami pernelyg akivaizdžius iškilimus arba per didelį kiekį tinko.

Antras sluoksnis: praskieskite tinką „Veneziano 800“ arba „Veneziano 500 ALLA Calce“ 5% „valis“ priedu plonam sluoksniui gauti. Ilgais potėpiais spauskite pirmo sluoksnio kryptimi, taip kaip buvote sugalvoję: taip išgaunamas „pelėsinis“ efektas. Tai būdas išgauti tamsintam „Stiegrains Marmuro“ efektui.

Tinkavimas „Veneziano 800“ su „flowered“ efektu - tinkas „Veneziano 500 ALLA Calce“ su „flowered“ efektu (Ref. 438 Col 4 B). Tepamas tinkas „Veneziano 800“ arba tinkas „Veneziano 500 ALLA Calce“ su PV 43 PV 44 ar PV 45 nerūdijančio plieno mentele, paliekant maždaug 2 mm storio tinko ant sienos nutepant 2 - 3 m², o vertikalias juosteles nuo viršaus iki apačios. Kol tinkas yra šlapias, perbraukti per paviršių su specialia PV 84 mentele (PV 85 sunkiai prieinamoms vietoms), sukite mažais judesiais mentelę paspausdami, kol gausite vienodą „flowered“ efektą. Maždaug po 8 valandų, jei aplinkos oro temperatūra yra +20°C, lengvai šlifukite, pašalindami akivaizdžius nelygumus arba per didelį kiekį tinko. Po to reikia praskiesti tinką „Veneziano 800“ arba „Veneziano 500 ALLA Calce“ su 5% „valis“ priedu ir plonu

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

sluoksniu tepti tokiu pat būdu, išsaugant „flowered“ efektą, formuojant produktą ant paviršiaus su mentele netepant daugiau produkto, kol išgaunamas lygus paviršius. Tai būdas išgauti tamsintą „flowered“ efektą.

Išeiga: ant lygaus paviršiaus maždaug 1 litro reikia 3-12 m². „GRASSELLO DI Calce“ tinko „antikos“ efektui (Ref. 452 Col C 5) – tepama „GRASSELLO DI Calce“ PV 43 PV 44 ar PV 45 nerūdijančio plieno mentele, paliekant apie 1 mm storio produkto ant paviršiaus, pilnai jį išlyginant. Maždaug po 6 valandų, jei aplinkos oro temperatūra yra +20°C, šlifuoti ir pradėti tepti „GRASSELLO DI Calce“ netaisyklingais 6-10 cm ilgio brūkšniais, išdėstytais kas 4-6 cm per visą paviršių, kad jis liktų visiškai padengtas. Po valandos, jei aplinkos oro temperatūra yra +20°C, pradėkite iš naujo tepti ant paviršiaus tinką, kaip ir pirmą sluoksnį paspaudžiant kaip aprašyta pirmiau, tačiau taip, kad kiekvienas sluoksnis iš dalies sutaptų. Tai būdas pasiekti tamsintą „antikinį“ efektą.

Išeiga: ant lygaus paviršiaus 1 litras 3-12 m².

Naudojimo temperatūra: virš +5°C ir žemiau +35°C temperatūroje, toliau nuo tiesioginių saulės spindulių ir vėjo.

Džiūvimas: išdžiūsta nuo 3 iki 4 valandų, jei aplinkos oro temperatūra yra +20°C. Sukietėja po 24 valandų, priklausomai nuo oro temperatūros.

Atsparumas: kai poliravimas užbaigiamas, susidaro „kvėpuojanti“ plėvelė, atspari normaliam nusidėvėjimui. „Marmorino“, „intonachino“ mineralai ir „Pittura ANTICA Calce“ tinkas tampa atsparios ekstremalioms oro sąlygoms, nepaisant to, kad baltos dėmės gali atsirasti, jei neapsaugosite apsauginiu sluoksniu. Siekiant sumažinti šių dėmių atsiradimą, tepkite 1 - 2 apsauginius sluoksnius „Vaško Cera“ impregnanto, kuris gali būti tepamas glaistykle PV43 arba vilnone šluoste, po to poliruojama.

Saugojimas: įsitikinkite, kad skardinė yra sandariai uždaryta, temperatūra ne mažesnė nei +5°C ir ne aukštesnė kaip +30 ° C.

5.3 „VALPAIN“ ĮMONĖS VAIZDINĖ VIDEO MEDŽIAGA

Pažiūrėkite video medžiagą: [„Rococo500“](#) ir [„Rococo800“](#).

6 MOKYMO ELEMENTAS. SAVARANKIŠKA UŽDUOTIS

6.1 UŽDUOTIES APRAŠYMAS

Dekoratyvinis dažymas bus atliekamas firmos Valpaint siūloma technologija dažais „Sabulador“. Tai vandens pagrindu pagaminti dažai interjerui, kurie suteikia specialių fluorescentinių smėlio atspindžių. Dažus labai lengva naudoti, „Sabulador“ gali būti naudojami sukurti unikalų ir elegantišką interjerą. „Sabulador“ yra aukštos kokybės produktas, juo apdorotas paviršius kvėpuoja, jį galima plauti ir taip pat paviršius gali būti dažomas ant viršaus kitais vandens pagrindu pagamintais dažais.

Profesijos mokytojas savarankiškai atlieka vieną iš numatytų užduočių, atsižvelgiant į tai, kokie darbai bus atliekami statomame objekte:

1. Nudažyti firmos Valpaint siūloma technologija „Sabulador“ dažais reikalingą sienos plotą, gaunant „smėlio kopų“ efektą.
2. Nudažyti firmos Valpaint siūloma technologija „Sabulador“ dažais reikalingą sienos plotą, gaunant „Didžiojo konjono“ efektą.

6.2 REIKALAVIMAI UŽDUOTIES ATLIKIMO KOKYBEI

1. Užduotis pilnai atlikta per jai skirtą laiką.
2. Užduotis atlikta kokybiškai, laikantis technologinių reikalavimų.
3. Užduotis atlikta pagal pateiktą savarankiškos užduoties aprašymą.
4. Užduotis atlikta savarankiškai.

Vertinimas:

„Įskaityta“ – savarankiška užduotis atlikta laikantis technologinio proceso aprašo bei saugos ir sveikatos instrukcijų.

„Neįskaityta“ - savarankiška užduotis atlikta nesilaikant technologinio proceso aprašo bei saugos ir sveikatos instrukcijų.

MODULIS S.5.5. PATALPŲ APDAILA ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ TAPETAIS
1 MOKYMO ELEMENTAS. PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI SAUGIAI APDAILINANT
PATALPAS TAPETAIS

1.1. DARBŲ SAUGOS, PRIEŠGAISRINIŲ IR HIGIENOS INSTRUKCIJŲ PAKETAS

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ „KRK BALTIC“
(Įmonės kodas 302554784)

PATVIRTINAMA
UAB „KRK Baltic“ direktoriaus
2011 m. Kovo 4 įsakymu Nr. D3-1

DAŽYTOJO
SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA
Nr. 9

BENDROJI DALIS

1. UAB „KRK Baltic“ dažytoju savarankiškai gali dirbti asmuo ne jaunesnis kaip 18 metų amžiaus, susipažinęs dažymo darbų taisyklėmis, mokantis saugiai dirbti, pasitikrinęs sveikatą, turintis asmens medicininę knygėlę ir instrukuotas (įforminus instruktavimo registravimo žurnaluose).

2. Periodiškai dažytojas instrukuojamas ne rečiau kaip vieną kartą per dvylika mėnesių.

3. Darbuotojas papildomai turi būti instrukuojamas:

3.1. pakeitus arba modernizavus darbo priemones, įrenginius, medžiagas, pasikeitus darbo sąlygoms, darbo aplinkos rizikos veiksniams, keliantiems pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai;

3.2. patvirtinus naujus arba pataisius įmonės norminius dokumentus (įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos instrukciją, saugaus darbo atlikimo taisykles ir kt.);

3.3. darbuotojui pažeidus saugos ir sveikatos reikalavimus, dėl kurių įvyko ar galėjo įvykti nelaimingas atsitikimas, avarija, gaisras, sprogitimas;

3.4. pareikalavus darbo inspektoriui, kai nustatoma, kad darbuotojo žinių nepakanka atliekamam darbui;

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

3.5. darbuotojui nebus darbe ilgiau kaip 60 kalendorinių dienų.

4. Dažytojo darbo ir poilsio režimas:

4.1. darbo laikas negali būti ilgesnis, kaip 40 darbo valandų per savaitę;

4.2. ne vėliau kaip po 4 darbo valandų suteikiama pertrauka pavalgyti ir pailsėti;

4.3. švenčių dienų išvakarėse darbo diena sutrumpinama 1 valanda, išskyrus sutrumpintą darbo laiką dirbančius darbuotojus.

5. Dirbantis dažytoju, nukentėjęs nelaimingo atsitikimo metu, turi nedelsdamas kreiptis į artimiausią gydymo įstaigą, pranešti tiesioginiam vadovui. Asmuo, matęs nelaimingą atsitikimą arba apie jį sužinojęs, turi nedelsdamas suteikti nukentėjusiajam pirmąją medicinos pagalbą ir pranešti tiesioginiam vadovui. Jeigu reikia, iškviešti greitąją medicinos pagalbą. Darbo vietą ir įrenginių būklę, iki bus pradėtas tirti nelaimingas atsitikimas, reikia išlaikyti tokia, kokia buvo nelaimingo atsitikimo metu. Jei tai kelia pavojų aplinkinių žmonių gyvybei ar sveikatai, gali būti daromi tik būtiniausi pakeitimai, įforminus aktu.

6. Darbuotojas turi teisę atsisakyti dirbti, darbai taip pat turi būti sustabdyti, jeigu darbdavys ar padalinio vadovas nesiima reikiamų priemonių pašalinti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus ir apsaugoti darbuotoją ar darbuotojus nuo galimo pavojaus saugai ir sveikatai šiais atvejais, kai:

6.1. darbuotojas neapmokytas saugiai dirbti;

6.2. sugedus darbo priemonei ar susidarius avarinei situacijai;

6.3. dirbama pažeidžiant nustatytus technologinius reglamentus;

6.4. dirbama neįrengus kolektyvinės apsaugos priemonių arba darbuotojas neaprūpintas asmeninėmis apsaugos priemonėmis;

6.5. darbo aplinka kenksminga ar pavojinga sveikatai bei gyvybei.

7. Darbuotojas apie pastebėtus trūkumus informuoja **UAB „KRK Baltic“** vadovą, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialistą bei darbuotojų atstovą. Jei priimamas sprendimas sustabdyti darbą, darbuotojas, kurio saugai ir sveikatai gresia pavojus, turi teisę nutraukti darbą, palikti darbo vietą ar patalpą. Šiuo atveju darbdavys negali skirti nuobaudų ar taikyti kokią atsakomybę.

8. Asmens higienos reikalavimai:

8.1. darbo vietoje nelaikyti ir nevalgyti maisto produktų;

8.2. draudžiama eiti į visuomeninio maitinimo įstaigas, apsirengus darbo drabužiais;

8.3. nelaikyti kartu asmeninių ir darbo drabužių;

8.4. po darbo ir prieš pertraukas švariai nusiplauti su muilu rankas.

9. Pakilus darbuotojo kūno temperatūrai ar kitaip sunegalavus pranešti **UAB „KRK**

Baltic“ vadovui ir kreiptis į gydymo įstaigą.

10. Dažytojas privalo:

10.1. vykdyti **UAB „KRK Baltic**“ darbo tvarkos taisyklių reikalavimus;

10.2. vykdyti tiesioginio vadovo nurodymus ir reikalavimus;

10.3. dirbti tik tuos darbus, kuriuos atlikti yra instruktutas;

10.4. dirbti tik su tvarkingais įrenginiais.

11. Darbo vieta turi būti švari, naudojami prietaisai, įrankiai bei įrenginiai turi būti tvarkingi, laikomi jiems skirtose vietose.

12. Priešgaisrinės saugos reikalavimai:

12.1. vengti veiksmų, sudarančių sąlygas kilti gaisrui;

12.2. rūkyti tik tam tikslui skirtose, ženklais pažymėtose ir tinkamai įrengtose vietose, kuriose yra nedegus indas dėti nuorūkomis;

12.3. žinoti ir išmanyti pirmines gaisro gesinimo priemones, jų veikimo principus, panaudojimo galimybes, savo veiksmus kilus gaisrui.

13. Dažytojui draudžiama:

13.1. ateiti į darbą neblaiviam, darbo metu vartoti alkoholinius gėrimus, narkotines bei toksines medžiagas;

13.2. darbo drabužius susegti smeigtukais, adatomis, kišenėse laikyti pašalinius daiktus, naudoti darbo drabužius ne pagal paskirtį.

14. **UAB „KRK Baltic**“ darbuotojas turi žinoti:

14.1. gamybinių patalpų ir darbo vietos planą;

14.2. specialiųjų tarnybų ir atsakingų asmenų telefonų numerius;

14.3. įmonės darbo ir poilsio tvarką.

15. Dažytojas turi teisę:

15.1. reikalauti, kad darbdavys užtikrintų saugų darbą;

15.2. žinoti apie sveikatai kenksmingus ir pavojingus veiksnius darbo vietoje;

15.3. atsisakyti dirbti, kai išskyla pavojus sveikatai ar gyvybei.

16. Už šios instrukcijos nurodymų nevykdymą, darbuotojui taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė atsakomybė, priklausomai nuo pažeidimo pobūdžio ir pasekmių.

PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

17. Pavojingi ir kenksmingi veiksniai:

17.1. elektros srovės poveikis;

17.2. besisukančios ir kitaip judančios įrenginių dalys, padidėjusi dulkių koncentracija;

17.3. netvarkinga darbo vieta (slidžios, nelygios grindys);

17.4. triukšmas;

17.5. nepakankamas darbo vietos apšvietimas;

17.6. netvarkingi įrenginiai, įrankiai, kt.;

17.7. aštrūs įrenginių, inventoriaus, mechanizmų kampai;

17.8. krintantys, griūvantys daiktai;

17.9. dūžtantys daiktai (stiklas, plastmasė ir kt.);

17.10. darbo vietos ir praėjimo kelių užvertimas ir užgriozdinimas pašaliniais daiktais;

17.11. galimas dažų pakliuvimas į akis;

17.12. neteisingai sumontuoti pastoliai.

18. Darbdavys (įvertinęs kenksmingus ir pavojingus fizikinius, cheminius, biologinius ir kitokius veiksnius) privalo nemokamai aprūpinti darbuotoją asmeninėmis apsaugos priemonėmis:

18.1. galvai apsaugoti;

18.2. kojoms ir pėdoms apsaugoti;

18.3. rankoms ir plaštakoms apsaugoti;

18.4. akims apsaugoti;

18.5. kvėpavimo takams apsaugoti;

18.6. apsauginiais darbo drabužiais.

19. Kiekviena asmeninė apsaugos priemonė turi:

19.1. apsaugoti nuo galimų kenksmingų, pavojingų veiksnių, esančių darbo aplinkoje, nesukeldama didesnės rizikos darbuotojo sveikatai ir saugai;

19.2. atitikti ergonominius reikalavimus ir darbuotojo esamą sveikatos būklę;

19.3. tikti (būti atitinkamai priderinta) darbuotojui.

20. Darbdavys esant reikalui turi teisę nemokamai išduoti darbuotojui daugiau asmeninių apsaugos priemonių negu numatyta pagal asmeninių apsaugos priemonių sąrašą.

21. Asmeninė apsaugos priemonė yra darbdavio nuosavybė, todėl ją, dažytojas turi gražinti išeidamas iš darbo, pereidamas į kitą darbą toje pačioje įmonėje, kur ši priemonė nenumatyta pagal darbo aplinkos rizikingumą. Asmeninė apsauginė priemonė turi būti keičiama, jeigu ji susidėvi.

22. Dažytojas privalo:

22.1. dirbti su asmeninėmis apsaugos priemonėmis;

22.2. rūpestingai prižiūrėti ir naudoti pagal paskirtį asmenines apsaugos priemones; laiku pranešti tiesioginiam vadovui apie jų nusidėvėjimą, užteršimą, netinkamumą naudoti ir apie tai, kad baigiasi jų naudojimo terminas;

22.3. įstatymų nustatyta tvarka atlyginti nuostolius, jeigu asmeninė apsaugos priemonė dėl darbuotojo kaltės dingo arba buvo sugadinta.

DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

23. Gauti tiesioginio vadovo užduotį, susipažinti su darbų vykdymo tvarka ir saugiais darbo metodais.

24. Apsirengti tvarkingus ir tinkamo dydžio darbo drabužius, užsisagstyti juos, patikrinti asmenines apsaugos priemones ir naudoti jas pagal paskirtį.

25. Patikrinti instrumentų ir įrangos tvarkingumą, radus defektus, juos pašalinti. Rankinio instrumento rankenos turi būti gerai pritvirtintos ir turėti lygų paviršių be įskilimų ir šerpetų.

26. Patikrinti pneumatinių instrumentų, purkštuvų, kompresorių, siurblių, maišytuvų ir kitų įrenginių naudojamų dažymo darbuose tvarkingumą. Nevykdyti darbų netvarkingais įrenginiais.

27. Būtinai darbai medžiagas, gaminius, instrumentus, įrangą darbo vietose išdėstyti tvarkingai, kad išvengti jų kritimo, griuvimo, virtimo.

28. Patikrinti pristatomų arba išskečiamų kopėčių tvarkingumą.

29. Patikrinti, kad angos, duobės, šachtos, šuliniai būtų aptverti arba uždengti.

30. Vizualiai patikrinti darbo vietos įrenginių būklę:

30.1. ar jie įžeminti (įnulinti);

30.2. ar uždengti elektros skydelio, įrenginio kontaktai, turintys elektros įtampą;

30.3. tvarkingas elektros kabelio kištukas, kištukinis lizdas, į kurį jungiamas įrenginys;

30.4. ar nenutrūkę elektros laidai, jungiantys įrenginį su elektros tinklu, ar nepažeista jų izoliacija;

30.5. ar įrenginį su elektros tinklu jungiantys laidai nesiliečia prie karštų, drėgnų, tepaluotų paviršių, kitų kabelių, aštrių briaunų, kitų įžemintų įrenginių;

30.6. ar laidai apsaugoti nuo atsitiktinių mechaninių pažeidimų. Laidai (kabeliai) turi būti

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

jungiami prie kištukinio lizdo taip, kad nebūtų galimybės ant jų užlipti ar einant už jų užsikabinti ar visos judančios dalys su apsaugomis.

31. Pastebėjus bet kokį gedimą, netvarką ar keliantį pavojų veiksnį, informuoti tiesioginį vadovą. Darbo nepradėti, kol nebus pašalinti visi trūkumai.

DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

32. Vykdyti darbo tvarkos taisyklių, nustatyto darbo ir poilsio laiko reikalavimus, ilsėtis, valgyti ir rūkyti tam tikslui skirtose vietose, vykdyti tik tą darbą, kurį paveda tiesioginis vadovas, ir tik tada, kai yra žinomi saugūs jo atlikimo būdai.

33. Darbo metu būti dėmesingam, atidžiam, atsargiam, neužsiminėti pašaliniais darbais, nesikalbėti su pašaliniais ir netrukdyti dirbti kitiems.

34. Palaikyti tvarką ir švarą darbo vietoje.

35. Nedirbti, jei darbo vieta nepakankamai apšviesta.

36. Paaukštinimo priemonės (pastolius, klotinius, bokštelių, lopšius, aikšteles), kurių aukštis iki 4 m, leidžiama eksploatuoti tik po to, kai jos priimtose tiesioginio vadovo, o aukštesnės kaip 4 m tik po to, kai jos priimtose komisijos.

37. Dirbti tik nuo tokių paaukštinimo priemonių, kurioms užtikrintas pakankamas stiprumas, pastovumas.

38. Įsitikinti, kad pastoliai visame aukštyje būtų pritvirtinti prie tvirtų pastato ar statinio dalių. Jei pastolių pritvirtinti prie pastato nėra galimybės, jų pastovumas turi būti užtikrintas kitais būdais. Tvirtinimo vietos ir būdai turi būti nurodyti projekte. Draudžiama tvirtinti pastolius prie nepatikimų vietų (parapetų, karnizų, balkonų ir pan.).

39. Pastoviai stebėti, kad paaukštinimo priemonių darbo paklotas ir aptvėrimai būtų tvarkingi ir patikimai pritvirtinti. Darbo paklotas turi būti lygus, horizontalus, be angų. Kai pastolių paklotas išdėstytas aukštyje 1,3 m ir daugiau, turi būti įrengtas 1 m aukščio aptvėrimas, kuris turi susidaryti iš porankio, tarpinio horizontalaus elemento viduryje ir bortelio ne mažiau 15 cm aukščio.

40. Paaukštinimo priemonės statyti ant tvirto pagrindo. Grunto paviršius, ant kurio statomi pastoliai, turi būti išlygintas, sutankintas, nuvestas vanduo. Skersai pastolių po atramomis būtina padėti lentą ne mažiau 50 mm storio. Negalima po paaukštinimo priemonių atramoms dėti plytų, akmenų, lentų atraižų ir pan. Metaliniai pastoliai turi būti įžeminti. Praėjimo vietose po pastoliais įrengti apsauginį stogelį. Stogelis turi išsikišti už pastolių ne mažiau 1,5 m ir sudaryti 20 laipsnių kampą.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

41. Nuo pristatomų kopėčių galima vykdyti tik smulkius dažymo darbus, naudojantis apsauginiu diržu. Draudžiama vykdyti dažymo darbus nuo išorės pastolių, esant liūčiai, plikšalai, stipriam lietai ar esant vėjui didesniai kaip 6 balai.

42. Nesant galimybės įrengti darbo pakloto ir aptvėrimų, darbai aukštyje nuo įvairių neaptvertų konstrukcijų, prie neaptvertų angų, esant darbo vietai aukštyje 1,3 m ir aukščiau, turi būti vykdomi naudojantis apsauginiais diržais.

43. Draudžiama atlikti darbus ir rasti žmonėms pavojingose zonose: vietose, kur keliami kroviniai keliamaisiais kranais, keltuvais, gervėmis, po pakabinamais lopšiais, autobokšteliais ir kitose pavojingose vietose, kur vykdomi darbai aukščiau vienoje vertikalėje. Šios zonos turi būti aptveriamos.

44. Dažant arti praeinančių elektros laidų, juos reikia apsaugoti arba išjungti įtampą. Negalima savavališkai atlikti elektros įrangos remonto darbų, juos turi atlikti kvalifikuoti specialistai - elektrikai.

45. Patalpos turi būti džiovinamos, panaudojant apšildymo sistemą, arba specialiais šildytuvais.

46. Draudžiama patalpas džiovininti žarijų krosnelėmis, liepsnosvaidžiais ir kuro degimo produktais arba kuro degimo produktų ir oro mišiniu. Draudžiama džiovinamoje patalpoje žmonėms būti ilgiau kaip 3 valandas.

47. Dirbant iš pakabinamų lopšių būtina prisitvirtinti apsauginiu diržu prie tam tikslui skirtos virvės. Asmuo, skiriamas darbui iš pakabinamų lopšių, turi būti ne jaunesnis kaip 18 metų, apmokytas, praėjęs kasmetinį medicininį patikrinimą darbams aukštyje.

48. Darbininkams užlipti ir nulipti nuo pastolių leidžiama tik kopėčiomis, pritvirtintomis viršutiniais galais prie pastolių skersinių. Kopėčių nuolydis neturi būti didesnis kaip 75°.

49. Naudojant dujų kaloriferius, atstumas tarp jų ir dujų balionų turi būti ne mažesnis kaip 1,5 m, o nuo baliono iki elektros laidų, kištukinių lizdų ir išjungikių - ne mažesnis kaip 1 m.

50. Naudojant naftos kaloriferius, neleidžiama pilti kuro į veikiančius kaloriferius, taip pat naudoti lengvai užsidegantį kurą (benziną ir kt.).

51. Draudžiama veikiančius dujų kaloriferius palikti be priežiūros.

52. Dirbant su dažymo aparatu būtina laikytis šių reikalavimų:

52.1. negalima dažymo aparato purkštovo nukreipti į žmones;

52.2. negalima laikyti delnų ar pirštų prieš purkštuko angą ar ją užspausti;

52.3. būtina atkreipti dėmesį į gamintojo nurodytą leistiną oro žarnų ilgį, mažiausią atstumą tarp kompresoriaus ir purkštovo, naudojamų dažų užsiliepsnojimo temperatūrą;

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

52.4. valant ir aptarnaujant dažymo aparato purkštuvą, keičiant purkštukus, būtina atjungti oro ar elektros tiekimą.

53. Leidžiama nepavojinga vienkartinė keliamo ir pernešamo krovinio masė, kai krovinys nuolat pernešamas per pamainą ar dirbant kitą darbą:

53.1. vyrams - iki 30 kg;

53.2. moterims - iki 10 kg.

54. Elektrosaugos reikalavimai:

54.1. neliesti drėgnomis rankomis elektros laidų, kabelių, kištukų, prietaisų ar įrenginių;

54.2. nedirbti su elektros įrankiais ar prietaisais, jeigu prisilietus jaučiamas elektros srovės poveikis;

54.3. nedirbti su netvarkingais elektros įrankiais, prietaisais ar įrenginiais;

54.4. dirbti tik su įžemintais prietaisais bei įrenginiais;

54.5. nesiliesti vienu metu prie įžemintų dalių (centrinio apšildymo radiatorių, vamzdžių ir pan.) ir elektros įrenginių metalinių dalių (stalinės lempos ir kt.), kad, esant pažeistai izoliacijai ir šioms dalims turint elektros įtampą, nesusidarytų grandinė tekėti elektros srovei per žmogaus kūną;

54.6. panaudojus elektros įrankį, prietaisą ar įrenginį, tuoj pat išjungti;

54.7. nedirbti su elektros įrankiais, prietaisais ar įrenginiais, jei ant jų pasiliejo skysčiai;

54.8. pačiam neremontuoti sugedusį elektros įrenginį, laidus, kištuką, kištukinį elektros lizdą. Tai atlikti privalo darbuotojas, turintis reikiamą elektrotechninę kvalifikaciją.

55. Pastebėjus elektros instaliacijos pažeidimus, ar įrengimų gedimus nedelsiant nutraukti darbą ir pranešti apie tai tiesioginiam vadovui.

56. Darbo metu užtikrinti švarą ir tvarką darbo vietoje, stebėti praėjimus, susidariusias atliekas pamainos pabaigoje, pašalinti į tam skirtą vietą.

57. Draudžiama be tiesioginio vadovo žinios patikėti pareigas ar darbo priemones kitam asmeniui, savavališkai atlikinėti darbus nesusijusius su užduoties vykdymu. Pasišalinti iš darbo vietos galima tik gavus tiesioginio vadovo leidimą.

DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

58. Pastebėjus, kad gali įvykti nelaimingas atsitikimas ar avarija, nedelsiant darbo vietoje išjungti įrenginius, ir pranešti UAB „KRK Baltic“ vadovui.

59. Būtina išjungti elektros srovę ir pranešti vadovui šiais atvejais:

59.1. sugedus elektros instaliacijai (neveikia, kibirkščiuoja kištukinis lizdas, jungtukas);

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

59.2. nutrūkus elektros energijos tiekimui.

60. Įsijungus apsauginei ar priešgaisrinei signalizacijai, nedelsiant reaguoti į pavojaus signalą:

60.1. apžiūrėti pažeistą zoną;

60.2. elgtis ramiai, nesutrikti, realiai įvertinti susidariusią situaciją;

60.3. prireikus iškviešti specialiąsias tarnybas bendru pagalbos telefonu - 112.

61. Kilus gaisrui:

61.1. prireikus iškviešti ugniagesius;

61.2. informuoti **UAB „KRK Baltic“** vadovą;

61.3. evakuoti žmones;

61.4. gaisrą gesinti turimomis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis (gesintuvu, smėliu, žeme, uždengiant nedegia medžiaga);

62. Įvykus nelaimingam atsitikimui darbe, pakeliui į darbą arba iš darbo:

62.1. nedelsiant iškviešti greitąją medicinos pagalbą arba kreiptis į artimiausią gydymo įstaigą;

62.2. suteikti nukentėjusiems pirmąją pagalbą;

62.3. informuoti tiesioginį vadovą;

62.4. darbo vietą ir įrenginių būkle, iki bus pradėtas tirti nelaimingas atsitikimas, reikia išlaikyti tokią, kokia buvo nelaimingo atsitikimo metu; jei tai kelia pavojų aplinkinių žmonių gyvybei ar sveikatai, gali būti daromi tik būtiniausi pakeitimai, įforminus aktu.

63. Įvykus avarijai, nedelsiant išeiti iš pavojingos zonos ir informuoti **UAB „KRK Baltic“** vadovą.

64. Esant ypatingam avariniam atvejui evakuotis iš pastato artimiausiu keliu, vadovaujantis evakuacijos schemomis ir ženklais.

65. Įvykus elektros įrenginių pažeidimams arba avarijai, darbuotojas privalo imtis priemonių, kad nesusidarytų pavojus žmonių gyvybei, gaisrui kilti ir įrenginių sugadinimui, nedelsiant pranešti vadovui.

VI. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

66. Sutvarkyti darbo vietą, kurioje buvo dirbama: sudėti įrankius, inventorių, įrenginius į tam skirtą vietą. Įrenginių valymo ir plovimo darbus atlikti tik išjungus juos iš elektros tinklo.

67. Išjungti įrenginius.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

68. Pašalinti susidariusias atliekas į tam skirtą vietą.

69. Nusivilkti darbo drabužius, apžiūrėti ar jie tvarkingi ir švarūs, padėti į jiems skirtą vietą.

70. Šiltu vandeniu su muilu nusiplauti rankas ir nusiprausti.

71. Informuoti **UAB „KRK Baltic“** vadovą, jei darbo metu patyrė ūmius sveikatos sutrikimus.

INSTRUKCIJĄ PARENGĖ:

UAB „SDG“, įmonės kodas 135899565

SUDERINTA:

Justas Stašauskas

1.2. STATYBOS TAISYKLĖS

1. TAPETAVIMAS

1.1. Paviršių apdailai naudojami įvairių firmų popieriniai reljefiniai bei lygūs, vienasluoksniai ir padengti sintetinėmis bei tekstilinėmis medžiagomis, dažomi viniliniai ar stiklo audinio, plaunami ir kt. tapetai.

1.2. Darbams skirtos medžiagos laikomos, apdailinami paviršiai ruošiami ir tapetavimo darbai vykdomi pagal reikalavimus, surašytus tapetų gamintojų instrukcijose, o kai tapetai dažomi - ir pagal dažų gamintojų instrukcijas.

1.3. Tapetuojuojant rūdijantys metalo paviršiai padengiami antikoroziniu gruntu.

1.4. Prieš tapetų klijavimą atliekami visi apdailos darbai, išskyrus:

- baigiamąjį grindų ir palangių dažymą (lakavimą);
- kiliminės dangos klojimą;
- grindjuosčių tvirtinimą (išskyrus monolitinius arba plytelių);
- pakabinamų lubų įrengimą.

1.5. Popieriniai tapetai, prieš klijuojami ant paruoštų paviršių, turi išbrinkti nuo klijų.

1.6. Tapetų juostos, kurių tankis yra iki 100 g/m, klijuojami užleidžiant, o kurių tankis yra 100-120 g/m ir didesnis - juostas suglaudžiant.

1.7. Užleidžiamųjų siūlių kryptis turi būti nuo šviesos šaltinių. Sienų kampai klijuojami ištisomis apmušalų juostomis.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

1.8. Klijuojant apmušalus negali susidaryti oro pūslių, dėmių. Patalpose, kol apmušalai išdžiūsta, turi būti pastovus mikroklimatas, negali būti skersvėjų, tiesioginio saulės spindulių poveikio. Aplinkos temperatūra džiūstant apmušalams turi būti ne aukštesnė kaip +23° C.

1.9. Tapetuotų paviršių techniniai reikalavimai ir kontrolė pateikti žemiau esančioje lentelėje.

12 lentelė. Reikalavimai tapetavimo darbams

Eil. Nr.	Techniniai reikalavimai	Maksimalūs nuokrypiai	Kontrolė
1.	Atskirų juostų atspalvio skirtumai	neleistini	vizualiai
2.	Tarpas tapetų juostų sandūroje	ne didesnis kaip 0,50 mm	vizualiai iš 3 m nuotolio
3.	Tapetų rašto nesutapimas sandūrose	iki 0,20 mm	vizualiai
4.	Pakraščių atsiklijavimas, pūslės, dėmės, raukšlės	neleistina	vizualiai

1.3. TAPETŲ KLIJAVIMO DEFEKTAI IR JŲ ŠALINIMO BŪDAI

Defektų atsiranda todėl, kad buvo blogai paruoštas paviršius, tepta per mažai klijų, grunto arba jie buvo netinkami. Tapetai gali atsiklijuoti, raukšlėtis, pūslėtis ir t.t. Naikindami pūsleles, pradurkite adata arba įpjaukite tapetą aštriu peiliu, plyšį patepkite klijais. Šepečiu išlyginkite ir nuvalykite klijus. Jei atsirado raukšlių, aštriu peiliuku įpjaukite raukšlę, dar kartą patepkite klijais ir išlyginkite voleliu.

Daugumą defektų galima pašalinti nenulupant tapeto. Tačiau atsiradus drėgmės lopams ir rudoms dėmėms (taigi galbūt grybeliui) gali prireikti tapetą nulupti.

Skutant tapetų liekanas, jas drėkinti vandeniu galima tik tuomet, kai drėgmė nepatenka ant aplinkinių neremontuojamų objektų. Šalinant tapetų defektus, naudojami tie patys įrankiai ir priemonės kaip ir klijuojant naujus.

13 lentelė Tapetų klijavimo defektai, priežastys ir šalinimo būdai

Defektas	Priežastys	Šalinimo būdai
----------	------------	----------------

<p>Pūslės, raukšlės</p>	<p>Dažna priežastis - tapetai per lėtai džiūvo, buvo per žema patalpos temperatūra, per silpni klijai tapetams, klijais ištepti tapetai per trumpai išlaikyti. Raukšlės galėjo atsirasti dėl to, kad tapetavimo metu buvo nekreopščiai lyginama.</p>	<p>Padidinkite kambario temperatūrą, raukšlėtus ir su pūslėmis tapetus perklijuokite, paruoškite stipresnius klijus, sunkesnius tapetus įmirkykite klijuose ilgesnį laiko tarpą, gerai ir kruopščiai išlyginkite tapetus juos klijuodami.</p> <p>Jeigu pūslių nedaug, švirksčiu įšvirkskite klijų į pūslę ir prispauskite voleliu, pradurkite adata arba tapetiniu peiliu perpjaukite pūslę, patepkite klijais ir prispauskite voleliu. Plyšį patepkite klijais. Teptuku išlyginkite ir nuvalykite klijus.</p>
<p>Tapetai prie lubų, prie grindjuosčių, per siūles visiškai ar iš dalies atsiklijavę</p>	<p>Klijuotas paviršius buvo anksčiau dažytas vandeniniais dažais, buvo likę kreidos likučių, tapetai per daug sparčiai džiūvo skers- vėjyje arba per šiltoje patalpoje, stori tapetai klijuoti per silpnais klijais. Arba tapetų kraštai nekreopščiai ištepti klijais.</p>	<p>Atsilupusią tapetų dalį peiliu įpjaukite, nuvalykite atsilupusius dažus, kreidos ar kalkių likučius ir vėl priklijuokite. Arba peiliu pakelkite kraštelį, mažą teptuku patepkite klijais, voleliu išlyginkite sandūrą.</p>
<p>Tapetai atsiklijavę prie grindjuosčių</p>	<p>Per mažai įsigėrę klijai. Vietos prie grindjuosčių nekreopščiai suteptos klijais.</p>	<p>Atsilupusius tapetus ištepkite klijais, palaikykite, kol klijai įsigers, prispauskite ir gerai išlyginkite</p>
<p>Tapetai suplyšę sienų kampuose</p>	<p>Tapetai nuo klijų tirpalo išsiplečia, o džiūdami traukiasi. Kampe jungiant juostas nepalikta 2-3 cm užlaidos.</p>	<p>Ties kampais perklijuokite tapetų juostas, užleisdami 2 – 3 cm.</p>

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Tapetų juostos pakrypusios	Klijuojant nenaudotas svambalas arba gulsčiukas.	Perklijuokite. Vertikalumui išmatuoti būtinai naudokite svambalą arba gulsčiuką.
Per stora tapetų sandūra	Nauji tapetai klijuoti ant senų ir sutapo sandūros arba stori tapetai klijuoti su užlaida.	Perklijuokite. Standūs tapetai klijuojami tik suduriant.
Tapetų kraštai ištepti klėjais	Tapetų kraštai ištepti klėjais ir jie išteka pro sandūras - nekreopštus darbas.	Jeigu tai stiklo pluošto, popieriniai, viniliniai ar kiti nebijantys klijų tapetai, atsargiai su kempinėle nuvalykite, o jei tai veliūriniai tapetai - reikės perklijuoti, nes išdžiūvus liks dėmės
Gretimų juostų piešinys nesutampa	Blogai suderintas gretimų juostų piešinys.	Tapetai perklijuojami atidžiai suderinus gretimų juostų piešinį.
Labai ryškios sandūros	Buvo klijuota su užlaida, tapetai užleisti pagal šviesos kryptį. Arba nenuplėšti seni tapetai ir senųjų siūlės sutapo su naujųjų.	Perklijuoti pradėdant nuo langų šviesos kryptimi.
Prasimusi senų tapetų spalva	Gaminant tapetus, naudoti nekokybiški dažai.	Seni tapetai nuplėšiami, sienos apklijuojamos makulatūra ir naujais tapetais.
Po tapetais likę kietų šiukšlių	Netinkamai paruoštas paviršius, klėjai užteršti kietomis šiukšlėmis.	Gerai paruoškite paviršių ir tapetus perklijuokite. Ruošdami klėjus stenkitės, kad į indą nepatektų kietų šiukšlių

<p>Tapetų juostose atsiradusios išplyšos</p>	<p>Dažniausiai tai būna eksploatacijos defektai, atsiradę neatsargiai užkliudžius arba sutrenkus aštriu daiktu.</p>	<p>Užtaisant nedideles įplyšas, seni tapetai atidžiai išpjaunami, nuskutami ir nuvaloma siena. Kerpant naujo apmušalo intarpą (lopą) atidžiai suderinamas jo piešinys su ant sienos užklijuotų apmušalų ornamentu. Iškirptas intarpas patepamas kliais ir prispaudžiamas voleliu. Naujo tapetų intarpo (lopo) atspalvis visada bus truputį ryškesnis, nes senieji tapetai jau šiek tiek nublukę.</p>
<p>Suplotas tapetų reljefas</p>	<p>Klijuojant reljefinius tapetus sandūros buvo lyginamos voleliu.</p>	<p>Klijuojant reljefinius tapetus, kad nesusiplotų raštas, kraštai prispaudžiami per popieriaus lakštą.</p>
<p>Rudos dėmės</p>	<p>Tai dažniausiai ne tapetų klijavimo, o sienos defektas.</p>	<p>Tapetai nuimami, dėmė išvaloma, išdžiovinama, pašalinamos rūdys, uždažoma izoliaciniais dažais.</p>
<p>Ant tapetų atsirado pelėsių</p>	<p>Pelėsių atsiranda, kai yra drėgnos sienos, blogas vėdinimas, sienose yra plyšių.</p>	<p>Paviršius nuplaunamas, išdžiovinamas ir apdorojamas priešpelėsiniais tirpalais. Patalpa išvėdinama, apmušalai klijuojami ant sausų švarių paviršių.</p>
<p>Blizgančios dėmės</p>		<p>Jeigu matiniame paviršiuje atsiranda blizgančių dėmių, patrinkite jas baltos duonos minkštumu.</p>
<p>Ant metalizuotų tapetų - pilkai rudos dėmės</p>	<p>Ant kalkinio pagrindo sienų, įvykus cheminei reakcijai, oksidavosi metalo pagrindo tapetai. Tai gali atsitikti naujuose būstuose, jei namas neseniai statytas ir betonas turi didelę šarminę reakciją.</p>	<p>Sienos šarminę reakciją galima patikrinti lakmuso popierėliu. Jeigu lašas vandens ant sienos palieka paprastą vandens dėmę, reakcija - neutrali, o jeigu siena truputį utoja, reikėtų metalizuotų tapetų atsisakyti, kadangi jie gali oksiduotis.</p>

<p>Apmušalai prie karnizo visiškai ar iš dalies atsilupę.</p>	<p>Paviršius anksčiau buvo dažytas vandeniniais dažais, buvo kreidos likučių, apmušalai per daug sparčiai džiūvo esant skersvėjui arba per šiltoje patalpoje, standūs apmušalai klijuoti per silpnais klėjais.</p>	<p>Atsiklijavusi apmušalo dalis staliaus peiliu įpjaunama, nuvalomi atsilupę dažai, kreidos likučiai ir vėl priklijuojama prie karnizo arba arti lubų. Klėjai parenkami pagal apmušalo standumą, džiūstant prižiūrima, kad nebūtų vėjo.</p>
--	--	---

1.4. TAPETAVIMO TECHNOLOGINIAME PROCESSE REIKALINGŲ TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS

TECHNINIAI IR MATERIALINIAI RESURSAI

14 lentelė Įrankiai, įranga

Eil. Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	Elektros energijos jungtis	apšvietimui
2.	Kopėčios	darbui aukštyje
3.	Tapetavimo šepetys	juostai lyginti
4.	Įrankis tapetams klijuoti	tapetavimui ir tapetams prispausti kampuose
5.	Gulsčiukas	vertikalumo ir horizontalumo tikrinimui bei žymėjimui
6.	Svambalas	vertikalumui nustatyti
7.	Sulankstomas metras, ruletė	matavimui
8.	Kampainis	tapetams nupjauti tiksliau kampų
9.	Indas	klėjams užmaišyti
10.	Peilis	tapetams pjaustyti
11.	Platus plokščias šepetys	Paviršiams drėkinti, gruntuoti, klėjams ant pagrindo tepti
12.	Siauras volelis	siūlėms prispausti
13.	Žirkklės	tapetams karpyti
14.	Tapetavimo stalas	tapetų juostoms karpyti ir ištepti klėjais
15.	Dėžutė	tapetų juostoms sutepti
16.	Pieštukas	linijoms brėžti
17.	Šepetys ilga rankena	tapetų juostoms prilaukyti

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

18.	Plati glaistyklė	skystiems tapetams tepti
19.	Siaura glaistyklė	skystai masei tepti ant plačios glaistyklės
20.	Pultivezatorius	vandeniui purkšti
21.	Kempinė	klijams valyti
22.	Elektrinis klijų maišytuvas	klijams maišyti
23.	Tapetavimo liniuotė	tapetavimo darbams

Po darbo įrankiai apžiūrimi, plaunami vandeniu ir muilu. Įrankiai ir inventorius saugomi tam skirtose patalpose.

Tapetuojuojant venkite tiesioginio klijų kontakto su oda, saugokite akis ir veidą. Jei jų pateko į akis, nedelsiant gerai praplaukite vandeniu ir kreiptis į gydytoją.

15 lentelė Medžiagos

Eil. Nr.	Pavadinimas	Markė
1.	Skysti tapetai	Pagal projektą
2.	Stiklo audinio tapetai	Pagal projektą
3.	Viniliniai tapetai	Pagal projektą
4.	Akriliniai tapetai	Pagal projektą
5.	Klijai stiklo audinio tapetams	„SKLOTAP“ arba „KLEO ULTRA“ arba „DECOSELF S20“ arba „KLEO ULTRA“
6.	Klijai viniliniams tapetams	„METYLAN VINYL PREMIUM“ arba „KLEO VINYL“ arba „KLEO ULTRA“
7.	Klijai akriliniams tapetams	„METYLAN UNIVERSAL PREMIUM“ arba „KLEO EXTRA“ arba „WALL PAPER ADHES“

2 MOKYMO ELEMENTAS. DEKORAVIMAS SKYSTAIS TAPETAIS

2.1. TAPETAVIMO SKYSTAIS TAPETAIS TECHNOLOGINIAME PROCESSE REIKALINGŲ TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS

16 lentelė Įrankiai, įranga

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Eil. Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	Elektros energijos jungtis	apšvietimui
2.	Kopėčios	darbui aukštyje
3.	Indas	masei ruošti
4.	Liniuotė, ruletė	matavimui
5.	Platus plokščias šepetys	paviršiams drėkinti, gruntuoti,
6.	Plati glaistyklė	skystiems tapetams tepti
7.	Siaura glaistyklė	skystai masei tepti ant plačios glaistyklės
8.	Pultivezatorius	vandeniui purkšti
9.	Maišytuvas	skystų tapetų masei išmaišyti
10.	Skystųjų tapetų volelis	skystų tapetų klijavimui paviršiui formuoti
11.	Skystųjų tapetų minivolelis	sunkiai prieinamoms paviršiaus vietoms apdirbti

Visos įrankių rankenos turi būti stipriai užmautos ir įtvirtintos, kad dirbant nenusimautų nuo kotų. Po darbo įrankiai apžiūrimi, plaunami vandeniu ir muilu. Mechaninės priemonės patikrinamos, jos turi būti saugios ir stabilios. Įrankiai ir inventoriūs saugomi tam skirtoje patalpoje.

Tapetuoiant venkite tiesioginio skystų tapetų kontakto su oda, saugokite akis ir veidą. Jei pateko, nedelsiant gerai praplaukite vandeniu ir kreiptis į gydytoją.

17 lentelė Medžiagos

Eil. Nr.	Pavadinimas	Markė
1.	Skysti tapetai	Pagal projektą
2.	Akrilinis gruntas	"CERESIT CT-17" arba „IGIS.AG“ arba „BRIKO“
3.	Vandens emulsiniai dažai	Esant būtinybei
4.	Akrilinis lakas	Pusiau blizgantis akrilinis lakas (RLKR) arba „AKVALAK“ (VIVACOLOR) arba „AQUA LACK“ (PENTACOLOR)

2.2. SKYSTŲ TAPETŲ KLIJAVIMO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS

Skystieji apmušalai nuo visų kitų skiriasi ne tik klijavimo technika, bet ir savo sudėtimi, paruošimo būdu. Skystieji apmušalai - naujas sienų ir lubų apdailos produktas. Jie parduodami ne ritiniais, o plastikinėse pakuotėse. Šie apmušalai - tai sausas mišinys, pagamintas iš natūralaus medvilnės pluošto, celiuliozės, šilko, šilkverpio kokono, aukštos kokybės pigmentų ir akrilinių rišamųjų medžiagų. Šie ekologiškai švarūs, natūralių žaliavų produktai turi didelę spalvų gamą ir daugybę struktūrinių derinių. Skystieji apmušalai tinka ne tik buto ar namo, bet ir prabangių viešbučių ir biurų apdailai.

Tampri, elastinga skystųjų apmušalų struktūra paslepia sienų įtrūkimus. Apmušalai gerai sulaiko šilumą, slopina garsą. Tai laidi orui, atspari drėgmei danga. Gausi spalvinė gama suteikia papildomų galimybių dekoruotojo fantazijai. Į ruošiamą masę įmaišius atitinkamų komponentų (sidabro spalvos smiltelių ar aukso spalvos siūlių) galima kurti įvairius specialiuosius efektus. Skystieji apmušalai - tai antistatinė, 98,8 procento atspari dulkeims ir atspari ugniai medžiaga. Skirtingai nei kitų rūšių apmušalai, skystieji apmušalai nepalieka siūlių. Padengtą laku šią dangą galima plauti ir valyti, ją lengva remontuoti.

Skystieji apmušalai klijuojami ant tinko, betono, gipso arba medžio paviršiaus. Paviršius turi būti tolygus, vienspalvis, švarus, sausas ir padengtas baltu akriliniu gruntu. Ant paviršiaus neturi būti išsikišusios armatūros ar kitų metalinių intarpų, nes tose vietose gali atsirasti rūdžių. Naujai nutinkuotas cemento ir kalkių skiediniu ar gipso paviršius padengiamas vienu sluoksniu akrilinio grunto. Nuo aliejiniiais dažais dažytų paviršių nugrandomi atšokę dažai, paviršius kruopščiai nuvalomas ir padengiamas vienu balto akrilinio grunto su smėliu sluoksniu. Ruošiant seniau apmušalais klijuotus paviršius, pirmiausia pašalinami apmušalai, paviršius nušlifuojamas švitriniumi popieriumi ir nugaruntuojamas akriliniu gruntu. Ruošiant medžio drožlių plokštes ar faneros paviršių, vinys, varžtai, sraigčiai, t. y. vietos, kur gali atsirasti rūdžių, padengiamos dviem antikorozinių (aliejinųjų) dažų sluoksniais. Dažams išdžiūvus, paviršius padengiamas akriliniu gruntu. Ruošiant seną, purviną, byrantį, drėgną ir turintį defektų paviršių, jis pirmiausia nugrandomas (nuskutamas), pašalinamas purvas ir suodžiai, seni dažai ir senas glaistas, įtrūkimai ir skylės užglaistomi gipsu arba glaistu, tada visas paviršius nugaruntuojamas akriliniu gruntu.

Skystųjų apmušalų dengimo technologija gana paprasta. Skysta masė užtepama ant betono, tinko arba gipso kartono paviršiaus, neturinčio didelių defektų. Danga paslepia nereikšmingus plyšius ir įtrūkimus, tačiau, norint gauti ypač kokybišką dangą, sienas reikia gruntuoti specialiu gruntu arba vandens emulsiniais dažais. Masę reikia gerai išmaišyti ir tepti voleliu arba glaistykle. Priklausomai nuo pluoštų struktūros, skysti tapetai sudaro dangą, kurios storis nuo 2 iki 5 mm.

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Dangos džiūvimo laikas - nuo 12 iki 72 valandų (tai priklauso nuo temperatūros, patalpos drėgnumo ir nuo pagrindinio paviršiaus kokybės). Skystuosius apmušalus padengus bespalviu laku, jie taps lygesni, juos bus galima plauti ir valyti, tačiau jie bus nelaidūs orui ir nebebus galima taisyti defektų.

Į indą su pamatuotu vandens kiekiu supilamas paketo turinys ir gerai išmaišoma, kol susidarys vienalytė masė.

Po 15-20 minučių paruoštas mišinys glaistykle tepamas ant paviršiaus. Patartina užbaigti sienos apdailą iki galo (nuo kampo iki kampo). Jeigu buvo paliktas nebaigtas darbas, kitą dieną sujungimo vieta sudrėkinama vandeniu ir darbas tęsiamas toliau. Esant žemesnei negu +5°C temperatūrai, su šiuo mišiniu dirbti negalima.

Tam, kad skystųjų apmušalų paviršių būtų galima valyti ar plauti, visiškai išdžiūvęs jis voleliu, teptuku ar pulverizatoriumi padengiamas 50 procentų vandeniu atskiestu akriliniu laku. Prireikus paviršius padengiamas laku du kartus. Pirmam sluoksniui akrilinis lakas skiedžiamas vandeniu 70 %, o antram sluoksniui - 50 %.

3 MODULIS. STIKLO AUDINIO TAPETŲ KLIJAVIMAS

3.1. STIKLO AUDINIO TAPETŲ KLIJAVIMO TECHNOLOGINIAME PROCESSE REIKALINGŲ TECHNINIŲ, MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS

TECHNINIAI IR MATERIALINIAI RESURSAI

18 lentelė Įrankiai, įranga

Eil. Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	Elektros energijos jungtis	apšvietimui
2.	Kopėčios	darbui aukštyje
3.	Tapetavimo šepetys	juostai lyginti
4.	Įrankis tapetams klijuoti	tapetavimui ir tapetams prispausti kampuose
5.	Gulsčiukas	vertikalumo ir horizontalumo tikrinimui bei žymėjimui
6.	Svambalas	vertikalumui nustatyti

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

7.	Sulankstomas metras, ruletė	matavimui
8.	Kampainis	tapetams nupjauti tiksliu kampu
9.	Indas	klijams užmaišyti
10.	Tapetinis peilis	tapetams pjaustyti
11.	Platus plokščias šepetys	Paviršiams drėkinti, gruntuoti, klijams ant pagrindo tepti
12.	Siauras volelis	siūlėms prispausti
13.	Žirklys	tapetams karpyti
14.	Tapetavimo stalas	tapetų juostoms karpyti ir ištepti klijais
15.	Dėžutė	tapetų juostoms sutepti
16.	Pieštukas	linijoms brėžti
17.	Maišytuvas	klijams išmaišyti
18.	Kempinė	klijams nuvalyti
19.	Audinys	klijų pertekliui nuvalyti

Visos įrankių rankenos turi būti stipriai užmautos ir įtvirtintos, kad dirbant nenusimautų nuo kotų. Po darbo įrankiai apžiūrimi, plaunami vandeniu. Mechaninės priemonės patikrinamos, jos turi būti saugios ir stabilios.

19 lentelė Medžiagos

Eil. Nr.	Pavadinimas	Markė
1.	Stiklo audinio tapetai	Pagal projektą
2.	Klijai	„SKLOTAP“ arba „KLEO ULTRA“ arba „DECOSELF S20“ arba „KLEO ULTRA“
3.	Gruntas	"CERESIT CT-17" arba „IGIS.AG“ arba „BRIKO“

Stiklo audinio apmušalams klijuoti naudojami vandens pagrindo klijai su PVA priedais. Klijų išeiga 1 kg/4-5 m². Naudojimo temperatūra +18°C. Gruntavimui ruošiamas klijų ir vandens mišinys (santykis 1:3). Atviro laikymo laikas:

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

Ant įgeriančių paviršių 0 min. – užtepus, klijuoti iš karto! Ant nudažytų paviršių galima ilgiausiai laukti 5 - 15 min. Klijų dėmės iš karto valomos drėgnu audiniu.

Vandenį, kuriuo buvo plaunami instrumentai galima išpilti į kanalizaciją. Sudžiūvusius klijus galima išvežti į sąvartyną.

3.2. UAB „KRK BALTIC“ STIKLO AUDINIO TAPETŲ KLIJAVIMO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS

Kalvarijų g. 131, LT-08221 Vilnius, tel. 8 659 92 417 , faks. (8 5) 204 5047, tel. p. info@krkcg.com, įmonės kodas 302554784

TAPETŲ KLIJAVIMO TECHNOLOGIJA

Prieš atliekant tapetų klijavimo darbus, sienos turi būti tinkamai paruoštos: visi nelygumai išlyginti, užglaistyti glaistu ir nušlifuoti. Taip pat sienų paviršius turi būti švarus, neįšalęs (sienos neįdrėkusios), nugruntuotas giluminiu gruntu. Patartina nuo sienų pašalinti bet kokius tvirtinimus, apdailos ar elektros prietaisų elementus (rozečių, jungiklių dangtelius ir pan.), radiatorius.

Prieš klijuojant stiklo audinio apmušalus, gerai paruošiamas pagrindas. Jis turi būti švarus, sausas ir lygus. Pašalinami senų apmušalų, dažų likučiai, užglaistomi plyšiai, nelygumai, skylės. Naujai tinkuotos ir glaistytos sienos gruntuojamos klijų ir vandens mišiniu (santykiu 1:3). Stiklo audinio apmušalai karpomi naudojant statų kampą, liniuotę, aštrų peilį ir, kaip ir paprastai apmušalai, užleidžiami 5-10 cm. Voleliu specialiais kljais ištepama siena (atitinkamas jos plotas, bet ne daugiau kaip dviems juostoms). Apmušalo juosta pridedama ir prispaudžiama prie sienos. Sutaikius abiejų juostų raštą, horizontaliai nupjaunami abiejų juostų kraštai. Priklijuotas apmušalas plastikine glaistykle prispaudžiamas prie sienos. Lyginti reikia nuo tapeto juostos vidurio į kraštus, kad būtų išspausť apačioje likę oras. Tapetais klijuojamoje patalpoje turi būti gera ventiliacija.

Reikia atkreipti dėmesį į sandūras su grindjuostėm, durimis, langais. Stiklo audinio apmušalas kerpamas prieš padengiant kljais, kol jis yra sausas. Skirtingai nei paprastų apmušalų, vidiniuose kampuose, kad būtų nepriekaištinga siūlė, juostos užlenkiamos ne mažiau kaip 10 cm.

Atsižvelgiant į naudojimo reikalavimus, stiklo pluošto apmušalai yra dažomi atitinkamos paskirties dažais.

Tapetuojuant, kaip ir dažant, svarbu dirbti atsisukus į langą – darbo metu geriau matosi bet kokie netikslumai, kuriuos galima ištaisyti.

4 MOKYMO ELEMENTAS. VINILINIŲ IR AKRILINIŲ TAPETŲ KLIJAVIMAS

**4.1 ELEMENTAS. VINILINIŲ IR AKRILINIŲ TAPETŲ KLIJAVIMO
TECHNOLOGINIAME PROCESSE REIKALINGŲ TECHNINIŲ,
MATERIALINIŲ RESURSŲ APRAŠAS**

TECHNINIAI IR MATERIALINIAI RESURSAI

20 lentelė Įrankiai, įranga

Eil. Nr.	Pavadinimas	Paskirtis
1.	Elektros energijos jungtis	apšvietimui
2.	Kopėčios	darbui aukštyje
3.	Tapetavimo šepetys	juostai lyginti
4.	Įrankis tapetams klijuoti	tapetavimui ir tapetams prispausti kampuose
5.	Gulsčiukas	vertikalumo ir horizontalumo tikrinimui bei žymėjimui
6.	Svambalas	vertikalumui nustatyti
7.	Sulankstomas metras, ruletė	matavimui
8.	Kampainis	tapetams nupjauti tiksliai kampu
9.	Indas	klijams užmaišyti
10.	Tapetinis peilis	tapetams pjaustyti
11.	Platus plokščias šepetys	Paviršiams drėkinti, gruntuoti, klijams ant pagrindo tepti
12.	Siauras volelis	siūlėms prispausti
13.	Žirkklės	tapetams karpyti
14.	Tapetavimo stalas	tapetų juostoms karpyti ir ištepti klijais
15.	Dėžutė	tapetų juostoms sutepti
16.	Pieštukas	linijoms brėžti

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

17.	Maišytuvas	klijams išmaišyti
18.	Kempinė	klijams nuvalyti
19.	Audinys	klijų pertekliui nuvalyti

Po darbo įrankiai apžiūrimi, plaunami vandeniu ir muilu. Įrankiai ir inventoriūs saugomi tam skirtoje patalpoje.

Tapetuojant venkite tiesioginio klijų kontakto su oda, saugokite akis ir veidą. Jei pateko į akis, nedelsiant gerai praplaukite vandeniu ir kreiptis į gydytoją.

21 lentelė Medžiagos

Eil. Nr.	Pavadinimas	Markė
1.	Viniliniai tapetai	Pagal projektą
2.	Akriliniai tapetai	Pagal projektą
3.	Vinilinių tapetų klijai	„METYLAN VINYL PREMIUM“ arba „KLEO VINYL“ arba „KLEO ULTRA“
4.	Akrilinių tapetų klijai	„METYLAN UNIVERSAL PREMIUM“ arba „KLEO EXTRA“ arba „WALL PAPER ADHES“

4.2. UAB „KRK BALTIC“ VINILINIŲ TAPETŲ KLIJAVIMO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS. UAB „KRK BALTIC“ AKRILINIŲ TAPETŲ KLIJAVIMO TECHNOLOGINIO PROCESO APRAŠYMAS

Kalvarijų g. 131, LT-08221 Vilnius, tel. 8 659 92 417, faks. (8 5) 204 5047, tel. p. info@krkcg.com, įmonės kodas 302554784

TAPETŲ KLIJAVIMO TECHNOLOGIJA

Prieš atliekant tapetų klijavimo darbus, sienos turi būti tinkamai paruoštos: visi nelygumai išlyginti, užglaistyti glaistu ir nušlifuoti. Taip pat sienų paviršius turi būti švarus, neįšalęs (sienos neįdrėkusios), nugruntuotas giluminiu gruntu. Patartina nuo sienų pašalinti bet

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

kokius tvirtinimus, apdailos ar elektros prietaisų elementus (rozečių, jungiklių dangtelius ir pan.), radiatorius.

Klijai. Klijus tapetams paruoškite pagal gamintojo instrukciją, griežtai laikydamiesi nurodytų proporcijų. Susimaišome (arba naudojame jau sumaišytus) tapetavimo klijus – taupymo sumetimais galime juos susimaišyti dviejuose induose: viename inde tirštesnius pagal klijų ir vandens santykio rekomendacijas (naudosime tapetams ištepti), kitame – šiek tiek skystesnius (naudosime sienai ištepti).

Naudodami ilgą spiritinį gulsčiuką (geriausia 2 m ilgio), sienoje prie lango, pieštuku pasižymime tiksliai vertikalią liniją. Atstumas nuo šios linijos iki gretimos sienos – kokiais 5 cm mažesnis nei tapeto plotis – niekada nepatartina pradėti nuo kampo, nes dažniausiai kampai nebūna tikslūs. Išsimatuojame sienos aukštį nuo grindų iki lubų ir atkerpame tapeto juostą, maždaug 2 cm ilgesnę nei pamatuotas aukštis – vėliau, kai priklijuosime ant sienos, atpjausime tiksliai.

Kitoje juostos pusėje pieštuku pasižymime, kuriuo galu klijuosime į viršų ir ištiesiame tapetą ant tapetavimo stalo (ar panašaus švaraus paviršiaus). Specialiu šepetiu sutepame vidinę pusę klijais ir atsargiai užlankstome galus iš abiejų pusių taip, kad vieną galą atlenkus ir uždėjus ant sienos viršutinės dalies, galėtume atlenkti kitą galą. Taip sulankstyta tapetą galime palikti kuriam laikui išmirkinti (atsižvelgiant į gamintojo rekomendacijas). Dabar drėgnu švariu skudurėliu galime nusivalyti tapetavimo stalą (kad klijai neišteptų sekančio tapeto gerosios pusės). Taip galime pasiruošti keletą juostų – ne per daug, kad užtepti klijai ant tapetų nepradėtų džiūti.

Skystesniu klijų mišiniu (naudodami klijų tepimo šepetį) ištepame sieną – geriausia vienai juostai (tik tiek, kad siena sudrėktų). Imame paruoštą juostą, atlenkiame viršutinį tapeto galą, priglaudžiame jį (šiek tiek užlenkiant galą – užleidžiant daugiau nei reikia) į kampą tarp sienos ir lubų, o šoną tiksliai prileidžiame prie pažymėtos linijos (svarbu, kad per visą juostos ilgį šonas sutaptų su šia linija). Specialiu tapetavimo šepetiu iš viršaus į apačią ir iš vidurio į šonus braukdami per išorinę tapeto pusę tolygiai prispaudžiame tapetą prie sienos – svarbu, kad jokių būdu nepadarytume raukšlių (jei taip atsitiko, tapetą atkeliame nuo sienos, keldami iš apačios į viršų iki susidariusios raukšlės). Viršutinę pusę priklijavę, atlenkiame apatinį tapeto galą ir taip pat priglaudžiame prie sienos. Dabar galime tiksliai atlenkti viršutinį tapeto galą ir plačia glaistykle prispausti į patį kampą. Aštriu statybiniu peiliu, atpjaujame nereikalingą juostos galą (jei reikia, tapeto galą dar papildomai patepame klijais). Taip pat tai atliekame su šonu, užeinančiu ant gretimos sienos (tik nepjauname į kampą, o prispaudžiame prie sienos). Pirmoji juosta turėtų atrodyti panašiai kaip paveikslėlyje

Sekančią juostą klijuodami, kraštą glaudžiame prie jau priklijuoto tapeto krašto – svarbu, kad nepersidengtų. Jei tapetas raštuotas – būtina suderinti raštus (jau atsimatuodami juostą, turime į

Dažymo ir apmušalų klijavimo technologinių kompetencijų tobulinimo programa

tai atsižvelgti ir, priklausomai nuo rašto, atkirpti kiek reikia). Beje, jei matome, kad kur nors šiek tiek tapeto kraštas užlipo ant kito – galime jį atsargiai pastumti rankomis (prispaudžiame abu delnus prie tapeto ir stumiame – rankos, savaime aišku, turi būti švarios). Svarbu, kad tapeto viršus ir apačia gerai prisiklijuotų (jei apačioje po to bus tvirtinami plintusai, tada ne tiek svarbu), nes paprastai tapetai pirmiausia nuo galų atšoka.

Tapetuojuant, kaip ir dažant, svarbu dirbti atsisukus į langą – darbo metu geriau matosi bet kokie netikslumai, kuriuos galima ištaisyti.

5 MOKYMO ELEMENTAS. SAVARANKIŠKA UŽDUOTIS

5.1 UŽDUOČIŲ APRAŠYMAS

Profesijos mokytojas savarankiškai atlieka vieną iš numatytų užduočių.

1. Skystais tapetais padengti ne mažiau kaip 10 m² sienos plotą.
2. Ištapetuoti ne mažiau kaip 30 m² patalpos sienas reikalingos rūšies tapetais .

5.2 UŽDUOTIES VERTINIMO KRITERIJAI

1. Užduotis visiškai atlikta per jai skirtą laiką, laikantis darbų saugos reikalavimų.
2. Užduotis atlikta kokybiškai, laikantis technologinių reikalavimų.
3. Užduotis atlikta savarankiškai.

Vertinimas:

„Išskaityta“ – savarankiška užduotis atlikta laikantis technologinio proceso aprašo bei saugos ir sveikatos instrukcijų.

„Neįskaityta“ - savarankiška užduotis atlikta nesilaikant technologinio proceso aprašo bei saugos ir sveikatos instrukcijų.